

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 16 / Sayı: 170 / Şubat 1996 / 4,- DM

KÜRDİSTAN YENİ ZAFER HAMLESİNDE

Coğrafyamız devrimci gelişmelerle yüklü bir süreci yaşıyor. Kürdistan özgülündeki gelişmeler bölgeyi etkilemeye devam ediyor. Kürt sorununun sıradan yaklaşımlarla geçiştirilemeyeceği ve bölgeye devrimi dayattığı gittikçe netleşiyor.

Kürdistan coğrafyasındaki gelişmeler bölgedeki diğer yapılanmalara etkide bulunduğu gibi aynı zamanda dünya üzerinde egemenlik hesapları olan güçleri de kaygılandırıyor. Başta ABD ve Almanya olmak üzere, bu güçler artık Kürdistan sorunu ile yatıp, Kürdistan sorunu ile kalkmaktadırlar. Gelişmeleri kontrol altına almak için uğraşıyorlar. Ancak başarı elde edemedikleri her geçen gün daha fazla açığa çıkıyor. Kürdistan devrimi gün geçtikçe büyüyor ve etkisini daha fazla dünyaya hissettiriyor.

Yeni yıla giriş olan Newroz'a yaklaşırken, Newroz'un sıcaklığı ve dönüştürücü yönü şimdiden görülüyor. 1996 yılının bu anlamlı kızıl baharı, tıkanan ve süreci tıkatan her şeyi söküp atma özelliklerini içinde barındırıyor. Bu yönüyle 1996, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi açısından bir sonuç alma ve ulusal kurtuluşta dönüm noktası olma özelliğini taşıyor.

Geçen sayılarımızda TC'nin 1995 yılını nasıl kaybettiğini geniş bir şekilde değerlendirmiştik. TC'nin bu yenilgili durumu 1996 yılının bu iki aylık zaman zarfında da devam etti. Sistemde açılan bu büyük gedikleri küçük yamalarla kapatmak artık mümkün görünmüyor. TC'nin, mevcut sömürgeci sistemde ısrar ettikçe, daha şiddetli ve sancılı bir süreçle karşılaşacağı artık iyice açığa çıktı. Özel savaş kurmayları mevcut politikalarının sonuç almadığını görüyorlar, hatta dönem dönem bunu ifade de ediyorlar. Ancak çözüm noktasında bir çaresizlik görülüyor. Özel savaş rejimi içinde bulunduğu yenilgili durumu aşmak için çok çabalıyor. Hatta bu amaçla yarattığı provokasyon durumlarıyla kendini hem ulusal, hem de uluslararası alanda daha da zor durumlara sokuyor.

TC'nin içinde bulunduğu durumu sadece biz yenilgi olarak değerlendirmiyoruz. Ortadoğu ve Kürdistan'la ilgilenen her kurum ve çevre bunu görüyor. Bazıları açıklamalarla bunu kamuoyuna da duyuruyor. ABD başkan yardımcısı Al Gore, dünyadaki potansiyel kriz bölgelerinin saptanması için araştırma yaptırdı. CIA'nın 113 ülkeyi kapsayan araştırmasında Türkiye potansiyel kriz ülkesi olarak belirleniyor. Bu tespitler TC'nin arkasındaki siyasi ve askeri desteğin zayıflamasını da beraberinde getiriyor. Mevcut şiddet politikalarının sonuç almadığını gören bu ülkeler, TC'ye politika değişikliklerini de dayatıyorlar. Avrupa Parlamentosu'nun Leyla Zana'ya verdiği Saharov Ödülü, sorunun siyasi yollarla çözülmesi için TC'ye yaptığı baskı ve ABD Kongresi'nin aynı temeldeki

Devamı 2. sayfada

PKK'de demokrasi kültürü

Sabri Ok

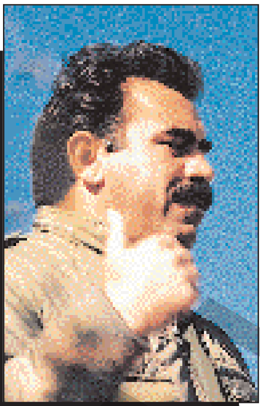
Demokrasi, günümüzün değişik sınıf bakış açıları nedeniyle hâlâ en güncel siyasi tartışma konularından birini oluşturmaktadır. Sözcük ve kavram olarak neredeyse insanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahiptir. Antik Yunan döneminde site demokrasileri, aynı şekilde köleci ve nihayet kapitalist döneme ilişkin "demokrasi" olarak ifade edilen siyasal yönetim biçimleri, her biri kendi dönem ve koşullarını anlatmaktadır. Bu aynı zamanda bizi insanlık tarihi bir demokrasi tarihidir de sonucuna götürmeye yetiyor. Gerçekten de insanlık, kendi tarihi süreci içerisinde her adımda, yarattığı her altüst oluşla günümüzde yüklenen anlamı iti-

Devamı 6. sayfada

Özel savaş komplo ve terördür

● **"PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, baştan beri olduğu gibi, Türk sömürgeciliğinin bütün komplolarını boşa çıkarmayı bilmiştir. PKK, Türkiye'de burjuvazinin komplolarını boşa çıkarabilen ve faşist sömürgeci rejim karşısında başarıyla direnebilen ilk siyasal harekettir."**

Yazısı 4. sayfada

Benim savaş tarzım ölümsüzdür ZAFER TARZIDIR

ABDULLAH ÖCALAN

İnanılmaz bir şey.

Komutanlar çok soğukkanlı olur. Bir kadın tehdit etmiş diye böyle ter üstüne ter boşalamaz. Tabii duyarlılık açısından iyidir de, bu kadar heyecanlanmak bazı sakıncaları da getirebilir. Son derece soğukkanlı olun. Ölüm burnunuzun dibinde bile olsa soğukkanlılığı yitirmemek gerekir.

Düşman önderlik yürüyüşünü şüphesiz her zaman vurmak ister. Mevzilenmemizdeki boşlukları değerlendirmeye çalışacaktır. Biz tedbirlerimizi almaya çalışırız.

Sizleri daha derin ve oldukça yeniden bir atmosfere çekmek istiyoruz. Bizim için bu güvenlikten de, her şeyden daha önemlidir. En sağlam güvenlik sizlerin gelişme düzeyinizdir. En iyi koruma, sizlerin kendinizi koruyabilecek kadar güçlü bir kişiliğe ulaşmanızdır. Bu kişiliğe ulaşmadıktan sonra ben yaşamışım, kendimi korumuşum, güvenliğe almışım, hiçbir anlamı yoktur. Böyle bir güvenlik anlayışını ciddiye bile almam. Eğer başıma bir şey gelecekse de bu da sizlerin zayıflığından olur.

Güçlü savaşları, militanları olan bir halk ve önderlik sürekli güvenlik altındadır. Yine güçlü çalışmasını bilenlerin olduğu bir saha, güvenlik altın-

Devamı 12. sayfada

SORULARLA NASIL KAYBEDİLİR VE NASIL KAZANILIR?

Kürt ulusu aralıksız 12 yıldır savaşıyor. Ülkemiz ilk defa bu kadar uzun süreli ve kesintisiz bir savaşa tanık oluyor.

Savaş sosyal, siyasal, kültürel yaşamı bütün yönleriyle değiştiriyor. Çok uzun yılları alan bu gelişmeler, değişimler ülkemizde savaşla çok kısa sürede gelişme gösteriyor. Kürdistan ilk defa bu düzeyde hızlı bir süreci yaşıyor.

Savaşlarda ister karşımızdaki düşman güçleri olsun, isterse devrimciler olsun, yaşam koşullarını değiştirmek zorundadırlar. Savaşlarda eskiyi, geriyi dayatmak yenilgi ile eş anlamlıdır. Kim kendisini savaş koşullarına göre

Devamı 21. sayfada

ONLAR ZAFER KOMUTANLARIMIZDIR

Ayhan BEYAZTAŞ, Elyaser ÇİFTÇİ, Şahin, Aygül ÇAÇAN, Nizamettin ABİK. Seyfettin ABİK hevallerin anı yazıları 15-16-17. sayfalarda

Serxwebûn'dan...

KÜRDİSTAN YENİ ZAFER HAMLESİNDE

Baştarafı 1. sayfada

kararları hep bu doğrultudadır. Bunun altında insan haklarına sahip çıkmaktan çok, TC'yi kurtarma çabası vardır. Ancak Avrupa'nın ve ABD'nin bu yaklaşımı bile çözümsüzlüğü yaşayan ve mevcut şiddet politikalarında ısrar eden TC'yi oldukça zorluyor.

Ateşkes ve provokasyonlar

Son iki aylık Türkiye ve Kürdistan siyasetine damgasını vuran iki temel olgu vardır. Biri PKK'nin ilan ettiği tek taraflı ateşkes, diğeri ise TC'nin tıkanan siyasetinin önünü açmak için yaptığı erken seçimlerdir. Bu iki olgunun yarattığı sonuçlar ve tıkanan Türkiye sisteminin buna cevap vermemesi diğer gelişmeleri belirledi. TC'nin ateşkesten kaçma tavırları ve seçimlerin derinleştirdiği siyasi krizi unutturma çabaları, gündemin suni temelde sürekli değişmesine neden oldu.

Özel savaş kurmaylarının son biriki ay içindeki faaliyetlerine baktığımız zaman şunu rahatlıkla görebiliyoruz: Özel savaş açısından bu süreç tek taraflı ateşkesi boşa çıkarma ve provokasyonlar tezgahlama sürecidir. Bunu yaparken de oldukça gözükara davranmakta ve hiçbir şeyden kaçınmamaktadır. Bütün insani ve ahlaki değerler ayaklar altına alınmakta, çılgınlık derecesinde vahşet örnekleri sergilenmektedir. Bu provokasyonlar içeride ve dışarıda sistemi rahatlatmayı amaçlasa da, durum tam tersi olmaktadır. Sistemin krizi daha da derinleşmektedir. Bu da özel savaşın karakteri gereğidir. Özel savaş uygulamaları sonuçsuz kaldıkça kendisine zarar verir.

Özel savaşın iki ay içindeki faaliyetlere baktığımızda içinde bulunduğumuz sürecin özetini görüyoruz. Seçimlerden hemen sonra gündem katliamlarla doldu. Ümraniye Cezaevi'nde 4 devrimci tutsağın katledilmesi, gazeteci Metin Göktepe'nin devlet güçleri tarafından öldürülmesi, Sabancı olayı, korucuların devlet güçleri tarafından kaçırılarak katledilmesi devletin tek taraflı ateşkese ve seçim sonuçlarına tepkisidir. Bu katliamlar ve baskılarla, toplumda Kürdistan sorununun siyasi temelde çözümü için gelişecek kabarmaların önü alınmak istendi. Toplumu süreç karşısında dilsizleştirme yaklaşımı bu provokasyonlarda belirleyici oldu.

Seçim boyunca gelişen ve etkili olan "Emek, Barış, Özgürlük Cephesi"nin gelişiminin durdurulması da hedeflendi. Sistem şiddet politikalarında ısrar ettiği için barış ve özgürlük cephesinin bu tarzda gelişmesi özel savaş rejimi tarafından tabii ki kabul edilemez bir durumdu. Bunun için de tepkileri şiddetli oldu. Barış için çalışan bir Kürt yurtseveri olan Abdülmelik Fırat da bu nedenle tutuklandı. Yani Türk devletinin barış istemine tahammülü yok. Barış cephesini örgütlemek ve kitleselleştirmek, şovenizmin ve savaş kışkırtıcılığının üst boyutlara ulaştığı Türkiye'de devrimciler ve demokratlar açısından önemli bir görevdir. Bu konudaki çabalar cılız da olsa önemlidir ve desteklenmelidir. Ancak TC'nin bu baskılar karşısında yola geleceğini ve çözümün sırf bu temeldeki bir faaliyetle gerçekleşeceğini düşünmek de saflık olur.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın 14 Aralık 1995 tarihinde ilan ettiği ateşkes, önemli bir hamle olarak döneme damgasını vurdu. Gelişmeleri direkt olarak etkiledi. Tek taraflı ateşkes ilanı özel savaşı suçlarıyla karşı karşıya bıraktı ve barış düşmanı, katliamcı yüzünü gösterdi. Bu durum ulusal kurtuluş mücadelesine önemli bir politik hareket imkanı sağladı. Tek taraflı ateşkes, Kürdistan sorununun daha fazla kan dökülmeden, eşitlik ve özgürlük temelinde çözülmesi için PKK tarafından atılmış bir iyi niyet adımıdır. Siyasi çözüme şans tanımaktır.

PKK hem siyasi, hem askeri ve hem de moral açısından güçlü olduğu, TC'nin ise çöküşe doğru gittiği bir dönemde bu adımı atmıştır. Her ne kadar 1993'de olduğu gibi "PKK zayıfladığı için bunu yapıyor" denilmese de, böyle anlayışlar da yok değil. Bu anlayışlar özel savaşın yaklaşımlarıdır ve gerçeği anlatmıyor. Aslında özel savaş PKK'nin gücünü gösteriyor. Güçlü olduğu için de masaya oturmaya ve sorunları siyasi yollardan çözmeye korkuyor. Özel savaş zayıf olduğu için provokasyonlara başvuruyor ve ateşkesi boşa çıkarmaya uğraşıyor. PKK güçlü bir konumda olduğu için provokasyonları deşifre ediyor, boşa çıkarıyor ve tek taraflı ateşkesi planladığı gibi yürütüyor.

Geçen bu iki aylık süreçte PKK güçleri ve Kürt halkı Parti Genel Başkanımızın ilan ettiği tek taraflı ateşkese uymaktadırlar. Tek taraflı ateşkes sorunun siyasi yollardan çözümü için TC'ye tanınan bir şanstı. Özel savaş kurmaylarının ve TC basınının tahriklerine ve vahşetine rağmen süreç böyle götürüldü. Eğer sorunun barışçıl yollarla çözümüne katkı sunarsa PKK bunu daha uzun süre de götürebilir. Ancak TC tavrını değiştirmez, operasyonlarını sürdürür ve siyasi çözüme imkan bırakmazsa, elbette ulusal kurtuluş mücadelesi eskiden olduğu gibi silahla gelişecektir. Sorunun çözümü bu temelde sağlanacaktır. Güçlerimiz gelişkin savaş kapasitesiyle bu sürecin hakkını verecek durumdadır. Ayrıca savaş Kürdistan'la da sınırla kalmaz; Türkiye metropolleri de savaş alanı haline gelecektir. TC açısından savaşın faturası daha da büyüyecektir. Zayıf bir parlamento, zayıf siyasi destek ve zayıf bir ekonomiyle savaşı götürmek TC açısından risklidir. 1993 tek taraflı ateşkes pratiği ortadayken, 1995'in Aralık ayında ilan edilen ateşkesi gündemden düşürmeye çalışmak, hatta provokasyonlarla boşa çıkarmak çılgınca bir oyundan başka bir şey değildir.

Eğer özel savaş bu ateşkese cevap vermiyorsa, cevabı savaşın asıl yükünü çeken Türk halkı vermelidir. Mevcut savaşta Türk halkının çıkarı yoktur. Türk halkının çıkarı Kürt halkıyla eşit ve özgür temelde birlikteliktedir. Savaş, Türk halkının yoksullaşmasıdır, çocuklarının öldürülmesidir, acıdır, gözyaşıdır. Bu artık görülmeli ve sorunun siyasi yollardan çözülmesi için çaba sarfetmelidir. Aksi halde bu savaşta en çok kaybedecek olan Türk halkı olacaktır.

Seçim sonuçları ve yeni hükümet

"24 Aralık seçimlerinin sonuçları felakettir." Bu sözler, Türk basınına mensup yazarların kalemlerinden çıkmıştır ve TC açısından gerçeği çok yalın biçimde anlatmaktadır.

TC, 24 Aralık'ta erken baskın seçime giderken mevcut durumu kurtarmayı planlıyordu. Özellikle siyasi ve ekonomik tükenişi aşacak güçlü bir hükümete ulaşmayı hedefliyordu. Tıkanan Türkiye siyasetinin önünü açarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı mevzi kazanmak istiyordu.

Özellikle DEP'li milletvekillerinin parlamentodan atılmasından sonra, TC uluslararası alanda oldukça zorlandı. Kürt halkının Türk parlamentosunda temsil edilmediği daha açık görüldü. Çiller hükümeti gittikçe zayıfladı. Erken seçimle hem DEP'lilerin parlamento dışı bırakılması yasallaştırılacak ve hem de savaşı yürütecek güçlü bir hükümet çıkarılacaktı.

Ancak seçimler mevcut kriz halini daha da derinleştirdi. TC'nin Kürdistan'ı sorunsuz gülbahçesi olarak gösterme çabası boşa çıktı ve Kürdistan'ın ayrı bir ülke olduğu ve ayrı siyasi tercihlerin söz konusu olduğu netleşti. Seçimler Kürdistan için tam bir referandum oldu. Kürt halkı kendi temsilcilerini seçti. Ancak Kürt halkının temsilcileri meclise alınmadılar. Seçilen temsilcilerin yerine seçilmeyenler temsilci olarak parlamentoya alınmıştır.

Kürdistan açısından seçimin bir referanduma dönüşmesi TC'nin birinci handikapıdır, ikincisi ise seçim sonuçlarıyla ilgilidir. Hiçbir parti hükümet kuracak oyu alamamış ve Refah Partisi birinci parti olmuştur. Seçim istikrar değil, istikrarsızlık getirmiştir. Türkiye siyasetinin önünü açmamış, gittikçe tıkatmıştır. En önemlisi de ateşkese cevap verecek, siyasi çözüme yanaşabilecek bir siyasi güç çıkaramamıştır. Halkın iradesi orduya ve kontrgerillaya teslim edilmiştir. Parlamentoyu açıp kapatacak, hükümet kuracak ve hükümet düşürecek

> ***"Bugüne kadar hükümet kuramamalarının nedeni özel savaşın kendisine uygun bir hükümet bulamadığı için değildir. Kurulmasını bilinçli erteledi. İsteselerdi ilk görüşmelerde hükümet çıkardı. Ama bununla gündemi doldurdular, ateşkes olayını gündem dışı bırakmaya çalıştılar ve katliamları böyle daha rahat götürdüler."***

güç Milli Güvenlik Kurulu'dur. Kısacası Milli Güvenlik Kurulu'nun meclisi seçilmiştir 24 Aralık'ta.

Seçimlerde Refah Partisi'nin birinci parti olması özel savaş rejimini telaşlandırmış ve ürkütmüştür. Bunun nedenlerinden biri de Refah tabanının radikalleşmesi ve denetim dışı kalmasıdır. İkincisi ise uluslararası alanda kullandığı Refah kozunu kaybetmesidir. Özellikle demokratikleşme ve Gümrük Birliği tartışmalarında ve daha önceki uluslararası ilişkilerde TC, Refah'ı öcü olarak kullandı. Tansu Çiller "bizi desteklemezseniz Refah gelir" diyerek, ulusal kurtuluş mücadelesine karşı uluslararası destek sağlamak istiyordu. Bunu kısmen başarıyordu da. Seçim sonuçlarıyla bu koz elinden çıktı ve dezavantaja dönüştü.

Kontrgerilla şeflerinin meclise alındığı 24 Aralık seçimlerinin üzerinde durulması gereken bir yönü de, köy korucularının oylarını HADEP'e vermeleridir. Bu da köy koruculuğu sisteminin çözüldüğünü ve zorla korucylaştırmanın TC'ye zarar vermeye başladığını gösteriyor. TC bundan oldukça ürkmüş ve gelişmelerin önünü kesmek için derhal koruculara yönelmiştir. Koruculara yönelik katliamlar gerçekleştirmiştir. Bu yeni gelişme TC'nin Kürdistan'daki özel savaş örgütlenmesinde gedikler açıyor ve ulusal kurtuluş savaşına yeni olanaklar sağlıyordu. Partimizin koruculara yönelik olarak başlattığı yumuşama süreci ise bu yönlü gelişmeleri daha da hızlandıracaktır.

Seçimlerden sonraki ilk iki ay hükümet kurma faaliyetleriyle geçti. Hükümet kurma faaliyetlerinin uzatılması tek taraflı ateşkesi gündem dışı bırakmayı da hedefliyordu. Kişisel ve suni çelişkilerle toplumu oyaladılar. Sorun Mesut Yılmaz ve Tansu Çiller'in çelişkisine indirgendi. Bu gerçekleri yansıtmıyor. Sorun TC güçlü bir "milli mutabakat hükümeti" kurmak istiyor. Fakat Türkiye siyasetinin parçalanmış yapısı ise buna fırsat tanımıyor. Mevcut siyasetçilerin iktidardan kaçarak sorunların altına girmek istememeleri bu sonuçları doğurdu. ANAYOL ve ANASOL tartışmaları seçim öncesinde de, seçim sonrasında da sürdü. Aslında böyle bir hükümet modeline işadamlarından ve özel savaş kurmaylarından destek de vardı. Ama Türkiye'deki ağır sorunların altına girmeye ve MGK'nin bir kuklası gibi hareket etmeye cesaret edemediler.

Refah Partisi'ne yaklaşımı biraz değerlendirmekte de fayda var. Türkiye'de din halkın aleyhine çok kullanıldı ve kullanılmaya devam ediliyor. Refah Partisi seçimlerden birinci parti olarak çıktıktan sonra, onu öcü olarak göstermeye başladılar. Refah'ın içinde olduğu bir hükümet seçeneğinin dışında düşündüler. Yapmazsak Refah iktidar olur düşüncesini geliştirdiler. Refah'ı önce uluslararası alanda öcü olarak gösterdiler, sonra da içeride gösterdiler.

Ancak başka bir seçenek çıkmayınca Refah'a da razı oldular. Bu sefer "Refahla da olur" diyerek kamuoyu yarattılar. Toplumu Refah'a da alıştırdılar. Kemalizm bu yöntemlerle Türkiye toplumunun nabzını elinde tutuyor. Basın ise yalanlarla ve psikolojik savaş amaçlı haberlerle gündemi çarpıtıyor ve adeta toplumla oynuyor. Türkiye toplumu özel savaş basınının esiri olmuştur. Basın istediği yere çekiyor. Değerlerinden boşaltıyor. Basın isterse yazı kış, kışı yaz yapar, eğriyi doğru, doğruyu eğri gösterir. Erbakan bir Atatürkçüdür, bir Atatürk düşmanıdır.

"Sorun Mesut Yılmaz ve Tansu Çiller'in çelişkisine indirgendi. Bu gerçekleri yansıtmıyor. Sorun TC güçlü bir 'milli mutabakat hükümeti' kurmak istiyor. Fakat Türkiye siyasetinin parçalanmış yapısı ise buna fırsat tanımıyor. Mevcut siyasetçilerin iktidardan kaçarak sorunların altına girmek istememeleri bu sonuçları doğurdu."

Refah bir cumhuriyetçidir, bir şeriatçıdır. Ateşkes süreci ve seçim sonrası süreçte yaşanan tartışmalar "yangından mal kaçırma" deyimini hatırlatıyor insana. Gerçekten de TC yangından mal kaçırıyor. Basınıyla ve bütün özel savaş kurumlarıyla birleşerek, devrim yangınından mal kaçırıyorlar. Çok iyi planladıkları da söylenemez. Günü kurtarmak için hareket ediyorlar ve gittikçe de batıyorlar.

Seçim sonuçları mücadelemizi bir kez daha haklı çıkardı. Türk parlamentosunun güdük olduğu ve iktidar üzerinde hiçbir etkisi olmadığı bu iki aylık süreçte daha fazla açığa çıktı. Bu iki aylık süreçte Türkiye'de yeni parlamento bir hükümet çıkarmadı, çıkarmak için de fazla çaba sarf edilmedi. Türkiye'de hükümet olmamasına rağmen, bir iktidar boşluğu da yoktu. Aksine mevcut iktidar bu iki aya çok şey sığdırdı. Asıl iktidar olan Milli Güvenlik Kurulu ve özel savaş örgütlenmesi böyle bir süreci hükümetsiz götürmeyi daha uygun buldu. Çünkü hükümetin olmadığı bir yerde ateşkese de cevap verilmez, katliamlardan da kimse sorumlu tutulamaz. Avrupa'nın ve toplumun demokratikleştirme taleplerine de muhatap olmaz. Dolayısıyla Türkiye'de bu iki aylık süreç sorumsuzluk sürecidir. Asıl iktidar olan MGK bu süreci kendine göre iyi götürmüştür. Bir hükümet istememiş ve toplumu da bu tartışmalarla oyalamıştır.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi açısından bu dönemin ve diğer önceki dönemlerin de sorumlusu MGK ve bütün özel savaş örgütlenmesidir. Kürt halkına, Türk halkına ve insanlığa karşı işlenen suçların sorumlusu onlardır. Şırnak katliamının sorumlusu onlardır. Onlar da devlet demektir. Metin Göktepe'nin katili belki de gözaltına alınan polisler değildir. Olanlar özel savaş kurmaylarının planları doğrultusunda olmuştur. Olayı bir-iki polise yıkmak devleti ve kontrgerillayı temize çıkarma amacı taşıyor.

Şimdi iki ay aradan sonra bu meclisten bir hükümet çıkarılacaktır. Hükümet ortaklarının durumu, sonucu fazla etkilemeyecektir. Gelen hükümet kukla olacaktır ve MGK'nin, Özel Harp Dairesi'nin politikalarının yürütücüsü olacaktır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi bugüne kadar hükümet kuramamalarının nedeni özel savaşın kendisine uygun bir hükümet bulamadığı için değildir. Kurulmasını bilinçli erteledi. İsteselerdi ilk görüşmelerde hükümet çıkardı. Ama bununla gündemi doldurdular, ateşkes olayını gündem dışı bırakmaya çalıştılar ve katliamları böyle daha rahat götürdüler.

Ortada bir hükümet krizi olmadığı Kardak krizi sırasında da ortaya çıktı. Hükümetin olmadığı bir süreçte TC bilinçli olarak suni bir temelde provokasyon yaratıp, savaşa karar verecek bir duruma geldi. Gerçi TC açısından bu bir oyundu, gündem çarpıtma ve şovenizmi körüklemeyi hedefliyordu. Ancak görülmesi gereken en önemli yön Türkiye'de iktidarın kimin elinde olduğudur. Kardak krizi bize ve bütün dünyaya bir gerçeği gösterdi. TC komşuları için potansiyel bir tehlikedir. Mutlaka bu faşist ve yayılmacı rejim hizaya getirilmelidir. Bu da bölgemizde ittifak olanaklarımızı her geçen gün daha da arttırıyor.

Seçim sonrasında özel savaşın provokasyonlarından biri de Avrasya feribotunun kaçırılmasıdır. Türk MİT'i tarafından organize edilen bu gemi olayı gündemi günlerce meşgul etti. Gemi kaçıranlar neredeyse kahraman ilan edildiler. TC bunda da umduğunu bulamadı. Türk-Rus ilişkileri gittikçe gerginleşti ve TC'ye yeni sıkıntılar yaşattı.

Şırnak katliamında da aynı durum yaşandı. TC'nin katliamı gerçekleştirdiği açığa çıktı ve oldukça zor durumda kaldı. Katliamın sorumlusu olarak teşhir oldu.

Kısacası tek taraflı ateşkesten bu yana özel savaş tarafından gerçekleştirilen provokasyonların hepsi aleyhine sonuçlanmış ve TC'yi gittikçe zor duruma sokmuştur. TC'nin uluslararası alanda geliştirdiği "demokratikleşeceğiz" yalanı etkisini yitirerek, TC'ye karşı yeni baskılar gelişmiştir. IMF ve Dünya Bankası TC'yi savaşa kaynak bulma noktasında zorlayacak kararlar almıştır.

Son süreç siyasi, diplomatik ve ekonomik alanda TC'nin başarısızlığıyla geçmiştir. Bu başarısızlık durumu gittikçe de derinleşiyor. Uzun tarzda yaşanacak böylesi bir gidiş TC'nin sonu anlamına gelecektir.

Sivas ve Hatay, devrimin gelişimini gösteriyor

1996 yılına gerilla ordulaşması önemli mevziler kazanarak girdi. Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e, Kürdistan'ın her tarafına gerilla yerleşti. Bu süreçte stratejik alanlar olarak Sivas ve Hatay'a da gerillalar yerleşti ve düşman güçlerine karşı ciddi eylemler gerçekleştirdiler. Her geçen gün daha da gelişti ve kitleyle bağlarını güçlendirdi. Bu bölgelerde geliştirilen koruculuk gerillanın gelişimini engelleyemedi.

Buraların gerilla açısından Kuzey'den ve Güney'den Türkiye'ye açılmak için stratejik noktalar olması ve Türkiye devriminin gelişmesine ciddi imkanlar sağlayabilecek konumda olması, TC'yi bu bölgelere daha fazla yüklenmeye yöneltti. Bu stratejik alan, devrimsel gelişmeyi Çukurova'ya, Kürdistan'a ve giderek Türkiye'nin içine kadar taşıma olanağı yaratıyor. Hatay gibi bir alan coğrafik olarak sağlam bir cephe gerisi konumunu da arz etmektedir. Ovalık, dağlık ve denizle de olan bağlantısı bu yörenin ne kadar önem arz ettiğini gösteriyor

TC'nin gerilla karşısındaki mücadele sürecine baktığımız zaman bunun neyi hedeflediğini daha açık görürüz. TC köy boşaltmaya Botan'da başladı. Çünkü gerillayı bu alanda sınırlı tutarak yayılmasını engellemeye çalıştı. Bunu başaramadığı zaman Mardin'de denedi, Amed'de denedi. Buralarda da gerillayı durduramadı. Geçen yıl Dersim'de çok kapsamlı temelde denedi. Gerillanın gelişimini engelleyemedi ve gerilla Sivas'a yayıldı. Şimdi orada durdurmak istiyor. Bunun için köy boşaltıyor ve köylüleri gözaltına alıyor, işkence ediyor ve katlediyor. Ancak gerillanın gelişimini engelleyemiyor.

Taha Akyol, 8 Şubat tarihli köşe yazısında şunları söylüyor: *"Terör Sivas'ın Zara, İmranlı, Divriği mıntıkasına yerleşmek istiyor. Buralara yerleşirse başka yerlere yönelecek!"* Bu açıklamalar rejimin itirafıdır. Amaç gerillayı yok etmek değil, bunu başaramayacaklarını iyi biliyorlar. Amaç başka yerlere, yani Türkiye'ye sıçramasını engellemektir. Bunu da başaramayacakları açığa çıkmıştır. Halk devletin bu zulmüne karşı durmuş ve katliamlara rağmen, boyun eğmemiştir. Korucylaştırma çabalarına rağmen Kürt köylerinde kimse silah almamıştır.

Durum böyle olmasına rağmen olayın bir başka boyutunu da görmekte fayda vardır. Partimizin ilan ettiği tek taraflı ateşkese, MGK savaşla cevap vermiştir. Yaptığı açıklamada, *"Kürt sorunu Türkiye'nin gündeminden silininceye kadar mücadele devam edecektir"* denilmiştir. Sivas'taki operasyonlar devletin ateşkesi kabul etmediğinin ve savaşa devam dediğinin pratik örneğidir. Sivas olayları devletin ateşkese cevabıdır. Bunu böyle yorumlamak gerekiyor.

Sonuç olarak; son iki aylık gündeme oldukça önemli gelişmeler sığdı. Ateşkes hem içte, hem de dışta önemli etkiler bıraktı. TC hem ateşkesi gündemden düşürmeye çalıştı, hem de önemli provokasyonlara damgasını vurdu ve mevcut şiddet politikalarında diretti. Ateşkes gibi kendilerine sunulmuş olan bir şansa fırsat tanımadılar.

Seçim sonuçları TC için tam bir fiyasko oldu. Kürt halkı ve ezilen kesimler parlamentoya seçildikleri halde alınmadılar. Polisler ve kontra şefleri meclise alındı. Sonuçta tam bir kaos çıktı. Asıl iktidar organı olan MGK bu kaos ortamında hükümet gibi bir kuklaya ihtiyaç duymadan süreci götürdü.

Newroz'a doğru giderken TC ciddi sorunlarla baş başadır. Bu sorunların altından kalkacak politikadan da yoksunluk var. Geminin kaptanı rotasını şaşırmıştır. Bir o kayaya bir bu kayaya çarpıyor. Batmamak için direniyor, ancak batmak üzeredir.

Devrim cephesi ise ateşkes ile birlikte önemli hamle sürecine girdi. Seçim taktiğinin başarısı ve seçimlerin Kürdistan'da bir referanduma dönüşmesi 1996 yılına bizi güçlü temelde taşıdı. Özellikle bu sürecin devrime hem askeri, hem siyasi, hem de kitlesel açıdan hazırlık süreci olarak geçmesi umudumuzu arttırıyor.

Düşmanımız her açıdan zayıf bir konumda bulunuyor, biz ise her açıdan güçlüyüz. Geleceği fethetmek için bahar önemli bir fırsattır. Ateşkes tek taraflı olarak uzun süre gitmez. Kürt sorununa siyasi çözüm yolu açılmadıkça bu iş silahla çözülür. Bu da bizim yıllardır geliştirdiğimiz ve başarısı kanıtlanmış bir çizgidir. Yeni hükümet eğer MGK'nin kararlarının noteri olmaya devam ederse, onun da Çiller hükümetinden farkı olmaz. Ondan daha zayıf olur. Çünkü onun arkasındaki siyasi destek daha fazlaydı.

"Düşmanımız her açıdan zayıf bir konumda bulunuyor, biz ise her açıdan güçlüyüz. Geleceği fethetmek için bahar önemli bir fırsattır. Ateşkes tek taraflı olarak uzun süre gitmez. Kürt sorununa siyasi çözüm yolu açılmadıkça bu iş silahla çözülür. Bu da bizim yıllardır geliştirdiğimiz ve başarısı kanıtlanmış bir çizgidir."

Devrimimiz açısından dönüm noktasındayız ve Kürt halkı için çıkarılan idam fermanını yırttık. Bundan sonra savaşta da barışta da kazanacağımız koskoca bir ulusal özgürlüğümüz vardır. Bunun için daha fazla çalışalım ve kendimizi iktidarlaştıralım!

ÖZEL SAVAŞ KOMPLO VE TERÖRDÜR

Her siyasal güç, ister parti veya cephe, ister devlet veya herhangi başka bir siyasal örgüt olsun, siyasal mücadelesinde doğal olarak politik karşıtının ya da karşıtlarının politikalarını ve pratiğini amansızca eleştirir, onun hatalarından ve açığından yararlanmaya çalışır. Bu, politik mücadelenin doğal ve vazgeçilmez bir gereğidir. Ama **siyasal komplo** bu demek değildir; siyasal komplo bir siyasal gücün, karşıtı aleyhine kullanılmak üzere bizzat kendisinin bir siyasal eyleme başvurması ve ardından da bunu karşıtı aleyhine kullanmasıdır. Bu, kural ve ahlak dışıdır ve de ters tepme ihtimali fazla olduğundan risklidir. İşte bu riski ortadan kaldırmak için ise teröre baş vurulur, yani siyasal mücadelede komplocu olan güç, aynı zamanda teröristtir de. Terörizm, bir siyasal komploda şiddet uygulanması, kural tanımayan ve siyasal karşıtına doğrudan vurmayan şiddet demektir. Gerçi bugün dünyada en çok konuşuluyor olmasına rağmen terörizm tanımında sadece siyasal karşıtını ucuz biçimde kötüleme noktasında birlik yapılabilmektedir. Açık ki, bu da bir aldatmaca ve terörizme başvuran güçlerin ortamı karıştırmasından başka bir şey değildir. Ama gerçek yukarıda tanımladığımız gibidir. Bu nedenle, terörizm, belli kurallara bağlı olan siyasal mücadeleden ve savaştan ayrılır; onda siyasal bir amaç güdülse ve şiddet ortaya konsa da bu apayrı bir tarzdır, yöntemdir.

● "Siyasal komplo ve terörizm, esas olarak siyasette zayıf, köksüz, çürümüş ve ömrünü doldurmuş güçlerin başvurduğu bir yöntem olmaktadır. Örneğin faşizmin temel yöntemi komplo ve terördür. Almanya'da Hitler rejimi varlığını bu yöntemde bulmuş ve ömrünü bununla doldurmuştur. Ünlü Reichstag komplosu, nazizmin komplo ve terör uygulamasının önemli bir doruğu olmuştur."

Siyasal komplo ve terörizm, esas olarak siyasette zayıf, köksüz, çürümüş ve ömrünü doldurmuş güçlerin başvurduğu bir yöntem olmaktadır. Örneğin faşizmin temel yöntemi komplo ve terördür. Almanya'da Hitler rejimi varlığını bu yöntemde bulmuş ve ömrünü bununla doldurmuştur. Ünlü **Reichstag komplosu,** nazizmin komplo ve terör uygulamasının önemli bir doruğu olmuştur. Almanya'daki sosyalist ve demokratik güçleri bastırıp ezmek, Hitler'in vazgeçilmezliğini göstermek için **Gestapo**'nun yüzlerce ve binlerce komplo düzenlediği çok açık bir gerçektir. Örneğin nazi rejimi İskandinavya'yı, Norveç'i işgal ederken bile, İngiliz elbisesi giydirdiği kendi güçlerinin işgaline karşı sözde kurtarıcı bir pozisyona bürünerek komplo düzenlemiştir. Ancak faşizmi yaşatmaya, onun akıl almaz komploculuğu ve dünyayı ateşe veren terörü de yetmemiş, dünyanın sosyalist ve demokratik güçleri tarafından kesin yenilgiye uğratılmıştır.

Neden faşizm bir komplo ve terör hareketidir? Çünkü topluma yaşam verecek ekonomik ve sosyal politikaları yoktur. Çünkü ömrünü doldurmuş tekelci kapitalizmi zorla yaşatma rejimidir. Çünkü dizgilenmemiş bir şovenizm ve egemenlik rejimidir.

İkinci Dünya Savaşı'nda faşizm yenilmiş, ama bu nedenler ortadan kalkmadığı için emperyalizmin komplo ve terör uygulamaları son bulmamıştır. Savaştan sonra kapitalist dünyaya oturtulan yeni-sömürgecilik sistemi, emperyalizme bütünüyle bağımlı kukla ordu ve bürokrasiden oluşan kukla rejimler, bu rejimlerle halklara dayatılan özel savaş açıkça bir komplo ve terör hareketi olmuştur. Bu sistemin yürütülebilmesi için başvurulan yegane yöntem komplo ve terördür. Yaklaşık 50 yıldır ABD'nin ve gizli örgütü CIA'nın, Asya, Ortadoğu, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde tezgahladığı askeri darbeler, yaşattığı askeri diktatörlükler dünyada en yoğun komplo ve terör uygulaması olmuştur. Küba'dan Vietnam'a, Şili'den Kore'ye, İran'a, Türkiye'ye kadar kapitalist sistem içinde buna maruz kalmayan ülke yoktur. Bu ülkelere dayatılan özel savaş rejimleri, siyasal muhaliflere ve halklara karşı dayatılmış bir komplo ve terör hareketleridir. ABD, bugün de Ortadoğu ülkeleri ve Kürdistan'a yönelik güncel hareketleriyle bunun yeni ve somut örneklerini vermektedir.

Emperyalizmin bir yeni-sömürgesi durumunda olan Türkiye'de de rejimin gerçek karakteri budur. Ancak Türk burjuvazisinin ve onun kemalist-faşist iktidarının komplocu ve terörist karakteri İkinci Dünya Savaşı sonrası ABD ile ilişkileriyle doğmamış, Birinci Dünya Savaşı sırasında iktidarın kuruluşu döneminden beri var olmuştur. M. Kemal'in en yakınlarını, Türk kurtuluş savaşında önemli görevler alan komutanlarını tasfiye ettiği bilinmektedir. Kemalizmin ABD ile ilişkileri bu karakterinin daha da gelişmesi ve yeni biçimlerde organize olması sonucunu vermiştir. Demek ki, yeni-sömürge dünya için Türkiye, bazılarının belirttiği gibi bugün örnek bir ülke durumunda değil, daha burjuva egemenliğinin kuruluşu döneminde örnek ve bu bakımdan öncü bir ülke durumundadır.

Özel savaşın son komplolarından Güçlükonak katliamı

TC'nin, Birinci Dünya Savaşı sonrası egemenliğini kurarken, siyasal muhaliflerine karşı, işçi ve köylülere karşı uyguladığı temel yöntem komplo ve terör olmuştur. Daha kuruluş aşamasında olan TKP'nin nasıl bir komplo ile ezildiği, isyancı köylü hareketinin ne tür komplolarla bastırıldığı bugün daha iyi bilinmektedir. Bu biçimde kurulan burjuva iktidarı, egemenliğinin her dönemecinde yeni bir komplo ve terör ortamı yaratmış, kemalizm ve burjuva egemenliği bu yöntem üzerinde şekillenmiştir. Başkan APO yaptığı bir değerlendirmede şöyle demektedir: *"1923'te sanırım bazı milletvekilleri onurlarını kurtarmak için biraz eleştiri, farklı ses çıkarmaya çalışırlar. Ama katledilmekten kurtulamadılar. M. Kemal, Şükrü Paşa ve diğerlerini 'bana suikast yaptılar' adı altında ne kadar muhalif varsa (hiç alakası olmayanı da) 'bu da ittihatçıdır, benim yerime geçebilir' kuruntusu nedeniyle hepsini idama gönderir. Kazım Karabekirleri bile idam tehdidiyle susturulur ve meydandan uzaklaştırılır."*

1925'lerdeki M. Kemal'e suikast olayı, 1930'lardaki **Kubilay olayı**, kurdurtulan sahte partiler olayı hep muhaliflere, sosyalist hareket ve Kürdistan'daki direnişe karşı birer komplo olarak yaratılmışlar ve bunlara dayanılarak uygulanan terörle bu hareketler sürekli ezilmişlerdir. Türk burjuvazisinin bugün M. Kemal-İsmet İnönü sırdaşlığı olarak tanımladığı ve sürekli gizlemeye çalıştığı gerçek budur. Bu yanıyla kemalizm, faşizmle aynıdır, hatta faşizmi kat be kat aşan bir evreye ulaşmıştır. Başkan APO'nun da belirttiği gibi **"kemalizm gizli bir soykırım rejimidir."**

Hitler'in M. Kemal için övgüleri ve ondan çok şey öğrendiğini belirtmesi, yine **"benim üstadımdır"** demesi boşuna değildir. 1930'larda Ankara'daki ABD elçisinin, Kubilay olayı üzerine kendi bakanlığına ***"-Türkiye'de faşizmin adı yeni kemalizm olacaktır"*** diye bildirmesi bir yanılgı olmasa gerek. Bu sözler bir sosyaliste değil, sadece olayları dışarıdan izleyen hem de bir ABD elçisine aittir ve onun gözlemlerini, vardığı sonucu ifade etmektedir.

● "Özel savaş, bütünüyle bir komplo ve terör hareketi demektir. Türk özel savaşı Kürt ulusunun haklı mücadelesini az buçuk destekleyen herkesi 'terörist olmakla' suçluyor. Sanki herkes PKK'yle savaşmaya mecburmuş gibi, 'neden PKK'ye savaş açmıyorsunuz', 'neden PKK'yi kınamıyorsunuz' diyebilmektedir."

Türkiye'de burjuvazinin siyasetini komplo ve terör üzerine inşa etmesinde, onun ulusal ve sınıfsal kurtuluş devrimleri çağında ve kapitalist dünyada faşizmin geliştiği dönemde iktidara yürümesi önemli bir etkendir. Ulusal kurtuluş devrimlerinden, Türkiye'deki işçi-köylü hareketinden duyulan korku, burjuvazinin zayıflığı ve topluma verecek fazla bir şeyi olmaması, burjuva iktidarını bir komplo ve terör hareketi olarak ortaya çıkarmıştır. İç ve dış kamuoyunu aldatabilmek için hep "**irtica**" denilen gericilik hareketleri provokasyon olarak yaratılmış, bunlar bahane edilerek ve bununla maskelenerek sosyalist hareket ve Kürdistan direnişine yönelmiştir. Bugün bile özel savaş rejimi, hatta M. Kemal'in bile komplolarını kat be kat aşan bir Türkiye gerçeğine tanık olmaktayız. Gündem saptırmalar, provokasyonlar, komplolar Türkiye'de günlük yaşamın bir parçası, gelenek haline gelmiştir.

Kemalizm ve onun esas dayanağı olan ordu, Türkiye'de burjuva egemenliğini günümüze kadar hep böyle yürütmüştür. Bu nedenle, Türkiye'de burjuva demokratik siyasal yaşam hiç olmamış, bu bile bir komplo biçimi olarak görülmüştür. Bugün Türkiye'de bazı kişiler, burjuvazinin siyasetini komplolarla yürüttüğünü fazla abartmamak gerektiğini, bunun sosyalist hareket için olumsuz olduğunu söylemektedir. Oysa gerçek bunun tam tersidir. Sosyalist hareketin bugünkü durumu, kemalizm tarafından sürekli parçalanmış ve ezilmiş olması, komploculuğun abartılmış olmasından değil, tersine kemalizmin komplocu ve terörist politikasını anlamaktan, bu nedenle doğru ve yeterli sosyalist politikalar geliştirmemekten ve PKK deneyiminden sonuç çıkarmamaktan ve sürekli burjuvazinin demokratik ortam yaratmasını beklemekten doğmuştur. Mevcut durumuyla Türkiye solunun ne kadar çözümsüz, yaşamdan kopuk olduğu bilinmektedir. Toplumdan kopuk, üretimden kopuk, hatta yaratıcı düşünce ve örgütten kopuk tip kimdir diye sorarsak, Türk solcusudur diye bir cevap vermek bu gerçekliği ifade edebilir. Bu kadar toplumsal gerçeklikten, sol gerçeklikten kopan ancak Türkiye'de vardır. Kürdistan'daki savaşta burjuvaziden, hatta ordudan bile geri kalmıştır. Sol, cumhuriyetin kurtarılması rolünü bütün düzen partilerinden daha iyi oynar duruma gelmiştir. Hatta onlarla bir yarış haline girmiştir. Bu nedenledir ki, Türkiye'de sosyalist hareket yetmiş beş yıldır ciddi bir varlık gösterememiş ve her zaman kemalizmin yedek lastiği durumuna düşmüştür.

Türk burjuva iktidarının şekillenmesindeki ikinci dönem, ABD ile ilişkilerin geliştiği dönem olmuştur. 1950'lerde kurulan bu süreç 1960-'ların ortalarında yeni örgütsel bir biçim almıştır. Devlet, **Özel Harp Dairesi**'nce yönetilen, MİT ve kontrgerilla örgütlerince uygulanan bir özel savaş örgütü haline getirilmiştir. Artık komplo ve terör bu güçlerce daha sistemli uygulanır olmuştur. 12 Mart bu gücün devleti tümden ele geçirmesinde önemli bir adım ve genel bir prova, 12 Eylül ise egemenliğin tümden ele geçirilmesi hareketidir. Bu süreçte, bu esas gücün içinde örgütlendiği ve yönettiği iki akım da sosyalist harekete ve halka karşı geliştirmiştir. Bunlardan biri birdenbire **"orta sol"** ve daha sonra **"demokratik sol"** olarak ortaya çıkan CHP hareketidir ve bunun görevi sosyalist gelişmeyi, parçalamak, halk kitlelerini aldatarak hareketi tasfiye etmektir. Diğeri ise MHP hareketidir; bunun görevi de sosyalist mücadeleyi taktik ve stratejide yanıltmak, hedefsiz bir şiddet hareketi içine çekmek ve böylece sosyalist gücü yorgun ve zayıf düşürmektir.

Tamamen ABD ve CIA patentli olan bu plan bütünüyle uygulanmıştır. 12 Mart öncesinin dışişleri bakanı bile 12 Mart'ın CIA tertibi olduğunu söylemiştir. 12 Mart sonrasının iktidarı olan Ecevit, açıkça kontrgerilla faaliyetlerinden yakınmış, ancak derhal susturulmuştur. Hem 12 Mart, hem de 12 Eylül darbelerinin hazırlanmasında kontrgerillanın nasıl çalıştığı, sosyalist harekete karşı nasıl komplolar tezgahladığı, bu komplolarda yöntem olarak nasıl terör uygulandığı, Türkiye'nin planlı ve organize bir devlet terörizmine hedef edildiği bugün çok daha açık bir gerçek durumundadır.

Gerçekler bu denli açıktır. Türk burjuvazisi, tarihinin hiçbir döneminde demokrat olamamış, burjuva egemenliği komplo ve terör hareketi olarak şekillenmiştir. 12 Eylül rejimi ise bu egemenliğin en açık, en organize, en yoğun maskesiz biçimidir. Bu durum, siyasette izlenen yöntemler ayrımı çok önemlidir. Komplo ve terörizmi kendisine esas yöntem ve varlık gerekçesi edinmiş, özünde faşizmi taşıyan bir güçten burjuva demokrasisini beklemek, onunla burjuva demokratik bir ortamda siyasal mücadele yürütüleceğini sanmak, en iyimser haliyle bir ahmaklık ve dar kafalılıktır; ya da ona teslim olmayı, onun uşağı olarak görev yapmayı ifade eder. Türkiye'de bugün hem ahmakların, hem de uşakların (bunlara devşirmeler takımı da denilebilir), varlığı gözlenmektedir. Ancak geçmişte Hitler karşısında bu tür ahmaklar siyasal bir varlık gösterememişlerdir, günümüzde de Türkiye'de siyasal varlıklarının son bulduğu görülmektedir.

Özel savaş rejiminin önemli bir oyunu da şudur; kendisi en vahşi bir komplo ve terör gücü olmasına rağmen **"uluslararası terörizm"**den söz etmesi ve bu konuda bir **"tezi"** olduğu ile övünerek kendisini maskelemeye çalışmasıdır. Olay şöyle

izah edilebilir; özel savaş 12 Eylül rejiminden günümüz Türkiyesi'ne kadar Türkiye ve Kürdistan'da uyguladığı nazi dönemine eş vahşi terör ve soykırım dünyada önemli bir tepki yaratmakta, en yakın müttefikleri bile kendisine karşı çıkmaktadır. İşte böyle bir ortamda, Türk özel savaşı bu karşı çıkışları bastırabilmek için **"uluslararası terörizme karşı ortak mücadele"** sloganına sarılmış ve dünyada bunun kendi tezi olduğunu her fırsatta bağırmaya çalışmıştır. Türk özel savaşına göre "uluslararası terörizm" nedir? Hiç kuşku yok ki, Kürt ulusunun PKK önderlikli özgürlük mücadelesidir. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ile Türkiye demokratik hareketinin "terörizm" olduğunu ileri sürmüştür. Özel savaş rejimi, bu çığırtkanlığı çerçevesinde kendisine karşı olan bütün siyasal güçleri, örgüt ve kişileri "terörist", hem de "uluslararası terörist" ilan etmiştir. Hatta daha ileri giderek, bu iddiasını kabul etmeyen müttefiklerini bile **"terörizme destek vermekle"** itham etmiş, bunu **"Türkiye'deki terör dış kaynaklıdır"** gibi bir yalancılıkla ileri sürmüştür. Burada sadece özel savaş rejiminin başvurduğu komplo ve terörün **"dış kaynaklı"** değil, ama dış destekli olduğu gerçeği doğrudur.

● **"Özel savaş rejiminin önemli bir oyunu da şudur; kendisi en vahşi bir komplo ve terör gücü olmasına rağmen 'uluslararası terörizm'den söz etmesi ve bu konuda bir 'tezi' olduğu ile övünerek kendisini maskelemeye çalışmasıdır."**

1980'lerden beri Türk özel savaşının uluslararası faaliyetlerine bu açıdan bakmak gerekir. Rejim, siyasal muhaliflerini "uluslararası terörist" ilan etmiştir. Ama bunu doğrulayacak hiçbir kanıt olmadığı gibi, kendisinin terörist olduğuna dair yüzlerce kanıt vardır. En son Kürdistan'da öldürülen gerillaların başlarının kesilmesi, yine 1987 yılında Yeşilyurt köyündeki Kürt köylülerine insan "dışkısı" yedirilmesi olayları örnek gösterilebilir. Bu ve buna benzer pek çok örnek sıralamak mümkündür. Yine rejimin 12 Eylül'le birlikte düzenlediği bazı komploları ve uluslararası terörist eylemleri var. Bir **Papa suikastı** ve **Ağca** olayı böyle bir ortamda ortaya çıkmıştır. Bu olayın, **Reagan** yönetiminin sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketine karşı yöneltti̇ği saldırı ile özel savaş rejiminin muhaliflerine karşı yönelttiği "uluslararası terörist" suçlamasının bir parçası olduğundan asla kuşku duyulamaz. Olaya Bulgaristan vb. güçlerin karıştırılmaya çalışılması, hedef durumuna getirilen Ağca'nın kişiliği, yakalanmış olmasına rağmen olayın gerçek nedeninin bir türlü açıklanmayıp gizli tutulması bunu açıkça göstermektedir. Ağca'nın CIA yönetimli Türkiye'deki kontrgerilla örgütünde yer aldığından ve 12 Eylül rejiminin bir militanı olduğundan hiç kuşku yoktur. Kısacası Papa suikasti özel savaş rejiminin muhaliflerine karşı düzenlemiş olduğu bir komplo hareketidir. Bu olay Türk özel savaş rejiminin komplocu ve terörist karakterini uluslararası alanda da uyguladığının en somut ve en ciddi örneğidir. Gizlenen olayı siyasal güçler bilseler de, uluslararası kamuoyunun önemli ölçüde etkilendiğini kabul etmek gerekir.

Özel savaş rejiminin, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin uluslararası alanda artan itibar ve saygınlığını karalamak için "uluslararası terörist" olarak suçlamada bulunduğu kampanyanın ikinci ciddi adımı **Olof Palme suikastidir**. Burada tek hedef PKK ve ulusal kurtuluş hareketidir. Neden? Diğer güçler tasfiye edilerek etkisizleşmiş ve özel savaş rejimine karşı mücadele eden sadece PKK kalmıştır. PKK'nin yürüttüğü mücadele karşısında özel savaş rejimi **"ulusal birlik"** hedefine yönelmiş, diğer **"sol"** güçler taviz vermeye başlamıştır. 15 Ağustos Atılımı'yla gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı uluslararası kamuoyunda büyük sempati ve ilgi toplamıştır. İşte bu nedenlerle, Palme olayı özel savaş rejimince, PKK'ye karşı uluslararası bir komplo ve terörizm hareketi olarak tezgahlanmıştır. Bu olayla, Papa'ya suikast olayı tipik benzerlikler oluşturmaktadır.

Olayda, ABD yönetimli uluslararası silah tekellerinin Türkiye üzerinden İran'a gizli silah satmaları hareketinin önemli bir payı vardır. Bu iş Türkiye'nin bilgisi dahilindedir ve işlemde Türkiye ortaktır. Aynı Papa olayında olduğu gibi, ABD-Türkiye ilişkileri içerisinde cereyan eden bir olay durumundadır. Bu gerçekler bilinmesine rağmen, olayın ikinci günü, daha henüz hiç kimse açıklama yapmamışken, MİT'in, propaganda aracı olan basın aracılığıyla "katil Apocu mu?" diye açıklama yaptırmış olması son derece ilginçtir ve de olayı açıklayıcı niteliktedir. Böyle bir olaya herkesten önce yorum getirmek öyle kolay bir şey midir? Olof Palme olayı özel savaş rejimi ve onun uluslararası dayanakları tarafından PKK'ye karşı kullanılmış, uluslararası kamuoyunda PKK'nin bir "terörist örgüt" olduğu imajının yayılması için her türlü çaba harcanmıştır. Kontralaşan Türk basınının her olayda olduğu gibi, bu olayda da yeri birinci sırada gelmektedir. Aradan yıllar geçtikten sonra Palme'nin faili yakalanmış ve yaptığı açıklamalarda PKK'nin olayla hiçbir ilişkisi olmadığını belirtmiştir.

Palme olayından günümüze kadar, özel savaş yönetimli bu uluslararası şebeke tarafından uluslararası kamuoyunda PKK'nin "terörist bir örgüt olduğu" izlenimini yaratmak için her türlü çaba harcanmış ve bir yığın komplo tezgahlanmıştır. Buna en son örnek olarak, ABD'nin sürekli gündemde tutmak istediği "PKK dünyanın en tehlikeli terör örgütü" açıklamasını da eklemek gerekiyor. Aslında bununla hem ABD ve Türk sömürgeciliğinin teröristlikleri gizlenmekte, hem de emperyalizmin uluslararası terörizmi meşrulaştırılmak istenmektedir. **"PKK adam kaçırdı"**, **"PKK tehditle haraç topluyor"**, **"Uyuşturucu trafiğinin arkasında PKK var"**, **"Sınırda yakalanan 4 silah dolusu tır PKK'nin"**, **"PKK İsviçre'de askeri kamp kurdu"** vb. özel savaş komplocuIuğunun basın ayağının başlıkları arasında yer almaktadır.

Gerçekten büyük destekle yürütülen bu faaliyetin belli ölçüde etkili olduğunu kabul etmek gerekir. Avrupa'da birçok yönetim ve siyasal güç duruma kuşku ile bakar hale getirilmiş, Avrupa'da bulunan Kürtlere, PKK sempatizan ve taraftarlarına yönelik baskı uygulamaları sürekli artmıştır. Özel savaş rejimi, Avrupa'daki her şiddet hareketinin arkasında PKK'nin olabileceği imajını yaymış, PKK'yi kısa vadeli de olsa itham edecek birçok olay yaratmış, konuyu böylece sürekli gündemde tutmaya çalışmıştır. Bunların hepsi Türk burjuvazisinin komplocu karakterinin uluslararası plandaki tezahürü olmuştur. Bu çabalar 1990'lı yıllardan sonra iyice geliştirilmiş, hatta bazı devletlerin PKK'yi yasaklamalarına kadar gidebilmiştir. Yine çeşitli tarihlerde komplo ve provokasyonlar yaratılarak PKK'nin önemli etkinlikleri, atılımları boşa çıkarılmaya çalışılmıştır. Mölln, Solingen olayları ve benzeri komplo ve provokasyonlar bunlardan sadece birkaçı. Yine PKK'nin ilan ettiği tek taraflı ateşkesin Avrupa kamuoyunda yoğunca tartışıldığı bir dönemde **"PKK İsviçre'de askeri kamp kurdu"** provokasyon haberi, ondan önce de Güçlükonak'ta 11 Kürt insanının özel savaş elemanlarınca diri diri yakılması olayları, bütün bunların son halkası ve boşa çıkan komplolar ortamında özel savaş rejiminin çırpınışları olmaktadır.

Elbette özel savaş rejimi, uluslararası alanda yürüttüğü bu komplo ve terörist çabalarını, Kürdistan'da yürüttüğü vahşi özel savaşıyla birlikte uygulamıştır. Özel savaş, bütünüyle bir komplo ve terör hareketi demektir. Türk özel savaşı Kürt ulusunun haklı mücadelesini az buçuk destekleyen herkesi "terörist olmakla" suçluyor. Sanki herkes PKK'yle savaşmaya mecburmuş gibi, **"neden PKK'ye savaş açmıyorsunuz"**, **"neden PKK'yi kınamıyorsunuz"** diyebilmektedir.

Türk özel savaşı aynı zamanda muhaliflerine karşı düzenlediği komplolarını kendi içinde de yürütebilmiştir. Cumhurbaşkanı olan Turgut Özal'ın özel savaş tarafından komployla ortadan kaldırılması, komplocuIuğun ve terörizmin zirveleşmesidir. Yine **Cem Ersever, Eşref Bitlis, Burhanettin Aydın**, son olarak Mardin'de öldürülen **Albay Rıdvan Özden** bu komploların sadece görünenlerinden birkaçıdır. Başkan APO bu konuda yaptığı bir değerlendirmede; *"Bir Özal olayını da bu temelde değerlendirmek gerekir. Kapitalizmi biraz daha geliştirmek, çağdaş ölçülere oturtmak istiyordu. Tabii ki, buna Türk kapitalizminin, TC'nin dayanamayacağı açıktı. Özal burada biraz ileriye gitti. Kemalizmin temel kurumlarını, kurallarını fazla dikkate almadı. Biraz daha fazla Amerika'ya güvendi. Sözümona hırslı bir değişim yaratmak istedi. Tabii, TC'ye hakim olan kurallar 'dur' diyecekti. Nitekim, onu belki de cumhuriyet tarihinde en feci bir biçimde hem kullandılar, hem de en kötü bir biçimde düşürdüler. Bir Menderes'ten daha kötü düşürüldü. Menderes'in yargılama esasları belli ve darağacına çekildi. Ama Özal'ın, nasıl sıkıştırılmaya alındığı, nasıl öldürüldüğü bugün bile bir sırdır.*

Kemalizmin böyle birçok cinayeti vardır. Özellikle kuruluş döneminde sayısız cinayetler vardır. Mustafa Suphileri nasıl öldürttüğü bir sırdır. Suphi'yi öldüren Topal Osman'ı nasıl öldürttüğü bir sırdır. Birçok muhalifi Topal Osman'la öldürtmüştü ve en son onu da götürmüştü; bir sırdır. Bakan öldürtmüştür, milletvekili öldürtmüştür; bir sırdır. Sözümona buna da kemalist taktikler deniliyor. Hâlâ Türkiye'de bu gelenek yaygındır. Biraz da ittihatçılardan kalma gelenektir. Yani amaç için her şey mübahtır! Bu, aslında en köklü tasfiye ve komplo biçimidir" demektedir.

PKK'ye karşı komplocu faaliyetin bu son yıllarda yoğunlaşması elbette önemli nedenlere sahiptir. Çünkü 1990'lı yıllar 1981 ve 1986 yıllar gibi önemli bir dönemeç olmuş, Kürdistan'daki mücadelenin kaderini belirlemiştir. PKK ve Kürdistan savaşımı uluslararasılaşmış, Kürt ulusunun haklı mücadelesine itibar ve saygı artmış, Türk özel savaşı uluslararası alanda gittikçe tecrit olmuş, kısacası 75 yıllık cumhuriyetin adamakıllı sarsılmaya doğru gittiği bir süreç olmuştur. Bundan dolayı komplo ve provokasyonlar yoğunca devreye girmiştir. 1995 Türk özel savaş rejiminin gerçek yüzünün daha iyi aydınlandığı bir yıl olmuştur. Bu nedenle komploların bundan sonra ciddi etki yaratacağını sanmıyoruz. Artık bütün dünya kamuoyu PKK'ye yönelik suçlamaların faşist-sömürgeci rejimin bir komplosu olduğu, terörün kaynağının Türk sömürgeciliği olduğu çok daha iyi bilinmektedir.

PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, baştan beri olduğu gibi, Türk sömürgeciliğinin bütün komplolarını boşa çıkarmayı bilmiştir. PKK, Türkiye'de burjuvazinin komplolarını boşa çıkarabilen ve faşist sömürgeci rejim karşısında başarıyla direnebilen ilk siyasal harekettir. Peki PKK'nin bu gücü ve başarısı nereden gelmektedir? Her şeyden önce PKK'de düşman tanımı nettir, Türk özel savaşının komplocu ve ölçü tanımaz şiddetten oluşan karakterini çok iyi bilmesidir. Ulusal kurtuluş gibi çağdaş ve haklı bir davanın sahibi olarak, topluma yaşam ve gelecek vaat eden sağlam ve açık politik ilke ve hedeflere sahip olmasıdır. Zamanında ve yerinde Türkiye siyasetine yaptığı doğru müdahalelerdir. Faaliyetlerini, siyasal karşıtlarının uygulamalarına karşı bir tepki olarak değil, sağlam ve açık stratejik ve taktik çizgi ile yürütür ve her zaman bu çizgisine uygun hareket eder. Bu nedenle, siyasal karşıtlarını iyi tanır, kime karşı nasıl mücadele yürüteceğini somut olarak tesbit eder ve pratiğini bunlara göre yapar. Kısacası strateji ve taktikleri somut ve açıktır, uygulamaları sadece bunlara tabidir ve bunlar sömürgeciliğe karşı doğru ve etkilidir. Bu durum PKK'nin pratiğini açık ve bilinir yapmakta ve sömürgeciliğe başarıyla direnerek sürekli gelişmesini sağlamaktadır. Aynı zamanda, bu açıklık ve somutluk, faşist-sömürgeci rejimin komplolarına karşı panzehir olmakta ve bu komploların başarıyla boşa çıkarılmasını sağlamaktadır. Başından beri PKK'nin gelişip güçlenmesini sağlayan bu gerçekliği, onun her zaman sahip olacağı ve zaferi yaratacağı karakteridir.

1996 yılına PKK işte böyle girmektedir. Özel savaş rejiminin komploları boşa çıkarılmış, komplocu ve terörist karakteri bu ateşkes sürecinde de ulusal ve uluslararası kamuoyunun gözü önüne daha açık konulmuştur. Böylece hem özel savaş rejimi, hem de PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesi daha iyi tanınmıştır. Ateşkes süreciyle başlayan yeni süreç sömürgeci-faşist rejimi ciddi biçimde sarsmıştır. Mevcut durumda özel savaş rejimi hem Kürdistan'da, hem de uluslararası planda ağır yenilgiler alırken, PKK ve Kürt ulusunun mücadelesi yeni ve büyük bir atılım yapacak, uluslararası ilişki ve dayanışması da buna bağlı olarak önemli bir gelişme sağlayacaktır.

● **"PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, baştan beri olduğu gibi, Türk sömürgeciliğinin bütün komplolarını boşa çıkarmayı bilmiştir. PKK, Türkiye'de burjuvazinin komplolarını boşa çıkarabilen ve faşist sömürgeci rejim karşısında başarıyla direnebilen ilk siyasal harekettir."**

PKK'de DEMOKRASİ KÜLTÜRÜ

Sabri Ok

Baştarafı 1. sayfada

bariyle demokrasiye biraz daha yakınlaşmış ve toplumun egemen sınıflar karşısındaki konumunu daha ileri statülere taşımasını da bilmiştir. Günümüzde insanın özgürleşme çaba ve iradesinin ulaştığı son halka olarak sosyalist demokrasi, bilinen uygulama sorun ve yanılgılarının yarattığı bulanıklık nedeniyle de demokrasiyi temel bir sorun olarak önümüze koymamızın diğer bir önemli gerekçesini oluşturuyor.

Kuşkusuz bütün toplumsal kavramlarda olduğu gibi demokrasi konusunda da sorunu sınıfsal bir bakış açısıyla ele almak kaçınılmazdır. Bu burjuvazinin demokrasi konusundaki çeşitli demagojik ve demokrasiyi neredeyse seçim sandığı ve parlamento derekesine indirgeyen yaklaşımları nedeniyle daha da önem kazanmıştır. Yine kesinlikle gözden kaçırılmaması, muğlaklaştırılmaması gereken bir bakış açısı olduğu gibi, aynı zamanda demokrasiyi soyut ve muğlak bir durumdan kurtarıp, onu sınıf karakteriyle en doğrusunu anlamamıza hizmet edecek bir ölçüttür de. Bu nedenle nasıl bir demokrasi, ne için, kimin için demokrasi soruları bizi doğru sonuca götürür ve ele alınacak bir demokrasi örneğinin ve uygulamasının gerçekliği, bütün çıplaklığıyla gözler önüne serilmiş olur. Çünkü toplumu meydana getiren bütün sınıf ve tabakalara aynı tarzda yaklaşan veya egemen durumda olan sınıfın bu niteliğini kendi gerçekliğinde yansıtmayan bir demokrasi olamaz. Bunun için öncelikle demokrasiden ne anladığımızı iyi bilmek ve bu noktada net olmak gerekiyor.

Demokrasiyi çok çeşitli biçimlerde tanımlamak mümkün olmakla beraber, öncelikle burjuvazinin bütünüyle kendi sınıf çıkarlarına uygun olarak geliştirdiği ve empoze ettiği anlayış ve tanımlamaları aşmak gerekiyor. "Demokrasi seçimlerle halkın kendi vekillerini tayin etmesidir" veya "seçme-seçilme hakkına sahip olmaktır" ya da "halkın kendi kendini yönetmesidir" vb. biçimindeki bütün tanımlamalar, derin bir muğlaklık ve gerçekliğin bulanıklaştırılması niyet ve çabasını içerir. Çünkü temel bir olgudan, yani sınıfsal temelini, niteliğini ortaya koymaktan yoksundur. Gerçekten de seçim bir demokratik araçtır. Ama egemen sınıflar bunu nasıl kullanıyorlar, nasıl işletiyorlar, bu araç karşısında kitlelerin durumu nedir, gerekli örgütlenme ve çıkarlarını sahiplenme bilincine, bunun yasal ve meşru haklarına, araç ve imkanlarına sahip midir, yoksa tersine baskı ve yasalarla kuşatılmış ve yönlendirilmiş olarak mı sandığın önüne götürülmektedir? Demek ki, demokrasinin en belli başlı araçları konusunda bile esas ve önemli olan, ona niteliğini veren sınıf damgasıdır, yani kime ve neye hizmet ettiğidir.

Unutmamak gerekir ki, demokrasi de, araç ve yöntemlerinde oldukça belirgin farklılıklar olsa da, sonuçta tıpkı faşizm, monarşi gibi bir diktatörlük biçimidir. Bir sınıf egemenlik tarzıdır. Mutlaka bir egemen sınıfın damgasını taşır ve onun çıkarlarını korumak, geliştirmek temel varlık nedeni olarak belirlenmiştir. Böyle olması oldukça anlaşılırdır. Çünkü sosyalist öğreti kanıtlamıştır ki, demokrasi sınıflar üstü, saf ve mutlak eşitlikçi bir yönetim sistemi; devlet de aynı şekilde bütün sınıflara aynı uzaklıkla duran bir "hakem" değildir ve olamaz.

> **D**emokrasi sözcük ve kavram olarak neredeyse insanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahiptir. Antik Yunan döneminde site demokrasileri, aynı şekilde köleci ve nihayet kapitalist döneme ilişkin "demokrasi" olarak ifade edilen siyasal yönetim biçimleri, her biri kendi dönem ve koşullarını anlatmaktadır. Bu aynı zamanda bizi insanlık tarihi bir demokrasi tarihidir de sonucuna götürmeye yetiyor.

Kuşkusuz belirtilmesi gereken bir başka husus, burjuvaziyle demokrasiyi toptancı bir yaklaşımla aynı kalıplar içerisinde görmenin yanılgılı olacağıdır. Emperyalist ve ileri kapitalist ülkelerde örgütlü proletaryanın uzun ve kanlı mücadelelerinin bir ürünü ve sonucu olarak elde edilmiş birçok hak ve kazanımlar vardır, siyasal rejimin çerçevesi de bu tarzda çizilmiştir. Bu haklar ve kazanımlar her ne kadar burjuvazi tarafından birer demagoji malzemesi haline getirilmek ve adeta sahiplenilmek istenilse de, evrensel bir anlam ve değer kazanmışlardır: İnsan hakları, düşünce ve ifade özgürlüğü, örgütlenme hakkı, savaş hukuku vs. Kitlelerin oldukça örgütlü olduğu ve kendi mücadele sürecinde edindiği hakları sahiplenme, koruma, geliştirme konusunda son derece duyarlı olan bu toplumlarla, örneğin Türkiye konumundaki ülkelerde uygulanan "demokrasi"yi aynı kapsamda görmek tabii ki, mümkün değildir. Bu tür ülkelerde devletin yapısı faşisttir ve parlamento başta olmak üzere "demokrasi" olarak gösterilen kurumlar da son derece göstermelik ve rejimin gerçek karakterini kamufle etmeye yöneliktir.

Sonuçta bir bilim olarak marksizm, toplumların gelişim seyri içerisinde demokrasinin nasıl bir anlam ifade ettiğini, ne tür süreçler yaşayarak günümüzdeki düzeyine ulaştığını açıklıkla ortaya koymuştur. Kaydedilen her aşama, diğer bütün sosyo-ekonomik olgularda olduğu gibi, bu alanda da ileri bir düzeyi ifade etmiştir. Baskı ve sömürüye dayalı toplumlar açısından demokrasinin en ileri ve gelişmiş biçimi kapitalist süreç olmuştur. Daha sonraları demokrasinin en gelişmiş biçimi olarak sosyalizme geçişle birlikte kapitalizm aşıldı. Sosyalizm, insanlık tarihinin en ileri gelişme ve uygarlaşma düzeyi olarak tarih sahnesine çıkmasıyla birlikte kapitalizmi aşmış, yeni bir dönüm noktası olmuştur. Sosyalist topluma kadar devlet ve demokrasi, belirli bir sömürücü egemen zümrenin çıkar düzenini temsil etmiş, bir avuç sömürücü azınlığa demokrasi, geniş emekçi çoğunluğa da baskı ve diktatörlük biçiminde ifadesini bulmuştur.

Sosyalist demokrasi, ideolojik-politik niteliği, dayandığı sosyal zemin, şekillendirdiği toplumsal sistem, onun sınıfsız toplum biçiminde geleceğe yansıtılması amacı bakımından, kendinden önceki bütün egemen sömürücü sınıf demokrasilerinden farklı ve apayrı bir nitelik taşımaktadır. Yaşanan şekli ve reel sosyalizm deneyiminde ortaya çıkan yanılgılar, yanlışlar nedeniyle henüz gerçek anlamda ve bütün boyutlarıyla yaşanmış örnekleri olmasa da bunun böyle olduğu bilimsel bir kesinliktir. Sosyalist demokrasi de hiç kuşkusuz en geniş biçimiyle ifadesini bir devlet örgütlemesinde bulur. Ama kendisinden önceki demokrasilerden temelden ayrılır. Öncelikle baskı ve sömürüye dayalı değildir, geniş emekçi çoğunluğun çıkar ve iradesini yansıtır ve tahakkümcü yanı, tamamen toplumu geriye götürmeye çalışan küçük bir azınlığa yöneliktir. Varlığını ve gücünün kaynağını örgütlü kitlelerin canlı ve dinamik, aktif katılımında bulur. Bilinçli emeği esas alır ve bunu en şaşmaz bir ölçü olarak görür. Toplumla bütünleşmiş olmayı en meşru bir hak sayar. Bunun imkan ve araçlarını yaratır, en aktif ve özgür bir katılımcılığı, giderek iktidar erkini daraltacak, sönmeye doğru götürecek şekilde onun gerçek sahipleri olan kitlelere devreder. Devlet ve diktatörlüğün hiçbir biçimine artık insanlığın ihtiyaç duymayacağı, gerçek bir özgürleşmenin yolunda yürür.

Aslında burada demokrasinin köklü bir kültür, gelenek ve yaşam biçimi olma özelliğiyle karşılaşıyoruz. Biliyoruz ki, tanımlara hayatiyet kazandıran, onun nasıl bir uygulama gücüne kavuşturulduğudur. Bir toplum, kendi mücadelesinin ürünü olarak elde etmediği, bazı dengelerin ve çıkar hesaplarının sonucu olarak üstten verilen veya kağıt üzerinde tanınan hakları doğru kullanmasını bilemez; bu doğaldır da. Emeği ve mücadelesiyle elde ettiği haklar ise gerçek anlamda kazanımlardır. Bu mücadele süreci ve emek, değer bilinci, kendi beraberinde bir sorumluluk duygusu, duyarlılık ve kültür de şekillendirir. Direnen, mücadele eden ve kazanan bir toplum, hatta birey, kazandıklarının kendisinde yarattığı bilinç ve dönüşüm oranında, duyarlı ve sorumludur. Demokrasi mücadelesi yürüten toplumların, kazanımlarını birer hak ve özgürlük olarak bilince çıkarmaları ve herhangi bir yönelim karşısında oldukça örgütlü, duyarlı tavır ve tepki sergileyebilmeleri, bir rastlantı değildir. Aksine demokrasi kültürüne sahiplik düzeyinin göstergesidir. Bu durum, doğası gereği, sosyalist demokraside en ileri ve gelişmiş ifadesine kavuşacaktır. Reel sosyalizm deneyiminde yaşanan ve ortaya çıkan olumsuzluklar bu gerçeği değiştirmez.

Böyle emeğe dayalı şekillenmeye, bunun yarattığı temele ve köklü bilince, kültüre, yaşam biçimine sahip olmayan bir toplumun, ulus ya da bireyin, kavramın en geniş anlamıyla demokratik olması beklenebilir mi? Özellikle de kendi tarihsel varlığından derin bir kopartılmışlığı yaşayan, kimliği muğlaklaştırılmış, en temel varlık neden ve özellikleri dahi gaspedilmiş, utançlı bir yaşama boyun eğdirilmiş bir toplumda, demokrasi kültüründen söz edilebilir mi? Geri bırakılmış, sömürgeci boyunduruk altına alınmış bütün toplumsal yapıların ortak durumu bu olurken, kendi ulusal-toplumsal gerçekliğimiz bu konuda çok daha çarpıcı ve ender rastlanabilir bir örnek oluşturmaktadır. Kürt halkı ve demokrasi kültürü, PKK öncesi bunlar söylem olarak bile yan yana getirilemeyecek, düşünülemeyecek, oldukça yabancısı olduğumuz kavramlardı.

Geri, feodal-aşiretçi toplumsal yapı bu alanda belli bir gelenek ve kültür oluşturabilmenin önünde ciddi bir iç engel olmuştur. Sömürgeci faşizmin, herhangi bir sömürgecilikten farklı olarak, kendisini özel savaş yöntem ve politikalarıyla içselleştirmesi, toplumu muazzam bir bitiş ve tükenme cenderesi içerisine alması, bu durumun iç içe geçmiş iki temel nedenini oluşturmuştur. Böylece Kürt toplumu kaderi ve geleceği üzerinde derinden tahrip edici bir rol oynayan bu gerçekliğe teslim olmuşluğu, boyun eğmişliği yaşarken, ne günlük yaşam ilişkilerinde, ne de irade, karar, örgüt kudretine sahip olmakta, herhangi bir düzeyde demokrasi bilinç ve kültürüne de sahip olamazdı. Bunun oluşması ancak önündeki engellere karşı köklü bir mücadele ile mümkün olabilirdi.

Nitekim PKK ile birlikte başlayan süreç, tam da böyle bir rol ve misyonun sahibidir. Bu durum aynı zamanda, demokrasi bilinç ve kültürünü, bir yaşam biçimi ve kişilik şekillenmesi olarak benimsemekte, uygulamakta, çektiğimiz sancıların da temel nedenini oluşturmaktadır. Köksüzlük, yüreği ve beyni dumura uğratılmış, çarpıtılmış halk gerçekliğimiz, PKK'nin ortaya çıkardığı değer ve imkanları yetkin ve yaratıcı tarzda değerlendirerek bu alanda da köklü bir yenilenmenin sahibi olmamızda, engelleyici, adeta geriye çekici bir rol oynamaktadır.

Sosyalist demokrasi, özgür, yaratıcı iradenin en iyi ortaya çıktığı, kendini en iyi ifade etme imkan ve araçlarının güvence altına alındığı bir ortamdır. Halkımız tarihte hiçbir zaman en sıradan bir demokrasi bilincine kavuşabilecek bir ortam yaşamadığı gibi, sürekli işgal, istila ve sömürgecilik altında yaşadığı için, onun demokrasi bilinç ve kültürünü kolay kazanması ya da demokrasiyi bir hak ve kazanım olarak görüp, mücadelesini vermesi de mümkün olmamıştır. Bütün alanlarda olduğu gibi, her şey partimize, onun yaratıcı çabasına ve geliştirdiği modern ulusal kurtuluş savaşına bağlı olarak gelişmektedir.

Bu nedenle sorunu öncelikle ve esas olarak, parti bazında ele almak, en doğru ve gerçekçi olanıdır. Çünkü her türlü gelişme parti halk bütünlüğü içerisinde bir seyir izlemektedir. Bunun için öncülük nezdinde yaşanan durum, halk gerçekliğimize doğrudan yansıması bakımından oldukça belirleyici bir önem ve değer taşımaktadır.

Yürüttüğü ve öncülük ettiği zorlu bir savaş gerçekliğine karşın, PKK'de en geniş bir demokrasi anlayışı vardır. Bu ilk bakışta çelişkili gibi görünse de böyle değildir. Çünkü savaş tam da bu noktada anlamını bulmaktadır. Aynı şekilde PKK'de olduğu kadar hiçbir harekette kılıç keskinliğinde sağlam, kesin ve sarsılmaz bir iradenin yaratılmış olduğunu söylemek zordur. En geniş demokrasi, en büyük irade ve karar gücünü; en büyük ve doğru otorite de en geniş demokrasiyi beraberinde getirir. Tabii bu doğru uygulandığı oranda böyledir. Bu temel ilke, kendi özüne ve amaçlarına uygun şekilde uygulanırsa, birbiriyle çelişmez. Aksine, PKK'de gerçekleştiği gibi, birbirini tamamlar, geliştirir, üretir.

> **P**KK'de demokrasi söz kadar eylem, eleştiri kadar karar gücü, en geniş özgürlük ve tartışma ortamı kadar kılıç keskinliğinde bir irade ve otorite demektir.

Demokrasinin olmadığı bir merkezi-

yetçiliğin gerici, baskıcı olduğu ve diktatörlüğe götüreceği açıktır. Tersi durumdaysa merkeziyetçi yanla tamamlanmayan, yani karar ve uygulama gücüne ulaşmayan bir demokrasinin de lafazanlığa, ilkesizliğe, anarşi ve kargaşaya yol açacağı açıktır. Bu konuda ortaya çıkan hata ve yanlışlıkların, ilkesel düzeye sapmalar içeren uygulamaların ne tür felaketlerin hazırlayıcısı olduğu yaşanan örneklerde de görülmüştür. Kendisine güvensiz, çözüm gücü olmakta tereddütlü, demokratik tarzda karar ve irade oluşturmayan kişi, kurum ve güçlerin yasaklarla, baskılarla, bürokratik yöntemlerle, yetki ve kariyere dayanarak hareket ettikleri ortaya çıkmıştır. Bunun da küçük-burjuva ya da köylü bakış açılarına dayandığı, giderek özünden ve amacından büyük bir uzaklaşmayı, hatta büyük tahribatları, tasfiye ve çözülmeyi getirdiği, reel sosyalizm pratiğinde de en çarpıcı boyutta ortaya çıkmıştır.

Aslında birçok Türk sol hareketlerinin durumu, daha çarpıcı ve öğretici örnekler oluşturmaktadır. Kimisi yıllarca bir siyasal geçmişe sahip olmasına rağmen daha bir kongre, konferans bile geliştirmemiştir. Hiçbir demokratik norma sahip değildirler ve son derece ilkesiz, keyfi, örgüt ağalığına, tekelciliğe dayalı bir çizgiyi "siyaset" adına yürütebilmek, yegane varlık nedenleridir. Ya da, "kongre", "konferans" adı altında bir araya her geldiklerinde mitoz bölünmelere uğramayı, neredeyse kendilerine bir siyasi kader haline getirmiş olanlar da mevcuttur. Böyleleri de son derece demokratikmiş gibi görünen işleyişlerini, aslında basit kariyer hesaplarının kurbanı ve aleti haline getirmektedirler. Keyfi ve sorumsuz yönetim anlayışından bir türlü kurtulamamaktadırlar. Tartışmasız, eleştirisiz, örgütsel bir demokrasi anlayışından ve ilkelerinden uzak bir örgüt ortamının, dönüştürücü, yaratıcı, yenilikçi ve mücadeleyi doğru tarzda geliştiren bir pratiğin sahibi olması beklenebilir mi? Bu haliyle ilkeler adına oldukça dar, muhafazakar ve doğru, bilimsel bir sınıf bakış açısından uzak kalınarak, tekke-tarikat tarzında kastlaşmış bir hastalıklı yapı durumuna düşmekten de kurtulmak mümkün değildir. Bu durum, sahip olunduğu iddia edilen ideolojinin gereklerinin de yozlaştırılmasını beraberinde kaçınılmaz olarak getirir. Sağa ya da sola ölçüsüzce savrulmaların zeminine düşülmüş olur, nitekim örnekler yeterince açıktır. Aynı şekilde bu örgütsel demokrasi işleyişinin saptırılmasından kaynaklanan durumlar, kolektif irade yerine tekleşmenin, emeğe saygısızlığın, emek ölçütünden uzaklaşmanın, kendini tekrarın ve sosyalist demokrasi ve yaşam anlayışının canına okuma tavrının üretilip durduğu zeminler ortaya çıkmasına hizmet eder, bunun ortam ve koşullarını hazırlar. Böyleleri bolca laf üretebilir ama, iş üretemezler ve somut pratiğin devrimci dönüşümünde de sağlıklı hiçbir etki ve rol sahibi de olamazlar.

Bu örneklerden de çıkarılması gereken en önemli sonuç, demokrasi ve merkeziyetçiliğin, mutlaka herbirinin kendi rolünü oynadığı ve birbirini bütünleyen bir tarzda ele alınıp uygulanmasıdır. Bu da demokratik merkeziyetçilik şeklinde ifadesini bulan bir işleyiş ilkesi oluyor.

Demokrasi; tartışma, doğruya ulaşma, eleştirme, düşünce ve öneriler geliştirme, kendini katma ve denetleme olurken, merkeziyetçilik ise iradenin bu demokratik süreç içerisinde ortaya çıkarılıp onun kesin bir karar ve uygulama gücüne kavuşturulmasıdır. Parti ortamında demokrasiyi iyi kavramak, doğru sahiplenmek ve sağlam uygulayıcısı olmak önemlidir. Bu da belli ki bir kavrayış düzeyini, bilinci, sorumluluğu ve bunların beslendiği bir kaynak olarak sosyalist bir parti kültürüne kendini ulaştırmış olmayı gerektirir. Dünyanın tanımış olduğu en kapsamlı bir ulusal kurtuluş savaşını geliştiren, yürüten, yöneten bir ordu kişiliğine, sağlam ve üreten bir karar ve otoriteye ulaşmanın yanısıra, açıklık ilkesini, en geniş demokrasiyi kendi bünyesinde sürekli geliştiren bir parti niteliğine sahip olduğumuz yadsınamaz bir gerçektir. Özellikle PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın bu yönlü yaptığı çözümlemeler, değerlendirmeler ve geliştirdiği teorik-politik açılımlar, önderlik gerçeğinden başlayarak, bütün parti kademelerine ve alanlarına uygulayarak kurumlaştırdığı demokrasi anlayışı, temel bir ilke ve ayırtedici bir özelliğimizi teşkil etmektedir. Denilebilir ki, PKK'nin en büyük gelişme sırlarından biri de temsil ettiği ve geliştirdiği demokrasi ile yarattığı sosyalist kültürdür. Başkan bu konuda, ***"Başından beri PKK'nin varlık nedeni, sosyalizmi ve onun demokrasisini doğru uygulama özelliğidir"*** derken tam da bu noktaya işaret etmektedir. PKK, ne denli düşürülmüş, çarpıtılmış bir gerçekliğe sahip olduğu bilinen bir halkı, muazzam bir emek ve çaba seferberliğiyle kendi ayakları üzerine oturttuğu gibi, kendi kimliğini, yaşamını, geleceğini belirlemede de irade sahibi kılmıştır. Yarattığı her gelişmeyi kurumsal ifadesine kavuşturmayı esas almıştır. Bu anlamda yürütülen savaş sömürge durumunda bir ülke ve halkın kurtuluş istemine cevap olmanın da çok ötesinde, derin ve kapsamlı bir anlama sahiptir. Öncülük düzeyinde biçimlendirilen ve sosyalist bir demokrasiyi, kültür ve ahlakı, yaşam tarzını içeren, yeni insan ve yeni yaşam biçiminde formüle edilen gerçeklik, ulusal olduğu kadar evrenseldir de. Kuşkusuz bu, parti ortamında sancılı ve canlı bir sınıf mücadelesini işleterek, adım adım inşa edilen bir sonuçtur. Köksüzlük, temelsizlik, geleneksizlik, çapsızlık, savaşın yarattığı değerlerle yoğrularak, ideolojik-politik hattın gerekleriyle de bütünleştirilerek sağlam ve sağlıklı bir demokrasi kültürüne dönüştürülmüştür. Bu, öncülükten halka, halktan öncülüğe yansıtılan bir çizgide inşa edilmekte, bunun tavizsiz savaşımı yürütülmektedir.

Birçok alanda kişiler şahsında son derece anlaşılmaz pratikler yaşandığı da biliniyor. Yaşanan sorunlar hiç kuşkusuz partileşmeyen kişilik sorunlarıdır. Bunca demokratik ve bireyi özgürleştiren ortama ve gelişme olanaklarına rağmen, eski ve köhnemiş olan ile yeni ve geliştirici olan arasında çatışmalı gerçeklikten kaynaklanan sorunlar yaşanabilmektedir. Baştan sona bir direniş ve mücadele sürecinde kanıtlanmış olan parti yaşam kültürünü doğru kavramak, onun ideolojik-politik derinliğine ulaşıp, bunu bir yaşam tarzı haline getirerek partileşmeyi, onun ahlak ölçülerini, ilişkilerde ve yaşamın bütün alanlarında tam yakalamayı, derin emek bilincini, sınıf bakış açısını ve yaratıcı devrimciliğini şahsında somutlaştırmayı, bir ilke düzeyinde hedeflemek ve esas almak gerekiyor. Bu, kendi içinde inisiyatif, özgüven, yoldaşlık, kolektif ruh, değerlere doğru yaklaşma vb. parti kişilik ve yaşam ölçülerini kapsar. Parti bünyesinde böyle bir formasyona kavuşmadan onun demokrasi bilinci ve kültürüne ulaşmak da mümkün değildir.

Demokrasi bizde bir ilke ve yaşam tarzıdır. Ama bunun bilincine, kültürüne ve özelliklerine ulaşıldığı oranda bu böyledir. Tersi durum, iştahtan kesilmiş, fakat gerçekteyse oldukça obur olan birinin, sağlığına ve iştahına kavuştuğu zaman, kendini bir anda zengin bir sofrada bularak ölçüsüzce yemeğe saldırmasına, sırf oburluğundan dolayı her şeyi birbirine karıştırıp aşırı yediği için tekrar hastalanmasına, dolayısıyla sofrayı berbat etmesine benzer. Demokrasi bu anlamda hem güzel ve çekici, hem de oldukça zengin ve değerli bir sofradır. Ama bu sofra nasıl kurulmuş, ne pahasına ve nasıl yaklaşılmalı, neresinde ve nasıl oturulmalı gibi sorulara doğru yanıt olunmazsa, ne sofraya sahip çıkılır, ne de hakkı verilir. Neden? Çünkü öncelikle mutfak, sofra kültürü zayıftır ve bu zayıflık kişinin o duruma düşmesine neden olur. İşte bizde anlamsız, anlaşılmaz birçok anlayış ve tutumlar, tam da böyle bir gerçekliği sergilemektedir. Çünkü demokrasi bilinci ve kültürü zayıftır. Bunun toplumsal zemini oluşmamıştır ve buna bağlı olarak yaratılan imkan ve araçlara da hakkı verilmemektedir. Bunun yanında PKK'deki demokrasinin hangi hamurla yoğrulduğunu, nasıl yaratıldığını, neyi temsil ettiğini de unutuyoruz. PKK'de bütün değerler gibi demokrasi ve özgürlük ortamı da, büyük acılar, büyük emek ve çabalar, direnişlerle, binlerce şehidin kanı, canı pahasına kazanılmıştır. Böyle bir hareketin uyguladığı demokrasi elbette ki, tam ve kendisini ortaya çıkaran değerler sisteminin niteliğine uygun olacaktır. Bu temelde PKK'de demokrasi söz kadar eylem, eleştiri kadar karar gücü, en geniş özgürlük ve tartışma ortamı kadar kılıç keskinliğinde bir irade ve otorite demektir.

PKK'de gerçekleşen demokrasi, bir yerde görev ile hakların iç içeliği olarak da yorumlanabilir. Bu hakkı aynı zamanda bir görev olarak algılayıp, sınıfın, halkın, insanlığın yararı ve hizmeti için her platformda layıkıyla değerlendirmek, bir partili olarak yaşamın kaçınılmaz gereği; partiye, halka, insanlığa karşı duyulan sorumluluğun da göstergesidir. Böyle bir bilinç ve sorumlulukla bu hak, toplumsal amaçların hizmetinde, doğru ve yerinde kullanıldığı oranda görevlerin gerekleri yerine getirilir. Bu anlamda partiye doğru katılmak, bu sorumlulukla görevlere sahip çıkmak, parti amaç ve ilkelerinin yerine getirilmesiyle doğrudan bir orantı içerisinde bulunmaktadır. Bu da parti ortamında haklarımızın ve görevlerimizin nerede başlayıp nerede bittiğini iyi bilmeyi gerektirir. Bu olmadan doğru bir yaklaşım ve pratik sahibi de olunamaz.

Sosyalizmin öğretisi, onun değer, ilke ve deneyimleriyle kendini donatmış, temel iddiası sosyalizme doğru bir uygulama gücü kazandırmak olan partimizde bütün görev, sorumluluk ve haklarımız, aynı zamanda varlık nedenimiz olarak anlam kazanmıştır ve temelinde ideallerimiz vardır. Dolayısıyla her şey parti ve onun nezdinde sosyalizm, hak ve insanlık içindir. Burada bireysel kaygılara dönük hiçbir şeye yer yoktur. Haklarımız olarak belirlenen eleştiri, rapor, öneri, düşünce geliştirme, toplantı ve bu örgütsel araç ve olanaklarla faaliyetler üzerinde denetimde bulunma, kendini de denetime açık tutma gibi bütün haklar, partiye hizmet ettiği, partiyi güçlendirdiği ölçüde haklarımızdır. Bu noktada irademiz, geleceğimiz, her şeyimiz partiyle ve onun amaç ve hedefleriyle bütünleşmiş olmalıdır. Çünkü parti en yüksek, en gelişmiş bir irade bütünlüğü, emek ve çabaların en yüksek ifadesi ve temsili, varlık ve yaşam kaynağımızdır. Böyle bir temsil ve irade gücünün karşısında, her ne gerekçeyle olursa olsun "benim haklarım", "ben" demek PKK'nin demokrasi kültüründen nasibini hiç almamanın göstergesidir.

Demokrasi bildiğini okumak, anarşi ve kargaşa yaratmak, kendini sınırsızca konuşturmak, ölçü ve kural tanımamak değildir. Demokrasiyi bütün bunları yapabilme hakkı olarak anlamak, tamamıyla bir siyasal cehalet ve sefalet örneğini oluşturur. Demokrasi saf veya sınıflar üstü bir kavram değildir, mutlak bir sınıfsal içeriği vardır. İlke ve kurallarını, çerçevesinin şekillenmesini tayin eden de budur. PKK'nin de demokrasi anlayışı bunun dışında değildir. Demokrasi katılım ve sahiplenmeyi, irade ve karar gücüne ulaşmayı ve ardından da ulaşılan sonuca uygulama gücü kazandırmayı içeren bir süreçtir. Parti bunun ortamını kendi bünyesindeki her bireye sunmakla mükelleftir. Bunu aynı zamanda bir çerçeve olarak görmek gerekir. Bu çerçeveye kastetmek bir hak değil, olsa olsa bir hak ihlalidir. Aynı şekilde demokrasi ilke ve işleyişini tıkatan yaklaşımlar göstermek de, bir hak olarak değerlendirilemeyeceği gibi, tersine o hakkın varlık koşullarını ortadan kaldırmaya yönelik bir anlam taşır. Böyle dayatmalar karşısında parti ya kendisinin işlemez hale gelmesine göz yumacaktır, ya da bu engel ve dayatmayı aşacaktır. Ciddi bir hareketin seçeceği yol tabii ki ikincisi olacaktır. Bu anlamda demokrasinin ilke ve amaçlarımıza yaşam kazandırmakla, yüksek bir sorumluluk ve disiplin anlayışı içerisinde yaklaşmak zorunluluğuyla olan ilişkisini iyi görmek gerekiyor. Hiçbir parti ve siyasal hareketin demokrasi adına kendi ilke ve amaçlarına kasteden tutum ve davranışlara, anlayışlara hoşgörüyle yaklaşması düşünülemeyeceği gibi, bu partimiz açısından da geçerlidir. Bu bilinçle yaklaşılırsa, gereğinde hesap sormasını, ya da hesap vermesini bilen bir tarzın sahibi olunur. Bu aynı zamanda devrimcileşme ve demokratikleşme ölçüsü olarak da parti ortamını zenginleştirir, canlı ve üretken bir tempoda gelişip güçlenmesine hizmet eder.

Buna bağlı olarak sosyalist demokrasi kültürünün hakim olduğu bir örgütsel ortamda, görevlere yaklaşılırken, bireysel olarak kendi kafasına göre ya da bireysel ölçülerine uymadığı için "yapmam", "etmem" türü tutumların yeri yoktur. Birey, hiçbir demokrasi ve hak arkasına sığınarak parti ve parti iradesine rağmen kendi hakkında olumlu ya da olumsuz karar alabilecek durumda değildir. Partimizin demokrasi kültür ve anlayışında, ortada düzeltilmesi gereken bir hata varsa, "bana ne" demenin yeri yoktur. Eleştirilmesi gereken bir olumsuzluk yaşanıyorsa, "ben eleştirmeyeyim, başkası eleştirsin", ya da "beni ilgilendirmez" biçiminde tutumlar takınmanın meşruiyeti yoktur. Bu anlamda demokrasi hakkı ve ortamı, keyfi ve sorumsuz tutumların kendini yaşatabileceği bir zemin olarak görülemez. "Bana verilmiş haklardır ve ben istediğim zaman, istediğim kadar kullanırım" gibi bireysel bir tasarruf ge-

Demokrasi; üretme, katılım ve katma, açıklık, yoldaşlar arasında büyük saygı ve sevginin, bağlılığın, sorumluluğun ortamıdır. Pratikte başarılı ve sürekli başarılı olmaktır. Büyük hedeflerin, geleceğin büyük militanı olmaktır.

liştirmek, demokrasiye de, onun ilke ve kurallarına da, temsil ettiği değerlere de, bilerek veya bilmeyerek bir karşı tutum içerisine girmek demektir. "Öneri geliştiriyorum, denetleme bana mı kalmış" vb. daha da çoğaltılabilecek tavırlar da aynı kapsamda değerlendirilmesi gereken diğer yanlış anlayışlardır. Hatta tanınan haklar şu ya da bu biçimde vesile edilerek, bireyin tembellik yapmasına, kendini geliştirmemesine izin ve fırsat verilemez. Bütün bu yanlış anlayış ve yaklaşımlar, sorumsuzluğun, objektif olarak partiye ve onun değerlerine savaş açmanın, başbelası olmanın somut örnekleridir, dolayısıyla herhangi bir şekilde demokrasiyle ilişkilendirilerek meşru görülmeleri düşünülemez. Çünkü bu tip anlayışlar ciddi tahribatlara yol açmakta, tasfiyeciliklere uygun zemin sunmakta, bir bütün

olarak savaşın daha sonuç alıcı bir tempoda yükselişini de engellemektedirler. Bu anlamda demokrasi, bu anlayışların yaşatılmasının değil, bu tür yanlış anlayışlara karşı mücadelenin zemini olarak görülmelidir.

Partinin bütün dönüştürücü çabalarına ve yarattığı imkanlara rağmen, "köle Kürt" durumunda kalmak için tutuculukların ve ısrarların olduğunu da hemen belirtmek gerekir. Böyle tepkisiz, ilgisiz, adeta odun kütüğü gibi yerinde durmak, parti içerisinde fazladan gereksiz bir görüntü oluşturmaktan başka bir şey olabilir mi? Bunun ötesinde bu geri gerçeklikte ısrarla, (öylesi bir amaç ve niyet taşınmamasına rağmen) tasfiyeci ve parti karşıtı eğilim ve anlayışların beslendiği bir kaynak olmaktan kurtulmak mümkün olabilir mi? Parti ortamında bu tip bir duruşun etkileri, sadece kişinin kendisiyle sınırlı kalmamaktadır. Parti tarihinde yaşanmış örneklerde de açıkça görüldüğü gibi, partiyi zorlayan durumlara sebebiyet verilebilmektedir. Bunun içindir ki, bu nitelikteki anlayış ve tutumlara meşruiyet tanımak şöyle dursun, bu konuda an be an mücadele etmenin bilinç ve sorumluluğuyla hareket etmek gereği vardır. Demek ki, partinin yarattığı görkemli yaşam gerçekliği karşısında aslında ne denli basit ve cüce kalındığının somut göstergesi olan bu durumlar, kişiyi suçlu ve yargılamalık durumlara kadar sürükleyebilmektedir.

Edilgenlik, bahanecilik, inisiyatifsizlik ve keyfiyet ne kadar suç teşkil ediyor ve demokrasi haklarını kötüye kullanma anlamını içeriyorsa, tersinden, hakların ölçüsüz, amaçsız, rastgele kullanılabileceğini düşünmek de bir o kadar suç ve disiplinsizlik niteliği taşır. Örneğin "eleştiri hakkımdır" deyip de rastgele, amaçsızca veya amacını aşan tarzda işletmek, eleştiriyi anlam ve amacından uzaklaştırmak, boşa çıkarmaktır. Eleştiri yüceltici, düzeltici bir silah ise bu mutlaka yerinde, zamanında, amacına hizmet eder tarzda kullanılmak zorundadır. Yoksa, eleştiri, aynı zamanda sahibini de yaralayabilecek bir silahtır.

Yine bireysel olarak kendisinin farklı düşündüğü, yanlış bulduğu görüşler olsa bile, bu görüşler işleyiş dahilinde karar haline gelmişse, sonradan eleştiri hakkı saklı kalmak kaydıyla, kararın uygulanmasına hiçbir tereddüt taşınmadan kendini katmak esastır. Bu böyle olmasına rağmen, "ben buna katılmıyorum, yanlış buluyorum, bu kararı uygulamıyorum" vb. şeklinde bir tutum takınmak, adeta bozgunculuğa özgürlük istemektir. Talimatları boşa çıkarmaktır. Birçok mücadele sahasında bu örneklere rastlamak mümkündür. Üstün talimatlarına "evet" denilir ama, pratikte boşa çıkarılır. Demokratik ve örgütsel hakları böyle salt kendi doğrularını esas alacak bir zihniyetle değerlendirmek, karar ve irade birliğinin parçalanmasına, anarşi ve keşmekeşliğe hizmet eder.

Bunun yanısıra "bu toplulukta demokrasi uygulanamaz, uygulanırsa demokrasi yanlış sonuçlara yol açar, irade doğru ortaya çıkmaz, bunlar demokrasiden ne anlar" vb. gibi sorumsuz, keyfiyete dayalı ölçülerle hareket edilmesi de bir diğer önemli yanılgı konusudur. Düzey geriyse yetkinleştirilmelidir, demokrasi bilinç ve düzeyi zayıfsa güçlendirilmelidir. Ama yoldaşlar topluluğuna güvensizlik içeren, kendi içerisinde bastırmacı, "tek"çi bir anlayışı dayatan bu tür tavır ve yaklaşımları partinin mazur görmesi beklenmemelidir. Bunlar ağa, bey, paşa kültürüdür ve üstü kazındığında altından egemen sınıf kültürü çıkar.

Demokrasi; üretme, katılım ve katma, açıklık, yoldaşlar arasında büyük saygı ve sevginin, bağlılığın, sorumluluğun ortamıdır. Pratikte başarılı ve sürekli başarılı olmaktır. Büyük hedeflerin, geleceğin büyük militanı olmaktır. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş bu konuda şöyle demektedir: *"Yoldaşlara karşı saygı ve sevginin temeli demokratça bir yaklaşımdan geçer. Demokrasi insan yaşamının en güzel erdemidir. Yaşamı ortak üretmeye ve tüketmeye dayanır. Üretimi güçlü kılmak için de katılımın güçlü olması gerekir. Katılım da kişilerin önünün açılması ve bilinçlenmesiyle mümkündür. Önü açılmayan ve bilinçlendirilmeyen kişi ya katılım sağlamaz, ya da çok az sağlar. Demek ki, arkadaşını sevmenin ve saymanın temel koşulu, ona karşı demokratik davranmaktır. Yaşama katılımda demokrasiyi sağlamayanın yaşamdan çekilmede de demokrasiyi sağlamayacağı açıktır. 'Hep ben konuşacağım, sen sus, sen bir şey bilmezsin' demek 'Hep ben yaşayacağım, sen ölsen de olur. Zaten bir işe yaramıyorsun ve kanın beş para etmez' anlayış ve pratiğine götürür. Bir toplantıda arkadaşını konuşturmayan veya onun önünü açmayan, siperde de arkadaşını tek başına bırakır. Çünkü ona göre arkadaşının yaşayıp yaşamaması önemli değildir. Bunun diğer bir yanı da, demokrasi uygulamayanın ve savaşçıya demokrasi bilinci vermeyenin parti karşısında konum ve pratiğini saklamak istemesidir. Çünkü demokrasinin kurallarının işlendiği bir yerde suç işlemek asgariye iner ve yine işlenen suçlar açığa çıkar. O halde demokrasiyi uygulamamanın diğer bir nedeni de, kendine suçlu bir ortam yaratmaktır."* Evet baskıcı, salt-merkezci ve kaba otoriter ortamlarda doğallık, netlik, açıklık ve saygı-sevgi ortamları oluşmaz. Böyle anlayışların şekil verdiği ortamlarda her türlü sahtelik, yapaylık, çekiştirme, dedikodu, komplo gibi olumsuzluklar da hiç eksik olmaz. Yani demokrasinin yoldaşlık ilişkisi ve yaşama saygı ile de var olan bağını iyi kurmak, bu alanda olumlu bir pratiğin sahibi olabilmenin teminatını oluşturmaktadır.

Nasıl ki, köylü anlayışlar, ağa, bey ilişkisi ve aşiret ortamında taşıdığı özellikler nedeniyle demokrasiye hiçbir anlam veremezse, sorumluluk duymazsa; kendini katma konusunda son derece edilgen bir pozisyondaysa, küçük-burjuva anlayış ve kişiliklerin yol açtığı sorunlar da daha az olumsuz değildir. Küçük-burjuvazinin demokrasi anlayışı, hem en büyük gevşeklik, düzensizlik, disiplinsizlikle, hem de en büyük keyfiyet, kendini konuşturma ve zaaf, zayıflıklarını tatmin etme gibi tavır ve özelliklerle kendini dışa vurur. Küçük-burjuvazi, sınıf karakterine uygun olarak ideolojide muğlak, politikada ilkesiz, örgüt ve eylem anlayışında ürkek, sonuç alıcı olmaktan uzak durduğu için kaypak, kırılgan ve oldukça değişken bir yapıya sahiptir. Onun demokrasi ufku, zaaflarıyla birlikte kendini yaşatma imkanlarının varlığı kadardır. Dolayısıyla ne geliştirici bir yönü, ne de sosyalist demokrasiyle bağdaşır bir yanı olabilir.

Ortamımızda sıkça görülebilen durumlardan biri de, kendini çeşitli nedenlerle ve hem demokrasi adına partiya dayatıp "falan sorunum çözülmezse şöyle yaparım" gibi adeta pazarlıkçı yaklaşımlar içerisine girilebilmesidir. Böyle bir tavrın demokrasiyle bağdaşır bir yanı olması söz konusu olabilir mi? Tersine bu, ortamımızın demokratik niteliğine ne kadar yanılgılı yaklaşıldığının bir göstergesidir. Birçoklarımızın adeta partiye karşı hak arayıcılığına girdiği tavırlar da az değildir. Kendini bir başkasıyla kıyaslamaya tabi tutarak "benim haklarım, kariyerim, konumum" gibi kaygı ve hesaplar içerisine girmek, bunu kendine bir sorun ve dert kaynağı haline getirip küsmek, daralmak, içe kapanmak veya yetkili bir konumdaysa yetkisini kötüye kullanmak, emek hırsızlığı yapmak, kendini yere atmak, hatta kimi durumlarda geçici olarak da olsa örgütle bağlarını koparmaya kadar gitmek; örgüt (demokrasi), birey ve bunun karşısında haklarımız, görev ve sorumluluklarımız konusunda ne denli geri, basit, düzeysiz ve statükocu bir gerçekliğimiz bulunduğunu gösterir. Daha da basitleştirmek gerekirse, günlük yaşamda kullandığımız üslup ve hitabetimiz, tartışma kültürümüz, ilişki düzeyimiz, bu alanda ne kadar mesafe kaydedebildiğimizin de en açık bir ölçüsüdür. Üslubun iğneleyici, kırıcı, tartışmaların bozucu, dağıtıcı, kaçırtıcı olduğu bir ortamda partinin demokrasi kültürünü, olgunluğunu, seviyesini, çekiciliğini aramak dahi boşuna değil midir?

Partinin demokratik ve kişinin gelişmesini sağlayan ortamını kötüye kullanmanın bir başka biçimi de partinden alınanları daha incelikli ve kurnazca partiye karşı kullanmaktır. Hatta bunun için Bizans ve Osmanlı oyunlarını aratmayacak entrika ve hilelerle kendini yaşatmanın yollarına girilebiliyor. Bu, pervasızca parti karşıtlığına soyunma, parti yaşamını bozguna uğratma çabasından başka bir şey değildir.

İradesi parçalanmış, kendine ait hiçbir şeyi olmayan, ancak tarihsel gerilikler ve kemalist bir şekillendirmeden ibaret olan Kürdistan toplumunun özelliklerini yaşayarak parti ortamına taşıyan bizlerin, parti ortamında, partimizin sosyalist, direnişçi, emeğe, yiğitliğe, kolektivizme, devrimci yaratıcılığa dayalı ve tamamen halkın, insanlığın ve sosyalizmin hizmetinde olan devrimci demokrasisini ne ölçüde kavradığımız, ona ne kadar doğru yaklaştığımız, parti kültürüyle ne kadar bütünleştiğimiz, hâlâ aşmakta büyük zorluklar çektiğimiz kişilik sorunlarımızdan ve bunların doğrudan yansıdığı pratiklerimizden rahatlıkla anlaşılmaktadır.

PKK'lileşmeyen kişilik, sosyalist demokrasiden ve onun kültüründen, yaşamından ne anlayabilir ki? Kavrayış düzeyi, değişim ve dönüşüm düzeyi nedir ki demokrasiyi uygulayabilsin ve onu bir yaşam tarzı haline getirebilsin? Zaten ortamımızda, örneklendirdiğimiz türden, bazen bir ağa-paşa, bazen iflah olmaz bir küçük-burjuva veya aşiret reisi gibi pozisyonlar sergiliyor olmamızın nedeni de bu değil midir?

Demokrasi kültürü, etkili, sabırlı, ikna kabiliyeti yüksek ve sonuca götürücü bir tartışma ortamı yaratmak, özgür bir irade oluşturmak, kolektif bir karar gücüne ulaşmak ve onun uygulama ve temsil sorumluluğunu taşımak ise, kendimizi bu ölçülere vurarak görmek durumundayız. Gerçekten her türlü kaba ve yüzeysel yaklaşımlardan arınıp, ne kadar özlü, sağlam ve bilinçli bir irade sahibi olmuşuz? Ne kadar kör-kötürüm, kırılgan, yersiz kaygı, hesap ve beklentilerden kurtulup akışkan, dinamik, enerjik ve sonuç alıcıyız? Parti içi sınıf mücadelesinden kendimizi ne kadar sorumlu görüyoruz? Eleştiri gücümüz nedir? Eleştirilere karşı ne kadar açık, dayanıklı ve özeleştirisel bir yaklaşımın sahibiyiz? Yaşamda, ilişkilerde ve çalışma tarzında teklikten kurtulup parti esaslarına göre daha kolektif, doğruların amansız takipçisi bir pratiğin sahibi olabiliyor muyuz? Açık ki bütün bunlar daha da çoğaltılabilecek yakıcı sorulara doğru yanıtlar verecek durumda değilsek, kendimizi parti militanı, parti demokrasi kültürüyle bütünleşmiş ve onun gelişme düzeyini temsil eden bir konuma girme hakkına da sahip olamayız.

Mücadelemizin kendisi bu konuda da son derece öğretici bir gerçeklik olarak önümüzdedir. Yapılması gereken kişilikte, pratikte partiyi temsil etmesini bilmek, bunun sorumluluğunu hissedebilmektir. Partimiz ordulaşmış bir savaş düzeyinin öncüsüdür ve ordulaşan gerilla, sadece askeri bir güç olarak değil, aynı zamanda bir siyasal demokrasi gücü olarak da tarihsel bir misyona sahiplik etmektedir. İnsan üstü emek destanlarıyla yaratılan değerlerin bileşkesidir, demokrasi ve özgürleşmenin kaynağıdır. Zorlu bir savaş gerçekliğinin kendi gelişimi içerisinde bu denli demokratlaştıran, özgürleştiren, insanlığın en düşürülmüş bireylerini en yüksek düzeyde bir söz, karar, eylem gücüne kavuşturarak yeniden yapılandıran, bunu bir yaşam, kültür ve ahlak olarak ülkeye, halka ve giderek insanlığın zengin mücadele mirasına kazandıran bir başka örnek daha yoktur. En geri, en eğitimsiz, en insanlığından kopartılmış bir halk durumundayken, bugün hâlâ aynı gerilikleri konuşturmanın ne anlamı olabilir? Toplumun gelişmişlik düzeyinin en şaşmaz göstergelerinden biri olan demokrasiyi kendi kişiliğimize, yaşamımıza yedirmekten hâlâ bucak bucak kaçıyor olmanın anlaşılabilir, kabul görülebilir hiçbir nedeni kalmamıştır. Elbette ki, emek ve çaba gerektiriyor, mücadele gerektiriyor. Parti çizgisine, yaşamına, öncülüğüne daha fazla bilinçle bağlanmak gerekiyor, zaten bundan başka bir yaşam seçeneğimiz de yoktur.

O halde partileşerek insanlaşmak, kültürleşmek, devrimci demokrasi bilincine mutlaka ulaşmak gerekiyor. Düzeltme, büyük yeniden yapılanma ve yüceltmenin yolu budur ve biz de her koşul altında bunu esas almanın görev ve yükümlülüğüyle karşı karşıyayız.

> Partileşerek insanlaşmak, kültürleşmek, devrimci demokrasi bilincine mutlaka ulaşmak gerekiyor. Düzeltme, büyük yeniden yapılanma ve yüceltmenin yolu budur ve biz de her koşul altında bunu esas almanın görev ve yükümlülüğüyle karşı karşıyayız.

Kürt sorunu karşısında Türk toplumunun ruh hali

Kani Yılmaz

"Öyle bir ortam yaratılmış ki, insanlık değerlerini savunanlar anında 'hain' ilan ediliyor. Geriye kalan büyük bir kesim 'hain' sayılmak gibi bir riski göze alamıyor. İnsanlıktan kopma-uzaklaşma pahasına uygulamaları ya onaylıyor, ya da suçlu bir sessizlik içine gömülerek görmezden geliyor. Tabii 'hain'lik ve 'vatansever'lik için temel ölçüt PKK ve Kürt düşmanlığı oluyor."

Eğer toplumsal ruh halinin aynası insanlaşma düzeyi ise Türkiye'de toplumsal gelişimin en cılız yanı da burasıdır. Toplumu sistem içinde kontrol altına almanın, bir programa dayandırıldığı açıktır. Bunda yönlendirmenin, hem de her araçla ve süreklilik kazandırılarak yapıldığını görüyor ve en "ileri" unsurların bile bu çemberi kıramadıklarını biliyoruz.

Pavlov deneyinin iç güdüyü yansıtarak şartladığı doğrudur. Örneğin yalanın, çok ve sürekli söylenmesi durumunda, her gün ve her araçla topluma yedirilmesi sonucunda, bir süre sonra ve en azından bir kesim için, "yükselen değere" dönüşeceği kesin değil midir? Tarih bilincinin gelişmediği, gelişmesine izin verilmediği ortam ve bireyler açısından demagoji ile gerçek arasındaki kavrama çizgisi çok incedir. Örneğin kavram kargaşasının çok yoğun yaşandığı ortamlarda, bir faşistin "sol"da gözükmesi, bir kanlı katilin "vatansever" sayılması, ya da bir işgal ordusunun "özgürlük kuvveti" olarak adlandırılması, en azından topluma bu şekilde lanse edilmesi ve hiç de küçümsenemeyecek düzeyde taraftar bulması her zaman mümkündür.

Postalından apoletine kadar ABD'nin emrine giren ve her askeri darbeyi, CIA ile birlikte düzenleyen TC ordusunu "ulusal güç" olarak gören ve lanse edenlerin, yazdıkları gazete köşelerinde "yeni dünya düzeni"ni eleştiren yazılar döşemeleri, sosyal alçaklık düzeyinde toplumu bilerek yanıltma faaliyeti değil midir? Aynı kişilerin, 12 Eylül cuntasına "faşist darbe" dediklerini de hatırlarsak, sadece Kürt uyanışının verdiği ürküntü ile darbeyi yapan ve Ortadoğu'da "yeni dünya düzeni"nin en sadık bekçisi olan orduyu ve hem de eksiksiz bir şovenizm ile savunmaları, Pavlov örneğinin sistem için, sistemin sürekliliği için denekleri olduklarını ortaya koymaz mı? Sorun genelkurmaylığın, Perinçek, Türkeş ve İlhan Selçuk'ların aynı çizgide buluşmaları, ya da kimin kimi kendi yanına çektiği sorunu değildir. Sorun, 72 yıllık programın, nasıl uygulandığıdır. Ve bu 72 yıllık pratiğin gözler önündeki sonuçlarıdır.

Türkiye'deki toplumsal ruh halinin insanlaşmakta güdük kalışının belirleyici nedeni Kürt sorunudur. Kürt ulusunun mücadelesine yaklaşımıdır. Türk toplumunun yüzde sekseni, hatta daha fazlası, resmi söylemle yetinmektedir. Kürtleri araştırıp öğrenme, tarihlerini ve bugünlerini anlama gibi bir ihtiyaç ve sorumluluğu duymamaktadır. Bugün görece bu yönlü bir kıpırdanma varsa, o da yükselen özgürlük mücadelesinin dayatmasından ve resmi saçmalıkların eskisi kadar kolay savunulmamasındandır. Kemalist resmi program; toplum kesitleri ve hatta kurumlar arası çelişkiler de zorlanmakta ama, Kürtler söz konusu olduğunda ordusuyla, diyanetiyle, yargısıyla, basınıyla, üniversite ve sendikalarıyla **kanlı misak** etrafında hemen kenetlenmektedirler.

Türk solunun hem tarihine ve hem de istisnalar dışında bugününe yansıyan da; ayrı bir üslup ve farklı görüşler adı altında yukarıdakilere son tahlilde yakışan bir özellik gösterir. Bilimsellik ve "sosyalizm" savunuculuğu, Kürt sorunu söz konusu olduğunda tam bir saçmalıkla "Kürt halkının da temsilciliği" iddiası ve şovenizm ile aynı kavşakta buluşmakta sakınca göremez. Açık ki, bu yaklaşım temeline şovenizmin oturtulduğu, resmi söylemin dışına çıkılmadığı resmi programın gözetiminde taşırılan ruh halinin dışa vurumundan başka bir şey değildir.

Politik-ahlaksal açıdan da ele alınması gereken bu toplumsal özelliğin beslendiği sömürgeci karakteri görmek zor değildir. Uygulamaları açısından, tarihteki benzerlerinden çok daha katı olan bu yapılanma, toplumu şartlandırarak bütün bir tarihi geçmişi ve inkarda ifadesini bulan uygulamaları, işlenmiş suçları bir sis perdesinin ardına almaya çalışır. Toplumu, varlık nedeni saydığı bu konuda tersinden etkiler. Onu, tepkisiz ve hatta savunur bir konumda tutmak için elden geleni yapar. Çok zorlandığında ise acıları "yumuşatmaya" ve yaşanmış kanlı bir tarihi, sürecin açığa çıkarılmasını önlemeye çalışır.

Eğer dikkatle incelenirse, Türkiye'de fetihçi geleneğin ortak platformu "Kürtleri yönetme hakkı" olarak öne çıkar. Hem devlet bunu ister, hem bütün kurumlarının bunu onaylamasını sağlar, hem de sosyalizm adına Türk solu, bunu Kürtlere dayatır. İdeolojik farklar ya da farklılık iddiaları Kürt halkına yaklaşımda, ortak bir özlem birliğine dönüşür. Siyasi "maharet" ya da ideolojik "doğru" olarak yansıtılan bu tutumu biraz kazıdığımızda, hemen Kürt inkarını karşınızda bulursunuz. Topluma hakim kılınan ve tek tek kişiliklere sinen hava budur.

TC'nin oluşumu, gelişimi ve bugün vardığı nokta açısından; ekonomik-politik ve kültürel alanda oldukça başarısız, oldukça bunalımlı ve sürekli teşhir durumda kalmasına karşı toplumun "ortak gurur" kaynağı veya "dayanağı" olan Türk ırkçılığı kırılamamıştır. Ne toplumun insanlaşmakta önü açılabilmiş, ne de tek tek bireyler bu doğrultuda ruhlarını eğitebilmişlerdir. Türkçülüğü yükseltme ideali, ihtiyaç duyduğu oranda "düşman" yaratmaya ve toplumun duygularını oraya akıtmaya hep önem vermiştir. Gelişmiş kapitalist toplumlarda üretim biçiminin yarattığı ilişkiler ve teknolojiden de yararlanarak ortaya çıkardığı düzen kişiliğinden, ya da oluşturduğu kendi mantığına uygun ve kendi içinde tutarlı maddi ortam benzerliği de, Türkiye için söz konusu değildir. Türkiye bu yönüyle, çağın araçlarından yararlanan ama, bunu tamamen çağdışı bir anlayışı egemen kılmakta kullanan bir durumu arz etmektedir. Araçların yetersiz kaldığı, ya da işlemez kılındığı durumlarda da, çok ölçüsüz bir zoru devreye sokar ve hiç duraksamadan bunu uygular.

3000 insan faili "meçhul" cinayetlere kurban gidiyor. 3000 köy yakılıp-yıkılarak boşaltılıyor. Toplum bunu sorgulayamıyor. Kayıp aileleri her gün meydanlarda feryat ediyorlar. Ciddi bir duyarlılık yok. Onbinlerce insan işkenceden geçiriliyor, işkence hâlâ sistemli olarak uygulanıyor, bir tepki bile söz konusu değil. İşkenceye uğrayanların çoğu tehdit nedeniyle veya işkencenin tekrarından korktukları için susup kalıyorlar. Yükselen cılız sesler de büyük sessizlik içinde eriyip gidiyor. Toplumda öldürme hakkına duyulan saygı, yaşam hakkına duyulandan daha çok benimseniyor. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Öyle bir ortam yaratılmış ki, insanlık değerlerini savunanlar anında "hain" ilan ediliyor. Geriye kalan büyük bir kesim "hain" sayılmak gibi bir riski göze alamıyor. İnsanlıktan kopma-uzaklaşma pahasına uygulamaları ya onaylıyor, ya da suçlu bir sessizlik içine gömülerek görmezden geliyor. Tabii "hain"lik ve "vatansever"lik için temel ölçüt PKK ve Kürt düşmanlığı oluyor.

Tarihin saptırılarak resmileştirilmesi ve toplum eğitiminde çok ağırlıklı işlenmesi de toplumun bugününde önemli bir yer tutar. Bu tarih anlayışı; Türkü "yücelten", onun dışındakileri küçümseyen ya da yok sayan bir özellik gösterir. Kürt inkarı bu yaklaşımın hemen hemen tamamını oluşturur.

Kürdün, atalarının binlerce yıllık yurdunu devralma hakkını inkar.

Tarihin ve insanlık değerlerinin Kürde bıraktığı, ulusal mirası sahiplenme hakkını inkar.

İnsanlık hukuku ve adaletinin Kürtleri de kapsama hakkını inkar.

Yaşamını TC sömürgeciliğinin kanlı dişlerinin arasından söküp almak için, direnme hakkını inkar...

Bu, Türk tarih geleneğinin kısa bir özetidir.

Bu tarihi geleneğe göre; eğer Kürdün ruhu bitirilirse, bütün direnme dinamikleri kırılır ve tamamen teslim alınırsa, sadece ruhu alınmış bedeni için, kendisine yaşam hakkı ve "barış" tanınabilir. Esas olarak da cumhuriyet döneminde temel alınan bu bakış açısı yukarıdaki koşulların dışında Kürt varlığına ve onun meşru muhalefetine günümüzdeki kontra uygulamalarına sessiz kalması, biraz da bu sahte tarihle sağlanmıştır. Bu tarihin, Türk toplumunun öncüsü olması gereken "sol" geleneğini de biçimlendirdiği yalan değildir. Ağrı-Zilan, Şeyh Sait ve Dersim direnmelerinde, "gericilik ve feodalizm" yakıştırmaları ile devletin katliamlarını onaylayanlar, bugün Kürt ulusunun özgürlük mücadelesini "milliyetçilik"le suçlayarak, bir anlamda resmi tarihle bağlarını veya bağlılıklarını dile getiriyorlar. Öncü olması gerekenlerin tarih karşısındaki bu çarpık duruşu, Türk toplumuna nüfuz eden şovenist ruh yapısının derinliğini göstermesi bakımından ibret vericidir. Devletin kontrolündeki basın "terörist" suçlaması "sol" örgüt yayınları da "milliyetçilik" yaygarası ile aynı kapıda buluşmakta ve Türk toplumunu Kürtlere karşı birlikte şartlamaktadırlar.

TC kesinlikle bir uygarlık değildir. O öncesi de olan bir yirminci yüzyıl barbarlığıdır. İnsan ruhunu boşlukta yaşamaya mahkum etmiş bir mengenedir.

Çünkü toplum geldiği nokta açısından kör, duyarsız ve sorumsuz bir konumdadır. Kürdistan'dan gelen asker cesetlerinin nasıl bir sefere çıktıklarını sorgulamak yerine, cenazeler birer ırkçı gösteriye, Kürt halkına nefretin kusulduğu çılgınlıklara dönüştürülmektedir. Açık yargısız infazlarda, hem de şehir merkezlerinde, polisin katliamları bayraklar taşınarak ve sloganlarla alkışlanmaktadır. Kontra adaleti, toplum güvenliğinin teminatı sayılmaktadır. Bir halkın varlığını emirle yok sayan mantık, basın tarafından topluma ulaştırılmaktadır. Aile yapısı, gerillanın kulak ve parmaklarından kolyelerle, evine dönen askeri bağrına basmaktadır. Böyle bir toplumun ruh yapısı tehlikeli olur. Böyle bir toplumda insan sevgisi biter. İnsan sevgisini yitiren bir toplum, başta geleceği olmak üzere her şeyini yitirmiş sayılır.

Türk toplumunun psikolojik aktivitesi bilgilenmenin ve bilinçli toplum eyleminin ve çağla buluşmanın değil, katı bir yönlendirmenin sonucudur. Bu nedenle toplumun ruhsal yapısı, insanlık değerleri ile çelişen ve insanlıkla çatışan bir görünüm verir. Topluma enjekte edilen "dış düşman" paranoyası ve "Türkün Türk'ten başka dostu yoktur" sloganı bunu ifade eder. Elde edilen her şeye fetih ve yağma ile ulaştığı için ve dünyanın gözünde barbar sıfatından hâlâ kurtulamadığı için, ırkçılığı şahlandıran "dış düşman" safsatasına sürekli ihtiyaç duyar. Bu söylemde ordunun, toplum üzerindeki ezici etkisinin rolü önemli bir yer tutar.

Eğer Orta Asya'dan günümüze Türklerin evrimi incelenirse; devletleşmesi ve cumhuriyetin oluşumunun ordu sayesinde olduğu görülecektir. Ordu herhangi bir toplumdan çok daha fazla dokunulmazdır. Kapalı bir kutu gibidir. Eleştirilemez. Faşist darbeler yapar, onaylanır. İşkence yapar, kan döker, alkışlanır. Kendi içinde bile, en ufak aykırı sese yaşam hakkı tanımaz. Eşref Bitlis ve Cem Ersever örneğinde olduğu gibi, leşler sokağa atılır. Toplumun uyuşturulan hafızası bunu hemen unutur. Başta basın olmak üzere, bütün kurumlar, böyle hassas konularda, toplumun hafızasını silmek için elden geleni yapar.

Türk toplumunun bu edilgen ve ruhsuz yapısının, Kürt sorunu karşısında dönüştürülmeden, ya da PKK gerçekliği ile özgürlük mücadelesi onu dönüştürmeden, iflah olması kesinlikle mümkün değildir. Mevcut yapısı ile Türk toplumu ve onun siyasi uçları kendi başına beladır. Çünkü bu toplum özel timlerle, Nusret Demiral'larla övünen bir toplumdur. Kürdistan'daki vahşete duyarsız ama, sağı ile Bosna'dadır, Çeçenya'dadır, Irak Türkmenleri'nin yanındadır. Solu ile Latin Amerika'dadır, Meksika'dadır, Afrika'dadır. Uzağında olan her şeye ilgi gösterir. Yeter ki, ilgi alanı **kanlı misak**'ın dışında olsun.

Parti Önderliği'nin Türk toplum değerlendirmeleri, Türk tarih çözümlemeleri, Türk toplum gerçeğini açığa çıkaran önemli perspektifler içerir. 12 Eylül'ün kişilikte açtığı gedik ve bunalımlı, ruh yapısını gözler önüne seren değerlendirmelere Kürtlerden çok, Türk toplumunun muhtaç olduğu kesindir. Çünkü bu toplum; sırtında bir halkın inkarını, kıyımını, yerle bir edilen Kürt coğrafyasını, binlerce failsiz cinayeti ve sistemli işkenceyi taşımaktadır. Ve Türk toplumunun biraz özgürleşmesi, Kürde bakışı ile ilintilidir.

Bu bakış açısının ne kadar kör ve tahammülsüz olduğunu yakından görmek zor değil. Yaşar Kemal ve Orhan Pamuk'un biraz demokrat yaklaşımlarına, sadece düşüncelerini açıklama gibi çok sıradan ve doğal sayılması gereken tutumlarına gösterilen öfke, aynı merkezden yönlendirildiğine kuşku olmayan bu seviyesiz saldırı, toplumun bu konuda bulunduğu düzeyi yansıtır. Hatta sistemi düze çıkarma ve çöküşünü önleme kaygı ve telaşı ile bir rapor yazan Doğu Ergil'in susturulması için kopartılan kıyamet bu tehlikeli ruh haline yansıyan daha da ilginç bir örnektir.

Açık ki, başındaki kan gölü karşısında yaşanan, bu soğukkanlılık düzeyindeki sorumsuzluk, ancak uyuşturulmuş, bastırılmış ve nefesi kesilmiş bir toplum için söz konusu olabilir. Kolay yönlendirilen, öncüsüz kalmış, ruhu alınmış, tırnakları çekilmiş, uyurgezer bir toplum için söz konusu olabilir. Parti Önderliği'nin de belirttiği gibi bu, ancak "maymunsu" bir durumla ifade edilebilir. Türk toplumu Kürt halkı karşısında bu konumdadır.

Bu nedenle, PKK'yi ve Kürtlerin öfkesini ve savaşını suçlayan Türk toplumu; sevgi kadar kusursuz olan bu öfkenin, büyük acılardan doğduğunu kavramadığı sürece, ayağa kalkamaz ve insanlaşmakta gerekli ilerlemeyi sağlayamaz.

Kürdün meşru haklarına saygı; Türk toplumunun çürüme durumundaki ruh halini, insanlaşma doğrultusuna sokar. İnsanlık buluşmasını ve suçlu toplum gölgesini üzerinden atmasını sağlar.

"Aile yapısı, gerillanın kulak ve parmaklarından kolyelerle, evine dönen askeri bağrına basmaktadır. Böyle bir toplumun ruh yapısı tehlikeli olur. Böyle bir toplumda insan sevgisi biter. İnsan sevgisini yitiren bir toplum, başta geleceği olmak üzere her şeyini yitirmiş sayılır."

ÇÖZÜMLEME ÜZERİNE

Çözümleme; en genel anlamda, olay ve olguların gerçek oluşum özelliklerini ve karekterlerini açığa çıkarıp, neden sonuç ilişkilerini ortaya koyan, görünen ve görünmeyen, bilinen ve bilinmeyen yanlarıyla en yalın biçimde tanınmalarını sağlamak için, teorik olarak sosyolojik, psikolojik ve politik açıdan atomlarına ayrıştırılmalarını ve dış etkenlerle aralarındaki etkileşimleri ve bu etkileşim sonucunda ortaya çıkan durumun bütünlüklü olarak ortaya konulmasıdır. Diğer bir ifadeyle olay ve olguların doğasında gizli olan çelişkilerin açığa çıkarılıp, bunlar arasındaki saptırılmış ve yavaşlatılmış iç çatışmanın, yeninin eskiye ya da ileri olanın geri olana galebe çalması yönünde hızlandırılarak netleştirilmesidir. Bunun bir diğer adı da devrimdir. Dolayısıyla devrim bir çözümleme hareketidir. Bu devrimin PKK öncülüğünde gelişiyor olması çözümlemeye daha da büyük önem yüklenmesini getiriyor. PKK'nin çözümlemeye, hiçbir ulusal-sınıfsal mücadelede rastlanılmayacak denli önem vermesinin nedenini, PKK'nin insana verdiği değerde aramak gerekiyor. PKK bir devrim hareketi olarak çıkışından günümüze dek bir çözümleme hareketi olarak gelmiştir.

Parti Önderliği'nin sürekli vurguladığı gibi, partimiz bu düzeye salt dış düşmana karşı verilen silahlı mücadeleyle gelmedi. Aksine PKK'yi bugünlere, giderek güçlenen bir vaziyete ulaştıran en önemli olgu insan ve toplum üzerinde geliştirdiği çözümleme gücüdür. PKK pratiğinde insan çözümlendikçe gerçek gücü ve yetenekleri en keskin biçimde açığa çıktı. Bu insanın pratiği de doğal olarak, çözümleme ile açığa çıkartılan gücünün bir yansıması oldu. Böylelikle çözümleme pratiğe ışık tuttu. Pratikteki gelişmeler de çözümlemelerin daha da derinleşmesini getirdi. Çözümlenen yalnızca Kürdistan değildir, insanlıktır, toplumdur. Bireyin şahsında, toplumun çözümlenmesi amaçlanmış ve başarılmıştır. Burada birey-toplum diyalektiği ortaya çıkmaktadır. Bu PKK 3. Kongresi'nde "Çözümlenen an değil tarih, kişi değil toplumdur" sözü ile somutluk kazanmıştır. O gün bugündür çözümleme kesintisiz olarak devam etmiştir. Gün geçtikçe çözümlenmenin bir devrimci için ekmek-sudan daha da önemli olduğu açığa çıkmış ve buna bağlı olarak çözümleme yaklaşımda bir sanat düzeyine ulaşmıştır.

Sanat diyoruz, çünkü incelik, hassasiyet, derinlik ve sabır isteyen bir uğraştır. Çözümlemenin objesi de, nesnesi de insandır. İnsanın da çağımızın ulaşmış olduğu gelişmişlik düzeyine rağmen, yine de en az bilinen bir varlık olduğunu düşündüğümüzde, çözümlemenin sanatsal yönü de iyi anlaşılıyor. Nasıl ki, herkes sanatçı olamıyorsa, çözümlemeyi de her insan yapamaz. Derinliği, inceliği, sabrı ve en önemlisi de derin politik zekası olanlar ancak çözümlemeyi başarılı bir şekilde yapabilir.

Devrim sürecinde atılan bütün adımlarda olduğu gibi çözümleme yöntemiyle de tıkanan Kürt bireyinin içinde bulunduğu derin çözümsüzlüğün aşılması yönünde zorunlu olarak atılan bir adımdır. Ve bu adım sonraki bütün kazanımlara da kaynaklık etmektedir. Her gelişme bir ihtiyaçtan kaynaklanır.

"Çözümlemeye ciddiyetsiz yaklaşmak ve dönüşüm aracı olarak görmemek ne kadar tehlikeliyse, çözümlemeyi bunalıma girmenin bir aracı olarak görmek de bir o kadar tehlikelidir. Yapılan çözümlemeler karşısında, 'ben adam olmam, bu yeni insana ulaşmam' demek, çözümlemenin amacını kendi şahsında boşa çıkarmaktır."

Kürdistan'daki ulusal-toplumsal ve sınıfsal çelişkiler, tıkanıklıklar çözümlenmeyi kaçınılmaz kılmıştır. Çözümleme olmaksızın Kürdistan gerçekliği ne açığa çıkarılabilir, ne de bu gerçeklikler bir devrim dinamiği haline getirilebilir. Düşürülmüşlüğün son kertesinde seyreden Kürt bireyi, atomlarına kadar parçalanıp, yeni baştan şekillendirilmeseydi, savaş ve toplumda varılan mevcut düzey yakalanmazdı. İşte çözümlemeler bunu başardı.

Peki, nedir ulusal-sınıfsal ve toplumsal tıkanıklıklar? PKK öncülüğünde gelişen devrim hareketinin varlık gerekçesi olan gelişimini ona bağlı kılan çözümleme neden bu kadar önemlidir? Her devrim hareketi az çok çözümleme yapmıştır. Fakat hiçbir devrim hareketi PKK'de önem verildiği kadar çözümlemeye yüklenmemiştir. PKK'de çözümlemeye verilen önemi anlamak için, çözümlemenin günümüzde neyi aştığına ve neyi yarattığına bakmak gerekiyor. Çözümleme ulusal ve toplumsal çapta çürümüşlüğü, inkarı, düşüncesizliği çözüp, insanı yeni değerlerle şekillendirdi. Sınıfsal açıdan sosyal-şovenizmi, reformizmi, oportünizmi ve her türden küçük-burjuva sapkınlığını çözümlemiş ve gerçekliğini bütün yönleriyle açığa çıkarmıştır.

Gerçekleşen sosyalizmin 70 yıllık pratiğinde uygulanan politikalar sonucu tıkanan ve neredeyse en az kapitalizmin düşürdüğü insan tipi kadar derin bir çözümsüzlüğü yaşar duruma getirilen insan, yine çözümlemeler ışığında yeni baştan ele alınmış ve temel açmazları ortaya konularak, Kürt insanının şahsında bunlara yüksek bir çıkış yaptırılmıştır. Bu anlamda, çözümlemelerin sadece Kürt insanının gerçekliğinde doğan bir ihtiyaç olmadığı, aksine insanın evrensel boyutta yaşadığı tıkanmanın doğurduğu bir ihtiyaç olduğu anlaşılıyor. Dolayısıyla çözümlemenin bireyin şahsında, tarihsel süreç içerisinde gelişen bütün devrimsel hareketlerin, altüst oluşların sentezlenmesi ve dünya insanlığının yaşamış olduğu her türlü geriliklerinin mahkum edilmesi olduğu söylenebilir. Diğer bir ifadeyle kapitalist-emperyalist sistemin yarattığı hayvanlaştırılmış ve güdülerinin esiri haline getirilmiş bireye yeniden bir çıkış yaptırılmasıdır. Bu anlamda PKK'de gerçekleşen çözümleme bireyin şahsında insanlığın çözümlenmesidir ve evrensel düzeydedir.

Bütün bunlar kazanan, başaranan insan tipinin yaratılması ve insanlığın doğasına has yeni bir çıkışın gerçekleştirilmesi amacıyla yapıldığından dolayı çözümlemelerin aslında insanın doğasına dönmenin bir yolu olduğu da belirtilebilir.

Kazanan ve başaran insan ne gerçekleşen sosyalist kişiliğe, ne de PKK öncesi Kürt kişiliğine benzemektedir. PKK ile birlikte geliştirilen kazanan insan hepsinin reddi temelinde şekillendirilen bir kişiliktir. Bu kişilik, aynı zamanda emperyalizmin yarattığı tüketici kişiliğin de bir sonucudur. Dolayısıyla çözümleme, emperyalizmin yaratmak istediği insan tipinin varlık koşulunu ortadan kaldırmaktadır. Zaten bunun için, başta Almanya olmak üzere emperyalist güçler ısrarla PKK'yi alabildiğine karalamakta ve bu kişilik çözümlemelerine son verilmesi için elinden geleni yapmaktadırlar. Gözükara, bir şekilde PKK'yi "evrensel terörist" ilan etmelerinin altında yatan gerçek de budur.

PKK'nin geliştirdiği kazanan kişiliğin, kapitalist ve sömürgeci Türk egemen sisteminin yarattığı kişiliğe alternatif olarak güçlendiğini gördükçe, bu gelişimin önünün alınmaması halinde insan üzerindeki derinleşmiş sömürü çarklarının da parçalanacağını görmekte, PKK'ye ve kazanan insana saldırmaktadırlar. Bu da PKK'deki çözümlemelerin evrensel boyutunu göstermektedir. Ayrıca PKK'nin geliştirdiği kazanan insan, deneyim ve tecrübe sahibidir. İnsanlığa ait bütün doğruları ve iyi olan şeyleri kendisinde birleştirmektedir. Kötü olanlara karşı amansız bir savaşım vermektedir.

Kazanan insanın özellikle Kürdistan'da doğması, insanlığın bittiği yerde, insanlığın yeniden yeşertilmesi ve çözülmesi imkansız görünen "Kürt kör düğümünün" çözüme kavuşturulması anlamına gelmektedir. Bu da çözümlemenin gücüdür. Kazanan insan, en başta Başkan APO şahsında somutlaşmıştır. Bu insan tipi PKK'ye özümsetilmiş ve böylece bütün topluma mal edilerek, yeni bir toplumun yaratılması mücadelesine girilmiştir. Tüm topluma mal edilmek istenen kişilik; sosyalist kişiliktir. Dolayısıyla "direnen insandır" ve enternasyonalisttir.

Çözümlemeye yaklaşımda birçok yetmezliğin çıkıyor olmasını, en başta çözümlemenin kavranmamasına, gücüne inanılmamasına bağlayabileceğimiz gibi, ciddiyetsiz yaklaşımın da büyük bir payı vardır. Çözümlemeye ciddiyetsiz yaklaşım, gelişmemekte ısrardır. Gelişmemekte ısrar, çözümlemenin dönüştürücü etkisine, onun diyalektik gelişimine inanmamaktır. Çözümlemeyi kişiliğinde operasyon aracı haline getirmeyip, kendi içindeki çatışmayı hızlandırmamak ve çözümlemenin içinde "başkası için yapılıyor" diyerek kendini görmemek, en büyük ciddiyetsizliktir.

Çözümlemenin birey şahsında bir sınıfı çözdüğünü anlamamaktır. Aynı zamanda çözümlemenin insanı değiştiren, dönüştüren özünü kavramamaktır. Çözümlemenin değiştiren, dönüştüren özünü kavramamak iddiasızlıktır. İddiası olmayan birey ciddiyetten uzak olur ve doğru bir izleyici olmadığı gibi, doğru bir kavrayışa da ulaşamaz. Dolayısıyla böyle biri, çözümlemeyi yaşamak için iç motivasyonu harekete geçiremeyecek ve iradesini zorlayıp, tek nokta haline gelemeyecektir. Doğru izlenmeyen, doğru kavranmayacak; doğru kavranmayan da çözümlemeyi "değişim ve dönüşüm aracı" olarak değerlendiremeyecektir. Böyle olunca da çözümlemeler, çoğu kez "sıkıcı ve tekrarlardan ibaret olan bir değerlendirme" olarak görülecek ve çok yanılgılı bir durum içerisine düşülecektir. Bu aslında kendini tanımamanın ve tanımak istememenin bir dışa vurumudur. Kendini görmek ve tanımak isteyen birey için çözümleme gerçek bir kaynaktır. Oysa kendi gerçekliğinden kaçan ve bu gerçeklikle yüz yüze gelmekten korkan tip, bunu öyle ele almaz.

Çözümleme karşısında değişmemekte ısrar, orta-parti anlayışıdır. Düzenden kopma korkusu ve telaşıdır, muhafazakarlıktır. Zira çözümleme düzenle yaşamanın koşullarını ortadan kaldırmaktır, böyle bir yaşamı olanaksız kılmaktır.

Devrimin gelişim düzeyi, düzeni artık yaşanmaz kılarken muhafazakar tip; bu sefer düzeni, bütün çürümüşlüğüyle parti ortamına taşımak ister. Amacı düzen içerisinde yaşam koşulları ortadan kalkmış geri anlayışlarını, parti ortamında yaşatmaktır. Parti ortamında bu anlayışlarıyla barışık yaşamak için de çözümlemelere karşı olağanüstü bir

savaşım içine girer. Kendi gerçekliğini çözümlemelere vurmaz. Böylece, yaşam şansını çoktan yitirmiş bu anlayışlarını parti içerisinde örgütleme yoluna gider. Bunu yaparken de oldukça sahte ve biçimsel tavırlarla hareket eder. Bu, tıpkı kendi gerçekliğini olduğu gibi, parti gerçekliğini de anlamamanın tipik bir örneğidir. Bir gaflettir. Partinin derinliği karşısında oldukça yüzeyden seyretme ve partiye karşı direnmektir. Dolayısıyla, düşmanın isteyip de yapamadığını yapmaktır. Bu anlamda partiye karşı direnen birey yapılan çözümlemelerin kendisi için değil başkası için yapıldığına kanaat getirir. Onun eskiye ait düşünce sistemi bunu böyle gerektirir.

“Çözümlemeleri kavradıkça kendimizi tanıyacağız. Tanıdıkça, yaşadığımız geriliklerden korkacağız. Bu korku, bizleri doğru temelde bir yaşama ulaşmak için kamçılayacak ve sürekli bir değişimi-dönüşümü yakalamamızı getirecektir.”

Çözümlemeye ciddiyetsiz yaklaşmak ve dönüşüm aracı olarak görmemek ne kadar tehlikeliyse; çözümlemeyi bunalıma girmenin bir aracı olarak görmek de bir o kadar tehlikelidir. Yapılan çözümlemeler karşısında, “ben adam olmam, bu yeni insana ulaşmam” demek, çözümlemenin amacını kendi şahsında boşa çıkarmaktır. Kendisine güvenmemektir ve diyalektiğe de inanmamaktır. Unutulmamalıdır ki, Parti Önderliği yıllardır her konuda çözümleme yapıyor. Ve ağırlıklı olarak kişilik, yaşam ve askerileşme üzerinde vurgu yapıyor. Buna rağmen hiçbir zaman kalkıp da “ben bu kadar söylüyorum, sizde bir değişim olmuyor, siz adam olamazsınız” demiyor. Aksine, bıkmadan, usanmadan sürekli çözümlüyor ve çözümlemeye de devam ediyor. Parti Önderliği'nin bu biçimde sürekli çözümleme yapması, aslında insanın değişebileceğine olan sonsuz inancının bir sonucudur. Değişim-dönüşüme inanmayan birey “ben adam olmam” der. Oysa, doğadaki her şeyde olduğu gibi, insanda da bir değişim-dönüşüm yaşanıyor. Ama bu hızlı olur, yavaş olur; ileriye olur, geriye olur; doğru olur, çarpık olur, bunlar ayrı meseledir. İşte çözümlemeler insan doğasındaki bu değişim-dönüşüm sürecini ileriye doğru, hızlı ve gerçekçi bir temelde yeniden düzenler. Bu sürecin belli bir aşamasından sonra ise adım adım kazanan insan tipi şekillenir. Üstelik bu sürecin bir limiti de yoktur. İnsan doğasında çelişkiler var oldukça, gelişme de olacaktır. Fakat her dönem için çözümlenen bir çelişkinin yerini farklı bir çelişki alacaktır. Bu biçimde gelişme, sonsuzluk içerisinde devam edip gider. Böyle düşünmezsek, çözümlemelerle hemen değişip-dönüşme yanılgısına kapılırız ki, bu da sonuçta bizleri “benden adam çıkmaz” düşüncesine götürür. PKK'de sağlanan gelişme, yıllardır yapılan bu çözümlemelerin bir ürünüdür. Bu nedenle sonuç almak için, en başta inanç, kararlılık ve tabii ki, sabır gerekiyor. Aksi halde, kendisinden adam çıkmayacağını iddia eden birinin, PKK'de yakalanan gelişim düzeyini de inkar etmesi gerekir ki, bu da oldukça gülünç bir gaf anlamına gelir. Bireyin, çürümüş kişiliğini çözümlemede görerek, doğru düşünmemeden kaynaklanan bir bunalıma girmesi yerine, bu bunalımı yeniye ulaşmanın bir zemini haline getirmeyi, bunalımı başarıya ulaşmanın başlangıç noktası yapması gerekir. Ne kendini pir u pak görmeli, ne de “ben adam olmam” diyerek çözümlemeyi boşa çıkartmalı. O halde, çözümlemeyi nasıl ele almalı?

En başta çözümlemeyi PKK'de sınıf savaşımının en temel bir aracı olarak görmek gerekir. Eskinin yenilgisi zorunlu ise o halde çözümleme bunu hızlandıran silahtır. Eskinin yenilgiye uğratılması için ise en başta eskinin bütün gerçekliğiyle açığa çıkarılması gerekiyor. Açığa çıkarılmalı ki, neye karşı, nasıl mücadele edileceği bilinsin. Yoksa, görünmeyen-bilinmeyen bir düşmana karşı, verilen mücadelenin anlamsızlığı kadar, bu mücadelede zafer de olanaksızdır. Eski, geri olan bütün yönleriyle açığa çıkarıldıktan sonra, kapsamlı, derin ve uzun vadeli bir mücadele esas alınır. Erken bir zafer de beklenmemelidir. Çünkü, bu geri yanlar, yüzyılların tortusuyla kemikleşmiş olan özelliklerdir. Bu nedenle hemen bir zafer yerine, uzun ve azimli bir mücadeleye tutuşulmalıdır. Aksi, kendini kandırmak ve eskinin tutucu-muhafazakar yönünü gözardı etmek anlamına gelir. Tabii böyle bir mücadele de her şeyden önce emek, azim ve iddia isteyen bir uğraştır. Bu da TC'ye karşı verilmekte olan uzun süreli halk savaşının kişilik boyutunda verilmesi anlamına gelir. Eğer TC'yi bir anda yıkma imkanımız olsaydı, kişilikte de böyle ani bir değişim-dönüşüm yaşatılabilirdi. Fakat bu, hangi açıdan bakarsak bakalım imkansızdır. Düşman gerçekliğimiz, bizi böyle uzun bir mücadeleye zorlamıştır. Kişiliğimizde, düşmanın şekillendirdiği bir kişilik olduğuna göre, böylesi bir mücadele kişilik boyutunda da kaçınılmaz oluyor. Böyle olunca ancak zafer imkan dahilinde olabilir. Fakat emek-çaba ve iddiayı elden bırakmamak kaydıyla.

“Çözümlemeye ciddiyetsiz yaklaşım, gelişmemekte ısrardır. Gelişmemekte ısrar, çözümlemenin dönüştürücü etkisine, onun diyalektik gelişimine inanmamaktır. Çözümlemeyi kişiliğinde operasyon aracı haline getirmeyip, kendi içindeki çatışmayı hızlandırmamak ve çözümlemenin içinde 'başkası için yapılıyor' diyerek kendini görmemek, en büyük ciddiyetsizliktir.”

“Ben PKK'ye katıldım, dolayısıyla gelişirim” demek, kaderci bir yaklaşım olur. Bir devrimci kendisini kadere teslim edemeyeceğine göre, en ufak bir boşluğa yer vermeden yoğunlaşması ve iç mücadelede en büyük savaşın sahibi olması gerekir. Burada özlü yaklaşım sorunu ortaya çıkmaktadır. Çözümlemeye en doğru yaklaşım gerçekten anlama ve hemen harekete geçerek anladığını uygulama temelindedir. Özlü yaklaşım da kişiliğe yedirilen, özümsetilenlerin pratikte hayat bulmasını sağlamaktır. Pratikte bunlara yaşam buldurmak, doğru bir tempoyu gerektirir. Eğitimin yaşama taşırılması da işte budur. Çözümlemede edebi, ahlaki, felsefi vb. bütün kavrayışlar, yaşamda-pratikte uygulamaya dönüştü mü, orada eğitim yaşama taşırılmış demektir. Aksi taktirde eğitim esnasında anladığını, kişiliğe özümsetildiğini söylemek, ama ardından yaşamda, pratikte eskiyi tekrarlamak, eğitimin yaşama taşırılmadığını ve çözümlemeye anlama ve uygulama temelinde, özlü yaklaşılmadığını gösterir.

Hep eskiyi tekrarlamak yeniye ulaşamamakta ısrardır. Geriliklerinde, düşman özelliklerinde muhafazakar davranmaktır. Muhafazakarlık, PKK'nin gelişim diyalektiğinde hep mahkum edilen bir yaklaşımdır. Her gün yeniye ulaşmak, atılan her adıma bir yenisini eklemek, atılımcı olmak, çözümlemede kendisini görmek, yeniyi, geriliklerine karşı hakim kılmakla mümkündür. Parti Önderliği'nin ifadesiyle; *“sürekli üreten güç, sürekli mücadele eden güç, PKK budur. PKK diyalektiği; sürekli mücadele ve başarmaktır.”* Bunun yolu ise çözümlemelerden geçmektedir. Çözümlemelerde ulaşılmak istenen ise önderlik tarzıdır. Esas alınması gereken, bu çözümlemeleri yalnızca bir kişilik çözümlemesi olarak da görmemek gerekir. Yine çözümlemelerin “siyasal yanı olmakla birlikte, sosyal, felsefik, psikolojik, estetik, sanatsal, askeri, edebi” yönünü de görmek gerekiyor. Kişiliğe indirgenmiş çözümlemeler kişinin kendisini görmesini ve yeni kişiliğe, yaşama ulaşmasının yanısıra, bütün sosyal, siyasal ve kültürel tıkanıklıklarını aşmasını da getirdiğini görmek gerekir.

Hem emperyalizmin hayvanlaştırma politikalarına karşı ve hem de kemalizmin Türk ve Kürt halkı üzerindeki kişiliksizleştirme politikalarına karşı, tek çözüm yolunun çözümlemeler olduğunu tekrar vurgulamak gerekir. Başkan APO'nun belirttiği gibi; *“İnsanlık tersinden bir barbarlığı yaşıyor.”* Bu barbarlığı tarihte olduğu gibi yeniden insanlığın doğuşu için bir zemin haline getirebilmenin günümüzdeki tek silahı, uygarlık-teknik vb. gibi olgulardan öte, PKK'deki insan çözümlemeleri olduğu gerçeğini görmek ve kavramak bizler için yaşamsal ve tarihsel önemdedir. Sömürgeci düşman etkilerini yenilgiye uğratmanın olmazsa olmaz yolu budur.

Çözümlemeleri kavradıkça kendimizi tanıyacağız. Tanıdıkça, yaşadığımız geriliklerden korkacağız. Bu korku, bizleri doğru temelde bir yaşama ulaşmak için kamçılayacak ve sürekli bir değişimi-dönüşümü yakalamamızı getirecektir. Bu tempo bizleri, düşmanın ideolojik-kültürel kontrolünden çıkaracak ve özgürleştirecektir. Tabii ki, bütün bunlar da sürekli bir emek, kararlılık ve iddia ile sağlanacaktır.

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor

BENİM SAVAŞ TARZIM ÖLÜMSÜZDÜR ZAFER TARZIDIR

Baştarafı 1. sayfada

dadır. Gerisi babanın oğlunu, oğlunun da babasını, sülalesini korumasına benzer. Yine başarı olmadıktan sonra, gelişme olmadıktan sonra, kendinizi yaşatmışsınız, yaşatmamışsınız bu da beş para etmez. Önemli olan görevlerin başarısı temelinde kendinizi yaşatmanızdır. Eğer ben bugüne kadar yaşıyorsam, bunun görevlerin başarısı temelinde olduğunu bilmenizi isterim. Başarı düzeyim yüksek olmasaydı, şimdi çoktan yerle bir olurdum.

Heyecanla "önderimize bir şey olur" diye böyle zorlandığınızı görünce hayretler içinde kalıyorum. Gerçekten benim için bu kadar hassas mısınız? Görünüşte öylesiniz ama, bunun doğru yolunun kendini amansız geliştirmekten geçtiğini neden bilemiyorsunuz? Bundan çıkardığım sonuç şudur. Bir çocuk anasına, babasına bir şey olduğunda neden çok ağlar? Çünkü çocuktur, ana-baba olmadan kendini koruyamaz da ondan. Başına gelen felaketi az çok hissettiği için ağlar. Yani kendisi için ağlar. İşte sizin durumunuz da böyledir. Bana bir şey olursa başınıza belaların geleceğini bildiğiniz için bu kadar telaşlanıyor, heyecanlanıyorsunuz. Bu yüzden çok endişelisiniz. Yoksa beni düşündüğünüzden değil. Sizleri kırmak istemem ama, gerçek budur.

"Bu bir romandır! Yirmi yılı aşkındır bütün Türkiye'nin yaşadığı ve hatta dünyanın dikkatini çeken, giderek okunan bir roman. Hem de canlı bir roman. Her gece milyonlarca Türkiyeli, Kürdistanlı, Güneyli, Kuzeyli bu romanı okuyor. Kimisi heyecanla, kimisi öfkeyle, kimisi kudurarak, kimisi sevinç çığlıkları atarak romanın bir bölümünü, bir sayfasını okuyor."

Umutlarınız benimle biterse çok yazık olur

Ben gerçekçiyim.

Hayatla çok uğraştım.

Hayatı çok gördüm ve bu sonucu görüyorum. Tabii bağlılıklarınıza saygı duyuyorum.

Siz zordasınız. Kendinize önderliksel bir gelişme sağlamalısınız. Ben bugün varım, yarın yokum. Hatta umutlarınız benimle sönerse çok yazık olur. Onun için kendinizi ayakta tutacak kadar güçlenmelisiniz. Bu nasıl olur? Halk olarak, örgüt olarak, kendinizi güçlü kılmakla olur. Yiğitlik her koşul altında dayanmaktır. Tabii münafık olmak en alçakçasıdır. Birçok alçak vardır. Ölümümüzü bekler. Birçok provokatör hep bizim ölümümüzü beklerdi. "Ölsün de sıra bize gelsin" diyenlerin, benden kurtulmak isteyen çevrelerin ne kadar olduğunu biliyorum. Diğer yandan bütünüyle yaşamını adamış olanlar da vardır. Bunlar daha gerçekçi, en azından biz bir amacı ifade ediyorsak ve bir savaşımın adıysak, onun gereklerine ulaşarak ayakta durmayı becermeliler.

Bu çocukluktan kurtulmalısınız. Ağlayacak durumdasınız. Bütün sızlamalarınız, duyarlılıklarınız zayıflıklarınızdan kaynaklanıyor. Hatta acımasızlığınız da, intikamınız da. Bunlar yüceltilmeli, uluslaştırılmalı ve ölümsüz kılınmalıdır.

Açık ki, ben birliğinizi temsil ediyorum. Ben oldukça gerileme olmaz. Bu benim çalışma tarzımın bir sonucudur. Ama sizler kendinizi idare edemeyecek kadar, büyük zayıflıklarla dolu gelmişsiniz. Müthiş eleştiri almışsınız.

Çaresizsiniz.

Ağlanacak olan da budur. Bir an önce sizleri korumaya almak gerekiyor. Ne olacak bu haliniz? Beni bırakın, bana bir şey olsa da ben üzerime düşeni az çok yapmışım.

Ölüme götürecek bir tek damla
kanım bile yoktur.
Ya siz?

Ne kadar geride kalıyorsunuz. Size yazık. Az çok şehitlerin anısına sahip çıkıyoruz. Bize bir şey olsa, bu kadar şehidin anısını, en önemlisi de sizi kim yaşatacak? Dil düzeyiniz, anlayış düzeyiniz, tarzınız, yaşama, savaşa yaklaşımınız kendinizi parçalamaya yeter. Demagojiye boğar. Yaklaşımlarda ustalık yok, hassasiyet yok. Hepiniz iyisini yaptığınızı sanıyorsunuz. Sonuçta da kendinize kaybettirecek bir durumu yaşamaktan kurtulamıyorsunuz. Şimdi sizi kim koruyacak! Yaşamı daha tanımıyorsunuz. Ben kendimi çoktan bu işe yatırdım. Ben hayatın, bir insanın düşünebileceği her şeyden geldim geçtim.

Beğenmeyi bilirim.

Yaşamayı, savaşmayı bilirim.

Kazanmayı bilirim.

Ama siz bunları bilmiyorsunuz. Durumlarınız kendinizi kurtarmaya bile elvermiyor. İşte asıl düşündürücü olan da budur.

Yaşama nasıl geleceksiniz?

Onlarca şehidi yanlışlıklar sonucu veriyoruz. Buna yürek mi dayanır! Kendinizi keşke bir tanıyabilseydiniz. Düşman sürekli bana yükleniyor. Düşman benim bu savaşı ve hareketi geliştirme gücünü temsil ettiğimi biliyor. Beni vurmakla veya tasfiye etmekle, sizi can alıcı yerinizden vuracak. Yoksa şahsen beni vuramaz.

Ben vurulmayı çoktan aşmışım.

Ama size bir şeyler veriyorum. Bunu yarıda kesebilir. Ve sizi istediği gibi kullanabilir. Kötü olan da budur. Bunu aşmanın tek yolu kendinizi yenilmez kılmanızdır. Kendinizi kolay aşılmaz, kolay vurulmaz bir konuma getirmekten geçiyor. En önemlisi de bu çirkinliklerden, zavallılıklardan sıyrılmaktır. Şimdiye kadar düşman beni hiç vurmadı, hep sizin gerilikleriniz, çirkinlikleriniz, sorunlara cevap olamayışınız beni vuruyor.

İnsanlığın er geç belli bir yaşam sınırı var. Fiziksel olarak mutlaka son nefesi verecektir. Belki bir kurşun bu işi daha rahat bitirebilir. Ama önemli olan bu değil. Önemli olan yaşanması gerektiği halde yaşamamak. Yaşam için çok dolu olunması gerekirken, dolu olmamak. Çok azimli, iradeli olmak gerekirken, azimli ve hırslı olamamak. Acı olan bu.

Kurumaya, çürümeye yüz tutmuş bir ağacın devrilmesine üzülmeyiz, ama henüz filiz halindeyken çürümesi, biçilmesi üzüntü verir. İşte sizler biraz böyle kasıp kavruluyorsunuz, biçiliyorsunuz. Hemen önünü almak gerekir.

Sanırım şimdi biraz anlıyorsunuz. Niçin emniyet? Neden önderlik hedef oluyor ve nasıl yaklaşım, nasıl sonuç çıkarmak gerekiyor? Gerisi hiç önemli değil. Ben hikayeyi daha da anlatabilirim, acaba sizin daha da uyandırılıp, uyanık tutulmanız mümkün olur mu? İyi şeyler anlatmak istiyorum ama, kişiliğiniz fazla çekici değil. Yüksek anlayış sahipleri olsaydınız çok iyi şeyler anlatırdım. Duyarlılık, hassasiyet gelişseydi, destan gibi de anlatabilirim.

Geçen gün bir arkadaş Eflatun'un "Devlet" kitabını okumuş ve "çok büyük heyecan veriyor" diyordu. Ayrıca, "Sizin çözümlemeleriniz, ikibin yıl öncesinin yöntemin-den, çok daha derinlikli ve zafere gidecek bir tarzda. 'Devlet' diyaloglarına çok benziyor" diyordu. Doğru. Bizim sistemimizde Eflatun'dan geri kalmaz. Ama o dönemin kahramanlıkları da görkemliydi. O okuldan mezun olan bir İskender, birçok hatip, siyasetçi var, hâlâ adları anılır. Bizim okulun öğrencilerine bakıyorum da çok az dirayetli çıkan var. En iyilerinin ömrü birkaç aylık oluyor. Seçkin olamıyorlar. Oldukça çirkin kalıyorlar. Halbuki bu okulun öğrencileri, sosyalist seçkinliği, güzelliği kesin esas almalıydılar. Hitapta olsun, diğer hal ve hareketlerde olsun bunlar kesin ortaya çıkmalıydı. Maalesef, parti okulunun öğrencisi misiniz yoksa, düzen okulu mu, ana okulu mu, bilmem ilkel bir okulun değil, dağlardaki çoban okulunun mu öğrencilerisiniz? Bu anlaşılmadan sürüp gidiyor.

Özünüz var. İsteminiz var. Bunu küçümsemiyoruz ama, henüz zaferle dolup taşan kişilikler göremiyoruz. Hatta çok uyduruk davranış ve hareketler karşımıza çıkıyor. Neden böyle kalıyoruz? Halbuki bizim ortam yüceleştiricidir. Düşman bunun için bu ortamımızı hedef alıyor. Muhtemelen bu ortamdan düşmanı öldürücü kişilikler çıkarabiliriz düşüncesindedir. Üzerime bundan dolayı geliyor. Yoksa tek olduğumu bilseydi hiçbir zaman böyle bir yöntemin içine girmezdi. Bütün dünyaya da çağrı yapıyor. Dünyanın bütün önde emperyalist devlet başlarına "Bu adamı yakalayalım" diye yalvarıyor. Bu da önemli değil. Dediğim gibi önemli olan bizim sistemimizi az çok anlayabilmenizdir.

Sokrates'in düzene karşıtlığı kesinleşip yargılandıktan sonra kasedeki zehiri içiyor. Son derece soğukkanlı, etrafını da son derece rahatlatan ve en ufacık bir anormalliğe de fırsat vermeyen bir olgunlukta kasedeki zehiri içiyor. O düzenin ölüm şekli öyleydi. O zaman öyle olan ölüm, şimdi başka türlü gelişebilir. Biz aynı soğukkanlılığı göstermekte tereddüt etmiyoruz. Bilgeler böyle hareket eder. Savaşan komutanların soğukkanlılığı biraz böyledir. Bu demek değildir ki, sizin gibi uyur-gezer veya panik içinde kalır. Büyük bilinç yüceliği kadar, savaşçılıkta da müthiş, kahramanca bir yürüyüşleri vardır. Buna benzer birçok tarihi örnek sıralanabilir.

Biz yoğun kavranılmasının büyük önemini vurguluyoruz.

Çözdük ve deşifre ettik

Bu şarlatanın tehditlerini ciddiye almak yerine, devletin başlangıçtan itibaren dayattığı kadın-erkek kimdir? Asıl ajan kimdir? Baştan günümüze kadar ve hatta şu anda içimizde olanı anlatsak herhalde daha gerçekçi oluruz. Bunları epey açıklamaya çalıştık.

Çözdük ve deşifre ettik.

İçimizde de var, dışımızda da. Düzen az mı kadın çıkardı karşımıza? Hatta namussuz Kürt erkeğini az mı içimize yerleştirdi? Ben bir-iki örneği çözmüştüm. Şimdi sayıları daha fazladır. Bunların çoğu objektiftir. Yani kendiliğinden ajandır. Hikaye çok çarpıcıydı. Siz böyle heyecanlanarak beni korumak mı desem, anlamak mı desem bu şekil değerlendirmek istiyorsunuz.

Ben de size büyük savaşa bakın derim.

Asıl zorlukları bu geçen süreçte yaşadık. Asıl ajanlık bu objektif temele dayanan ajanlıktır. En çok bunlardan çekiniyoruz. Bir kurşun bir sefer öldürüyor ama, bunların yıllarca dayattıkları öldürücü yaklaşımlar daha tehlikelidir.

Eğer bize ve kendinize karşı saygınız varsa, bunları görebilmelisiniz. Hatta kendinizi ne kadar öldürücü dayattığınızın farkında mısınız? Bu açığa çıkmış. Deşifre olanları kolay ezeriz. Ya da mücadele ederiz. Aslında öldürücü kadın, ilk ele aldığımız kadındı. Bunu ne tez unutuyorsunuz. Hatta bugünkü kadın onun bir kopyasıdır veya maskesidir. Ünvanı başbakan olmuş, şekli şemali sarışın olmuş, fark sadece bu kadar. Özü aynı.

Belki de asıl planlayan, asıl kirli savaşı dayatan da odur. Çok tuhaftır, o zaman da bir erkek vardı yanıbaşında. O zamanlar sızma biçiminde savaşıyorlardı, şimdi en üstte açık olarak savaşıyorlar. Yani şekli değişti. Aynı ikili, yani Güreş-Çiller ben başlarken de karşımdaydı, şimdi de karşımdalar ve "gelip seni vuracağız" diyorlar. Hatırlıyorum, o zaman da erkek ve bayan beni aralarına almışlardı, bütün silahlar onların elindeydi. İsteselerdi beni engelleyebilirlerdi. O dönemin koşullarına göre bizleri "**eşek Kürt teorisi**"ne göre halletmek istiyorlardı.

Nedir "eşek Kürt teorisi"?

Şimdiye kadar uygulanan ve başarılan teoridir. Sömürgecilik tarihinde Kürt gerçekliğine dayatılan savaşım biçimidir. Benim de bu teoriye göre davranacağımı bekliyorlardı. Bütün planları bunun üzerine kurulmuştu. Yine tedbirler buna dayalıydı. Ben bir istisna olarak çıktım ve başaramadılar. İstisnai durumumu size açıkladım. Çözümlemeleri incelerseniz, "eşek Kürt teorisi"ne göre yaşamadığımı, savaşmadığımı anlarsınız. Bu teoriyi öğrenmek de artık size düşer. Bu yüzden o teoriye göre değil de, bizim özgürlük teorisine göre yaşamanın tek çıkış yolu olduğunu artık bilmeniz gerekiyor. Başka yaşam yolu yok. Zor ama başka çare de yok. Biz gerçek bir savaş verdik. Zaten militanlarımızın hiç ciddiye almadıkları da bu oluyor. Mutlak uygulanması gereken bir özgürlük, savaş teorisi var. Daha da önemlisi onun militan tarzı var. Bunu anlamadıktan sonra siz savaşamazsınız, savaşamazsınız, savaşamazsınız. Savaşırsanız da ezilirsiniz, ezilirsiniz, ezilirsiniz. "Eşek Kürt teorisi"ne göre hiç kimsenin yaşadığı görülmemiştir.

Ben yaşadım.

Şu anda bana bir şey olsa diyemezsiniz ki, "Sen öldün, öldürüldün." Fiziki olarak er geç son nefesi veririz ama, **ölümsüzlük** denilen olay da burada yaratılıyor.

Benim savaş tarzım ölümsüzdür.

Zafer tarzıdır.

Bu çok nettir. Dostun da, düşmanın da gördüğü budur. Sizin için de önemli olan budur. Bu da neye göre oluyor? Demek ki, "eşek Kürt teorisi"ne göre değil, **özgür Kürt teorisine** göre veya insan teorisine göre yaşamakla oluyor. Düşman özgürlük teorisine göre yaşamayanları, savaşamayanları erkenden öldürüyor. Neden bunu anlamayacaksınız? Anlamazsanız açıkça söyleyeyim ki, bırakın beni, sizleri korumayı, sağ salim bir yere göndermek bile mümkün değildir. Eğer istiyorsanız yol paralarınızı verelim, varsa bir yakınınız sizi oraya gönderelim. Yoksa sizi ezerler. Ve bundan acı duyuyoruz.

Hayretler, hatta büyük öfkeler içindeyim

İnanıyorsanız, güveniyorsanız özgürlük teorisini anlamalıyız.

Ben nasıl yaşadım?

Ben nasıl savaştım?

Yaşayamadın, savaşamadın diyemezsiniz ki. Çünkü elinizdeki bütün silahları, hatta nefes alış-verişinizi bile biz sağlıyoruz. Bu çok açıktır, bunu inkar edemezsiniz. Elimize silahları aldık, yıllarca yaşadık diyemezsiniz. Derseniz en büyük yanılgı içinde olduğunuzu itiraf edersiniz. Derin yanılgılardan dolayı, çok uzun süredir savaşan arkadaşlarımız yenilme noktalarından kendilerini bir türlü kurtarmış değiller. Sizleri müthiş çözmeye devam edeceğiz. Çözülmeden ne yaşamak olur, ne de tek bir sözün sahibi olunur. Bunu çok açıkça vurguluyorum.

Bu dayanma gücünüze şaşıyorum. Yaşamı ve savaşı çözemeyişinize şaşıyorum.

Hayretler, hatta büyük öfkeler içinde
kalıyorum.

Nasıl insanlarsınız diye kendi kendime soruyorum. Hiç böyle dayanılır, direnilir mi? Direnilip de böyle başarısız kalınır mı? Sizi anlamak gerçekten zor ve durumlarınız çok trajik. Kendimi hiç sizin gibi zora sokar mıyım? Sizin gibi kendimi zindanda tutmak, dağda tutmak...

Hayır!

Benim dağa gidişim, altı ay olmadı mı, bir yıl içinde kesin sonuç almaktır. Gittiğim alanı mutlak başarı alanına çevirmektir. Değil yıllarca zindanda kalmak ben altı ay kaldım. O bile çoktu ve asla bir daha zindana girmemek için başarmaktan başka bir çarenin olmadığına karar verdim. Bunun için de yücelişi tek başımıza sağlayabildik.

Şimdi kulağınızdan tutup sizi zindana atsalar farketmezsiniz. Ya da dağda yıllarca kalsanız ilkelleşip gideceksiniz. Çoğunuzun durumu böyle, şaşıyorum buna. Dağda böyle kalınır mı? Dağdan böyle inilir mi? Zindandan böyle çıkılır mı veya girilir mi? Bazıları çıktı, dağda çobanlardan daha geri duruma düşmüşler. İşte bitirilmişliğinizin ifadesi. Sizi buna bir türlü inandıramıyorum. Her ne kadar bize, "evet başardın, iyisin" diyorsanız da, kesinlikle bunun özünü bilmiyorsunuz. Çocuklar gibi, "biz babamızı severiz, ağamız iyi ağadır" diyorsunuz. Bunun derinliği, yüklediği ağır sorumluluklar sizi pek ilgilendirmiyor. Halbuki biz bu yaşamı çözdük.

Duruşunuz adamın yüreğini yakıyor

Çok erkenden zafere giden
yürüyüşü başlattık.

Şimdi yüreğiniz, hop kalkıp, hop oturuyor. Ben bunu kırk yıl önce başlattım. Tehlike o zaman daha büyüktü. O zaman etrafımdaki ajanlar bana bir karış kadar yakındılar. On yıl önce, beş yıl önce bana daha da yakındılar. Şimdi de bunlar var. Savaşın olduğu her yerde ajanlar da vardır. Düşmanın vurucu timleri de vardır. Ruhen vururlar. Ama münafıkların saldırıları, açık saldırılardan daha az tehlikeli değildir.

İçimizde olup da bizi aldatanlar daha
tehlikeli.

Ben bunların hepsini geçmişte gördüm. Hem de böyle kıran kırana. O dönemler üzerinde heyecanlanmalısınız.

Mesela köyden nasıl çıktım?

Ankara'dan nasıl çıktım?

Diyarbakır'dan nasıl çıktım? Böyle binlerce çıktığım yer var. Hepsi tehlikelerle doluydu ve tarihi anlamda zorunluydu. Neden o günlerin heyecanını duymuyorsunuz. Kaldı ki, bütün o çıkışlar bir ulusun kaderini ilgilendiriyordu. Ve en önemlisi de neden burada heyecanlanıyorsunuz da başka yerlerde ve zamanlarda büyük heyecanlanmıyorsunuz? Bir ulus adına adımlar attırıyordum. Varsa bir yüreğiniz benim için değil, halk için olmalı. Bir kişinin düşü için değil, bir zaferin veya bir savaşın yengisi için olmalı!

O kadar zayıfsınız ki!

Halbuki savaşçı çok güçlü olmak zorunda. Bazıları da benim yok olmam için sevinç çığlıkları atar. Neden? Gün onlara doğdu diye. Bunların büyük yüreksizler olduğunu da açıkça gösteriyoruz. Beni asıl düşündüren sizi doğru bir yere kavuşturmak. Tavrın olmaması bizi çok endişelendiriyor. Her gün size nasıl yürek takacağım diye düşünüyorum.

Duruşunuz adamın yüreğini yakıyor.

Örneğin bana bakın, ben hiçbir zaman endişe kaynağı olamam. Ölümle de, dirimle de her zaman güç kaynağıyım. Ama siz öyle değilsiniz. Sizi biraz bu duruma getirirseniz, bütün korkular, endişeler, yerle bir olabilir. Böyle bir gücü göstermelisiniz. Savaştır, bir kurşun gelir vurur geçer.

Yüzlerce müdahale yapıldı, siz bu müdahaleleri neden anlamıyorsunuz? Düşmanın olası bir yönelimi sizi endişelendiriyor ama, PKK tarihinde ve benim yaşam tarihimde yüzlerce uygulanmış müdahale var. Bunları inceleseniz daha iyi sonuçlar çıkarırsınız. Kaldı ki, düşmanın bu son ikili komutasını da aşacağız. Onların gidişi daha yakındır. Yakın bir ihtimal olarak görev dışı bırakacaklardır. Zaten öyle resmi olarak oynayacakları bir rol de kalmamıştır. Yani düzen böyledir. Eskiden daha tehlikeliydiler. Asıl tehlikeli saldırıları eskidendi. Şimdi, bana biraz daha hafif geliyor.

Herkes romanın bir bölümünü, bir sayfasını okuyor

Vurulup-vurulmamak önemli değil.

Savaşı geliştirdiğimiz düzey bizi rahat kılıyor. Fakat ilgi çekici yönleri vardır. Bu saldırıları intikam meselesi yapmışlar, savaş kurallarına göre yürütmüyorlar. Dünya bile bunların durumunu acayip karşılıyor. Özellikle bu kadının ve generalin durumu biraz intikamcı bir tarza benziyor. Dişe diş bir tarzda yönelmek istiyorlar. Hatta TC'nin beni etkisizleştirmek için ilk aldıkları yöntemi ısrarla dayatıyorlar.

Herkes hayret ediyor!

Bu kadının başımızda ne işi var diyor. Türkiye halkı da bunu bilmiyor. Aslında Türkiye halkı benim durumumu anlasaydı, bunu anlayışla karşılardı. Çünkü TC'nin iddiası beni bir kadınla bitirmekti. Şimdi de sembolik olarak bir kadının talimatıyla güya bitirecek. Bu kadın inatçı. Anlamak gerekiyor. İntikamcılığı bağrında biraz bu ilginçliği taşıyor.

Halkın bile anlam vermekte zorluk çektiği, en iyi politikacılar, "nereden çıktı bu kadın" diyorlar? Onlar benim durumumu incelemedikleri için bunu böyle anlaşılmaz buluyorlar.

Bu iş bir kadınla başladı.

Dolayısıyla bir kadınla bitirilmek
zorunda.

Kontrgerilla karargahı, bu konuda bilinçli, inatçı. Bütün PKK gerçeğini de "eşek Kürt teori"sine göre bitirmek istiyor. Düşman ağırlıklı olarak böyle tipleri bitirmek istiyor. Bu kadar çözümleme yaptık, fakat daha iyi anlaşılmamış, fırsat bulursak daha da romantize ederek, anlatmaya çalışacağız.

Hikayeyi bir türlü anlamıyorsunuz.

Anlamanız gerekir. Çünkü PKK son tahlilde bir hikayedir, yani yaşanmış bir hikayedir. Bunu yanlış anlamayın.

Bu bir romandır!

Yirmi yılı aşkındır bütün Türkiye'nin yaşadığı ve hatta dünyanın dikkatini çeken, giderek okunan bir roman. Hem de canlı bir roman. Her gece milyonlarca Türkiyeli, Kürdistanlı, Güneyli, Kuzeyli bu romanı okuyor. Kimisi heyecanla, kimisi öfkeyle, kimisi kudurarak, kimisi sevinç çığlıkları atarak romanın bir bölümünü, bir sayfasını okuyor. Gerçekten de bizim şu anda Türkiye'ye yaşattığımız bir romandır. Ancak bir roman bu kadar heyecanlandırır, öfkelendirir, kinlendirir, sevindirir, intikam çığlıkları attırabilir.

Türkiye'nin ekonomik durumu muazzam ve milyonlarca insan açlık sınırına gelip dayanmış. Hayret! Hiçbir ekonomi böyle olduğunda sosyal patlamasız geçmez, "bu Türkiye halkı neden patlamıyor" diyorlar. Roman var, romandan dolayı nefes alıp-vermiyorlar. Romanın sihirli etkisi altına girmişler. Nedir bu? Özel savaş etkisi, şovenizm dalgası, korku, işkence. Bunlar hep romanın parçalarıdır.

Sizlerin de romanda bir yeriniz var.

Bunu iyi anlamaya çalışın. Bu büyük bir savaştır. Gücünüz varsa anlayın!

Neler, neler var bu romanda?

Anlaşılmaya değer. Ayrıca içinde birçok tip var. İnsanın yüreğini hoplatan tipler. Aynı zamanda gerçekçi bir romandır. Salt hayallerle yürümüyor. Amansız siyasal, askeri gerçeklerle sürüp giden bir roman. Ne yapalım. Başka türlü yürümüyor. Başka ülkelerde romanlar 50 yıl önce yazılır. Savaşları daha sonra gelişir veya verilen savaştan

"Salt hayallerle yürümüyor. Amansız siyasal, askeri gerçeklerle sürüp giden bir roman. Başka türlü yürümüyor. Başka ülkelerde romanlar 50 yıl önce yazılır. Savaşları daha sonra gelişir veya verilen savaştan 50 yıl sonra romanı yazılır ve büyük bir heyecanla okunur. Şimdi bizde böyle değil. Bizde savaşın öncesinde roman olmadığı gibi, sonrasında da olmaz. Hepsi iç içe yaşanacak."

50 yıl sonra romanı yazılır ve büyük bir heyecanla okunur. Şimdi bizde böyle değil. Bizde savaşın öncesinde roman olmadığı gibi, sonrasında da olmaz. Hepsi iç içe yaşanacak.

Roman savaş içinde yazılacaktır.

Savaş romanı.

Roman da savaşı yaşatacaktır. Veya savaşın kendisi bir romandır. Yaşama böyle bakmanızı istiyoruz, gücünüz varsa tabii. Onun için sanatkar, artistik olmanız gerekiyor. Bu işin doğası böyle.

turmayı, sorgulamayı da kendinize yediremediniz. Halbuki en amansız olunması gereken nokta burasıdır.

Neden aldattınız kendinizi?

Bakın; düşman 20-30 yıldır uğraşıyor vuramıyor beni. 30 yıldır mevzideyim, bu kadar gecikmeden sonra beni vursa, bu başarılı olduğunu göstermez. Tek bir kişilik orduyla ben, düşmanı ne hallere soktuğumu bütün dünyaya gösterdim. Bu savaşta etkili ve katkılı bir yerinizin olduğunu sanma-

"Romana katılmak istiyorsunuz. O zaman yerinizi belirleyin. Romanda kahramanı mı temsil etmek istiyorsunuz? Bunun da yerini iyi belirleyin. Romanda hep yenilgiye giden tipi mi yaşamak istiyorsunuz? Onu da anlayın. Romanda büyük tutkuyu mu temsil etmek istiyorsunuz? Bunu da anlamaya, yaşamaya çalışın."

Romana katılmak istiyorsunuz. O zaman yerinizi belirleyin. Romanda kahramanı mı temsil etmek istiyorsunuz? Bunun da yerini iyi belirleyin. Romanda hep yenilgiye giden tipi mi yaşamak istiyorsunuz? Onu da anlayın. Romanda büyük tutkuyu mu temsil etmek istiyorsunuz? Bunu da anlamaya, yaşamaya çalışın.

Hayır mı?

Bozguncuyu mu, fitne-fesadı mı temsil etmek istiyorsunuz? Bunu da anlamaya çalışın. Bizim romanımızın böyle 20-30 tane tipi var. Hepsinin az çok ipuçları ortaya çıkmıştır. Ne yapalım? Bu iş böyle oluyor, başka türlü de bu ülke, bu halk için olmaz. Ne mutlu bize ki, sizi bir roman heyecanına sahip kıldık. Tabii, benim durumum biraz daha farklı. Ben yazar mıyım? Oyuncu muyum? Baştan pek ayırt edilmiyor. Roman içinde bir tip miyim, yoksa sürekli yaratıyor muyum? Sanıyorum bu da size anlaşılması zor bir konu gibi geliyor. Ama hem yazmaya, hem de tipleri oynatmaya mecburum. Başka çarem yok.

Bir diriliş romanına ihtiyaç var.

En büyük romancınız, neden kendi gerçeğini size yazamıyor? Çünkü gücü yok. Neden bir askerimiz, bir kahramanımız büyük oynamaya yok? Onun da gücü yok. Hepsi bana kalmış. Zor bir iş ama, eğer başka türlü yapılacaksa, tabii bana yapabileceğiniz en büyük iyilik bu olurdu. Çok heyecanlı gidiyor.

Dört gözle kendimi ülkeye hazırlıyorum

Tekrar vurguluyorum. Şimdilerde roman son derece heyecanlı bir bölümü yaşıyor. Gerçi her bölümü heyecanlı, onu da size söyleyeyim. Kişi olarak kendi romanım 40 yıl öncesinden başlar. Kemalizmin romandaki yeri var. Neden anlamıyorsunuz? Nasıl saldırıyor? Nasıl vuruyor? Nasıl yakıyor? Nasıl uçurumlarda yuvarlıyor? Nasıl dehşet olup saçılıyor? Nasıl imha etti? Ülkenin, halkın, insanların bulunduğu her yerde dehşet saçtı, saçıyor. Sizleri nasıl yerinizden, yurdunuzdan silip süpürdü? Sizleri nasıl kişiliksizleştirdi? Sizi dünyanın her tarafına savurmuş. Kökünüzden koparılmışsınız, sararıp, solmuşsunuz.

Beyninizi, yüreğinizi yerle bir etmiş. Yaşadığınızı sanıyorsunuz ama yaşayıp yaşamadığınız ortadadır.

Yalan mı?

Hayır!

Ne yazık ki siz, sizi vuran düşman mı desem, canavar mı desem, kasırga mı desem tanımıyorsunuz.

Köle halklar vardır. Başlarında sürekli devlet olduğunu bilirler. Siz savaşçısınız. Sizi vuran düşmanı bütün yönleriyle tanıyamazsanız, nasıl savaşacaksınız, nasıl yaşayacaksınız? Nasıl vurulduğunuzu bilmeden, siz nasıl kendi vuruşunuzu ayarlayacaksınız?

Sizde vicdan yok!

Elimde bela olmuşsunuz. Düşman vururken bir hızı, bir tarzı, bir tekniği, bir anlayışı var. Bunu bilmeden, buna göre kendini ayarlamadan nasıl savaş alanına giriyorsunuz? Ne cesaretle, ne ile savaşıyorsunuz? Nasıl savaşıyorsunuz? Düşünüyorum. Nereden kurtarm`alık bir koyun gibisiniz. Siz savaşarak yaşadığınızı sanıyorsunuz.

Yalan!

Aldatıyorsunuz kendinizi.

Tesadüfler sonucu savaşta ayakta kaldınız. Savaşın anlamını, savaşın yaşamla ilişkisini, savaşın zaferle ilişkisini bırakalım keskinleştirmeyi, soruş-

yın. Şimdi bu savaşta beni paramparça eden sizin duruşlarınızdır. Ben hâlâ kendi taktiklerimle, yani tek kişilik bir ordu gibi vuruyorum.

Savaş tarzınız beni ürkütüyor!

Öyle dayanacağım bir tarz değildir, sizin tarzınız. Başka taktiklerim var, onlarla vuruyorum. Ve düşman nasıl vurduğumu bile bilmez. Savaş da bir ustalıktır.

Düşman benim nasıl geliştiğimi anlayabildi mi? Bugüne nasıl yetiştiğimi anlayabildi mi? Anlıyor ama, çok geç anlıyor. Kaldı ki, bu kadar savaştıktan sonra ayağın takılır bir kayaya, düşersin de. Bu yenilgi anlamına gelmez. Bir Amerikalı gazeteci sanıyorum, biraz anladığı için, bize dünyanın gelmiş geçmiş en ünlü 6 komutanının kasetini getirmiş. **Sezar**, **İskender**, **Napolyon** bunların hepsi çok önemli savaşlar vermiş generallerdir. Ben kendimi öyle görmüyorum ama, adam bizi öyle değerlendiriyor ve kasetleri getirmiş. Onlar biraz da akıllı insanlardır. Tabii bu komutanlarla benzer tarzlarımız da var. Bu ustaların bazı özelliklerini, sonradan fark ediyorum, bizde de bu özellikler var.

Savaş tutkunuza, savaş taktiklerinize bakıyorum da düşmanınızdan önce beni vuruyorsunuz.

Böyle savaşçı mı olur?

O aşiretlerin şirra-virrası vardır. Tehlike gelince öyle çil yavrusu gibi gır gır ederler ve birbirlerine girerler. Bizim gerillanın durumu da biraz böyledir. Yoksa kudretli bir tarzdan hayli uzak. Sizleri bir gün bile idare etmezsek kendi kendinizi ne kadar yaşatacağınıza kuşkuyla bakıyorum. Tabii, bizim temsil ettiğimiz komutanın askeri değilsiniz.

Hayallerinizin, gafletlerinizin, yanılgılarınızın askerlerisiniz.

Bu da tehlikelidir. Savaş bizde büyük bir tutku, büyük bir meslek. Böyle "sıkıldım, dayanamıyorum" sözcüklerinin askerlikte hiç yeri olmaz. Kaldı ki biz, bu savaş olanaklarını sıfırdan yaratıyoruz. Ama siz hazır olanı yitiriyorsunuz.

Ben hâlâ bir özgürlük dağına çıkmak için büyük heyecanımı geliştiriyorum.

Heyecanlarınız o dağlarda bitti. Fakat çoğunuz gözlerinizi dört yöne çevirdiniz. Bu da sizin talihsizliğiniz. Benim öyle değil.

Dört gözle kendimi ülkeme hazırlıyorum.

Benim için kutsallık, yücelik, coşku, irade, hep oralar içindir. Oralara sizin gibi gitsem, birkaç yıl kalsam oralarda cennet yaratırım.

Bu benim iddiamdır. Fakat diyebilirsiniz "sen git görürsün."

Bu da sizin iddianızdır.

Kaldı ki, ben dağı da bilmez değilim. Başkalarının memleketinde kupkuru bir yerde de kutsal bir yaşam alanı yarattım. Burası da kırsal sayılır, burada da biz kutsal yaşanacağını gösterdik. Ülkedeki özgürlük dağlarında bu çok fazlasıyla yapılabilir. Yapamamanın kişilikle ilişkisi vardır. Bunun savaşçılığıyla, o mevzilere düşmanın sızması,

düşmanın vurması imkansızdır. Eğer gerçekten savaşımın adı, içeriği ve komutanı belirlenirse tam yerindedir. Tabii sizin endişeleriniz bana yönelik böyleyken; benim de size yönelik endişelerim böyledir.

Daha fazla şeyler de anlatmak isterdim. Dediğim gibi, bir romanı değişik yönleriyle size biraz daha anlatmanın yararlı olacağı kanısındayım.

Heyecanlarınıza bakıyorum!

Büyük militanların heyecanları böyle mi olur? İrade keskinliğinize, gözünüze bakıyor, bu fukara çoktan kendinden geçmiş diyorum. Hatta niçin savaştığını bilmeyen birer zavallı gibisiniz. Yaşamanın kenarından bile geçmiyorsunuz. Yaşam dediğin, iyi bir sigaraya sarılmak ve bol bol fiskos etmek. Derin bir ahbap-çavuşluk iyi bir anlaşma biçimidir. Halbuki ben onları çok küçümsüyorum.

Heyecan gücünüze bakıyorum!

İçinizde, bakışlarınızda sıkıntı var.

Halbuki benim tarzımda, (hele sizin gibi bu genç yaştakiler) içi içine sığmama, enginleri fethetme ruhu, iradenin keskinleştirilmesi inanılmaz düzeydedir. Ben bu yaşta bile sizden ne kadar daha fazla heyecanlıyım, duygularım ne kadar gelişkin, hislerim, tutkularım, azim, iradem ne kadar açıktır. Karşınızdayım kendinize bir bakın. Serbest

fethetme yok. Düşman üzerlerine geliyor, bir doğru vuruş tarzı planlamıyorlar.

Yıllar böyle geçti.

Düşman uykudayken hepsini yolladık, düşmanı uyandırdılar. Uyandırmakla da kalmayıp, kendilerini düşmanın kucağına attılar. Bu kadar taktiksizlik, yaratıcılıktan uzak olunur mu? Bunu hep yaşadınız. Açıkça söyleyeyim, asıl savaşımımız bununla olmuştur ve bu savaşımımız daha devam edecektir. "Hemen elime bir silah alıp da savaşa gidiyorum" demek, kendi kendini aldatmaktır.

Bizim yaşarken nasıl vurduğumuzu, eğittiğimizi, örgütlediğimizi bilmek zorundasınız. Bir kuruş para için nasıl kırk takla attığımızı, her gün değerler karşısında nasıl direndiğimizi görerek savaşa gitmelisiniz. Niçin savaştığımızı, ilk isyandaki, başlatılış gerçeğini size anlattım.

İlk isyanın ilk gerekçesi neydi?

Bunu sormaya kalkışsak hiç cevap bile veremeyeceksiniz. Halbuki savaşı biz böyle başlattık. Tabii bir çalışmaya, bir değere, bir düzene hakkı olmadan kardeş de olsa, anlamsız giriş yaptı mı savaş başlamıştır demektir ve ben böyle başladım.

Ama haksızlıklar diz boyu!

Çirkinlik diz boyu!

bırakılsanız hangi davulcuya-zurnacıya uğrayacağınız belli değil. Denenmiştir, ben bunların açık kanıtlarını dile getirebilirim; ama şimdi gereği yok. Çoğunuzun gönüllülükten gelen, bazılarınızın na-

Aldanma diz boyu!

Ama sizler hepsini normal karşılıyorsunuz. Bu da benim daha 12 yaşındayken savaşı başlatma gerekçemle gerçekleşiyor. Biliyorsunuz daha sonra

"Ben kendimi koruyorum. Özgürüm. Düşmanla istediği yerde savaşmaya da hazırım. İyi savaşçılar böyle kapsamlı düşünebilmelidirler. Ama sizler hiçbir zaman savaşa ve yaşama hazır olmadınız. Ben biraz hazırlıklı olmaya çalışıyorum. Hâlâ iddialıyım. Bu işin peşini kolay bırakmayacağım."

mus anlayışı şöyle, direniş anlayışı şöyle, kiminizin gaflettir, kiminizin uykudaki hali şöyle, bu yüzden ağırlıklı olarak değerlendiriyoruz. Size çok açıkça söylüyorum! Böyle olmamalısınız. Bu çalışma büyük heyecan çalışmasıdır.

Düşman uykudayken sizleri gönderdik, ama düşmanı uyandırdınız

Şehitlerimiz, **Mazlum**, **Kemal**, **Hayri**, **Haki**, **Agit** çok heyecanlı, çok coşkulu yoldaşlarımızdı. Yaşama ve savaşa çok kutsalca yaklaşıyorlardı. Ben bu coşku ve heyecanı hâlâ devam ettiriyorum.

Kesin bir ruha ihtiyacınız var.

Örneğin ülkedeki bu yaşamınızı irdeleyebiliriz. Birbirini çekememe, birbirlerini kolay kaybetme, hatta ölüme göndermeler. Bunlar canavarca yaklaşımlardır. Kendinden daha fazla yoldaşını koruman gerekirken onu harcıyorsun. Bu gereksizlik, bu duyarsızlık, sevgisizlik ve saygısızlık dizboyu. Hiç böyle komutan-savaşçı olunur mu? Yaratıcılık,

teorisini geliştirdim. Çok yüce değerleri geliştirdik. Şimdi sizler akıllı savaşçılar olabilecek misiniz? "Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır" diyorsunuz. Bunu bir provokatör de söylüyordu. Bu kadar yiğit varsa, peki neden şimdiye kadar düşmana karşı bir zaferleri olmadı? Kullandığınız silahlar PKK silahı olmasaydı veya benim iğneyle kuyu kazar gibi müthiş kazandığım imkanlar olmasaydı, her an, her dönem için siz tek bir mermiyi bile sıkabilir miydiniz? Bırak tabancayla döğüşmeyi, onun cesaretine sahip olabilir miydiniz? Tabii, bütün bu konularda gafil olduğunuz için "ya bu kişilik değil midir, bu yiğit değil midir, bu kadar savaştı?" diyeceksiniz. Bu yiğit eskiden neredeydi! PKK'siz, PKK olmadan önce o yiğit neredeydi? Size hâlâ soruyorum; bu kadar yiğitseniz, bana bir şey olursa neden korkuyorsunuz? Yiğitler korkar mı? Demek ki "her yiğidin yoğurt yiyişi" teorisi de yanlıştır. Bu ülkede öyle çok yiğit falan da yoktur. Olsaydı düşman bu kadar etkili olamazdı. Ve sizler de bu kadar zorda kalmazdınız. Bu provokatörlerin sahte yiğitlik anlayışıdır. Neye dayanıyorlar? Düşmana tek bir vuruşları var mı? Hayır! Savaşı sabote ediyorlar. Ben kendimi

Devamı 27. sayfada

Umudunuzu toprağa ektik

Adı, soyadı: **Ayhan BEYAZTAŞ**
Kod adı: **Şoreş**
Doğum yeri ve tarihi: **Mazgirt-Gavan (Gümüşgün) köyü, 1968**
Mücadeleye katılış tarihi: **18 Ağustos 1993**
Şahadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 1993, Çiyaye Sor-Dersim**

Dersim deyince, direniştir aklımıza gelen. Seyit Rızaları, Alişerleri, Beseleri, Zarifeleri hatırlarız. Nuri Dersimi'nin "İntikam" çığlığı hücrelerimize kadar titretir bizi. Teslim olmamak için Haydaran kayalıklarından kendini atan yiğit Kürt kadınının zılgıtı beynimizde ve yüreğimizde yankılanır. Munzur suyunun hırçın akışında, saf ve berrak suyunda onurunu saklayan nice ananın, kızın ve yiğidin yüreğindeki yüce özgürlük tutkusu ince bir yel gibi, geçer bedenimizin sıcaklığında. Bu, tarifsiz bir heyecan kadar benliğimize. Bu duygu bir öfke seline dönüşür, ardından isyan sığmaz olur içimize...

Bir de, karnı deşilen, bedenleri paramparça edilen "Ölü" canlarla dolu kan akan Laç Deresi ağıtlarla beynimize kazılır ve öfke köleliği parçalamaya gebe kalır. Rayberleri, Hasan Hayrileri, Diyap ağaları... Bir hançer gibi kendi halkının yüreğine saplanan ihanetin çirkinliğini anımsarız.

"Dersim, aslanlar yurdudur, geçilmez" derler. Çünkü Dersim tarihte Kürdün direnişinin adıdır. Ve şimdi Dersim'in dağlarında fışkıran, toprağın derinliklerindeki kızgın mağma değil, tarihin derinliklerinden gelen direniş ateşidir. Özgürlüğün önüne çıkan en iğrenç engel hep ihanet olmuştur. Ve ihanetle savaş bugün de amansızca savaşımda devam ediyor. Bu uğurda nice yiğit savaşçı, komutan şahadete ulaşmıştır. Verilen amansız savaşımda, en modern kurumlaşmasına ulaştırılan ihanet duvarları yerle bir edildi ve özgürlük yürüyüşü görkemlice yüceliklere doğru ilerledi. Hâlâ da Rayberlerin artıkları ile sürekli bir savaşım sürdürülmektedir. En son temsilcisi, yeryüzünden silininceye dek bu kavga bütün yakıcılığı ve güzelliğiyle sürecektir. Bu uğurda düşen her kahraman zaferi ve umudu toprağa ekmekte, bağımsızlık güneşinin doğum sancılarını daha da şiddetlendirerek özgürlüğün müjdesini insanlığa vermektedir.

İşte bu zaferi müjdeleyen ve yaşamıyla, kavgasıyla umudumuzu eken bir kahramanımız da **Şoreş** hevaldir. Dersim direnişçiliğini Kürdistan özgürlük ideolojisiyle birleştiren Şoreş hevalin şahadeti bizlere bir intikam çağrısıdır.

Şoreş heval, 1968 yılında Mazgirt'in Gavan köyünde gözlerini dünyaya açar. Gavan köyü, dağların kuytuluğunda saklı, cennet bir köydür. Bitimsiz orman deryasında suların nazlı nazlı aktığı, karnı bıçakla deşilmişcesine vadilerin uzandığı, esen serin rüzgarın ruhları adeta direniş taşıdığı gizemli bir yerdir. Gavan köyü, bulutlara değen dağlarıyla her an bir isyan halindeymiş gibidir. İnsanların yüzündeki çorak topraklar gibi olan kıvrımlar ve dalıp giden bakışlar, tarihin derin acılarının öfkeli ama sessiz ifadesidir sanki. Zorlu yaşam koşulları elleri nasırla katmerleştirirken, zaman yeniden umudu ve direnişi kendi bahçesinde örüp durur. Şoreş heval ortahalli bir ailenin altıncı çocuğu olarak dünyaya gelir. Yedi yaşına kadar bu cennet parçası toprakların suyunu kana kana içer, yüce dağların güzelliğine bakar durur. Derin derin uğuldayarak esen rüzgarın ve kışın bir bıçak gibi keskin olan soğuk havası içine işler. Asi dağların asaletini çocuklukta özüne katar.

Babasının işi nedeniyle Elazığ'a göç etmek zorunda kalırlar. Şoreş heval yaşamının ilk büyük acısını işte o zaman yaşar. Köyünden ayrılması O'nun yüreğinde ince ama derin ve buruk bir iz bırakır. Geldiği Elazığ'da sömürgecilikle tanışır. Ailesi tarafından okuması için kemalist eğitim kurumlarına verilir. Faşistlerin kümelendiği bu bölgede şiddetli çatışmalar yaşanmaktadır. Sürekli saldırılar olmakta ve evlerinin camları taşlarla kırılmaktadır. Her gün insanlar dövülmekte ve tehdit edilmektedir. Bu çatışmalı ortamda ağır ağır kişiliği şekillenir. İlkokulu Elazığ'da bitirdikten sonra tekrar göç etmek zorunda kalırlar. Yeni durak Diyarbakır'ın Çüngüş ilçesidir. 12 Eylül'den sonra geldikleri Çüngüş'te babası DSİ'de çalışırken, Şoreş heval bu arada liseyi birincilikle bitirir. Okuldaki davranışları ve başarısı nedeniyle arkadaşları ve öğretmenleri tarafından sevilen sayılan biridir. Olgun, mütevazi, çalışkan ve uyumlu olması ilişki geliştirmesini de kolaylaştırır.

Şoreş heval, her yaz, hatta her fırsatını bulduğunda ilk nefesini köyü Cavan'da alır. Dağları, vadileri doyumsuz bir şekilde sürekli gezer. Her eve kendi eviymiş gibi bakar ve tüm köy halkıyla samimi, sıcak ve içten ilişkiler geliştirir. Şoreş heval, birçok zaman köylülere yardım etmeye çalışır. En çok da orakla ot biçmeyi sever. Kan ter içinde kalıncaya dek özgürlük türküleriyle ot biçmek O'nun için büyük bir mutluluk kaynağıdır. O el attığı tüm çalışmalarda büyük bir coşku, çaba ve azmin sahibidir.

Bütün bu özellikler O'na örgütçü ve halkçı bir nitelik kazandırmaktadır. Kolektiflik, fedakarlık, birleştiricilik ve yaşam sevgisi gibi yönleri gün be gün daha da gelişerek zenginleştiriyor.

Liseyi bitirdikten sonra Fırat Üniversitesi'nde su ürünleri bölümünde öğrenimini sürdürür. Ulusal kurtuluş mücadelesiyle üniversitedeki yurtsever gençlik aracılığıyla tanışır. O'nun ileri özellikleri kendisini kısa zamanda çalışmaların içine sürükler. Mücadele bilinci geliştikçe, kişiliğindeki olumlu özellikler daha da güç kazanır. Araştırma, tartışma, sorgulama O'nun yaşamdaki en önemli özelliklerindendir. Kavrayış gücünün oldukça ileri olması bu azimle birleşince bilinçte de gittikçe bir derinleşme sağlar. Kürdistan'ın acılarını yüreğinde hisseder. Düşmana olan öfkesini biledikçe biler. Ve bunu da salt kendisiyle sınırlı tutmaz, çevresindeki herkese taşırmaya, onlarla paylaşmaya çalışır.

Bir Newroz gösterisi sırasında düşman tarafından yakalanarak göz altına alınır, fakat düşman somut bir kanıt bulamadığından serbest bırakmak zorunda kalır. Bu durum Şoreş hevalin düşmanı daha iyi tanımasını sağlar.

Bir süre sonra, Fırat Üniversitesi'nden gerilla saflarına toplu katılımlar olur. Şoreş heval birçok can yoldaşını özgürlük yolculuğuna uğurlar. Bu süreçte henüz kendisini yeterli görmediğinden bir süre daha faaliyetlerini devam ettirir. 1991 yılında üniversiteyi bitirerek Diyabakır'a döner. Yurtsever çevreyle ilişkiye geçer. En büyük isteği ailesini mücadeleye kazandırabilmektir. Bunun için kararlı bir çabanın sahibi olur. Ancak sömürgeciliğin aile kurumu üzerinde yarattığı ağır tahribatlar nedeniyle bu çabasında yeterli bir sonuç alamaz. Bunun üzerine köyüne döner. Köyüne henüz parti ulaşamadığından, Şoreş heval buradaki boşluğu doldurmaya çalışır. Çok iyi tanıdığı ve iyi ilişkileri olduğu köylüleri yurtseverleştirmek, mücadeleyle bütünleştirmek için elinden geleni yapar. Bundan sonraki yaşamı da Diyarbakır'la köyü Gavan arasında geçer. Kendisini de teorik olarak eğitmeyi ve güncel politik gelişmeleri takip etmeyi ihmal etmez. 1993 yılına kadar ki, süreç bu şekilde geçer. Bundan sonraki süreci Şoreş hevali yakından tanıyan bir yoldaşı şöyle anlatmaktadır.

"1993 yazında Dersim'e gittim. Diyarbakır'dan Dersime gelen Şoreş hevalle bir yıldan beridir görüşememiştim. İlk işim O'nu görmekti. Kısa bir görüşmeden sonra tekrar buluşmak üzere ayrıldık.

*14 Temmuz direnişinin yıldönümünü büyük bir heyecanla bekliyorduk. Tam o gün geldiğinde **Doktor Mahir (İbrahim Kılıç)**'ın şahadet haberi bizlere ulaştı. Böyle kutsal bir günde Dr. Mahir heval kampa yeni gelen savaşçı adaylarına bomba eğitimi verirken, bir kaza sonucu bombanın patlamasıyla şehit düşmüştü. Haberi alır almaz hemen Dr. Mahir hevalin köyü olan Mazgirt'in Çanakcı köyüne doğru yola koyulduk. Kalabalık bir grup halinde dağları aşarak yürüyorduk. O an sanki Dr. Mahir bizleri mücadeleye davet ediyor hissine kapılmıştık. Çanakcı köyüne vardığımızda çevrede sel gibi akan halk, köyü büyük bir serihildan alanına çevirmişti. Zılgıt sesleri ta bizlere kadar geliyor ve bizi müthiş duygulandırıyordu. Kalabalığa ulaştığımızda yaşlı-genç, kadın-erkek ve çocukların kol kola girerek türküler eşliğinde büyük bir coşkuyla halay çektiklerini gördük. Bizler de hemen halayda yerimizi aldık. Bu arada Şoreş hevalin de az ilerde halay kordonunda olduğunu fark ettim. Böyle bir serihildan bu alanda ilk kez gerçekleşiyordu. O an düşmanın Dersim'e amansızca uyguladığı bütün kirli politikalarının serihildana kalkan halk şahsında nasıl boşa çıkarıldığını büyük sevinçle düşündüm ve gördüm. Dersim halkının kendi özüne dönüşü oldukça görkemliceydi. Bunu da başaran kuşkusuz PKK ve PKK'nin şehitler ordusuydu. Halk düşmanın bütün engellemelerine, baskı ve tehditlerine rağmen, şehitlerinin cenazesine ısrarla sahip çıkmış ve düşman karşısında yiğit bir tavırla bağlılığını ortaya koymuştu. Şoreş heval de Dr. Mahir'i sonsuzluğa uğurlarken artık öfkesini namlulara sürmenin vaktinin geldiğini, şehitlere ve halka bağlılığın gereği olarak bu çağrıya cevap vermenin zorunluluğunu hissediyordu. Bunu kendisiyle sınırlamayıp, artık bizim de mücadele içinde aktif olarak yer almamız gerektiğini ve şehitlerin anısına ancak özgürlük bayrağını daha da yükselterek bağlı kalabileceğimizi söylüyordu.*

Ağustos ayının bir gününde Şoreş heval tekrar köye gelmişti, her zamanki gibi köy halkı yine hummalı bir çalışma içindeydi. Şoreş heval de hemen köylülere yardım etmeye başladı. Bu arada bir yandan ot biçerken, bir yandan sesli sesli direniş türkülerini söylüyordu. Sararak tohuma durmuş buğday ekinlerini türküler eşliğinde biçiyorduk o gün. İkindiyi çoktan aşan bir vakitti. Ve kızgın güneş tüm yakıcılığıyla tepemizde parıldıyordu. Solumuzda az ilerde akan derenin çıkardığı ses yaşama müthiş bir canlılık katıyordu. Tam o sırada giderek şiddetlenen helikopter sesleri duyulmaya başlandı. Sürüler halinde helikopterin geçişi gökyüzünün narin güzelliğini bozdu. Bu arada ormanlık alanlar ve çetin kayalıklar habire bombalanıyordu. Bomba sesleri kilometrelerce uzakta olan bizlere kadar geliyordu. Düşman hem köylülere gözdağı vermek, hem de giremediği alanları gerilla için yaşanmaz kılmak istiyordu. Bir anda bombalanan yerden helikopterler taranmaya başlandı. Tarama sesinin duyulmasıyla helikopterlerin her biri bir yere uçuşurken, bir tanesi de yara almış ve geri dönmeye çalışıyordu. Daha sonra düşen bu helikopteri düşman, 'elektrik tellerine takılan helikopter düştü' biçiminde kamuoyuna yansıtmıştı. Şoreş heval ise köylülerin bu olay karşısında etkilendiğini görünce propaganda yaparak tek kurtuluşumuzun bu mücadeleye katılmakta olduğunu anlatmaya çalışıyordu.

Şoreş hevalin coşkusu, şevki ve umudu artık içine sığmaz olmuştu. Bir Ağustos sabahı köyden çıkarken, bütün bu duyguları yürüyüşünde, yüz hatlarında, vedalaşmasında ve tüm bedeninde kendini dışa vuruyordu. Birkaç gün sonra Şoreş hevalin gerillaya katıldığını öğrendim. Bu hem bizi çok sevindirmişti, hem de bizleri de gerillaya davet çağrısı oluyordu."

Oldukça bilinçli ve kendini hazırlayarak gerilla saflarına katılan Şoreş heval, kısa zamanda gerilla yaşamına uyum sağladı. Fedakar, olgun ve emekçi özellikleri bu yeni yaşamla daha bir anlam kazanır. Soğukkanlı, cesur ve yüksek moral gücüyle kendini savaşa veren Şoreş heval kendini düşman karşısında bıçak gibi keskinleştirir. Her zaman pratiğe çıkarak düşmana olan kinini kusmak ister. Bu arzusu O'nun özgürlüğe olan tutkusunun ve şehitlerin anısına bağlılığın doğal bir sonucudur.

Kürdistan dağlarında saz eşliğinde özgürce direniş ve devrim türkülerini söylemek O'nun büyük bir özlemiydi. Çünkü, Dersim'de 1938 katliamında katledilen insanlarımızın acılı feryatlarını taşıyan rüzgarın tüyler ürperten ıslık sesini ancak ve ancak özgür topraklarda söylenecek özgürlük türküleri dindirebilirdi. Ve O'nun sabırsızlıkla beklediği an gelmişti. Şoreş heval, nöbetçi değiştikten sonra iki yoldaşıyla birlikte ilk eylemi için karargahtan ayrılır. Gece boyunca hiç dinlenmeden süren uzun bir yürüyüşten sonra Milli köyüne varırlar. Artık gece karanlığını kaybetmiş, güneş ışınları yeni günü başlatıyordu. Üç heval aralarından birini nöbetçi yaparak Dersim'in geçit vermez dağı ve gür ormanlarına yaşam olan "Çiyaye Sor" da dinlenmeye, geceyi burada geçirmeye kara verirler.

İlk eylemi için karargahtan ayrılan Şoreş ve iki hevalinin bir gün sonra şahadet haberi gelir.

Ayhan Beyaztaş (Şoreş), **İbrahim Halil Çiftçi** (Komutan Sinan) ve **Gültekin Çelik** heval uykudayken düşmanın bir sızması olan bir unsur tarafından katledilirler. Onların şahadeti özgür Kürdistan'ı bir adım daha yakınlaştırırken, ihanet artıklarına nihai darbeyi indirmenin de bir çağrısı oldu bizlere.

Anısı mücadelemize önderdir!

Mücadele arkadaşları

Direniş bayrağını bir kez daha dalgalandırdı

Adı, soyadı: **Elyaser ÇİFTÇİ**
Kod adı: **Xemgin**
Doğum yeri ve tarihi: **Göle-Arpaşen köyü, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **27 Mart 1993**
Şahadet tarihi ve yeri: **1995, Çat-Erzurum**

Ölümün adı yok artık bu ülkede. Çünkü vatan uğruna ölenler kanlarıyla yeni yaşamı yaratıyorlar. Ölülerimiz arkasında ağlamak, saç baş yolmak yok artık. Halaya duran, tililerle karşılayan binler, onbinler, milyonlar var. Zulme zorbalığa, köleliğe boyun eğmek, lal-dilsiz, kör kalmak yok. Vuruşmak zorbanın, zalimin üstüne üstüne yürümek var.

Kürdistan halkı yaşlısı, genci, yurtseveri, işçisi, köylüsü, aydını, gerillası her gün birer birer düşerken toprağa özgürlük bir o kadar yakınlaşıyor. Dökülen kanlardan değil, bir damla kanın boşa akmasından korkuyor Kürdistan halkı.

Heval **Elyaser** de bunun bilinciyle donanmış, vurulduğunda dökülecek bir damla fazla kanı kalmamacasına kendisini adamıştı özgürlüğe. O *"ben yanan Newroz ateşinin ta kendisiyim"* derken gerillanın Kürdistan halkı ve ezilen insanlık için ne anlama geldiğinin bilinciyle yaşıyordu. İki yıllık savaş pratiği boyunca bu sözüne sadık kalan heval Elyaser girdiği bütün eylemlerde düşmanı yenilgiye uğratmayı bilmiştir. Gençti, sıcak kanlıydı. Ama bir o kadar da içtendi. Örgütleyiciliği ve içtenliğiyle arkadaşlarının ve halkın gönlünde taht kurmuştu. Bu özellikleriyle kısa sürede arkadaşlar arasında sıyrılmış daha ağır sorumlulukları omuzlamak durumunda kalmıştır. O'nun için komutanlık daha fazla düşünme, daha fazla yürüme, daha fazla eylem, daha fazla fedakarlık ve öncülük demekti.

Kürdistan halkının yaşadığı acıların dindirilmesi için tek yolun savaşı daha yükseltmek olduğunu iyi biliyordu. Serhat Eylaeti'ne gönderilmek üzere Amed Eyaleti'nden ayrıldığında arkadaşlarına *"Partinin bana verdiği emekleri ve Kürdistan halkının beklentilerinin bilinciyle hareket edeceğime ve yaşadığım süreç boyunca düşmana aman vermeyeceğime söz veriyorum"* diyerek duygularını dile getirmişti.

Erzurum Çat ilçesi civarında faaliyet yürüttüğü bir sırada düşmanla karşılaşan heval Xemgin ve grubu 22 saat süren bir direnişten sonra düşmana ağır kayıplar verdirerek PKK'nin direniş geleneğinin bayrağını bir kez daha dalgalandırarak şehitler kervanına katıldılar. Bu erken ve talihsiz şahadetle Kürdistan halkı 5 yiğit evladını daha kaybetti. Ama onların izinde yürüyenler olarak söz veriyoruz ki, uğrunda savaşarak şehit düştüğünüz kutsal davanızı ne pahasına olursa olsun sonuca ulaştıracağız.

Söz onurdur, onuru çiğnetmeyeceğiz!

Mücadele arkadaşları

Kavgan şimdi daha güçlü

Kavgadan fiziki olarak ayrılışın sanki dün gibi. Arasa da gözlerimiz seni, sızlasa da yüreğimizin derinliği, aradan yıllar geçse de sen öylece sindin kavgaya, öylece kalacaksın. Bedenimizde inancımızdır, felsefemiz kardeşçe, özgür yaşamak, yaşatmaktır yarınları. Sen kavgada katık oldun, bedenini yarınlara feda ettin. Örnek yaşamınla yarınlara ışık oldun. Kavgan şimdi daha güçlüdür yoldaşım.

İlk görüştüğümüz yer Haydaran dağlarında gerçekleştirilen Dersim Eyaleti'nin birinci konferans toplantı yeriydi. Temmuz'un gündüzleri, kavurucu sıcakla kızıllaştığı, yeşil günlerin ılgıt esen dağ rüzgarlarının, titretip serinleten gecelerinden biri olan, 13 Temmuz akşamı ateş başında otururken tanıştık. Kara demlikten beraberce çayımızı yudumlayarak sohbet etmeye başladık. Hatırlıyorum da uzun uzun konuştuk ve ertesi günkü toplantıya dinç katılmak için uyumaya gittik.

Hava bulutlu, yağmur inceden çiseliyor, bazen ağır bulutların ardından tek tük yıldızlar görünüyordu. Açacak herhalde, tam da yağacak zaman, noktaya iki saatlik yolumuz kaldı. Pülümür'deyiz. Girdiğimiz araba yolu yılan kıvrımlarıyla ileride ikiye ayrılıyor. Virajlar keskin, gece zifiri karanlık, güzergahımızı keşfetmenin imkanı yok. ***"Öncüler önden gitsin yolu kontrole alsınlar, grup ağırlaşsın, dikkatli olun"*** talimatını verdim, bir dakika geçmeden yolun ilerisinde sesler ve ağaçların arasında kıpırtılar farkedildi. Bazı gölgeler hareketlendi sanki, peş peşe mekanizma sesleri ve eller tetikte hazır bekliyoruz. Ağaçların arasından gelen sesi tanıdım. **Şahin** hevalin sesiydi, ismiyle kendisine seslendim. Birden karanlıktan sıyırlarak yanımıza geldi. ***"Yahu az kalsın sizi Paris'e gönderecektim, keklikler geliyor diye ne güzel sevinmiştim"*** dedi.

Evet önceden öncülerimizi fark etmişti Şahin heval. Düşman olabilir diye, yolda pusuya yol yıkanmış, ince çakıl taşları arasında su damarcıkları süzülüyor. Telsizde konuşuldu ama tam anlaşılmadı. Anlaşılan kısım "harekat var" ama nereye, sezgilerim yanılmazdı, bize doğru geliyorlardı. Gelen araba homurtusu virajdan koyu yeşil burnunu gösterdi, vucutlar gerilmiş, gözlerim yanımdaki pusucularа kaydı. Şahin hevaldi ilk gözüme takılan, görmüştü avını gözleri, dudaklarının hafiften kıpırtısı, alnının hareketleriyle, oluşan çizgiler gerilmişti. Diğerlerinin de donmuştu bakışları.

İç tırmalayan nefret, kin ve öfkenin intikam kuvveti bedenleri öyle germişti ki, içimizdeki duygu, pimi çekilen el bombasının son iki-üç saniyesini andırır gibi patladı patlayacak. Araba bize yetişmişti. Tek sıra zincir gibi tutup sarktığımız yolda iki arkadaşı bir an içinde geçmiş, tam içimizdeydi. Bir nefeslik tekerlerin dönüşüyle Şahin hevalin mevzisine oldukça yaklaşmıştı. İlk hareketi Şahin hevalden bekliyorduk. Tam zamanıydı. **"Şahin vur vur"** içimdeki ses büyük çığlıkla ruhumu gerdi bağırdım, "Şahin vur vur." Pusuya yatmış kaplanın avını alırcasına Şahin heval kaşla göz arasında yola atladı. Silahını arabaya doğrultmuş öylece kala kaldı, şaşırmıştık. Hesapta olmayan bu hareket bizi olduğu kadar, askeri araç şöförünü de şaşırtmıştı. Araç frenlemiş durmuştu, birkaç saniyelik zaman geçti gibi oldu. Azrail pençesiyle silahını tetikleyerek, kesintisiz bir şarjörü düşman aracının önünde oturan şöför ve iki astsubayın üzerine boşalttı. Silahı hâlâ ötüyordu, hep birden silahlarımız konuştu, öttüler. Yankı dağlara vurdu, derin uğuldadı. Ortalık duruldu gibi, tekrardan öfke kabarmış Bağır Dağı'na vurmuştu. Tarih, 9 Kasım 1991'de Pülümür'de ilk şehit düşen **Kazım AYDIN ve Metin YILMAZ** hevallerin şahadet gününe denk geliyordu. Yoldaşlarımıza bağlılığın göstergesi olan bu eylemi düzenlemiştik.

Eylem başarılıydı, sonrası yaşanan birkaç saatlik çatışmayla eylem sonuçlanmış geri

> **"Pusuya yatmış kaplanın avını alırcasına Şahin heval kaşla göz arasında yola atladı. Silahını arabaya doğrultmuş öylece kala kaldı, şaşırmıştık. Hesapta olmayan bu hareket bizi olduğu kadar, askeri araç şöförünü de şaşırtmıştı. Araç frenlemiş durmuştu, birkaç saniyelik zaman geçti gibi oldu. Azrail pençesiyle silahını tetikleyerek, kesintisiz bir şarjörü düşman aracının önünde oturan şöför ve iki astsubayın üzerine boşalttı."**

yatmış. Önsezilerine dayanarak arkadaşlar olması ihtimalini de gözeterek bizim öncüleri kendisine oldukça yakınlaştırmış, kontrolü altına aldıktan sonra farkedip seslenmişti. Biz de böyle bir yerde düşmanı beklemiyorduk, olsa olsa yol ayrımında olur, düşman orada pusu atabilir diyorduk. Ama Şahin heval olduğu için işler değişmiş ve bizi gafil yakalamıştı. Birbirimize rastladığımız için sevinmiştik. Birlikte noktaya gittik. Kısa sorularla çalışmalarımızı öğrenmeye çalışarak arada sırada birbirimize laf dokundurarak neşeyle noktaya vardık.

Karla karışık yağmur yağıyor, hızlı hızlı. Böyle yağanı yeni görüyorum. Kar yeri tutmuyor, habire yağıyor, yağmur damlaları karı kovalar gibi, havada tutup birlikte şapır şapır iniyordu. Sisler arasında, ilerdeki sırt göründü. Tekrar sis bastı, çekilmiştik, sağlam yere ulaşmıştık. Şahin hevalin yaptığı bu harekete öfkelenmiştim. Durduk yere yola atlama neyin nesiydi, kızdım. Şahin kabahatini anlamıştı. ***"Heval kendimi tutamadım, ateş etmeden önce ölümü gözlerimde görsün diye yola çıktım, gözlerime baktıktan sonra ateş ettim"*** dedi.

Aralık ayı sonuydu, keskin Munzur fırtınası uğulduyor mu, bağırıyor mu, belli değil. Öylesine esiyor ki, sırtlarda bir avuç kar bırakmamış, derelere, vadilere doldurmuş presleşmiş taş gibi yapmıştı karları. Noktamızı değiştirmek gerekiyordu. Mümkün mü kurtulmak bu fırtınadan. Mutlaka korunacak bir mağara bulmalıydık. Çadırlar dayanmıyordu. Geçici üstlendiğimiz yerde ansızın Munzurların hışmına uğramıştık. Kar sabahtan beri yağıyordu. Avuç avuç yağıyor ha yağıyor. Fırtına ve tipiden bir tek çadırımız bile ayakta kalmamıştı.

Şahin heval kar adam olmuş, her tarafı, saçları bembeyaz, yüzü zor seçiliyordu. İleride bir mağara bulmuştu. Yoldaşları toplayarak alelacele mağaraya taşındık, biraz zorlu bir taşınmaydı, el ve ayaklarımız donuyor, kendisini mağaraya atan bir daha dışarı çıkma mecalini gösteremiyordu. Şahin heval defalarca dışarıya çıkıp mağaraya eşyaları taşımış, dışarıda darayla kestiği dallarla kocaman bir ateş yakmıştı. Demlikleri karla doldurarak çay yapmaya koyulmuştu. ***"Dışarıda kızıl kıyamet varken böyle imkanları öp başına koy"*** diyordu. Neşeliydi ve kendi yazdığı şiirin birkaç satırını mırıldanıyordu: ***"An geldi rêheval, an geldi."*** Şahin heval çığ altında kalan Jiyan hevali 8 gün sonra sağ olarak çığın altında bulup çıkarmış, fırtınanın vınlayarak estiği Yel Dağı'nda elbiselerini yoldaşına giydirip bir metre karın içinde yoldaşı sırtında taşıyarak kurtarmıştı.

Nice eylemlere imza atmıştı. Her eylemin en hassas yerinde görev almadı mı öfkeleniyor ***"beni oportonüst yapacaksınız"*** diyordu. Bir komutanın karşı karşıya olduğu çok yoğun ve hassas görevler var. Bölüğünü eylemde başsız koymak ne kadar yanlıştır, peki koordinesini niye yapmıyorsun dediğimizde; ***"heval yapacak birçok yoldaş var"*** deyip kestiriyordu. O da asıl görevini biliyordu. Heyecanı, öfkeyi, kini zirvede yaşıyor, eylem öncesi ***"tamam, grupları koordine edeceğim"*** diyordu ama, silahlar konuşmaya başlayınca, Şahin heval hızla dalıp ön saflarda yerini tutuyordu.

Bir anısı vardı hatırladıkça gülüyordu. Birlikte Erzincan tarafındaydık. Düşman hareketliydi ve bir yerde konumlandı. Kararlaştırdık, akşam vuracağız. Grup ayarlandı, Şahin ne edip yaptıysa kendisi grubun başında gitti. Yolda grubun görevlerini değiştirip saldırı grubuna katılmayı kararlaştırıyor. Önceden tespit edilen yere kurt gibi sızarak giriyor bir şey bulamıyor, ikinci mevziye gidiyor, orada da bir şey bulamıyor. Düşman çekilmiş. Noktamıza boş dönmemek için köyün girişinde olan yeri hedefliyor. Diğer arkadaşlar engel olmaya çalıştıysa da sezilerine güvenerek orayı hedefliyor. Bir arkadaşı da yanına alarak mevziye yaklaşıyor, yaklaştıkça, bazı sesler duyuyor. Yıldırım hızıyla mevziye giriyor askerleri esir alıyor ve vurmadan teslim olmalarını söylüyor. Askerler bağırıp ağlarken birisi ***"Abe ayağınızı öpem vurmayın beni, öldürmeyin"*** diyerek arkadaşın ayağına atılıyor olanca gücüyle dişlerini ayağına batırıyor, arkadaş ansızın feryatla savrulurken Şahin heval diğer üç askeri vurarak silahlarını da alıyor. Hep bu anısına gülüyordu ***"yahu adamları vurmayacaktım, yalnız silahlarını alacaktım ne bileyim alçak ayak öpme numarasıyla ısıracak"*** diyordu. Hep şakayla "ayağını öpem abi" deyip gülüyordu.

Şahin heval esmer, kıvırcık saçlı, süt beyaz dişleriyle gülüşü umutluydu. Fazla uzun olmayan boyu, hafif vücuduyla tam bir gerillaydı. Seviyordu bu yaşamı, kısa sürede savaş tecrübeleriyle kuşanmış, savaşçılıkla başlamış, bölük komutanlığına ulaşmıştı. Pülümür bölge yönetiminde yer almaktaydı. Güvenilirdi, cesaretli, demir yürekliydi. Mertliği ve canlılığıyla yoldaşların ilgi odağıydı. Diyarbakır'da doğup büyüdüğü için bazen Keko taklitleri yapar, arkadaşları güldürmek için o dili kullanırdı, konuştukça da gülerdi. Diyarbakır'da öğrenciyken polisin eline düşmüş, tutukluyken kaçmış gerillaya ulaşmış, bir süre Amed Eyaleti'nde görev yapmıştı. Şehit **Adnan** hevalle 1992'de Dersim Eyaleti'ne gelmiş, birçok bölgesinde kalmıştı. Sevmişti dağları, dağların şahı Munzurdur, babaların babasıdır der, Munzurlardayken göllerinde yüzer, Munzur'u içine sindirirdi. İçine sindirdiği özgürlüktü, özlemdi, dağları böyle severdi.

Şahin heval kanı tatlı, sıcaktı, ölümün üzerine yürüyerek onlarca defa O'na meydan okuyarak ölümle alay etmişti. Çünkü ondaki ruh Apocu ruhtu. Radikaldi, sözü de, davranışı da, eylemi de radikal ve keskindi. Yüce duygular taşırdı. Halkçıydı, savaşkandı tüm yaşamı şahinceydi.

Şahin heval, 9 Mayıs 1994 tarihinde Pülümür'de eylem hazırlığı içindeyken Senek Vadisi'nde düşmanla çatışmaya tutuşmuş, yoldaşlarıyla birlikte düşmanın karadan ve havadan saldırılarını püskürterek savaşmıştı. Düşman defalarca kurt sürüsü gibi saldırarak 20'ye yakın ölü, bir o kadar da yaralı vererek geri çekilir. Akşam karanlığında Şahin heval arazi keşfini kendisi yapmaya karar verir. Araziyi keşf ederken düşmanın suikastiyle şehit düşer. Komutanını kaybeden grup yalnız başına kalır ve saatlerce çatıştıktan sonra çatışma yerinden uzaklaşır, düşman aldığı bu yenilgiyi lehine çevirmek için grubun geçiş hatlarına pusular kurar. Pusularda sonuç alamayacağını sezinleyen düşman grubun bir noktadan geçişini fark eder, kahpece ve barbarca kullandığı kimyasal gazlarla 22 arkadaşı şehit eder.

Şahin heval, senin şahsında tüm devrim şehitlerimizi saygıyla anıyoruz. Yokluğunuz kor gibi yaksa da yüreğimizi, kinimiz, öfkemiz zülfikar keskinliğiyle bilenmiştir. Siz uğruna şehit düştüğünüz kutsal vatan toprağında Pülümür'ün bağrında uyuyor, bizler yaşıyor, savaşıyoruz. ***"Parti Önderliğimize layık bir savaşçılıkla kazanmak için savaşacağız"*** sözünü haykırıyoruz.

Mücadele arkadaşları

Gencecik Fidanlar
Boy verdiler kavgada
toprağa düşmek de vardı
bir gök gürültüsü gibi
Ağustos sıcağında
Bir kez olsun kırpmadılar
gözlerini korkuya
Yürekleri zafere kilitlenmişti
Kahpe kurşunlar sıkılıncaya dek
Bedenlerine.

Zulüm adın kaleş olsun
Anıları bayrak olsun
ve and olsun
ve şart olsun ki

Andınız andımız,
sözünüz sözümüzdür
Söz onurdur, onuru çiğnetmeyeceğiz

Kürdistan'dan Ege'ye bir direniş destanı

Adı, soyadı: **Aygül ÇAÇAN**
Kod adı: **Zarin**
Doğum yeri ve tarihi: **Tatvan, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **Kasım 1993**
Şahadet tarihi ve yeri: **1 Eylül 1994, Manisa**

Egemen güçler bir cennet ülkesi olan Kürdistan'ı cehenneme çevirmek için ellerinden geleni yapmışlardır. Bir zamanlar insanlığa beşiklik etmiş bir ülke, yerini tarihin karanlığına bırakmıştı.

Uzun bir soluktan sonra tekrar güneş doğdu bu ülkede. "Ölmüş" diye kendi haline bırakılan bir halk, yeniden, adına, kimliğine kavuşuyordu. Bu doğan güneş, ölülere yeniden can, kan, ruh, düşünce verdi. Ve kaybolan değerlerini bir bir ortaya çıkardı. Bu ülkede kadınlar kölenin kölesi konumundan, direniş destanlarını yazmaya başladılar. Kimileri kendini yüksek kayalıklardan atarak, kimileri bedenlerini alevlendirerek, kimileri de kalan son kurşununu kendine sıkarak bu direniş destanına imza attılar, özgürlük için. İşte Beritanlar, Berivanlar, Rahşanlar, Ronahiler.

Bu direniş destanına katılan yoldaşlardan biri de **Zarin** hevaldir. 1977 yılında Tatvan'ın Çorşîn (Düzcealan) köyünde dünyaya gelen Zarin heval henüz iki-üç yaşlarındayken ailesi Adana'nın Osmaniye ilçesine göç eder. Üç yıl sonra tekrar köylerine dönerler. Babası işçi oluşundan dolayı bazen köyde, bazen de Tatvan'da yaşamlarını sürdürürlerdi.

Ailesinin yanında kaldığı sürece her türlü yardımı, fedakarlığı gösteren Zarin heval, yaşamıyla, dürüstlüğüyle, kişiliğiyle, çalışkanlığıyla daha küçük yaşlardan itibaren dikkatleri üzerine çeker. İlkokulu köye okur. Kışın okula giderken, yazın da tarlada, beride ve evde çalıştı.

1990-91 yıllarında gerillanın alana girmesiyle Zarin heval için de bir dönüm noktası oldu. Gerilla Kürdistan'da yaşamın ifadesi olduğu gerçeği anlaması, kavraması uzun sürmedi. Kısa sürede gerilla mücadelesiyle, yaşamıyla bütünleşti. Gerillaya olan bağlılığı, fedakarlığı ve ataklığı her geçen gün daha da artıyordu.

11 Mayıs 1992'de bir ihbar sonucu evde çembere alınan ve düşmanla çatışarak son kurşunu kendine sıkan **Mizgin (Gurbet AYDIN)** hevalin şahadetinden oldukça etkilenir, sık sık Mizgin hevalden ve şahadetinden söz eder. 1993'te düşmanın köy üzerindeki baskıları artar ve köyün boşaltılmasını ister. Köyde birçok kişi gözaltına alınarak işkencelerden geçirilir. Kışın ortasında köye tekrar operasyon yapan düşman güçleri amcası Kazım Çaçan'ı büyük bir vahşetle katleder ve cenazesi tanınmaz hale getirilir, köy harabeye çevrilir. Tüm bu vahşetleri gözleriyle gören, yaşayan Zarin hevalin kini ve öfkesi daha da kabarır.

"Bu vahşetlerin, bu katliamların intikamı alınmalıdır" der ve bu sözün gereğini pratikte yerine getirir.

Köylerinin yakılması üzerine ailesi Manisa'ya göç eder. Burada hiç zaman kaybetmeden alan örgütüyle ilişki kurar ve kısa bir süre sonra gerillaya katılır. Bir süre sonra cephe faaliyetleri yürütmek için Turgutlu'ya gönderilir. Faalieyetlerde kaldığı süreç içinde partinin yaşamını, hareket tarzını esas alır ve halk tarafından sevilen bir kişiliğe sahip olur.

1 Eylül 1994 tarihinde bir görev nedeniyle Manisa'ya gider. Burada bir ihbar üzerine takibe alınır. Takip edildiğini fark eder, kesin yakalanacağını anlayınca hemen kararını verir ve orada bulunan bir inşaata girer, çantasından tabancasını çıkararak uygun bir şekilde mevzilenir. Düşman güçleri etrafını sarar ve "teslim ol" çağrısını yapar. Bu anda Zarin heval ***"teslim olmak bize değil, size yakışır"*** der ve çatışmaya girer. Çatışmada üç polis yaralanır, bu arada tek kurşunu kalır, onu da gencecik bedenine sıkar. Ölümde yaşamı yaratmayı bir kez daha gösteren Zarin hevalin son sözleri ***"Bijî Serok APO"*** oldu.

Anıları mücadelemize ışık tutacaktır!

Mücadele arkadaşları

Büyük yurtseverliğin militanları

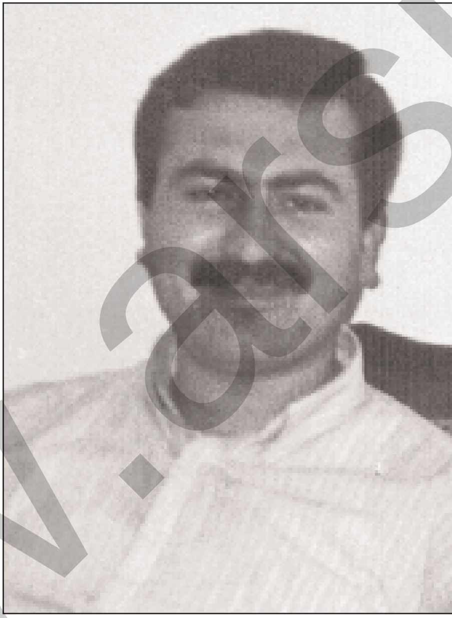
Seyfettin heval ortahalli bir ailenin çocuğu olarak 1971 yılında Mardin'in Mazıdağı ilçesine bağlı Şenyuva (Sevaşi) köyünde dünyaya gelir. Seyfettin heval ailesiyle birlikte önce Amed'e sonra da İstanbul'a göç eder. Kuşkusuz O'nu ve ailesini ülkeden koparan binlerce yıllık köklerinden koparan sömürgeci TC devletinin baskı, asimilasyon ve göç ettirme politikalarıydı. İşte Seyfettin heval de bu kirli politikaların bir kurbanı olarak 9 yaşından itibaren yaşamını, İstanbul'un yozlaştırıcı, kimliğe, kültüre ve kişiliğe yabancılaştırma ortamında sürdürür. İlk okulu İstanbul'da bitirir. Ancak babasının işleri nedeniyle orta 2. sınıftan öğrenimini terk ederek babasının yanında çalışmaya başlar.

Seyfettin heval tıpkı kardeşi **Nizamettin** heval gibi halk gerçekliğinden kopmaz sürekli ülkeyi ve ülkede yaşananları düşünür. Bu temelde var olan yurtseverlik özünü geliştirmeye çalışır. Yine yaşamını ve ilişkilerini buna göre düzenler.

Bir taraftan işiyle uğraşırken diğer taraftan geleneksel, toplumsal ilişkilerinin bir sonucu ve gereği olarak 1989 yılında evlenir. Evliliği boyunca biri erkek biri kız iki çocuğu olur. Ailesine sürekli yurtsever ve direnişçi kültürü ve yaşamı taşımaya çalıştığından dolayı çocuklarına da mücadelede şahadete ulaşan önderlerimizin ve yoldaşlarımızın ismini verir. Kız çocuğuna Berivan, erkek çocuğuna Mahsum ismini verir.

Seyfettin heval bir yurtsever olarak bütün olanaklarını mücadele yoluna sevketme ve bu yolda elinden gelen bütün çabayı sarf etmeye çalışır. Yine böyle bir görevi yaparken, 29 Ağustos'u 30 Ağustos'a bağlayan gece bir dikkatsizlik ve talihsizlik sonucu kardeşi Nizamettin hevalin elinde patlayan bombadan dolayı ağır yaralanır. Kardeşi Nizamettin heval anında şahadete ulaşırken, Seyfettin heval de ağır yaralı bir şekilde işkenceci-katil TC güçlerinin eline esir düşer ve hastaneye götürülür. Ancak hastanede tedavisi bilinçli olarak yapılmadığından dolayı sabaha karşı şehitler kervanındaki onurlu yerini alır.

Seyfettin heval, doğru yurtseverlik özünü şahadetle taçlandırarak yurtseverliğin nasıl büyük bir yüceliği, fedakarlığı ve özveriyi gerektirdiğini de hepimize gösterdi.

Adı, soyadı: **Seyfettin ABİK**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin-Mazıdağı Şenyuva (Sevaşi) köyü, 1971**
Şahadet tarihi ve yeri: **29-30 Ağustos 1995, Bahçelievler-İstanbul**

Adı, soyadı: **Nizamettin ABİK**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin-Mazıdağı Şenyuva (Sevaşi) köyü, 15.3.1976**
Şahadet tarihi ve yeri: **29-30 Ağustos 1995, Bahçelievler-İstanbul**

Nizamettin heval, ortahalli bir ailenin çocuğu olarak 1976 yılında Mardin'in Mazıdağı ilçesine bağlı Şenyuva (Sevaşi) köyünde dünyaya gelir. Sömürgeci faşist TC devletinin uyguladığı baskı-zulüm ve göç ettirme politikalarından Nizamettin heval ve ailesi de nasibini alır. İlk yerleştikleri yer sosyal ve kültürel olarak yabancısı olmadıkları Kürdistan'ın incisi Amed'dir. Ancak sömürgeciliğin kirli politikaları ve baskıcı karekteri burada da onları rahat bırakmaz ve bu kez göç bir yozlaştırma ve eritme merkezi olan, yine Türkiye'nin en büyük metropolü olan İstanbul'a doğru olur. Nizamettin heval ailesiyle birlikte İstanbul'a geldiğinde henüz dört yaşındadır. Daha birçok şeyin fakında değildir. Bu koşullar altında ilkokula başlar. Artık birçok Kürdistanlı gibi TC'nin asimilasyoncu ve inkarcı eğitim çarkının içindedir. Kişiliği bu temelde şekillenir.

Ancak Nizamettin heval çok küçük yaşta ülkeden ayrılmasına rağmen, yine metropolün yozlaştıran, kendine yabancılaştıran ve kimliksizleştiren etkilerine rağmen ülke ve halk gerçekliğinden kopmaz. Böylece güçlü bir yurtsever öze sahip olduğunu gösterir. Ailesinin maddi durumu iyi olmasına rağmen O sürekli Kürdistan halkının yaşadığı, acıyı, yoksulluğu, baskıyı ve zorluğu düşünür. Yaşamını buna göre düzenler. Bununla da kalmaz. Çevresindeki arkadaşlarını bu durum karşısında duyarlı hale getirmeye çalışır. Bu durum karşısında duygularını da şöyle ifade eder: ***"Ben burada bu halde yaşarken Kürdistan'daki insanlarımız açsalar benim böyle yaşamam, utanılır bir durumdur."***

Nizamettin heval orta ve lise öğrenimini de İstanbul Bahçelievler Lisesi'nde tamamlar. Öğrenimi boyunca partiyle organik bir ilişkisi olmadan, etrafındakileri örgütleyerek harekete geçirmeye çalışır. Zaten Nizamettin heval fedakarlığı sayesinde çevresinde sevilen, sayılan ve sözü dinlenilen biri olduğundan dolayı bu konuda önemli mesafeler kat eder.

Fakat bütün bunlar O'na yetmiyordu. O, bir an önce partiyle ilişkiye geçmek istiyordu. Nizamettin heval halkımızın yaşadığı zulme, baskıya ve asimilasyona son vermenin özgür ve bağımsız bir geleceğe ulaşmanın, yine sömürgeci-faşist TC'den bin yılların intikamını almanın yolunun gerilla saflarına katılmak olduğunu biliyordu. Bu-nun bilinciyle ve duygu yoğunluğuyla bir an önce halkımızın bin yıllık rüyası olan ordumuz ARGK-'ye katılmak için can atıyordu. Nitekim çok geçmeden partiyle tanıştı. Yurt dışında 6-7 aylık askeri ve siyasi eğitimden geçti.

Hedefi metropollerde de düşmana büyük darbeler vurmak ve partimizin savaşı-devrimi Türkiyelileştirme şiarına bu temelde cevap vermekti. Bu yönlü bir hazırlık içindeyken 29 Ağustos'u 30 Ağustos'a bağlayan gecede görev başında bir dikkatsizlik ve talihsizlik sonucu bombanın patlamasıyla şehitler kervanına katılır. Bu görevde yanında bulunan Seyfettin heval ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede tedavi edilmeyerek aynı gün şahadete ulaşır.

Nizamettin hevalin uğruna şehit düştüğü savaşı Türkiyelileştirme şiarı bugün daha fazla gerçekleşme yolundadır. Onun yarım bıraktığı eylemi ve görevi bugün Amanoslar'dan ve Koçgiri'den gelen büyük dalga tamamlayacak ve anısına bağlılığın gereği yerine getirilecektir.

Mücadele arkadaşları

TARİHİ İRDELEYECEĞİZ, ULUSAL SİYASETİ AYDINLATACAĞIZ

Başkan APO'nun Mamoste İbrahim Ahmet ve devrimci yazar Hawar'la yaptığı söyleşi

"Ulusal kurtuluş için güçlü bir strateji oluşmuştur. Strateji var, hareket var, Kürtlerin ulusal birliği de giderek büyüyor. Kürtler bazı parçalarda federasyonlara kavuşabilir, bu mümkündür. Hazırlıklarımız ve savaşımımız bu yönlü hızla devam ediyor."

Baştarafı 28. sayfada

ke aralarında bir anlaşma yapmışlardı. Bu anlaşmaya göre "**hasta adam**" olarak isimlendirilen Osmanlı İmparatorluğu'nun topraklarını kendi aralarında paylaşmışlardı. Yine bu anlaşmaya göre Musul'un Fransa'ya verilmesi de kararlaştırılmıştı. Bu arada bazı Kürt feodalleri Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasını ulusal açıdan kullanmak istediler.

Bu dönemde Kürt hareketlerinin liderliğini yapan **Şerif Paşa** Osmanlı İmparatorluğu'nun İsveç'teki büyükelçisiydi. Şerif Paşa savaştan başarıyla çıkan müttefiklerin, Ermeni ulusal hareketini daha fazla destekleyeceklerini göz önüne alarak (Çünkü Ermeniler Hıristiyan'dı), Ermenilerle yardım ve dayanışma içerisine girdi. Şerif Paşa, Ermeni hareketinin liderleriyle ilişkilerini güçlendirerek, Kürt ve Ermeni uluslarının haklarının garantisini müttefiklerden istedi. **SEKP Anlaşması**'nda her iki ulusun bazı hakları dile getirildi. Yine bu anlaşmada Kürtlere bazı nisbi haklar da tanındı.

Sevr Anlaşması'nın 3. maddesinin 61, 62 ve 63. bendleri Kürtlerin sorunlarıyla ilgiliydi. Bu anlaşmaya göre; Kuzey Kürdistan'da bir Kürt devletinin kurulması kabul edildi. Ancak kurulacak Kürt devletinin müttefiklerin himaye ve koruması altında kısa bir dönem kalması öngörülüyordu. Bundaki amaç şuydu; Kürtlerin kendi kendilerini yönetebilecekleri bir aşamaya geldikleri kanaatine vardıklarında müttefikler, Kürtlere bağımsızlıklarını vereceklerini ifade ediyorlardı. Ancak Fransa'ya bağlanan parça ve Musul için bağımsızlık değil de, otonomi verilmesi öngörüldü. Bu özerklik içerisinde yaşayan Kürtlerin kendi kendilerini yönetmeyi başardıklarında Kuzey'de oluşturulan bağımsız Kürdistan'la birleşebileceklerini kabul ediyorlardı. Ancak tarihe bakıldığında bu Kürt hareketlerinin Kürdistan toprakları dışında, Avrupa'da oluştuğu görülür. Çünkü Osmanlı İmparatorluğu içerisinde yaşayan Kürtlerin imparatorlukla bağları ve ilişkileri devam etmekteydi.

Kürtler parçalanan Osmanlı İmparatorluğu'nun eski konuma gelebileceği kanaatini taşıyorlardı. Kürt hareketi feodal ve aşiretçi olduğundan aşiretler, İslam halifeliğinin yıkılmasından sonra Kürt ulusal hareketinin gereksiz olduğuna; şayet olacaksa bile, bu hareketin Kürtler için değil, Osmanlı İmparatorluğu için olması gerektiğine inanıyorlardı. Bunu çok iyi bilen M. Kemal bu noktayı ustaca istismar ederek bundan faydalandı. Ardından M. Kemal Kürdistan'a geçerek, "**Türklük adına İslamın kurtuluşu**" şiarını öne sürerek birçok yeri gezip, toplantılar yaparak Kürt aşiret reislerini, şeyhlerini ve ileri gelenlerini birleştirmekte başarılı olmuştu. M. Kemal bu güce dayanarak, hem müttefikleri, hem de Kürt devletinin oluşmasını isteyen unsurları etkisizleştirmek amacıyla Kürtler'den bir güç oluşturup kendi amaç ve önderliği altında savaştırdı. M. Kemal Kürtleri yalnız bunlara karşı savaştırmakla kalmadı, aynı zamanda Türk-Yunan çelişkisinde de kullandı. O dönemde Yunanlılar, İzmir ve çevresini ele geçirip Yunanistan'a katmak istiyorlardı. M. Kemal bunlara karşı Kürtleri savaştırdı. Buna karşı da M. Kemal, Kürtlere federasyon vb. hakları tanıyacağına dair muğlak ve belirsiz bazı talepler ifade etmişti.

Kürtler M. Kemal önderliği altında müthiş direndiler ve çok kan döktüler. Bu o kadar ileri boyutlara ulaştı ki, meçhul asker anıtı yapılırken M. Kemal'in meşhur bir sözü vardır; "**Kayıp meçhul asker büyük ihtimalle Kürt'tür**" der. Bu bizzat M. Kemal'in söylediği bir söz olmakla birlikte, bunu M. Kemal adına gelen bir temsilcisinin de Sakarya'da sarfettiği bilinmektedir. Bu durum ulusal hareketimizi yitirmenin yanısıra Sevr Antlaşması'nın yitirilmesi de oldu. Sevr Antlaşması'nın uygulanmasını asgari de olsa desteklemek için bir istek vardı, fakat bu fırsat kaybedildi. Bu M. Kemal için bulunmaz bir fırsat oldu. Dolayısıyla bu durum Kürtlerin çıkarlarına uygun olmayan savaşların içine girmesine neden oldu. Tıpkı bugün Kürtlerin çıkarlarına olmayan gibi, Türkler için yürütülen savaşların içine çekildiği gibi.

O günkü koşullarda yitirilen umudumuz neydi? İngilizler bilinçli olarak sergiledikleri oyunlarla Fransa'yı ikna edebilirlerdi. Suriye'ye bağlı olan Hatay, İskenderun ve çevresinin Fransa'ya bırakılmasına karşılık, Musul'un bırakılması başarılabildi. Bununla birlikte Kürdistan'ın diğer parçalarında da İngilizlerin bağımsız Kürt devleti kurmak diye bir istekleri yoktu. Dünya savaşı sonrası Madrit'te ulaşılan ateşkes döneminde İngilizler Kürdistan'ın birçok yerini denetimleri altına almamışlardı. İngilizler Şeyh Mahmut'la belli bir uzlaşma sağladıktan sonra Süleymaniye'ye girebildiler. Ardından hakları olmadığı halde Güney Kürdistan'ın Musul eyaletinin diğer kısımlarını işgal etmeleri sonucu, İngilizlerle Türkler arasında Musul eyaleti üzerinde bir anlaşmazlık başladı. Türkler İngilizlere "1. Dünya Savaşı sırasında ele geçirilmeyen toprakları savaş sonrası ele geçirme hakkınız yoktur" diyorlardı ve bu çelişkilerin artmasından dolayı İngilizler, Kürtler içinde var olan ulusal bilinci istismar edip, Türklere karşı harekete geçirmek istediler. Buna karşın yurtsever olan Şeyh Mahmut, Osmanlılardan kalan bu Kürdistan parçası üzerinde bağımsız bir Kürt devleti kurmak istiyordu. Ve kurulacak bir devletin de İngilizlerin denetimi altında olmasını istemiyordu. Bundan dolayı Şeyh Mahmut'la İngilizler arasında çelişkilerin doğması savaşın çıkmasına neden oldu.

Çıkan savaşın içinde bizzat Şeyh Mahmut da vardı ve bu savaşta yaralanması sonucu İngilizlerin eline esir düştü. Daha sonra Bağdat'ta askeri bir mahkemede idam cezası verildi. Ancak daha sonra bu ceza, müebbet hapse çevrilerek, bazı arkadaşları ve yakın akrabalarıyla birlikte Hindistan'a sürgün edildi. Bu sürgün sonrası Güney Kürdistan'da bazılarının ulusal bilinç ve istemleri vardı. Bu da çelişkilerin sürdüğünü gösteriyordu. Buna karşın İngilizler, var olan Kürt çelişkisini çözemiyorlardı. Her ne kadar bazı yöntemlerle çözmek istediyseler de başaramadılar. Bundan dolayı Şeyh Mahmut'u tekrar Bağdat'a getirip Kürdistan'ın hükümdarı olarak kabul ettiler. Ama bir şartları vardı: Şeyh Mahmut'un İngiliz müsteşarları kabul etmesini istediler. Şeyh Mahmut ise İngilizlerin bu isteğini başlangıçtan itibaren kabul etmedi. Ardından Süleymaniye'ye dönerek bir hükümet kurdu. Kendini **Kral Mahmut** olarak ilan ederek bakanlar kurulunu oluşturdu. Sonra da çeşitli hükümet kurumlarıyla beraber bayrak ordusunu oluşturdu. Postahane ve pul çıkardı. Böylece bir Kürt devleti kurdu.

Kurulan bu Kürt devleti, İngilizlerin kurmak istedikleri Arap devletine, dolayısıyla İngiliz çıkarlarına ters düşüyordu. Bunun üzerine İngilizler Kürtlere karşı büyük bir vahşetle ve bütün silahlarıyla Kürdistan'a saldırdılar. Hatta Süleymaniye İngilizlerin yeni silahlarını denedikleri bir yer oldu. Böylece İngilizler ikinci sefer Süley-maniye'ye girmiş oldular. Arap ordusu da ilk defa Süleymaniye'ye 1924 yılında girmiş oldu. Bu giriş; İngiliz danışmanları, askeri, silah ve destekleriyle oldu. Ve İngilizler işgali onayladılar. Bunun üzerine İngiliz ve Türkler arasında Musul eyaleti üzerindeki çelişkiler daha da arttı. Bundan dolayı İngilizler, Kürtlerin bir bütün olarak ezilmesini istemiyorlardı. Çünkü Kürt kartının Türklere karşı kendileri tarafından kullanılması söz konusuydu. Şeyh Mahmut Kürdistan'da hükümranlığını sürdürdüğünde (ikinci kanun) 24 Kasım 1922'de İngiliz-Irak ortak bildirisinde kurulan Kürt devletini tanıdıklarını ancak bir Kürt heyetinin sınırlarının belirlenmesinin yanısıra ticari ve ekonomik ilişkilerini İngiliz ve Irak'la görüşmesini talep ediyorlardı. Yalnız gerçekte bu bildiride hedefledikleri siyasette Türkleri korkutmak ve Türklerin Musul'dan vazgeçmelerini istiyorlardı. Nitekim olan da bu oldu. Sonra Türkler zorunlu olarak Birleşmiş Milletler'den bir heyet isteyerek, heyetin burayı denetlemesini talep ettiler. Bunun üzerine Türkler İngilizlerle uzlaşmaya vararak somut gerçekliğin Birleşmiş Milletler tarafından incelenmesini sağladılar. Hatta Birleşmiş Milletler'in belgelerinde, Güney Kürdistanlı Kürtlerin ne Türkiye'yle, ne de Irak'la birlikte yaşamak istediklerini belgelemişti. Ancak o dönemde dünya devletler topluluğu İngilizlerin hakimiyeti altındaydı. Nasıl ki, günümüz Birleşmiş Milletleri üzerindeki hakimiyet ABD'nin ise o zaman da İngilizlerindi.

Daha sonra dünya devletler topluluğundan 25 Aralık 1925'te Kürtlerin Irak devleti içinde bazı şartlarla kalmaları, ancak yaşam, dil ve kültürlerinin korunması kararı alındı. Aynı gün bu karardan hareketle bir şenlik yapıp toplanan Irak-İngiliz toplantısında, İngiliz heyeti sorumlusu şunu söyledi: "Türklerin Kürtleri Türkleştirmek istedikleri gibi, Kürtleri Araplaştırmamanız gerekir. Kürtler Türklerin uyguladıkları zora dayanamayıp Türkleşebilirler ancak Türkler de şapka ve ceketle Avrupalı olamazlar." Yani hiçbir suretle Kürtlerin Türk olmayacakları gibi Türklerin de şapka ve ceketle Avrupalı olamayacağını belirtiyordu. Irak kralı **Melik Faysal** bu İngiliz görüşünü yerinde bir görüş olarak gördü ve devamla Arapların Kürtleri Kürt olarak görmeleri, Kürtlerin de kendi kültürlerine bağlı olmaları ve Kürt olmaları gerektiğini belirtti. Bu dönem sonrası Şeyh Mahmut hareketi bitti ve yenildi.

Bir şeyi daha hatırlatayım: Lozan Anlaşması'nın bir maddesi Musul'un yönetimine ilişkindi. Nasıl ki, o dönemdeki İngilizlerin ve tarihi gerçeğin de söylediği İngilizlerle Türkler arasında bir anlaşma vardı. Ve bu anlaşma Türklerin Rus dostluğundan vazgeçmeleri koşuluna karşın, İngilizler de Kürt ulusal hareketine desteklerini çekme konusunda anlaşmışlardı.

Daha sonra Kürtler aldatıldıklarını anladılar. Böylece hem Kuzey, hem de Güney Kürdistan'da yeniden mücadelelerine başladılar. Bu mücadelelerde bazı aydınlar olsa da, öncüler daha çok şeyh, molla ve ağaydılar. Bu hareketlerden biri de Piranlı Şeyh Sait hareketiydi. Hem açık olmanın, hem de günümüz modern koşullarında davamızın zafere ulaşması açısından itiraf ediyorum ki, İngilizlerin Şeyh Sait hareketinde parmakları vardı. Ancak bu destek hareketin zafere gitmesinden çok yenilgiye uğraması içindi. Başlangıçta hareket İngilizlerden habersiz ve onların onayı olmadan başlayıp güçlenmişti, sonrasında İngilizler buna müdahale edip yenilgiye götürdüler. Yalnız bu değil, genelde İngilizlerin bütün Kürdistan'da gelişen hareketlerin yenilgiye uğramasında ve bastırılmasında parmakları vardır. Bu dönem sonucunda, ne yazık ki, Kürt ulusu herhangi bir umuduna ve hakkına ulaşamadı.

"İngilizlerin Şeyh Sait hareketinde parmakları vardı. Ancak bu destek hareketin zafere gitmesinden çok yenilgiye uğraması içindi. Başlangıçta hareket İngilizlerden habersiz ve onların onayı olmadan başlayıp güçlenmişti, sonrasında İngilizler buna müdahale edip yenilgiye götürdüler. Yalnız bu değil, İngilizlerin bütün Kürdistan'da gelişen hareketlerin yenilgiye uğramasında ve bastırılmasında parmakları vardır."

(İ. Ahmet)

Daha sonra Kürt hareketi yeni bir sistem temelinde tekrar başladı. Bazı aydınlar tarafından partiler kuruldu. Oluşturulan partiler dışarıdan aydınlara yönelik bazı yardımlarla ve birtakım talepler doğrultusunda kurulmuş partilerdi. Özellikle İngilizlerin bu yönlü talep ve desteklerinden bahsetmek gerekiyor. Çünkü İngilizler muhtemelen bir Arap ulusal hareketinin kendilerine karşı gelişebileceğini hesaplayarak, Kürt kartını Irak'ta sürekli elinde bulundur-

> "Kürtler M. Kemal önderliği altında müthiş direndiler ve çok kan döktüler. Bu o kadar ileri boyutlara ulaştı ki, meçhul asker anıtı yapılırken M. Kemal'in meşhur bir sözü vardır; 'Kayıp meçhul asker büyük ihtimalle Kürt'tür' der. Bu bizzat M. Kemal'in söylediği bir söz olmakla birlikte, bunu M. Kemal adına gelen bir temsilcisinin de Sakarya'da sarfettiği bilinmektedir."
> **İ. Ahmet**

mak ihtiyacını duyuyordu.

Bu arada 2. Dünya Savaşı başladı. Bu dönemde Kürt hareketi zayıftı. Ancak Sovyetler'in bu savaşa girmesi bazı durumların değişmesine neden oldu. Özellikle İran'a girip kendi kontrolü altına almasıyla, Rusların bir, İngilizlerin ise diğer Kürdistan parçalarına girmeleri, Kürt hareketinin tekrar güçlenerek boy vermesine yol açtı. Bu devletler Kürtleri, kendi çıkarları için kullandılar. Hatta Almanlar bile bazı Kürtlere dayanıp, bunları kendi müttefikleri haline getirmeye çalıştılar.

Irak'ta 40 parti vardı. Bunlardan birçoğu Kürt partisiydi ve biri de Hiva Partisi'ydi. Her ne kadar bu partilerde birçok yurtsever Kürt yer aldıysa da, bana göre, bunların önderliği İngilizlere bağlıydı. Bu önderlik aynı zamanda Hiva Partisi'nin de parçalanmasına neden oldu. Bu sırada İran'da Hiva içinde bazı unsurların desteği ve teşvikiyle bir cemiyet oluştu. Bu cemiyete destek veren unsurlar İngilizlere bağlı olan önderliklerine bağlı değildiler. İran'a gidip, Kürdistan'ı Yeniden Yaşatma Cemiyeti'ni oluşturdular.

O dönemde ben Halepçe hakimiydim ve Galevêj isimli bir dergi çıkarıyordum. Birçok nedenden dolayı daha sonra hakimlik görevimden ayrıldım. O döneme kadar herhangi bir partinin üyesi değildim. Hiva Partisi kendi partilerinin üyesi olmamı istediyseler de, bu partiye üye olmadım. Size bir olay daha anlatmak istiyorum: Hiva Partisi'ne girmek isteyen bazı şahsiyetlerle aynı evde bulunuyorduk. Bunlar benim de Hiva Partisi'ne girmemi istediler. Bir odaya geçtik. Orada masa üstünde bir tabanca ve bir Kuran-ı Kerim vardı. Benden istenen resme bakıp, elimi Kuran'a ve tabancaya koyarak yemin etmemdi. Yeminleri, "Kürtlere ihanet etmeyeceğim"di. Bu yeminin Kürtler için bir itham olduğunu söyledim. Ve onlara; "Sizin yemininiz ne silahla, ne de Kuran'la olmalı. İlkin halka yemin edilmelidir. Eğer halkın yanında olursanız, kanımın son damlasına kadar halkıma hizmet edeceğim" dedim. Hakimlik görevimi terk ettikten sonra, içlerinde komünist partinin olduğu birçok parti bana üyelik teklif etti. Hatta İran'da oluşturulan Kürtleri Yaşatma Cemiyeti'nden bazıları bana gelip bunun yeni bir komitesini oluşturmak istediklerini söylediler. Yıl 1944 ve bunlar posta yoluyla benimle ilişkiye geçtiler. Onların programını okudum. Programlarının sadece ilk iki satırını okudum: "*Bu cemiyet, ne İran, ne Irak, ne de Türkiye Kürtleri'nin cemiyetidir. Bu cemiyet bir Kürdistan cemiyetidir.*" Bu cemiyet bütün Kürdistan parçalarında şubelerini veya komitelerini oluşturmak istiyordu. O zaman ben, bu partinin üyesi olmayı kabul ettim. Konuşacaklarımın görüşmenin çerçevesine girmemesi için bu noktayı bir tarafa bırakıp Barzanilerin meselesine gelmek istiyorum.

Barzani hareketi 1944-45'lerde, yani başlangıcında yurtsever bir hareket değildi, aşiretsel bir yapılanmaydı. Hiva Partisi içinde bazı iyi unsurlar vardı (-Emin Ravanduzi, İzzet Abdülaziz, Xeyrullah vb.). Bu oluşumu aşiretsel bir hareketten yurtsever, ulusalcı bir harekete çekmek istiyorlardı. Yalnız bu hareket dağıldı. Çünkü aşiretçi yönü ulusal yönünden daha güçlüydü. Bundan dolayı **Molla Mustafa** ve adamları İran'a çıkmak zorunda kaldılar. Molla Mustafa sınırı geçtiği sırada bazı düşünceleri vardı. KDP isimli bir parti ve Kürt cumhuriyetinin kurulmasını düşünüyordu. Aradan birkaç ay geçtikten sonra daha önce belirttiğim, Kürtleri Yeniden Yaşatma Cemiyeti'nin adı değiştirilip KDP yapıldı. Güney Kürdistan'da bu cemiyetin birinci dereceden sorumlusu olmama rağmen, isim değişikliğinin nedenini bilmiyordum.

Bir süre sonra ilkeli yurtseverlerden oluşan bu cemiyet Kürt hareketinin bitmesine neden oldu. Ve biliniyor, **Kadı Muhammed** (bazı şahsi sebeplerden dolayı da olsa) Molla Mustafa'yı kesin olarak bir İngiliz ajanı olarak suçluyordu. Barzaniler sınır kesiminde olan iki köyde sıkışık bir biçimde toplanmışlardı. Yaşam koşulları gerçekten zordu ve birçokları da hastalıktan dolayı ölmüşlerdi.

Molla Mustafa oradan bana (-Süleymaniye'ye) bir şahıs aracılığıyla bir mektup gönderdi. Mektupta her iki köydeki yaşam koşullarını bana izah ederek, Süleymaniye'de onlara yardım toplayarak göndermemi istiyordu. Bunun üzerine Süleymaniye'deki komitemiz yardım topladı ve gönderdik. Bir seferinde de tanınan Kürt subayı **Nuri Ahmet Taha** ve 1945 yılının sonuna doğru **Hamza Abdullah** isimli birini Süleymaniye'ye gönderdi. Hamza Abdullah bir Kürt devrimcisiydi. Irak devletinin baskılarına maruz kalmış, Irak kimliği elinden alınarak Türkiye'ye sürgün edilmişti. Daha sonra İran'a geçti. Molla Mustafa bunun aracılığıyla bana ikinci bir mektup daha gönderdi. Ayrıca Şeyh Mahmut'un oğluna teslim etmem için de bir mektup vardı. Ancak mektup açıktı. Mektubu okudum. Mektupta: Barzani'nin kendi köy ve alanına dönmesi için gidip Melik Faysal'la aracılık yapmasını istiyordu. Çünkü Barzanilerden 111 kişi hakkında idam vardı. Bu idam kararlarının hafifletilmesi, bunun müebbete dönüştürülmesi isteniyordu. Bunun yapılması karşısında Barzani Irak'a dönmeye hazır olduğunu belirtiyordu. İsteği buydu.

Komitemiz üst düzeyde bir toplantı yaptı. Toplantıda; İran hükümetinin daha önce Kadı Muhammed'i destekleyen aşiret reisinin ona karşı çıktıklarını (bunlar parayla satın alınmıştı), İran taraftarı olduklarını gördük. Molla Mustafa da Irak'a dönerse Mahabat Kürt Cumhuriyeti'ni artık kimse savunmayacaktı. Bundan dolayı Barzani'nin gönderdiği mektubu Şeyh Mahmut'un oğluna vermedik. İran'da kalıp Mahabad Cumhuriyeti'ni savunmasını kararlaştırdık ve bazı şahsiyetler, aşiret reisleri adına bir belge hazırladık ve imzalattık. Bunu da Şeyh Mahmut'un ikinci oğlu **Şeyh Latif** dahil hepimiz imzalayarak bir bildiriye dönüştürdük. Bildiride; Molla Mustafa ve yanındakilerin Irak hükümeti tarafından affedilip, yerlerine dönmelerini ve onu Kürtlerin temsilcisi olarak gördüğümüzü belirttik. Öte yandan Kadı Muhammed'in zayıf konumu, işlerin altüst olmasına yol açtı ve büyük tahribatlar ortaya çıktı. Bana gönderdiği diğer mektupta ise Hamza Abdullah'a destek vermemi istiyordu. Çünkü İran'da oluşturulan KDP gibi bir partiyi Irak'ta da oluşturmak istediklerini belirtiyordu. Fakat Irak-KDP isimli bir partiyi ben reddettim.

Başkan Apo: KDP önce İran'da mı oluştu? İlk toplantısını nasıl yaptı, kimler vardı? Kısa ve uzun vadeli amaçları nelerdir? Programı var mıydı? Bu partide Kuzey Kürtlerinden kimse var mıydı? Sonra neden Kuzey'de KDP oluştu?

İbrahim Ahmet: Barzani'nin bana gönderdiği metkupta Hamza Abdullah'a yardım etmemi istiyordu. Ayrıca mektupta bazı isimler de belirtmişti ve oluşturulacak partide bu isimlerin yer almasını istiyordu. Buna karşın bu partinin bir Kürdistan partisi olmadığını gördüm. Yani parti Irak partisiydi, bundan dolayı yer almak istemedim. Molla Mustafa parti önderi olmak istiyordu. Yardımcıları olarak da Şeyh Mahmut'un oğlu **Şeyh Latif** ve **Keyşancaklı Gege Ziyat**'ın (Kürt aşiret ileri gelenlerinden) olmalarını istiyordu. Ve böylece bir merkez komitenin oluşturulması isteniyordu. Ancak bu partinin hiçbir programı ve amacı yoktu. Uğruna mücadele edecek ilkeleri de yoktu. Yalnız güzel bazı laflardan bahsedilerek şu belirtiliyordu: "Bu parti Kürt ulusunun çıkarları için oluşturuluyor."

O dönemde **Şoreş** ve **Rızgari** gibi partiler de vardı. Bu partiler de böyle bir partide yer almak istediklerini söylediler. Ancak istisna olarak bazı Kürt şahsiyetleri, bu partinin aşiretçi bir parti olduğunu öne sürerek içinde yer almayacaklarını söylediler. Nihayetinde bu parti 11 Ağustos 1946'da Irak'ta kuruldu.

Başkan Apo: O zaman Mahabad Kürt Cumhuriyeti yıkılmış mıydı?

İbrahim Ahmet: Yok henüz yıkılmamıştı.

Başkan Apo: Böyle bir partinin oluşturulması esas cesaretini Mahabad Cumhuriyeti'nden mi alıyordu?

İbrahim Ahmet: Molla Mustafa Mahabad'da Kadı Muhammed'in KDP'yi kurmasına bakarak, böyle bir partiyi Irak'ta kurmayı ve Kadı Muhammed gibi, partinin lideri olmak istiyordu.

Başkan Apo: Bu parti nasıl oluştu?

İbrahim Ahmet: Ben, birinci kongrede hazırdım.

Başkan Apo: Üye miydiniz?

İbrahim Ahmet: Üye değildim ama hazırdım. Benden üye olmamı istediler ancak ben, onlara İran'da oluşan partimiz merkez komitesinden herhangi bir karar gelmeden olmayacağımı belirttim ve Süleymaniye'deki komitemizi fes etmeyeceğimizi ve başka bir partiye üye olmayacağımı belirttim.

Başkan Apo: Yani hem Irak'ta KDP var, hem de buna bağlı olarak sizin içinde yer aldığınız komite var. Sizin komite ile KDP arasında nasıl bir fark vardı?

İbrahim Ahmet: Ayrılığımız, partimizin Kürdistan'ı kapsayan bir parti olmasıydı. Suriye ve Türkiye parçalarında buna bağlı komitelerin oluşturulmasını bile istiyorduk. Barzani KDP'si ise Irak'a özgü bir partiydi. Yani bütün Kürdistan'ı kapsamıyordu. Bu aramızdaki temel farktı. Barzani KDP'si Irak Komünist Partisi ile ilişkiye geçip, Melik Faysal döneminde beraber bazı faaliyetler de yürüttüler. Bu dönemde komünistlerden bazı tutuklanmalar oldu. Bunların itirafları üzerine bütün partilerden tutuklanmalar oldu.

Mahabad Cumhuriyeti'nin yıkılmasından sonra bizim Güney Kürdistan'da oluşturduğumuz komite (Lok) ortada kaldı. Yaptığımız toplantıda önümüzde iki

PKK Büyük Demokrasi Hareketidir

"Önderlik tarzı demokratik çözüm tarzıdır. Önderlik çalışması halkın yürek çalışmasıdır, halkın beyin, halkın dil çalışmasıdır."

> Bilmem şeflik, diktatörlük var deniliyor, hepsi yalandır. En büyük demokrasi bizim yaptığımızdır. Bir ulusu böyle ayağa kaldırdın mı, onu böyle yarattın mı bu, dünyadaki en büyük demokrasidir.

Hawar: *Sayın Başkanım bazıları partinizin çizgisini ve marksist oluşunuzu eleştiriyor. Hem bölgede çıkarı olan devletler, hem de başka güçler. Sizin bu eleştirilere karşı tavrınız ve cevabınız nedir?*

Başkan APO: PKK'de gerçekleşen marksizm bilimdir. Sovyetler'deki sosyalizme dayalı gelişmedi. Bizim sosyalizmimiz, bilimsel sosyalizmdir. Biz bu sosyalizmden ne anlıyoruz? Bu sosyalizmde bilimsel olarak toplum nasıl tanınır? Bunları Kürdistan özgülüne indirgedik. Kürdistan tarihi ve devrimi üzerinde bilimsel olarak durduk. Bizim sosyalizm anlayışımız baştan sona bilimseldir. Eğer bilimsel bir görüşümüz olmasaydı, tarihi tanımak, toplumu tahlil etmek, ilerlemeler kaydetmek imkansızdı. Bilimsel sosyalizm bizi aydınlattı. Bize yol gösterdi. Bize tarihinizi böyle tanıyacaksınız, ilerlemeyi böyle sağlayacaksınız, dedi. Bizim için bazıları PKK marksist-leninist diyorlar, hatta stalinist, maocu ve Apoisttir diyorlar. Ne söylenirse söylensin, önemli olan, günümüz koşullarında bilim olmadan hiçbir şeyin tanınmayacağıdır. Bugün toplumda her şeyi bilimsel yürütüyoruz ve böylece ilerliyoruz.

Bilimsel bir politika olmadan Kürdistan'da ilerlemek mümkün değildir. Özellikle bugünün koşullarında bu hiç mümkün değildir. Bugün yürüttüğümüz mücadele bilimsel sosyalizm ışığındadır. Kürt kişiliğini, Kürt toplumunu çözümledik. Kürde ve Kürdistan'a bakışı düzelttik. Hem de bilimsel bir şekilde.

Sonuçta PKK oluştu. Ortaya bir şey çıkıyor, bu da PKK görüşünün bilimsel ve doğru olduğudur. Neden doğrudur? Çünkü bilimseldir. Bilimi nasıl inkar edebilirsiniz ki? Eğer bilimi inkar edecek olursak başarıya ulaşmak mümkün değildir. Bu nedenle "şu devlet şunu demiş, böyle demiş", bizim için hiç önemli değil. Eskiden Türkiye Komünist Partisi bize, "Kürt milliyetçilerisiniz" diyordu. Birçok Avrupa devleti de "dincidir" diyordu. Herkes bir şeyler söylüyordu. Bunların fazla önemli olmadığı bugün çok açık bir biçimde ortaya çıkmıştır. Biz hiçbir zaman bu görüşlere dayanarak veya bu görüşlerden etkilenerek bir faaliyetlilik içinde bulunmadık. Şimdiye kadar yürüttüğümüz savaş ve devrimci çalışma baştan sona bilimseldir. Hem bilimseliz, hem de ulusalız. Kürdistan koşulları bunu gerektiriyor.

Kürt toplumunun üzerinde oldukça bilimsel bir şekilde durmaya devam edeceğiz. Bugünün koşullarında da bilim geçerlidir ve bu halkımızdır. Bilim olmadan zaten bir şey yapmak mümkün değildir, Kürdistan devrimi gerçekleştirilemez. İşte biz buna bilimsel sosyalizm diyoruz. Başka bir çaremiz de yoktur.

Kürt stratejisine ulaşmak için Ulusal Kongre

Hawar: *Bilindiği gibi parlamenterler bir halkın temsilcileridir. Halk onları oyları ile seçiyor. Halkın iradesiyle, demokratik bir yöntemle parlamento oluyor. Şimdi Kürdistan parlamentosu sürgündedir. Bazı özel durumlar nedeniyle üyeler zor koşullar altında seçildi. Sürgündeki Kürdistan parlamenterleri acaba görevlerini tam olarak yerine getirebiliyorlar mı? Kürt halkının sesini, Kürt gerçeğini uluslararası alana taşırabiliyorlar mı? Buna paralel olarak ulusal bir parlamentonun oluşturulması için, Ulusal Kongre düşünülüyor. Bunun içinde her parçadan kişiler yer alacak. Bu kongre Sürgünde Kürdistan Parlamentosu'nun yerini alabilir mi? Sizin kongre hakkındaki görüşünüz nedir? Partiniz Ulusal Kongre'yi ne oranda destekliyor?*

Başkan APO: Neden bir Kürt Ulusal Kongresi? Kürt halkı daha tam bir karar sahibi olamamıştır. Karar sahibi olamayan bir halk beyninden yoksun olan bir halktır. Bir halk beyinsiz olamaz. Şu yirminci yüzyılda Kürt halkının var olan beyni de dağıtılıyor. Kürdistan parçalandı. Her parçada düşman kendi otoritesini, iradesini hakim kıldığı için Kürt beyni denilen bir şey de ortada kalmadı. Beyin küçüldükçe küçüldü, Kürt ulusu öndersiz ve beyinsiz kaldı. Ulusal Kongre Kürt beyninin işlev görmesi açısından önemli bir oluşumdur. Kürt ulusunun eli, gözü, ayağı, kulağı var ama, beyni yoktur. 30-40 milyon insanın beyinsiz kalması mümkün değildir. Beyin düşüncedir, beyin karardır, beyin kontroldür. İşte Kürt ulusu için de böyle bir beyin gereklidir. Düşüncede, karar alacak ve kararını hayata geçirecektir. 1940 ve 1950'lerden günümüze kadar Kürt ulusu için bir meclis, bir beyin oluşturulmadı. Zorunlu ve gereklidir, ama yapılmadı. Eğer bu beyin olmuş olsaydı bugün Kürdistan koşulları çok farklı olacaktı.

Şimdi genel Kürdistan'ın bir stratejisi yoktur. Stratejisi nedir? Uzun ve derin düşünmektir, karar sahibi olmaktır. Şimdi bu yok, herkes bir yerde, herkes bir karar sahibidir. Eğer herkes bir karar sahibiyse o zaman devrim olmaz. Bu halk da sömürgecilerin denetiminden kurtulamaz. Esas adım nedir? Alınan karara kim uyuyor, kim uymuyor, kontrol etsinler. Herkes artık hesabını iyi yapmalıdır. Kim yanlış karara uyuyorsa, kim doğru karara uyuyorsa kendisi bilir.

Yine Kürdistan ve dünya koşulları ulusal bir kongrenin oluşumuna elveriyor. Durum buna oldukça müsait. Eskiden koşullar oldukça dardı, imkanlar elvermiyordu. Birkaç Kürt insanının bir araya gelmesi olanaksızdı. Şimdi devletlerde, Kürdistan koşullarında sonuna kadar müsait. Kürt ulusunun buna eğilimi var.

Dönem Ulusal Kongre dönemidir. Geciktirmek doğru değildir. Bütün Kürdistan parçaları artık birbiriyle bağlantı halindedir. Bir parçanın devrimi diğer parçayı etkiliyor. Bir partinin ilişkisi, diğer partileri, parçaları ilgilendiriyor. Kürtlerin birliği zafer için en büyük fırsattır. Birlik olmadan zafer olmaz. Bu nedenlerden dolayı Ulusal Kongre her şeyden önce gelir, her partinin çalışmasından önce gelen bir çalışmadır. Kısacası öncelikli bir çalışmadır. Eğer Kürt ulusunun sorunlarının çözümü isteniliyorsa, eğer birlik isteniliyorsa, eğer devlet olmak isteniliyorsa ilkin Kürtlerin birliği şarttır. Bunun da yolu Ulusal Kongre'den geçmektedir. Artık bir Kürt stratejisi gerekiyor. Kürt stratejisine ulaşmak için de Ulusal Kongre'ye ulaşmak kaçınılmazdır.

Ülke dışında oluşan parlamento bunun ilk adımıdır. Ulusal Kongre sürgündeki parlamentoyu tamamlar, sürgündeki parlamento Ulusal Kongre'yi tamamlar. Kongremiz olursa Sürgündeki Kürt Parlamentosu üyelerinin de, onun bir üyesi olacaklarına inanıyorum, içinde yerlerini alacaklardır. Ulusal Kongre için bir zemindir.

İlkin ulusal Kürt sorunu ardından dil

Hawar: *Kürt halkı yıllardır Türk sömürgeciliğinin baskı ve işkenceleri altındadır. Durumları oldukça kötüdür. Dış dünyanın bu duruma ses çıkartmaması ve*

seçeneğin olduğunu belirttik. Ya komünistlere katılacağız ya da Irak KDP'ye. Sonuçta çoğunluk KDP'ye katılma yönünde görüş belirtti. Bunun üzerine Nisan ve Mayıs 1947'de KDP'ye katıldık. Komünistlerin itiraflarında adı geçenlerden biri de bendim ve tutuklandım.

Başkan Apo: KDP'ye katılmaktan çok neden komitenizi daha da geliştirip yetkinleştirmediniz?

İbrahim Ahmet: Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin yıkılışından sonra bizim hiçbir fırsat ve olanağımız kalmamıştı. Bundan dolayı KDP'ye katıldık.

Başkan Apo: Mahabad Cumhuriyeti'nin yıkılmasından sonra İran'da KDP'nin varlığı devam etti mi?

İbrahim Ahmet: Hayır. Varlığı kalmadı, sonraları tekrar kuruldu. Mahabad Cumhuriyeti'nin yıkılışındaki neden, yalnız Rusların geri çekilip bizden vazgeçmeleri değildir. Esas neden içeriden kaynaklanıyordu. Çünkü var olan hareket, esas olarak ulusal kurtuluş hareketi olmadığı gibi, Kürdistani bir hareket de değildi. Onlara da ben şahsen yazmıştım. O dönemde Irak ordusundan gidip Mahabad'ı korumak için ölümüne 500 kişinin silahları ile birlikte hazır olduğunu belirttim. Ayrıca birçok aydın, memur ve yurtsever de vardı. Bunlar da cumhuriyeti kanları ile sonuna kadar korumaya hazır insanlardı. Ancak bize verdikleri cevapta bizden hiçbir şey istemediklerini, yalnızca okul kitapları ve bir doktor göndermemizi istediler. Hatta onlardan bazıları, bu cumhuriyeti Güney Kürtleri'nin gelip bu cumhuriyete el koymaları için oluşturmadıklarını bile söylüyorlardı. Yani sandalyelerini korumak istiyorlardı.

Irak Komünist Partisi merkez komite üyesi bir itirafçı, mahkemeye çıkarıldığımda Güney Kürdistan'ı da Mahabad'a katmak istediğimizi, bağımsız bir devlet kurmak istediğimizi söylüyordu. Hiç unutmayacağım bir şey de "İran ordusunun Tebriz'i işgal ettiği gün ben İbrahim Ahmed'in evindeydim" dedi. Doğru söylüyordu, o gece benim evimdeydi. Bu kişi komünistlerin merkez yedek üyesiydi ve Şeyh Latif'in arkadaşı konumundaydı. O gece ikisinin evimde randevuları vardı. Benim için de Tebriz düştüğü gün ağladığımı söyledi. Ve ağlama içinde "ne bedbahtız, Mahabad Cumhuriyetimiz daha kızken öldü" diye söylediğimi söyledi. Sonuçta mahkeme ben ve diğer tutuklular için iki yıl hapis, iki yıl da polis gözetim cezası verdi.

Başkan Apo: İtirafçı Irak ve İran'ın işbirlikçisi miydi?

İbrahim Ahmet: Yok. Irak'ta hükümet nezdinde itiraf etmişti. Beni sanki komünist partisinin üyesiymişim gibi ele alıyorlardı. Zaten bundan dolayı ceza aldım. Ben hapisteyken gelen görüşmeciler bana partinin yanısıra, komünist ve diğer partilerin de zor durumda olduklarını ve zayıfladıklarını söylediler. Çünkü komünistlerin merkez üyelerinin teslimiyete yatıp, itiraf etmeleri ortamı altüst etmişti. Her ne kadar genel durum böyle olduysa da gerçekten büyük direnişler de sergilendi. Biz cezaevindeyken yanımızda başkaları da vardı, gelen ziyaretçilerle de anlaştık. Dışarı çıktığımızda bir konferans yapacağız diyorduk. Sonra çıktığımızda bu konferansı yaptık. Konferansta eski merkez komite üyelerine yönelik itirazlar oldu. İtirazlar sonucu yeni bir merkez komite seçildi. Ayrıca, önceki merkez üyelerinden hesap sorulması ve bilimsel yeni bir parti programının oluşturulması da karara alındı. Bunun üzerine o döneme kadar parti sekreterliğini yapan Hamza Abdullah ile birlikte 5-10 kadar kişi partiden ayrıldılar. Hamza Abdullah partiden ayrılırken şunu dedi: "Ben Molla Mustafa'nın vekili olduğumdan asil üyeyim."

1953 başlangıcında partinin eski ismi olan "Partiye Demokrati Kurd" değiştirerek "Parti Demokrati Kurdistan" yaptık. Bununla hem dar milliyetçiliği aşmayı, hem de daha geniş kitleyi kapsamayı amaçlamıştık. Ayrıca Mao ve Stalin'in görüşlerinden de yararlanarak, dünya görüşümüzün bilimsel sosyalist bir düşünce olduğunu belirttik ve mücadelemize başladık.

> "Ben önderimi ve arkadaşları gördükten sonra sizden biri oldum, yani partinize üye oldum. 80 yaşındaki biri gibi değil, kendimi genç hissediyorum. Saatlerce konuşabiliriz. Sizler kanınızı dökerek fedakarlık yapıyorsunuz."
> **(İ. Ahmet)**

Mücadelemiz diğer partiler gibi yürüyüş, miting ve bildiri dağıtmaktan ibaretti. O dönemde birçok birlik cepheleri, Irak partileri arasında oluyordu. Ancak parti olarak birlik ve cephelere kabul edilmiyorduk. Çünkü bize Kürt partisi ve Kürdistanlı gözüyle baktıklarından, ayrılıkçı olarak nitelendiriliyorduk ve ayrılıkçıların da böyle bir cepheye (Irak için birlik cephelerine) alınmaması gerektiğini söylüyorlardı. Partimiz KDP ile komünist parti arasındaki ilişkiler bazen düzeliyor, bazen de kötüleşerek sürüyordu. Esas ayrılık Kürtlerin ulus olarak kendi kaderlerini tayin etme hakları var mı, yok mu noktasındaydı. Ve komünist parti bunu kabul etmiyordu.

Partimiz o dönemde bir okul gibiydi. Bize gelip katılanlar ilk eğitimlerini aldıktan sonra gidip komünist partisine katılıyorlardı. Ancak 1953 yılından sonra bu durum değişti ve komünist parti merkez üyeleri bile gelip partimize normal üye olarak giriyorlardı. Bu dönemden sonra Kürt hareketinin bir ağırlığı oluşmaya başladı. Yine bu dönemde Arap ulusal hareketleri partimizi büyük bir tehlike olarak görmeye başladılar. Bu durum 14 Temmuz 1958'e kadar devam etti.

Başkan Apo: Bu dönemde parti sekreteri oldunuz mu Mamoste?

İbrahim Ahmet: Ben resmi olmamakla birlikte 1951'de parti sekreteriydim. Ama resmi olarak 1953 konferansından 1964 ayrılışına kadar parti genel sekreteriydim. Ayrılıklar 1964'ten 1970'li yıllara kadar sürdü. Ayrıldığımız da bile her iki taraf aynı parti ismi kullanıyordu. Kısacası 1953'ten 1970'e kadar parti sekreterliği görevi yürüttüm.

Başkan Apo: Sekreterlik döneminde ideolojide nasıl bir değişiklik oldu?

İbrahim Ahmet: 1953 konferansında programımızı oluşturduğumuzda komünist parti, bizim için de "bunlar da komünist oldu ama, neden bir ülkede iki komünist parti oluştu" diye karşı çıkıp mücadele ettiler. Yani ideolojimizin komünist olduğunu söylüyorlardı. Tıpkı onlarınki gibiydi.

Başkan Apo: Bu dönemde Barzani'ye mensup olarak bilinenlerin durumu neydi?

İbrahim Ahmet: O dönemde Barzaniler Rusya'da olduklarından onlarla ne ilişkimiz, ne de bir haberimiz vardı. Hatta kimse yerini bile bilmiyordu.

Başkan Apo: Aile ve aşiretiyle de mi ilişki yoktu?

İbrahim Ahmet: Hiç kimseyle, ne ülkesiyle, ne aşiretiyle, ne de ailesiyle ilişkisi vardı. O zaman Orta Asya'daydılar. 1956-57 yıllarında Moskova'da uluslararası bir Dünya Gençlik Konferansı yapıldı. Biz de partimiz adına Celal Talabani'yi temsilci olarak gönderdik. Bu konferans esnasında Molla Mustafa ile Moskova'da görüştüler. Celal Talabani geri döndüğünde Molla Mustafa'dan iki mektup ve bir de fotoğrafını getirdi. Bu gelen mektuplardan birini bana, diğerini de partiye göndermişti. Mektuplarda Barzani bizden Hamza Abdullah ile anlaşarak onu tekrar partiye almamızı istiyordu.

Başkan Apo: Hamza Abdullah o dönem nereye gitmişti?

İbrahim Ahmet: Hamza Abdullah o dönem komünistlere yakınlık duyuyordu.

Başkan Apo: İkinci mektup neydi?

İbrahim Ahmet: İkinci mektubu açtığımda dehşetle irkildim. Ben gençken Şeyh Mahmut Hindistan'da sürgündeyken mürit ve şeyhlerle yürüyüş ve mi-

Devamı 27. sayfada

> Parti içinde önderlikten başka görüşü olan yok, neden? Konuşmasını beceremiyor. Düşman gözüne vurmuş kör etmiş, kulağına vurmuş kulağını sağır etmiş. Günde ben bin bıçak vuruyorum, gözünü, kulağını açmak istiyorum. Sadece demokrasi çalışması yapmıyorum, aynı zamanda demokrasi kılıcı gibiyim.

Türk rejimi ile ilişkileri sonucu, Kürt halkı kendi ana dilinden mahrum kalmıştır. 75 yıldan beri insan haklarından mahrum kalmıştır. Dilin geliştirilmesinden, kültürün geliştirilmesinden, yayın yapma hakkından, her şeyden mahrum bırakılmıştır. Bana göre halkımızın kültürünün geliştirilmesi için, Yurt dışındaki Kürtler'den başlayarak bir çalışma yapılabilir. Ancak onların da kendi ana dillerini konuşmakta zorlandıkları bir gerçektir. Sizce bu saydıklarımızın geliştirilmesi için bu dışarıdaki Kürtlerin önündeki engelleri nasıl kaldırabiliriz?

Başkan APO: Kürt dili ya da Kürt kültür sorunu Kürt ulusal sorununa bağlıdır. Ulusal Kürt sorunu çözülmeden dilin ve Kürt kültürünün gelişmesi için adımların atılması pek mümkün değildir. Akademilerle Kürt dili için bazı adımlar atmak mümkündür. Fakat bu da halka mal olmaz. Bununla birlikte devrim ve siyasi kazanımların olması gerekiyor. Şimdiye kadar dil üzerinde çok duruldu. Fakat etkisi fazla olmadı. Çünkü siyasi sorunlar çözülmedi. Siyasi sorunlar çözülmezse Kürt çocukları okula gidemezler, okul oluşturamazlar. Ulusal sorun çözüme kavuşursa o zaman öğretmenler olur ve dil sorunu çözülür ve Kürt dili kendiliğinden bir ilerleme kaydeder.

Siyasi sorunlar çözülmezse, toplumsal sorunlar ve dil sorunu nasıl çözülecek? Okulları nerede kurulacak? Avrupa ülkelerinde okullar yapmak imkansızdır. Bu nedenle dil sorununun çözümünü dışarıda aramak gerçekçi değildir. Yine de günümüzde Kürt kültürü önemli gelişmeler de kaydediyor. Çünkü devrim büyüyor, gelişiyor. Burada dikkat edilmesi gereken; dil sorununun ulusal sorundan öncelikli görülmemesidir. Yine bu sorun bir günde hallolacak bir sorun da değildir. Uzun bir süreyi kapsayacak bir sorundur. Bunun önünde engel olarak sadece siyasi sorunlar değil, özel sorunlar da vardır.

Mevcut durumda Kürt dili dört lehçeye ayrılmış, hatta her lehçe kendi içinde mıntıka farklılıklarına göre de ayrılmıştır. Yine Kürt dili üzerinde Arapça, Türkçe ve Farsça dilleri de etkilidir. Diğer bir şey de Kürt ulusu kendi arasında tek bir dille ilişki kurmamıştır. Arapça'yla, Türkçe'yle ve Farsça'yla ilişki geliştirmiştir. Örneğin bu durum daha çok aydınlar arasında vardır. Bu da ulusal bir dil için büyük zorluklar çıkarmaktadır. Nasıl ki, her şeyin anahtarı devrimse, dil ve kültürün de anahtarı devrimdir. Bakın şimdiden koşullar oluşmaya başladı. Televizyon, radyo, gazete. Bunlar Kürt dilinin gelişmesi için büyük adımlardır. Kurtarılmış bölgelere doğru gidiliyor. Buralarda Kürt dili ve kültürünün gelişmesi için akademilerin oluşmuna gitmek bile mümkündür. Birçok farklı lehçe var. İnsanlar devrimle bütünleşti mi lehçeler de birbirleriyle bütünleşir ve böylece ulusal bir dil ortaya çıkar. Tabii ki, bu da zaman ister. Ama şimdiden, gazeteler, radyolar, TV'ler Kürt kültür ve dili üzerinde önemle durmalıdırlar.

Diktatörlük, şeflik ahmakların iddialarıdır

Hawar: *Partinizin düşmanları Kürt ulusunun da düşmanlarıdır. Yine partinizi bağlayan kararlar Kürt halkını bağlayan kararlardır. Bunlar sizin önderliğiniz altında çıkıyor. Bu kararları diğer partili arkadaşlarınızla oturmadan alıyorsunuz. Şimdi bu durumu karşıtlarınız koz olarak kullanıyorlar. Halk içinde yaptıkları propaganda şudur: PKK içinde demokrasi yoktur, diktatörlük vardır deniliyor. Bu konudaki görüşlerinizi alabilir miyiz?*

Başkan APO: Önderlik tarzı demokratik çözüm tarzıdır. Önderlik çalışması halkın yürek çalışmasıdır, halkın beyin, halkın dil çalışmasıdır. Böyle iddiaları dile getirenler büyük ahmaktırlar. Hatta ben bunlara kulakları iki-üç karış uzun ahmaklar diyorum. PKK olmadan önce kimse "ben Kürdüm" demiyordu. Kürt düşünmekten korkuyordu. Kürt şarkı söylemekten korkuyordu. Toplantı yapamıyordu. Bugün milyonlarca Kürt insanı devrimle yürüyor, ülke içinde olsun, ülke dışında olsun yüzbinler devrim yürüyüşünde. Eskiden Kürt kadını evinden bir adım çıkıp komşusuna gidemiyordu. Şimdi dağ başlarında gerilladırlar. Kürt köylüsü ağaya, şeyhe karşı ağzını açmaya korkuyordu. Şimdi ise herkes daha devrim olmadan konuşuyor ve kendini özgür hissediyor. Eskiden Kürdün sesi duyulmuyordu. Şimdi 30-40 milyon Kürdün varlığı kabul ediliyor. Bugün televizyonu bile var. Bırakalım televizyonu, eskiden kimse bir şarkı dahi söyleyemiyordu. İğne ile kuyu kazarcasına bütün bunları yaptık. Kürt ulusu şimdi dünyadaki yerini almıştır. Bu demokrasi değilse, o zaman demokrasi nedir? Bilmem şeflik, diktatörlük var deniliyor, hepsi yalandır. En büyük demokrasi bizim yaptığımızdır. Bir ulusu böyle ayağa kaldırdın mı, onu böyle yarattın mı bu, dünyadaki en büyük demokrasidir.

Parti içinde önderlikten başka görüşü olan yok, neden? Konuşmasını beceremiyor. Düşman gözüne vurmuş kör etmiş, kulağına vurmuş kulağını sağır etmiş. Günde ben bin bıçak vuruyorum, gözünü, kulağını açmak istiyorum. Sadece demokrasi çalışması yapmıyorum, aynı zamanda demokrasi kılıcı gibiyim. Bu sorun üzerinde APO'nun önderliği nedir diye durmak isteyen varsa, şunu derim, APO'nun önderliği demokrasi kılıcıdır. Nasıl ki, Mesut Barzani bana sen demokrasinin kılıcısın dedi. Demokrasiyi demokrasi yapalım, demokrasi kılıcı ile üzerine gidelim. Bu önemli bir noktadır. Eğer bir halk konuşuyorsa, irade sahibi olmuşsa bu en büyük ve en görkemli demokrasidir. Diğerleri ahmaktır. Görmesini, düşünmesini bilmiyorlar. Düşünce olmayınca demokrasi olur mu? Siyaset olmazsa demokrasi olmaz. Demokrasisiz siyaset de olmaz. Bir halk siyasetsiz bırakılıyor. Bu demokrasi midir? Demokrasi halkın iradesidir. Halkın iradesi siyasi güçtür. Bunun için siyaset gereklidir. Siyaset için başarı gereklidir. Bunların hepsi oluştu. Bundan daha büyük demokrasi mi olur! Yapılan demokrasidir. Çünkü halk içindir.

Kürdistan'da bizim dışımızda da partiler vardır. Bunlara saygım vardır ama, onlar demokrasiyi ve bu söylediklerimi oluşturmadılar. Demokrasi en büyük çalışmanın sonucu ortaya çıktı. Neden? Daha dün iki kelimeyi konuşmasını bilmeyenleri şimdi devrimci yaptık. Bu da devrimin en büyük işlerindendir. Hiç kimsenin "Kürdüm" demeye cesaret edemediği yerde hepsini yurtsever yaptık. Bu muhteşem demokrasidir.

Başka bir şey daha var. Ben arkadaşlarımın parti içinde benden daha fazla yer almalarını istiyorum. Ama arkadaşlarımız "biz bir şeye layık değiliz" diyorlar. "Haydi yoldaşlar büyüdünüz, yaşınız 30-40'a ulaştı, merkez komite üyeliğini yapın" diyorum, "yok" diyorlar. Onlar için bine yakın kitap yazdım. Dilleri, kulakları, gözleri açılsın diye. Dili yok, konuşmasını bilmiyor. Bu yüzden neredeyse çıldıracağım. Kürdü aydınlatmak için elimden gelen her şeyi yapıyorum. Sadece Kürdü değil, bütün dünyanın da Kürt sorunu konusunda aydınlanması için yapıyoruz. Bundan dolayı bizim bu çalışmamız, önderlik çalışması değil de, demokrasi kılıcı çalışmasıdır. Kürt demokrasi sorunu üzerinde böyle durabiliriz.

Kürdistan'da demokrasi nedir? Kürdistan'da demokrasi bilimdir. Demokratların da sesi güçlüdür. Büyük demokratlar kılıçtır. Fransız Devrimi'nde de böyledir. İslamiyet'te de böyledir. Kılıçta demokrasidir. Binlerce kişi demokrasi için büyük çalışmalar yaparken, bir-iki kişi demokrasi adına demagoji yapıyor. Bunları dile getirmemizin sebebi Kürtler için bunlar çok önemlidir. Daha çok demokrasi ve demagoji üzerinde durmak gerekiyor. Gerçek demokrat ile demagoji yapanı ayırmak için ve demokrasiye uymayan ve demagoji yapanları açığa çıkarmak gerekiyor. Bu sorunun iyice anlaşılması gerekiyor. Ben bu konuya fazla değinme gereği duymuyorum. Yaptığımız iş ortadadır. Bunun da en büyük demokrasi olduğu açıktır.

Sürecek

Sorularla nasıl kaybedilir ve nasıl kazanılır?

“Kendi başına yaşayamayan ve yaşatamayan bir kadro, bir kadro olmaktan çok bir PKK kölesi olduğu, PKK'nin de böyle kölelere karşı amansız bir savaşım hareketi olduğu, bu sürecin artık kapanması gerektiğini anlamanın tam zamanı değilse, kişiliklerde yaşananın izahı nedir? Kabul edilebilir bir yanı varsa nedir?”

Baştarafı 1. sayfada

düzenlerse, savaşın sert ve hızlı temposu karşısında ayakta kalır ve savaşı kazanır.

Savaş ve PKK'lileşme çok farklı bir süreçtir. Bu nedenle normal yaşam kanunlarıyla savaşın ve PKK'lileşmenin ihtiyaçlarına cevap verilemez.

Bugün dünyada en çok savaşa, her yönüyle bir savaş ihtiyacı olan halkların başında Kürt ulusu ve ulusun öncü güçleri olan militanları gelmektedir. Çünkü her şey savaşla yaratılıyor. Bütün kötülüklerden, eski ve geri şeylerden ancak savaşarak sıyrılabilir. 12 yıllık savaş bunu fazlasıyla kanıtlamıştır.

Evet savaş zorlu ve acılarla doludur. En büyük acılar ve zorluklar savaş ortamlarındaki zorluklardır. Ama onurlu ve özgür bir yaşam içinde savaşın acılarına, zorluklarına katlanılması gerekiyor. Bu ilke herkes için geçerli olduğu kadar Kürt ulusu ve PKK'lileşme iddiasında olanlar için de geçerlidir. Başkan APO'nun belirttiği gibi; **“Yaşayacaksak savaşarak yaşayalım.”** Yani hem ulus olarak, hem de öncü militanlar olarak kendimizi savaşın kanun ve kurallarına göre düzenlemek zorundayız. Bir başka ulus Kürt halkı kadar dünyaya yayılmamıştır. Kürt ulusunun çektiği acıları çekmemiştir. Kürt ulusu kadar çarpık bir kişiliğe büründürülmemiştir. Bundan dolayı da Kürt halkının devrimi ister istemez kendisini farklı kılıyor. Yani savaşa ve PKK'ye göre bir yaşam ve kendini düzenleme her PKK'li için, hatta her Kürt için nerede olursa olsun geçerli bir kanundur. Bu, Kafkasya'da olabilir, Avrupa'da olabilir. Savaşımımız bunu gerektiriyor.

> ***“Hem Parti Önderliği'ne bağlıyız diyeceğiz, hem şehitlerin sözcüsüyüz diyeceğiz, hem devrime gözümüzü dikeceğiz, hem de her türlü geri ve ilkel duygularımızla eskisi gibi yaşayacağız. Olmaz! Bu Parti Önderliği'ne, şehitlere lafta bağlılıktır. Bu özgürlüğü, devrimi lafta istemekten başka bir anlam taşımaz.”***

Hepimiz için, savaş özgürlüktür, kimliktir, kişiliktir, güzelliktir, bağımsızlıktır. Yaşama gözünü açmaktır. Yeni yaşamı ve geleceği kazanmaktır. Bunlara bağlıysak, bunların iyi olduğuna inanıyorsak, o zaman eski yaşamı terk edeceğiz ve PKK'lileşeceğiz. Yani çile çekerek, emek harcayarak, kölelik zincirlerimizden vazgeçerek PKK'lileşeceğiz. Bütün önemli devrimler de böyle olmuştur. İlkin mücadeleyi yürüten güçler kendilerinden başlamak üzere bireysel yaşamlarını bir kenara bırakmışlardır. Zaten böyle olmazsa, hele insanların kaderini çok yakından ilgilendiren savaş gibi bir olayda savaşa başlamadan kaybetmektir. Yine tarihe bakalım, daha yakın bir örnek olarak, Türkiye sol hareketleri hem savaşmak, devrim yapmak istemişlerdir, hem de bireysel, yani eski yaşamlarını sürdürmek istemişlerdir. Tarihten ders çıkaramadıkları için de kaybetmeye mahkum olmuşlardır. Çünkü savaş ve devrim eski yaşam, eski duygu ve eski düşüncelerle kazanılmıyor.

Parti Önderliği'ne, şehitlere, halka ve yoldaşlara bağlıysak ve devrime de inanıyorsak o zaman savaşın ve yeni yaşamın bütün kurallarını içimize nakşetmek zorundayız.

Hem Parti Önderliği'ne bağlıyız diyeceğiz, hem şehitlerin sözcüsüyüz diyeceğiz, hem devrime gözümüzü dikeceğiz, hem de her türlü geri ve ilkel duygularımızla eskisi gibi yaşayacağız. Olmaz! Bu Parti Önderliği'ne, şehitlere lafta bağlılıktır. Bu, özgürlüğü, devrimi lafta istemekten başka bir anlam taşımaz.

Savaş veya PKK'lileşmek normal yaşamdan farklı olarak anormal bir durumdur. Savaş anormal bir süreç olsa da bizim için yaşam anlamına geliyor. O halde yaşamımızı, duygularımızı, düşüncelerimizi değiştireceğiz. Başkan APO'nun da belirttiği gibi; **“Duygulardan, düşüncelere, fiziğe kadar hepsine müdahale edilecek.”** Buna hemen şimdi başlamak zorundayız. PKK'liliğe uygun yaşamayı artık öğreneceğiz.

Eskiye ait her şey; duygular, yaşamlar, altüst olmak zorundadır. Ruh ve düşünce dünyası eskisine benzemeyecek biçimde yaşama damgasını vuracaktır. Kazanmak kadar, kaybetmek de mümkündür. Hiçbirimiz savaşı kazanacağımızın garantisini veremeyiz. En önemli ve en büyük savaş olan kişilik savaşını daha kazanamadık ki, diğer savaşları kazanalım. Dürüst olmak zorundayız. Partiye, halka ve kendimize karşı vicdan sahibi olmalıyız. Bu hatalarımızla, bu pratiğimizle şimdiye kadar bir şey kazandırmadık. Yük olmaktan başka. Her zaman bunları tekrarlıyoruz. Sürekli eğitimler, sürekli önderliğin çözümlemelerini okuyoruz. Ama pratiklerimiz, kişiliklerimiz değişmiyor. Bunun nedenini mutlaka kendimize sorup cevaplandırmak zorundayız. Çoktan cevap verilmesi gereken sorulara şimdi, ama bu sefer kesin cevaplar vermeliyiz.

Savaşın kolay bir iş olmadığı anlaşılmalıdır. Savaşın zorlukları, ızdırapları, tahribatları bilinmeden bu savaşı yürütmek, bırakalım savaşı yürütmeyi, savaşın bir sempatizanı olmak bile kolay değildir. Hele Türk sömürgeciliği gibi bir güç karşımızdaysa, savaşın hiç de kolay olmadığı daha da anlaşılırdır. Evet karşımızda Türk sömürgeciliği durmaktadır. Ne kadar acımasız ve vahşi olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu vahşete bakıp kınamak bizler için fazla anlamlı değildir. Artık gaflet uykusundan uyanmalıyız. Savaşın kolay kazanılacağını sananlar savaşı daha baştan kaybetmiş olanlardır. Savaşı kolay kazanma peşinde olanlar, bir türlü PKK'lileşemeyenler “köle Kürt teorisi”nde, kaybetmekte ısrar edenlerdir. Özgürlüğü hak edecek kadar kendini hazır hale getirmemiş olanlardır. Başkan APO'nun belirttiği gibi **“savaş yaşamayı hak edenle etmeyeni açığa çıkaran süreçtir.”** PKK içerisinde bedava ve kolay yaşamayı düşünenler gafildir ve kendini ölüme layık görenlerdir.

Süreç de değişti, tarih de değişti, peki ya biz!

Tarihte insan nasıl insan oldu? Bunun için hangi savaşlar yürütüldü? Bu savaşlarda hangi insan kaybetti, hangi insan kazandı? Hangi insan ilerinin, hangi insan gerinin temsilcisi oldu? Tarihlerin amansız ve büyük çatışmalarında hangi insan zafer kazandı, hangi insan yitip gitti?

En nihayetinde tarih yapıcı insanın kendisidir. İyinin de kötünün de yaratıcısı insandır. Yenilginin de, yenginin de hazırlayıcısı insandır. Tarihte asıl olarak iki ayrı insan yaşadı. Yenen ve yenilen insan. İlerici ve gerici tarihin temsilcisi bu iki insandır. Bu iki insan her zaman ortaya çıkış koşullarını bulamaz. Tarihin yıkıldığı, altüstü yaşadığı anlar insanın büyük bir sınavı verme şansına ulaştığı dönemlerdir. Büyük insan ile küçük insan yıkıntılar karşısındaki tutumlarıyla, ayağa kalkışı ile düşüşü kabullenişle ortaya çıkar.

Kürdistan böyle bir sürecin derinliklerinden geçiyor. Zulmün, karanlığın ama diğer yönden büyük direniş ve aydınlanmanın sınavında yaşıyor. Bütün bir geçmişin son hesabını onurlu bir geleceği yaratmak adına çarpışmanın ruhlara nüfuz ettiği (şimdiye kadar yaşanmamış) bambaşka anlar ortamlara hakim oluyor. İnsan tarihin iç içe geçmiş birbirine zıt özellikteki anlarında sınanıyor. Büyük ile küçük, başarılı ile başarısız, var olabilen ile olmayan kim sorusu, verilen karşılıkta bu sürecin insanını ortaya çıkarıyor.

Çok söylendi, çok konuşuldu. Sürecin militanı, başaran insanı, koparan askeri üzerinde. En küçük bir davranıştan en sıradan bir duyguya kadar, bir insanda bitebilecek her şeyde değişimin şart ve amansız olması gerektiği dilde tüyler bitene kadar vurgulandı. Hepsi söylendi ve yazıldı da neden köklü değişen bir kişilik, bir pratik ortaya çıkmadı? Neden yeni günün, yeni dönemin, yeni yılın heyecanı yaşanmadı? Burada eksik olan nerede? Sözde mi, eylemde mi? Yoksa her ikisinde de mi? Her gün kanıtlanan nedir? Yaşam nasıl gidiyor? Pratikten ne haber? Sorumluluk ve duyarlılık ne kadar? Coşku, heyecan ve ruh neye kudretli? Yaşanan bu mudur, yoksa kendinden bıkmış, yorulmuş, rahatsızlaşmış kişiliğin gündüzün sonunu beklemesi midir?

Bugün Kürdistan'da en zor olay, ulaşılan büyük tarihsel sınavdan bir yaşayan olabilmektir. Yaşadığını sanan kaç kişi ayakta kalabilmekte? Var olduğunu, hükmettiğini kaç kişi kanıtlamakta? Bu sürecin eylemine ilişkin kaç kişi yerinde sözü söylemekte, yerinde başarıyı göstermekte? Sürecin aydınlanmasından ne kadar yararlanılmakta ve yararlandırılmakta? Ekmek, su ve hava kadar vazgeçilmez olan eğitimden ne kadar öğrenilmekte? **“Bizim yaşadığımız gaflettir...”**, **“örgütü hiç yaşamıyoruz...”**, **“artık parti bu halimizle kabul etmiyor...”** ve sıralanan belki de bir kitap olacak kadar uzunlukta olan anlatımlar daha kaç yıl tekrarlanacak? Her seferinde ne kazandırdı? Söylenmiş bir sözün sözcülüğü kime görev olarak verildi? Bu sözün eylemcisi olma görevi üstlenilmemiş miydi?

Süreç de değişti, tarih de değişti. Peki ya insan neden değişmedi? Neden hep değişimden bahsedildi de değişmemekte ısrar edildi? Nasıl keskin söylemler içinde kendini kandırma hakkı görülebildi? Bunun sahibini bile kurtaramayacağı ortaya çıkmadı mı? Tutuculuk, tutukluk, benzerlik hep tekrarlanıp durulurken ne kadar sıkıcılık olduğu neden düşünülmedi? Söylenenler, sergilenenler ne kadar ideolojik ve bilimsel temele dayandırıldı? Siyasal perspektifte, hakimiyette ne kadar çaba sarfedildi? Doğruluk ile yanlışlığın hem büyüteci, hem de ayıracı olan ideolojik-politik çizgi ne kadar önemsendi, ne kadar bunun yetkinleşmesi sağlandı? Bir deniz olan halk içinde günlük olarak kaç kişi etkilendi, kaç kişi örgütlendi, kaç kişide soru yaratıldı?

Ne kadar PKK'lileşildi, ne kadar kazanıldı? PKK'lileşmenin PKK'nin gerçeklerini tekrarlamak, kendine maske etmek, her önüne gelene ezberlenenleri aktarmak olmadığı ne kadar kavrandı? En sıradan sözlerden, davranışlardan etkilenen, yıkılan, bunalıma düşen, kendine inanmayan ve güvenmeyen, gözü ve kulağı hep kendinden güçlüde olan kişiliğin bittiği ne kadar öğrenildi?

Kendi başına yaşayamayan ve yaşatamayan bir kadro, bir kadro olmaktan çok bir PKK kölesi olduğu, PKK'nin de böyle kölelere karşı amansız bir savaşım hareketi olduğu, bu sürecin artık kapanması gerektiğini anlamanın tam zamanı değilse, kişiliklerde yaşananın izahı nedir? Kabul edilebilir bir yanı varsa nedir?

1996 yılı anlamına ve önemine layık kazanılması için bu sorular cevaplarını bekliyor ve pratik gerçeklikle buluşmayı emrediyor. Sorun, bunun kabul edilmesi değil; bu olsaydı, şimdi bu soruların sorulma gereği duyulmayacaktı. Üslup değişmeli, tempo yükseltilmeli, ruh hareketlenmeli, coşku ve heyecan yansıtılmalıdır. PKK'nin söylediğini tekrarlamak yerine, söylenenden söylem çıkarılmalıdır. PKK'nin üretim sürecine katılınmalıdır. Yaratılanlarda pay sahibi olunmalıdır. Fanatik ve müritçe yaklaşımların karar düzeyinde mahkum edildiği, bunun PKK'ye bağlılık değil, çok zararlı bir kölelik olduğu bir kez daha hatırlanmalıdır. 100 kişi bir kişi gibi değil, birbirinin benzeri değil, aynı pratiğin ve sözün sahibi değil; 100 ayrı, ama yaratan, üreten PKK'li olunmalıdır. Birinin kaybı 100'ünün kaybı olmasını engellemek için herkes PKK'lileşmelidir. PKK'lileşmek verileni yapan; söyleneni öğrenen, görevi bundan ibaret gören silik kişilik değildir. PKK'lileşmek söyleminden pratiğine kadar hep değişimi zorlayan, hep yeninin arayışında olan, kendi birey gücüne dayanan ve bunu PKK'ye katan insandır. Sözüyle duyguları değiştiren, adımlarıyla iz bırakan, pratiğiyle koparan büyük insandır. En nihayetinde yaşam ve davranışıyla uğradığı her yerde aranan, saygı ve sevgi işleyen; onuru, dürüstlüğü ve boyuneğmezliği insan olmanın temel gerekçesi yapan kişiliktir. Amacında yoğunlaşan, bunun başarısı için kendini adayan yeni insandır.

> ***“PKK'lileşmek verileni yapan; söyleneni öğrenen, görevi bundan ibaret gören silik kişilik değil. PKK'lileşmek söyleminden pratiğine kadar hep değişimi zorlayan, hep yeninin arayışında olan, kendi birey gücüne dayanan ve bunu PKK'ye katan insandır. Sözüyle duyguları değiştiren, adımlarıyla iz bırakan, pratiğiyle koparan büyük insandır.”***

Bunlar başarılmadığı müddetçe, hiçbir sözün, hiçbir pratiğin anlamı ve değeri yoktur. Sadece çalışmış olmakla, sadece anlatmış olmakla devrimciliğin yapılamayacağı, bilimsel olmayan fanatik bağlılıkların devrimin en tehlikeli muarızları olmaktan kurtulunamayacağı, bu noktada samimiyet ve iyi niyetin olumlu hiçbir rol oynamayacağı kesinleşmiştir. Kürdistan'ın bugünlerdeki tarihi diyor ki; kendi çabasıyla söz ve eylemini yaratmayan kişinin varlığı dışında hiçbir şeyi yoktur. Var olmayan bir kişinin, samimiyet ve iyi niyeti de olmaz. Evet, bunu, tarih bugün çok daha yakından kulak zarlarını patlatırcasına haykırıyor ve bulunduğumuz her yerde ses dönüşümü yaparak, dalga dalga ruhumuzu ve beynimizi kuşatmaya alıyor.

Bu yılın militanı böyle olmak zorundadır. Tarih hiçbir zaman pişmanlıkları geri getirmemiş, insaf gösterip vicdan azabını dindirmemiştir, kişiyi bu bağışlanmaz yokluğuyla baş başa bırakmıştır.

TARİHTEN GÜNÜMÜZE –II–

Yeni insan

İnsanlığın evrile evrile, devrimlerle dönüşe değişe eriştiği bu süreç, kapitalizmin serbest rekabetçi aşamasıdır. Kadın, erkek ve çocuk işçilerin emeği üzerinde korkunç bir sömürü gerçekleştirilmektedir. Tahammül edilmez derecede uzun ve bitirici işgünü karın tokluğuna çalışma, yani düşük ücretler işçileri kar gibi eritmektedir. Kadın ve erkek işçiler otuzuna gelmeden ihtiyarlamakta ve kötürümleşmektedir. Çocuk işçiler cılız ve çelimsiz kalmaktadırlar. Hastalıklar ve iş kazaları işçileri sakat bırakmakta, öldürmekte ve ölü canlar haline getirmektedir. Sefalet, yoksulluk diz boyudur. Düşkünleşme, ahlaki çöküntü, fuhuş, alkol bağımlılığı çığ gibi büyümektedir. Sömürgeler fethedilmekte, yağmalamakta, kan ve baruta boğulmaktadır. Bütün servetler metropollere su gibi akıtılmaktadır. Sömürgeciliğe karşı direnen halklar soykırımdan geçirilmektedir. Diğer yandan ilkel kapitalizmin temsilcileri açgözlü, görgüsüz, sefil, kaba yaşamaktadırlar. Adeta toplumda ve sömürgelerdeki açlığa inat olarak görgüsüz burjuvazi göbek bırakma ve ense kalınlaştırma yarışına girmiştir. Büyük göbekli ve enesi kalın olmak moda haline gelmiştir. Paradan başka hiçbir şeye değer vermeyen bu yoz burjuva tip, sanatı, sanatçıyı, kültürü, bilimi ve bilim adamlarını da satın almak kendi zevki ve çıkarlarına cevap verebilecek duruma getirmiştir. Sanatçılar onun soytarısıdır, eğlenceliğidir. Kültür değerleri villaların süsleyen gösterişin, böbürlenmenin aracıdır. Bilim adamları, aydınlar ve din adamları hizmetindedir. Sömürüsünü derinleştirmenin, gizlemenin ve günahlarını kutsallaştırmanın aracıdır. Her şey alım-satım konusu olduğu, metalaştığı kapitalizm koşullarında insan ve yeteneklerine de meta gözüyle bakmaktadır. Görgüsüz, kaba ve ilkel bir konumda bulunan burjvazinin bu pervasızlığı ve patavatsızlığına tepki duyan, onun aşılmasından yana olan onurlu aydın ve bilim adamları, romanlarında, şiirlerinde, tiyatro oyunlarında, kitaplarında bu burjuva tipi yerden yere vurmaktadır. Onu düzeltse, her şeyin düzeleceğini umut etmektedir ve sürekli bir arayış içindedir. Fakat içtenlikli, samimi arayışları felsefede, ekonomi politikada, estetikte, toplum bilimlerinde gelip bir noktaya çakılmıştır.

Hegel'de en üst ifadesini bulan klasik **Alman felsefesi** eğer değerlendirilebilirse, insana ve insanlığa yeni bir çıkış yaptıracak kadar olgun ve güçlüdür. Aynı şey **Fransız ütopik sosyalizmi** ve **İngiliz ekonomi politiği** için de geçerlidir. İnsanlık ve tarihi yeni tip bir insanın doğuşuna acılar, sancılar içinde mutlak bir ihtiyaç duymaktadır. Tarih ve insanlık **"yeni insan"**a gebedir. Doğum sancıları içinde kıvranmaktadır.

Nihayet bilim alanında da enerjinin dönüşümü keşfedilir. Bunu türlerin evriminin keşfi ve canlı hücrenin buluşu izler. Artık doğum kaçınılmazdır. Doğacak olan çocuğun gürbüz, sağlıklı ve güçlü olacağı gelişinden bellidir. Büyük acılar, sancılar, dayanılmaz işkenceler sonucunda, nihayet doğum ağır ağır gerçekleşir. Ve insanlık tarihinde ilk defa ezilen, sömürülen, yönetimin dışına itilen, horlanan her türlü kötülükte, cehalleten nasibine düşeni ziyadesiyle alanların, doğaya, insanlığın ihtiyaçlarına cevap verecek hale getirenlerin, emekçilerin ideolojisi, dünya görüşü olan bilimsel sosyalizm tarih sahnesine çıkar.

Marks ve **Engels**'in engin, cesur fedakar ve yorulmak bilmez çabalarıyla kurulan yeni felsefe, yeni ekonomik politika, yeni tarih ve toplum bilimi, yeni estetik, yeni ahlak bir tek işçi sınıfı ve emekçilerin kurtuluşunu değil, **"yeni insan"**ın yaratılmasını da müjdelemiştir.

Diğer dünya görüşleri gibi marksizm de **"eskinin"** eleştirisi ve çözümlemesiyle işe başlamıştır. Marks ve Engels'in eleştiride ustalıkla tutturduğu bilimsellik bin yıllardır sadece bir düş olan ve düş olmaktan öteye gidemeyen sömürsüz, baskısız, devletsiz, ulusal sınırların olmadığı, eşit ve özgür dünyanın kurulmasının yalnız olanaklı değil, kaçınılmaz olduğu noktasına ulaştırmıştır. Tarih, bu ütopyayı gerçekleştirecek **"yeni insan"**ın doğuşuna Marks ve Engels şahsında tanıklık edecektir.

> ***"Kadro ya da 'yeni insan' öncü partinin dinamosudur. Kadro sorununu ve yedekleri sorununu halledemeyen partiler, önlerine koydukları 'yeni toplum' projesini gerçekleştiremezler. Çizgileri ne kadar doğru, bilimsel ve devrimci olursa olsun, bu böyledir."***

"Yeni insan" olmaksızın işçi sınıfı ve emekçilerin kendiliğinden, otomatikmen bilimsel sosyalizm ideolojisini yaratma, dolayısıyla burjuvazinin iktidarını hangi araçlarla, nasıl ve kimlerle yıkacalarını ve yerine düşledikleri sosyalist düzeni nasıl ve kimlerle inşa edeceklerini kavrayıp bilince çıkartmaları mümkün değildir. Zira işçi sınıfı, objektif konumu gereği ancak ekonomik çıkar bilincini kendiliğinden, yaşam ve üretim faaliyeti içinde kavrayabilmekteydi. Sezgisel olarak sosyalizmi düşünüp istese de, bunu bir bilim ve kurtuluş ideollojisi olarak yaratma, üretme olanağından ve gücünden yoksundur. Çünkü, bu çok derin, uzun ve titiz bir araştırmayı, yoğunlaşmayı, bunun için gerekli olan kitaplara, materyal, belge ve doküma sahip olmayı, daha önce alınmış ciddi bir eğitimi, birikimi, araştırmalar, incelemeler için gerekli zamana sahip olmayı gerektirmektedir. Yani maddi üretimden kopmuş olmak, geçim kaygısından uzak bir konumda bulunmak ve bir yığın olanağa sahip olmak gerekmektedir. Oysa, hiçbir işçi bu lükse, olanağa sahip değildir. Bırakalım okumak için gerekli maddi olanağı buna ayıracak zamanı dahi bulunmamaktadır. Yaşayabilmek, ailesini besleyebilmek ve yeniden üretim yapabilmek için ücretli olarak çalışmak, işgücünü satmak zorundadır. Ne araştırma-inceleme yapabileceği kitap, doküman vb. için ayıracak parası vardır, ne de bunları okuma zamanı. O halde onun bu görevi başkaları yapmak zorundadır. Bu başkaları da genellikle burjuva ya da küçük-burjuva sınıflardan gelen, maddi üretimden kopmuş, belli ve ciddi bir eğitim sürecinden geçmiş, evrensel kültürü ve insanlığın entellektüel birikimini en üst düzeyde özümseyip felsefi, tarihsel, toplumsal gerçekliği çözümleyebilmiş dehalar olacaktır. İnsanlığa, emeğe, nesnel gerçekliğe, bilime ve bilim adamı onuruna sadakatle bağlı, emeğin ve insanlığın çıkarları nesnel gerçekler ve bilimler, kendi kişisel ya da sınıfsal çıkarlarına, düşünce ve alışkanlıklarına ters düşse de, zarar verse de onlardan yana tercih yapabilecek kadar dürüst ve fedakar insanlar olacaktır. Ezilenlerin geleceği ve tarih buna mecburdur.

> ***"İnsanlık ve tarihi yeni tip bir insanın doğuşuna acılar, sancılar içinde mutlak bir ihtiyaç duymaktadır. Tarih ve insanlık 'yeni insan'a gebedir. Doğum sancıları içinde kıvranmaktadır.***

Bu zorunluluğun en üstün ürünü ve "benzerlerini aşan" **"yeni insan"** - Marks ve Engels olacak, ezilenler için ve ezilenler adına bu görevi bilim adamı onuru ve namusuyla yapacaklardır. Bununla da yetinmeyip kendi yaratımları olan bilimsel sosyalizmi sınıfa bizzat götürecek, barikatlarda işçi sınıfıyla omuz omuza burjuvaziye karşı savaşacak, savaşa önderlik edebilecek **"yeni insan"**lar yetiştirmek için anlamlı çaba ve kavgalar vereceklerdir. Çünkü, işçi sınıfının, bilimsel sosyalizmi **"yeni insan"** olmadan kendiliğinden ve otomatikmen kavrayıp benimseyebilmesi ve öncü politik partisini inşa edip örgüçlenebilmesi imkansızdır. Devrimci aydınlar ya da **"yeni insan"**lar bu tarihsel görevi üstlenmek durumundadırlar. Dolayısıyla, öncelikle bu görevleri yapabilecek **"yeni insan"**lara ihtiyaç vardır; bunların açığa çıkartılıp eğitilmesi ya da kendi kendilerini eğiterek bu misyonu yüklenmeleri gerekmektedir.

Eski dünyada, yani Avrupa'da binbir çeşit ideolojik, politik felsefi eğilim vardır. Hemen hepsinin kökleri **Kahramanlıklar Çağı**'na kadar uzanmaktadır. Sosyalizmin ütopik olanı, çileci ve Hıristiyan olanı, anarşizm reformizm kılıklı olanları ortalıkta cirit atmaktadır. Hepsi de işçi sınıfına, emekçilere kurtuluşu, özgürlüğü, sınıfsız, sömürüsüz bir düzeni vaat etmektedir. **"Yeni insan"** adayları bu eğilimlerin derin etkisi altındadır. Kah biri, kah diğeri kendisine daha doğru gelmekte, kafasına yatmaktadır. İşçilerin ve emekçilerin durumu daha keza öyle. Bilimsel sosyalizmin güçlü bir ideoloji mücadele ile bunların etkisini kırması, rüştünü ispatlaması, tek doğru ve bilimsel önerme olduğunu olgulara dayanarak kanıtlaması ve kendisini örgütlemesi gerekmektedir.

Bu ideoloji, politik ve örgütsel olarak düzenden kopma özgürleşme ve bağımsızlaşma sürecidir. Dolayısıyla ideolojik olarak belli bir formasyona ulaşmak politikleşmek ve örgütleşmek **"yeni insan"** adayının ilk ve temel hedefi olmalıdır. Bunlarla birlikte fedakar, dürüst, çalışkan, kararlı olmak ve işçi sınıfı davasına sadakatle bağlı olmak **"yeni insan"**ın temel kişilik taşları olarak belirlenip öne çıkartılmaktadır. Fakat, bu kişilik özeliklerinde yoğun bir ısrar, bunlar üzerine derinleşme ne Marks, ne de Engels tarafından fazlaca yapılacaktır. Bir başka deyişle, **"yeni insan"**ın üzerinde A'dan Z'ye durulmayacaktır. Örgütleşmede, partileşmede, çalışma tarzında, disiplinde işleyişte, günlük yaşama, kadına ve aileye yaklaşımda **"yeni insan"**ın nasıl olması gerektiği üzerinde öyle ısrarlı durulmayacaktır. Zira o dönemin koşulları içinde buna fazla ihtiyaç da duyulmamaktadır. **"Yeni insan"** için biçilen kişilik, esas olarak proletaryanın üretim içindeki yeri, üretim araçları karşısındaki durumu, günlük ve ailesel yaşamının objektif durumu bunların proletaryanın düşünce ahlak ilişkileri üzerindeki etkileri ve sonuçları olmuştur. Bununla birlikte, devrimci aydının rolünün; konumunun doğru, üstün, güçlü bir soyutlaması yapılacak ve bu kişilik özellikleri yüceltilecektir. Çok ciddi ve belirgin olmayan burjuva etkilerinin, sızmalarının üzerine ideolojik (politik ve örgütsel saha dışında) gidilmeyecek, eleştiri ve çözümlemeleri yapılmayacaktır. Yani kişilik sorunu ve bundan hareketle militan kadro tipi çok özel bir çözümlemeye tabi tutulmayacaktır. Çünkü bu, kendisini zorunlu bir ihtiyaç olarak henüz dayatmamaktadır. Burjuvazinin azgın sömürüsü, siyasi zoru, sınıf çelişkilerinin çıplak ve yaman oluşu, her sınıfa ve bireye yerinin kimin yanında olduğunu el yordamıyla buldurabilecek kadar nettir. Avrupa proletaryası bir baştan bir başa vahşi kapitalizme karşı nefret içinde alev alev yanmaktadır. Özünde biraz insanlık taşıyan namuslu aydınların durumu da bunlardan pek farklı değildir. Büyük bir devrim dalgası ayağa kalkmalarına yol açabilecek durumda-

dır. Devrimin fırtına alanı önce Fransa'dadır. Sonra Almanya'ya kayar. Devrim dalgasının güçlü etkileri, çelişkilerin had safhada oluşu, devrimin objektif şartlarının olgunluk düzeyi büyük beklenti ve ütopyalara ebelik etmektedir. Yani Avrupa'da kıtasal ve toptan bir devrim beklenmektedir. Bunun için bir hazırlık vardır.

Marks ve Engels "Adiller Birliği" nin başına geçmiş, onu 1. Enternasnasyonal örgütlülüğüne dönüştürmüş, bilimsel sosyalizm öğretsi ışığında mücadele yürüten bir organ haline getirmiştir. Daha doğru bir ifadeyle, bu rotada mücadele yürütülmesi için didinmektedirler. Zira 1. Enternasyonal için de ideolojik birlik bulumamaktadır. Bu uluslararası işçi sınıfı örgütlenmesi içinde, hemen hemen bütün Avrupa ülkelerindeki işçi ve emekçi örgütleri, dernek, sendika ve partileri yer almaktadır.

Sınıf çelişkilerinin uç noktada, çıplak ve yaman oluşu; devrime öncülük edecek parti ve kadrolardan bilinçlilik, kararlılık, inançlılık, dürstlük, cesaret ve biraz da yetenek dışında fazla bir şey istememektedir. Sanki ortalama düzeyde örgütçüler, propagandacılar ve ajitatörler topluluğunun öncülüğünde ayağa kaldırılacak olan proletarya ve emekçilerle, burjuvazinin iktidarı parçalanarak fethedilebilecek gibidir. 1871'de patlayan Paris ayaklanması neticesinden kurulan **Paris Komünü**'nün yetmiş iki günlük iktidarının yenilgiye uğraması deneyiminden doğru ders ve sonuçları çıkartılmışsa da, yenilgide önder kişiliklerin yetmezlik ve zaafların da payı gerçekte nedir, ne değildir üzerinde durulmamıştır.

Bu birinci dönemde proletaryanın en seçkin önderleri **"yeni insan"**ın yani kadro sorunun üzerinde olsun, **"yeni insan"**ın yaratıldığı ocak olan parti ve örgütlenme sorunları üzerinde olsun fazla yoğunlaşmayacak ve derinleşmeyi bu alanda da yaşamayacaklardır. Kuşkusuz, parti okulları açılıp "yeni insan" yaratma, ocaklarda eğitip biçimlendirme çabaları olacaktır. Fakat **"yeni insan"**ın parti yaşamı, çalışma tarzı, ilişki, sınıf yaklaşım, politikleşme, taktik ustalık vb. temel hususlarda nasıl olması gerektiği üzerinde derinleşmeyecektir. Esas olarak felsefik, teorik, ideolojik eğitimlerine belli bir özen gösterilecektir. Gerçi o dönemin koşullarında insanda bugünkü gibi bir kirlenmenin, bozulmanın, düşkünkleşme ve düşürülme durumunun olmaması da böyle bir çalışmayı ihtiyaç haline henüz getirmemiştir. Ama yine de dünya komünist hareketinin acemilikleri, amatörlük aşılamayacaktır. Bu süreç esas olarak **Lenin**'e kadar bu doğrultuda gelişecetir. Lenin **"yeni insan"**ın yaratılmasında kendine özgü ve doğru birçok güçlü adımın sahibi olacaktır.

"Emperyalizm döneminin marksizmi" belirlemesini haklı olarak kazanan leninizmde parti kadro sorunu ile pratik, politik-taktik, parti yaşamı, işleyişi, disiplini ve çalışma tarzı hakkında büyük katkılar, görülecektir.

Kapitalizmin en üst aşaması olan emperyalizmi bilimsel eleştirden geçiren Lenin marksizme ve çağa uygun katkılarla yetinmeyecek, emperyalist sistemin nerede, hangi güçlerle, nasıl parça parça sökülüp atılabileceği, yerine neyin, nasıl konulacağı sorularına da bilimsel yanıt ve çözümler üretecektir.

Kapitalizmin dengesiz ve sıçramalı gelişim yasası gereği dünyasal ya da kıtasal bir devrimin mümkün olmadığı, emperyalizmin en zayıf halkalarında, yani devrimin objektif şartlarının en fazla olgunlaştığı tek tek ülkelerde devrimlerin gelişeceğini, buna marksizmi kendi ülke koşullarına en yaratıcı tarzda indirgeyebilen komünist partilerin önderlik edeceğini, devrimin ancak ve ancak işçi sınıfı önderliğinde ve bağlaşıklarıyla birlikte, partinin öncülüğünde mümkün olabileceğini söyleyecektir. Kaptalizmin rekabetçi dönemine tekabül eden kıtasal devrim stratejisinin emperyalist dönem için geçerli olamayacağını ve buna uygun olarak örgütlendirilen komünist enternasyonal dayanışma ve yardımlaşma için bu yapının yine de gerekli olduğunu, mutlaka yaşatılması gerektiğini önerecektir.

"Lenin'e göre de bilimsel sosyalizm ideolojisi 'yeni insan'ın mayasıdır, onu yaratmanın temel aracıdır. Çünkü bilimsel sosyalizmin amacı 'yeni toplum' ve 'yeni insan" yaratmaktır, bunu en derli toplu projelendirmektir. Bu yeni ideolojinin amacı insandır, insanı özgürleştirme ve yüceltmektir."

Devrimlerin tek tek ülkelerde gerçekleşeceği bilimsel tespiti, her ülke devrimci önderlerini daha yaratıcı olmaya mecbur etmektedir. Kim bilimsel sosyalizmi kendi ülkesinin koşularına daha ustaca uyarlayıp içselleştirebilirse, tarih ve toplum katında etkide bulunabilecek, ona yön ve biçim verebilecektir. Artık devrim stratejisi bir tek merkezden belirlenemeyeceğine ve devrim hareketi bir tek ortak merkezden yönetilemeyeceğine göre, her ülkenin komünist partisi, esas olarak kendi yağında kavrulacaktır, kendi özgüçlerine alabildiğine yüklenecek ve yönelecektir. Bütün dinamikleri, birikimleri, tecrübeleri ve olanakları doğru değerlendirip değerlendirememek, devrim için ayağa kaldırıp kaldıramamak her ülkenin devrimci önderliklerinin yaratıcı yeteneğine kalmıştır. Devrimci durum gelip çattığında treni kaçırmak istemeyenler, kendi özgün koşullarına göre örgütlenip güçlerini biriktirmek ve hazırlamak zorundadır.

Özgücün ve ona güvenin bu derece öne çıkması, bu bilimsel ve sağlam bakış açısı **"yeni insan"** yaratma iddiasını adeta kamçılayacaktır. Onu yeni tarihsel, toplumsal, kültürel, ideolojik koşulların ürünü olarak biçimlendirmek çok yakıcı bir görev olacaktır.

Artık öncü örgüte, proletarya partisinin misyonuna daha özel bir ağırlık ve vurgu yapılmaktadır. Yani proletaryanın ve emekçi halk kitlelerinin devrimci dönüşüm özlemine cevap verebilmenin, pekçok özel nitelikler taşıyan komünist parti ve kadrolarıyla olanaklı olduğu gerçeğinin üzerinde daha çok yoğunlaşılacaktır. Bunların sahip olması ve sahip olmaması gereken nitelikler ya da ölçüler üzerinde derinleşilecektir.

Nitekim Lenin, devrime işçi sınıfına ve onun bağlaşıklarına önderlik edecek olan partinin bir seçkinler partisi olması gerektiği üzerinde ısrarla duracak, bu konudaki sapmalarla yorulmak bilmez bir ideolojik savaşıma girecektir.

Lenin'e göre komünist partisi işçi sınıfının sadece bir kesimidir. Fakat, en bilinçli, en ileri en fedakar, en kararlı ve en devrimci kesimidir. Devrimin önder gücüdür. Proletaryanın öncü müfrezesidir, savaş örgütüdür, proletarya iktidarının temel aracıdır. Onun öncü çekirdek kadroları, **"yeni toplumu"** kendi kişiliğinde biçimlendirecek, geleceği kendisinde yaşatacak ve bugünden yaşayacaktır. Devrim dediğimiz eskiyi yıkma olayının ardından, yeni olanı inşa hareketinde kurmaylık yapacak olan öncü, şehirdeki kadrolar **"yeni insan"**lardır. Bunlar devrimde de büyük inşa döneminde sınıfa ve halka yol gösterici, öncü ve örnek olan proletaryanın en bilinçli, en sadık, en kararlı, en fedakar, en uzak görüşlü evlatlarıdır. Bunların temel görevlerinden biri de esas olarak devrime ve partiye **"yeni insan"**lar yetiştirmektir, kendi benzerlerini yaratmaktır. Bu **"yeni insan"** proletarya ve diğer emekçi sınıflardan gelme devrimci-demokrat aydınlar arasından seçilip çıkartılacaktır. Eğitilip yirmi dört saatini devrime, partiye adayan profesyonel devrimci konumuna getirilecektir. Bu amaçla yurt içinde ve yurt dışında parti okulları açılacak, eğitim çalışmaları, toplantılar, seminerler, konferanslar, örgütsel faaliyetler ve devrimci eylemliliklerle onlara yeni bir kişilik, kimlik kazandırılacaktır. **"Yeni insan"** ya da kadro adayları, devrimci faaliyet içinde denenip, sınanacak, geliştirilecek, işçi sınıfının okulunda yetiştirilecektir. Öncü partide, parti liderliğinde temsil edilen **"yeni insan"**, militan kadroların erişmeleri gereken bir norm olacaktır. Öncü parti ve liderliğinin kişiliği ise doğru ve sağlam bir dünya görüşü, ideolojik-politik yetkinlik, düzen ile bütün bağlarını koparmış ve sınıf intiharına uğramış olmalıdır. Bilimsel sosyalizmi kendi ülke özgülüne ustaca, yaratıcı tarzda indirgeme, doğru bir örgüt ve eylem anlayışına ulaşma, strateji ve taktik anlayışında doğruluk, sağlamlık, demokratik merkeziyetçilik, kolektivizm, eleştiri-özeleştiri, disiplin ilkelerinin en üstün temsili; çalışma tarzında ustalık, kitlelerle bağ kurup bütünleşmekte, inisiyatif kurmakta, doğru karar vermekte ustalık, kararlılık, devrimci değerlere ve işçi sınıfına sarsılmaz bir bağlılık vb.'dir. Öncü parti ve liderliğinde cisimleşen bu **"yeni kişilik"** normları, militan kadro ya da **"yeni insan"** için de temel alınıp özümsenmesi gereken asgari ölçülerdir.

Evet, Lenin'in militan kadroda, yani **"yeni insan"**da aradığı asgari ölçüler bunlar olacaktır.

Yine Lenin'e göre de bilimsel sosyalizm ideolojisi **"yeni insan"**ın mayasıdır, onu yaratmanın temel aracıdır. Çünkü bilimsel sosyalizmin amacı **"yeni toplum"** ve **"yeni insan"** yaratmaktır, bunu en derli toplu projelendirmektir. Bu yeni ideolojinin amacı insandır, insanı özgürleştirme ve yüceltmektir. Dolayısıyla, bilimsel sosyalizmi en yeterli ve doğru tarzda özümseyip kendi ülke koşullarına uygulayabilen parti ve liderlikler **"yeni insan"**lar yaratabileceklerdir. Bilimsel sosyalizmi doğru kavramayan, çarpıtan, kendi ülke koşullarına yanlış, şematik ve dogmatik olarak uygulamaya çalışan partiler, gruplar, klikler ve bunların liderlikleri ise **"yeni insan"** adına çarpık kişilikli, eklektik insan yaratacaktır. Yani eski toplum ve kişiliği farklı biçimlerde temsil eden reformcu, uzlaşmacı, dağıtıcı, yıkıcı, bireyci tipler ortaya çıkartacaklardır.

Öncüde meydana gelen, yaratılan kişilik, kadrolar vasıtasıyla işçi sınıfına ve emekçi halka, hatta bütün ulusa taşırılacaktır. Bu kadro ya da **"yeni insan"** ne kadar kendisini dönüştürmüş, devrimcileşmiş ve özgürleşmişse halk da zamanla bu kişiliğe bürünecektir. Ya da ne kadar reformcu, uzlaşmacı, teslimiyetçi, dağıtıcı ve bireyci ise halk da o ölçüde bu kişiliğe yatacaktır veya kendi bağrından alternatif kişiliği yaratıp bu kişiliklere karşı geliştirecektir, onu besleyecektir. Dolayısıyla kadro ya da **"yeni insan"**, öncü partinin kitleler ile devrimci mücadelede içindeki kulağı, gözü, kolu ve ayağıdırlar. Bunlar olmaksızın yeni çizginin, yeni toplum projesinin sahibi olan öncü partinin bunlara pratik içinde yaşam kazandırabilmesi olanaklı değildir. Bu bakımdan kadro ya da "yeni insan" öncü partinin dinamosudur. Kadro sorununu ve yedekleri sorununu halledemeyen partiler, önlerine koydukları **"yeni toplum"** projesini gerçekleştiremezler. Çizgileri ne kadar doğru, bilimsel ve devrimci olursa olsun, bu böyledir. Asgari olarak, **"yeni insan"** ya da kadro sorununu çözemeyen öncü partiler **"yeni fikirleri", "yeni toplum"** projelerini ne halka tanıtıp benimsetebilirler, ne halkı yanlarına çekebilirler, ne örgütleyebilirler, ne maddi bir güç haline gelebilirler, ne de basitten karmaşığa devrim mücadelesini geliştirip zafere ulaştırabilirler. Bu bakımdan kadro sorunu her öncü parti için yaşamsal nitelikte bir sorundur. Devrimci mücadelenin çok yönlülüğü, yaşamın her alanında geliştirilmesinin gerekliliği, öncü partinin de çok yönlü yaşamın her alanındaki ihtiyaçlara cevap verebilecek kadrolara sahip olmasını koşullamaktadır. Yine Lenin, Çarlık Rusyası'ndaki istibdat ortamında partinin yer altında faaliyet yürütmesi gerektiği gerçeğinden hareketle, parti kadrolarının illegal şartlarda çalışmak için yetenekli, dirençli olması gerektiği üzerinde de ısrarla duracaktır. Zira Çarlık Rusyası proletarya partisine nefes aldırmak istememektedir. Parti merkezi ve liderliği devrimi yurt dışından yönetmek durumundadır. Çetin koşullar güçlü kadrolara sahip olmayı gerektirmektedir. Siyasi polisin saldırı, tutuklama ve takibatlarını boşa çıkartacak denli uyanık olmak, ele geçirildiğinde partiyi ve sırlarını koruyacak derecede inançlı ve dirençli olmak kadroların bir başka temel özelliği olacaktır. Aynı şekilde partinin olağanüstü zor koşullarda ve kıt olanaklarla kazanıp eğittiği kadrolarını koruması da her şart altında ve doğru bir üslubla faaliyet yürütebilmesini, düşmanın saldırılarını boşa çıkarma gücüne erişmesini vb. özümseme temelinde bir eğitim verilmesi dışında, bizzat partinin geliştireceği idari tedbirlerle de gerçekleştirilmesi gereken bir görev olarak ele alınacaktır.

Evet, Lenin liderliğinde ifadesini bulan bu **"yeni insan"** kişiliğinin Bolşevik Parti'ye damgasını vurduğu ve partinin asgari olarak bu ölçülerde **"yeni insan"**ı yarattığı bir gerçektir. Lenin kişiliğinde dile gelen **"yeni insan"** gücü, Çarlık Rusyası'nı yıkmış ve iktidarı ezenlerin, sömürenlerin elinden alıp, ezilen ve sömürülen işçi sınıfına, yoksul köylülüğe vermiş, böylece insanlığın beşbin yıllık düşünü gerçeğe dönüştürmüştür.

Devrim sürecinde ve devrim içinde eğitilen, daha doğrusu devrimin eğittiği kitlelerin bilincinde sıçramalar yaşanmış ve **"yeni insan"**a oldukça yakın mesafeye gelmiş kitleler sosyalizmin inşasına dört elle sarılmış ve kısa zamanda akıl almaz işler başarmışlardır. Öncüyle bütünleşen sınıfın dehasıdır bu. Dünya büyük hayretler içinde **"yeni insan"** ve **"yeni toplum"**un yükselişini, insanlığın, yüceltilişini seyretmektedir. İşçiler, yoksul köylülük, öğrenciler, askerler elbirliğiyle gecelerini gündüzlerine katarak yıkılmış, tükenmiş bir toplumu, uçsuz bucaksız coğrafyaya yayılmış Çarlık Rusyası'nın eski sömürgelerini ve ezilen ulusları yeniden yaratmaktadır. Büyük bir coşku, kendine güven, sevinç ve kolektif dayanışma ve çalışma ile geleceklerini kurmaktadırlar. Bütün engellemeler, sabotajlar boşa çıkartılmaktadır. Emperyalizm ve iç engellemeler hızlarını kesememektedir.

Fakat, devrimin coşkusuyla bu atılımın geçici olabileceği tehlikesi vardır. Ve çok sayıda kadro, yetişmiş, eğitilmiş **"yeni insan"**a ihtayaç bulunmaktadır. Çare olarak, kitle partisi haline gelerek çok sayıda üyeye sahip olan partinin, özellikle işçi üyeler arasından biraz sınıf bilinci olanların devrimde yararlılık gösterenlerin seçilip işçi üniversitelerinde birkaç aylık hızlandırılmış eğitimlerden, kurslardan geçirilerek görevlendirilmesi gündeme gelmiştir ve uygulanmıştır. İşler adeta deneye-sınaya, el yordamıyla yapılmaktadır. Sosyalizmin inşası pratikte kırsal kesimde ve kentlerde bu kadrolarla, yani **"yeni insan"** adayları eliyle gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu deneme, Solohov'un **"Uyandırılmış Topraklar"** adlı eserinde Davidov, Miha vd. kişiliklerde dile gelen tıkanma, daralma, yetmezlik, amatörlük ve açmazlarla yürütülmektedir. Bu denemelerle **"yeni insan"** ve onun pratik öncülüğünden, **"yeni bir halk"**ın, **"yeni toplum"**un üyeleri ve üniteleri yaratılmaya çalışılmaktadır. Uçsuz bucaksız topraklarda büyük sancılar içinde bir emek kahramanlığı, fedakarlığı sergilenmektedir. Fakat **"yeni insan"** adayları buna rağmen ihtiyaca cevap verememektedir. Çünkü yetmezlik, darlık, gerilik, amatörlük içinde bocalamaktadır. Aldığı birkaç aylık eğitim ve kurs, çalışmaların önünü aydınlatmaya yetmemektedir. Öncü de pratiğe boğulmuştur. Denetimde, yönlendirmede, parti içi eleştiri ve özeleştiride, görevlendirmede yetersizlikler, zaaf ve hatalar yoğun yaşanmakta, parti içi sınıf dışılıklarla mücadelede yüzeysellikler, kabalıklar, zaaflar üst üste gelmektedir.

Çarlık Rusyası'nın içinde bulunduğu derin kriz, Japonya karşısında alınan onursuz savaş yenilgisi, yönetenlerin yönetemez, yönetilenlerin yönetilmeyi kabul etmez duruma gelmesi, I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında yaşanan açlığa ve kıtlığa her cephede alınan yenilgilerin eklenmesi, devrimin gerçekleştirilmesini kolaylaştıran süreçler olmuştur. Zira Bolşevik Parti'nin ve liderliğinin doğru, sağlam öngörüsü, iradesi ve ortalama düzeydeki kadrolara sahip olması, Çarlık Rusyası'nın içinde bulunduğu mevcut durum ve işçilerin, yoksul köylülüğün, askerlerin müthiş öfkesi sayesinde devrimi gerçekleştirebilmek nisbeten kolay olmuştur. Ama, devrimin korunması, **"yeni toplum"**un inşasını mevcut kadrolarla gerçekleştirebilmek çok çetin ve zor olacaktır. İşçi üniversitelerinde kısa süreli kurslarla hazırlanan kadrolar, sorunlar karşısında güç yetirememekte, çözüm gücü olamamaktadır. Dolayısıyla, Çarlık döneminin teknik kadroları, idareci ve subayları başvurulması gereken önemli bir kaynak olarak görülecektir. Başka çare de yoktur. Zorunluluklar yüzünden onların da gü-

"Sosyalizmi, 'yeni toplum'u ancak sosyalist insan, 'yeni insan' kurabilir, koruyup geliştirebilir. Sosyalist insanı yaratmadan sosyalizmi kurmak olanaksızdır. O halde öncelikle ve temel olarak 'yeni insan'ı ama kelimenin gerçek anlamıyla sosyalist insanı yaratmak gerekiyor. Sosyalizm idealini gerçekleştirmekte yakalanacak ilk halka budur ve kesinlikle bundan başkası değildir."

cünden yararlanma yolu seçilecektir. Bunlardan azami verim elde edilmeye çalışılacaktır. Ancak **"eski insan"** ile **"yeni toplum"**u kurmanın olanaksızlığı "Sanayi Partisi" ve bunun etrafında gizlice örgütlenen **"eski insan"**ın sabotaj, engelleme ve saptırmalarıyla görülüp anlaşılacaktır. Fakat, yine de iç ve dış engelleme, saldırı ve sabotajlara rağmen "eski insan"dan yararlanmaya devam edilecek; işçilerin, köylülerin askerlerin akıl almaz çabalarıyla önemli başarılar kazanılacaktır.

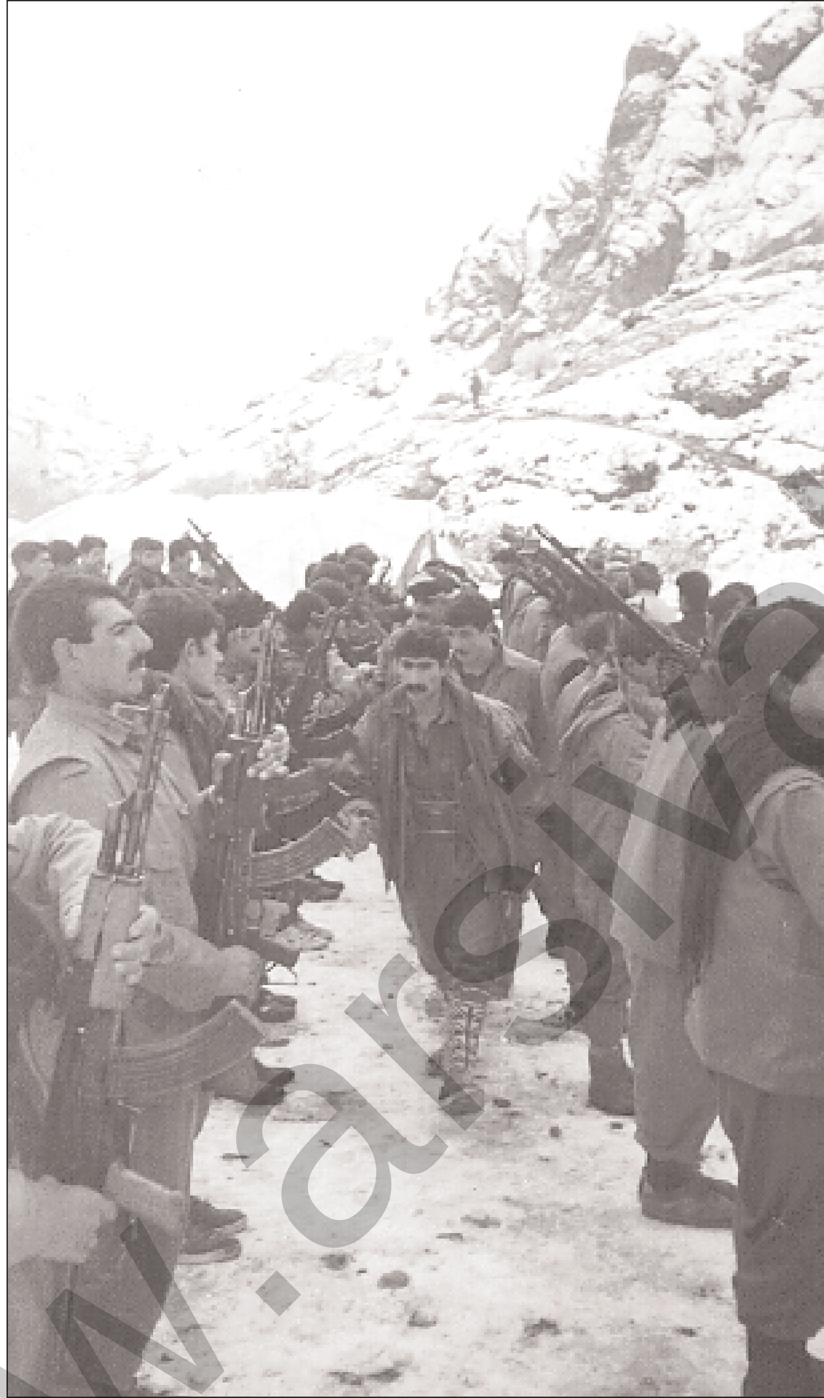
"Yeni insan yaratma amacına en fazla, en içten, en kararlı tarzda kilitlenen PKK olmuştur. İnsanlık tarihi, sosyalizm teori tarihi ve pratiği incelenip bütün bunlar PKK'nin geçmişi, ideolojisi, teori ve pratiği, yaşam tarzı ile karşılaştırıldığında bu gerçeklikle yüz yüze gelecektir. PKK'nin bilimsel sosyalizme ve 'yeni insan'ı yaratmakta çok değerli katkılar sunduğu görülecektir.

Diğer yandan Doğu'daki halkların **"yeni insan"** ya da kadro ihtiyaçlarını karşılamada yardımcı olmak, sosyalizmi uç kanatlarda da inşa edebilmek, Sovyetler'in geleceğini güvence altına almak vb. amaçlarla **"Doğu Emekçi Halkları Üniversitesi (DEKÜ)"** kurulacaktır. Eski Çarlık Rusyası sınırlarına yayılan devrimin Doğu uluslarında yerleşip rayına oturmasında, sosyalist inşaya yönelebilmelerinde ve Sovyet toprakları dışındaki bağımlı ulusların halklarının öncü partilerine kadrolar yetiştirilmesinde önemli bir araç olarak ele alınan DEKÜ, esas olarak Sovyetler Birliği Devleti'nin çıkarlarına hizmet eden ve onun ideolojik çizgisinde eğitim vererek, dünyanın dört bir yanından gelen öğrencilerde, **"yeni insan"** adaylarında Sovyet şablonculuğunun gelişmesine yol açan bir platform olacaktır. Aynı durum III. Enternasyonal'in pratiğinde de yaşanacaktır.

Bu arada gezegenimizin ilk işçi sınıfı iktidarı çocuklarının, özellikle de babasız, anasız çocukların eğitilerek **"yeni insan"** durumuna getirilmelerine de önem verilecektir. Özellikle **Makarenko**'nun deneme ve çalışmaları ile çocuk yaşlardan başlayarak gençlere bağımsız kişilik kazandırmakta gösterdiği azmi oldukça anlamlıdır. Yine **Kalinin**'in bu yönlü çalışmaları da dikkat çekicidir. Ancak **"yeni insan"** ve onu yaratmakta içine girilen doğru başlangıç ve çalışmalar, daha sonra aynı doğrultuda geliştirilip yetkinleştirilerek sürdürülemeyecek, devrimci eğitim ile **"yeni insan"** yaratma görevi müfredatik, didaktik yöne eğrilip sapma haline gelecektir.

Lenin'in ölümünden sonra yaratıcı, eğitici ve geliştirici stratejik önderlik sorunu kendisini ciddi olarak hissettirecektir.

Özellikle 1937 yılındaki toplu tasfiye hareketinden sonra, işçi sınıfında ve kadrolarda partiye olan güven giderek sarsılacak, provokasyon amaçlı asılsız ihbarlar, yanlış kararlar, iftiralar, haksızlıklar ve kıyıma varan infazlar işçilerde, emekçi tabakalarda ve asıl olarak da parti kadrolarında korkunç bir içe kapanma, küskünlük, korku, daralma, büzülme ve yetenek körelmesine yol açacaktır. **"Yeni toplum"**u inşa etme çabasında, çıplak gözle görülen bir coşku yitimi gelişecektir. Kimsenin kimseye güveninin kalmadığı bir ortamda, endişe dolu, yaşam kaygısı taşıyan **"yeni insan"** adayları, henüz **"yeni insan"** olmanın eşiğindeyken geri çekileceklerdir.

Bunu II. Emperyalist Paylaşım Savaşı ve büyük yurtsever savaş izleyecektir. Hitler faşizmi yirmi milyon Sovyet insanının canı ve yıkılmış bir ülke pahasına yenilgiye uğratılacaktır. Ödenen bedel çok büyüktür. Öncü parti, kadrolarının en değerli, fedakar ve kararlı olanlarını şehit vermiştir. Fakat savaş sonrasında kazanılan zafer yeni bir heyecan ve coşku yaratacaktır. Ama bu coşku ve heyecan baştan başa tahribe uğrayan sosyalist vatanı onarıp imar etmeye yetecek ve süreklilik kazanamayacaktır. Çünkü, **"yeni insan"**ı yaratıp onun hergün kendini aşarak yenilemesini, yetkinleştirmesini, eski toplumun kalıntılarından, kökleşmiş, kült haline gelmiş alışkanlık ve anlayışlardan koparak özgürleşmesini sağlamak için gerekli olan, parti içi mücadelede kazandırıcı, geliştirici yol ve yöntemlerin geliştirilmesine ağırlık verilmeyecektir. Bunun yerine alışkanlık haline gelmiş, gelenekselleşmiş ve artık kişiliği geliştirici, yenileştirici, dönüştürücü özelliği neredeyse tükenmiş olan ideolojik mücadeleye, kavramlar üzerinde tartışmaya, fırtınalar koparılmaya devam edilecektir. Marks, Engels ve Lenin'in devlet, demokrasi, parti içi demokrasi, sosyalist ekonominin inşası, enternasyonalizm gibi kavram ve ilkelerinin anlam ve içeriği üzerinde tek sesli tartışmaya devam edilecektir. Ve ustaların sosyalizm, emperyalizm, savaş, barış vb. konularda söyledikleri sözler, sanki son sözlermiş gibi kabul edilerek, ideolojik mücadelede de bir daralma, dogmatizm yaşanacak ve iradeciliğe, kaba materyalizme saplanıp kalınacaktır. Böylece üretken tartışmaların önü dahi tıkanacak, Stalin'in iki dudağı arasından çıkan sözlerin tek doğru olarak kabul edilmesi durumu iyice hakim olacak ve hükmünü yürütecektir. Nihayet parti içi ideolojik mücadele dahi bu tarzda tıkanıp kalacaktır.

Eleştiri-özeleştiri, kendi gerçekliğine sorgulayıcı yaklaşma, pratiği gün gün çözümleme, kadroların her açıdan eğitimi üzerinde durma, devrimci açıklık, parti içi demokrasi, partiyi ve devleti hareketli gövde haline getirme, görevlendirmelerde özen ve dinamik değişiklik, partililerin kişisel ve ailesel yaşamı üzerinde durma, sosyalist aile ve kadın-erkek ilişkisini yaratma, yeni sosyalist ahlakı, sosyalist hümanizmi, görev ve sorumluluk anlayışını, yetkilere sahip çıkmayı, kapsamlı bir parti içi mücadeleyle geliştirememektedir. Sovyet deneyiminde **"yeni insan"**ın özürlü biçimlenmesine kastlaşmanın, yozlaşmanın, konuma dayanarak yaşamanın, ikbal avcılığının, bireyciliğin, kariyerizmin, üste karşı yaranmacılığın, alta boyun eğdirmeciliğin, rahata düşkünlüğün, üretken olmanın, her türden sapkınlığın gelişmesine kapılar sonuna kadar açık tutulacaktır. Dolayısıyla komünizmin en temel ilkelerinden olan moral ve ahlaki değerlerinde bir sapma, içini boşaltma, içten içe çürüme başlayacaktır. Kendisini işçi sınıfı ve ezilen halkların davasına, yüce komünizm ülküsüne adayan; enternasyonalist, devrimi yaşayıp yaygınlaştırmaktan başka bir şey düşünmeyen; cesur, fedakar, çalışkan, çok yönlü yetkin, kolektivist, yoldaşça dayanışma, saygı, sevgi, sadakat, dürüstlük, açıklık, bencil ve bireyci olmayan, sorunlara güç yetirme, ilgi ve çözüm odağı haline gelmeyen kişisel ve aile yaşamında sadelik, ölçülülük, ciddiyet, namuslu olma vb. gibi **"yeni insan"** kişiliğinin özellikleri ağızlarda sakız gibi çiğnenecektir. Bu özelliklerin pratiği yapılmayacak, artık bunların lafının edilmesinden dahi gına getirilip bir kenara atılacak, boş lakırdı olarak görülecektir. Sömürüye, baskıya, adaletsizliğe karşı olma ve bu sınıf ve parti dışılıklarla asla uzlaşmama durumu yaşanacaktır. Vatanı, insanı, doğayı sevip koruma ve bu temelde özgürleşip yücelme gibi komünizmin asgari moral değerlerinden kopmamak yerine, giderek ondan kopup tamamen uzaklaşma yaşanacaktır. Öncü partide ve kadrolarında yaşanan bu durum yukarıdan aşağıya bütün toplumu saracak ve Sovyet deneyimi ile yaratılmaya çalışılan **"yeni insan"**a çıkış yaptırılamayacaktır. Toplumdaki ve halktaki eski düzen alışkanlık ve anlayışlarıyla bunlar bütünleşince başaşağı gidiş ve çözülme hızlanacaktır.

Aynı ya da benzer durum Sovyetler Birliği'nin güdümünde ve dümen suyunda yol almaya çalışan ya da çalışmayan bütün klasik komünist partiler ile reel sosyalist ülkelerin pratiğinde de yaşanacaktır. Arkalarında birçok önemli deneyim ve sosyalist kazanımlar bıraksalar da, reel sosyalizmin yarattığı **"reel sosyalist kişilik"** ile birlikte bu sistem de çatırdayarak yıkılacak ve bu yıkıntının enkazından çıkan pis kokular dünyaya yayılacak, sosyalizmin **"yeni toplum"** ve **"yeni insan"** yaratma iddiasının boş bir hayal olduğu ilan olunacaktır.

Görüldüğü gibi, yeni olduğunu iddia eden sistem, parti ya da birey sürekli olarak yeni kalmayı başaramayacaktır. Kendisini her gün "yeni"leştiremediği, aşamadığı, özgürleştiremediği ve yüceltemediği sürece bizzat kendisi yeni olanın önünde engel haline gelmekte, yeni diye kurduğu, yarattığı ve gerçekten de yeni olan toplumu ve bireyi, yine bizzat kendisi yıkıp yok etmektedir. Kendi kendisini imha etmekte ve yeni adına kurduğu, yarattığı değerlerden herkesten önce kendisi kaçmakta ve ona sahip dahi çıkmamaktadır.

Reel sosyalizm ve reel sosyalist insanda anlattıklarımızın gerçekleşmiş pratiğini görmek mümkündür. Sosyalizmi, yani **"yeni toplum"**u ancak sosyalist ve reel sosyalist insanda anlattıklarımızın gerçekleşmiş pratiğini görmek mümkündür. Bundan çıkan sonuç şudur; Sosyalizmi, **"yeni toplum"**u ancak sosyalist insan, yani **"yeni insan"** kurabilir, koruyup geliştirebilir. Sosyalist insanı yaratmadan sosyalizmi kurmak olanaksızdır. O halde öncelikle ve temel olarak **"yeni insan"**ı ama kelimenin gerçek anlamıyla sosyalist insanı yaratmak gerekiyor. Sosyalizm idealini gerçekleştirmekte yakalanacak ilk halka budur ve kesinlikle bundan başkası değildir. Aynı gerçek-liği **Terzi Hermes**'te, **Platon**'da, **Zerdüşt**'te, **İsa**'da, **Muhammed**'de, **Şeyh Bedrettin**'de ve diğer tarihi kişilik ve filozoflarda da görmek mümkündür. Bunlara daha önce örnekleriyle değinilmişti.

Rahatlıkla ve hiç kuşkuya yer vermeden iddia edilebilir ki, izah edilen bu temel ilke ve gerçekliği en iyi kavrama, iliklerine kadar özümseme ve yaşama, **"yeni insan"** yaratma amacına en fazla, en içten, en kararlı tarzda kilitlenen PKK olmuştur. İnsanlık tarihi, sosyalizm teori tarihi ve pratiği incelenip bütün bunlar PKK'nin geçmişi, ideolojisi, teori ve pratiği, yaşam tarzı ile karşılaştırıldığında bu gerçeklikle yüz yüze gelecektir. PKK'nin bilimsel sosyalizme ve **"yeni insan"**ı yaratmakta çok değerli katkılar sunduğu görülecektir.

Bilimsel sosyalizmin etüt edilip kavranmasından sonra bunu somutuna yaratıcı tarzda indirgeyecektir. Bunu yaparken dünya komünist hareketinde yaşanan sağ-sol sapmalar ve düzenin etkisi altında kalmamaya özel bir önem ve ağırlık vereceklerdir. Başlangıçta birkaç sözle, ama çok büyük anlam taşıyan birkaç sözle yola çıkılmıştır. Bu birkaç söz düzenden kopup bağımsızlaşmanın, ideolojik sapmaların etkisi altına girmemenin adeta amentüsüdür. Bu, **"yeni insan"**ın ilk doğum sancılarıdır. Giderek büyük bir red ve eleştiri hareketine dönüşmektedir. İğneden ipliğe eski toplumun yaşam tarzını, ilişkilerini diyalektik-materyalist yöntem ve yorum tarzıyla çözümleyip eleştirerek adım adım özgürleşme gerçekleşmektedir.

Dünya genelinde olgunlaşarak, içten çürümenin giderek kendisini hissettirmediği ve durağanlık sürecinin yaklaştığı belirtilerinin açıktan olmasa da gözlenebildiği dünya komünist hareketinde ve reel sosyalizmde yaşanan olumsuzluklara rağmen Kürdistan gibi son derece geri, çağın dışına itilmiş, köleleştirilmiş, her türlü gelişimi durdurulmuş ve bitişin eşiğine getirilmiş sömürge bir ülkede **"yeni insan"**ın prototipleri doğmaktadır.

Devletleşen, her türlü üretim, eğitim, öğretim araçlarına, geniş ekonomik olanaklara sahip olan sosyalist sistemde ve bu sistemin hakim olduğu ülkelerde insan, büyük bir düşüşü, düşürülmeyi, köleliği ve çürümeyi yaşarken ya da yaşayacağının ciddi belirtileri bulunurken, aynı zaman diliminde Kürdistan gibi bir ülkede **"yeni insan"**ın prototiplerinin doğmaya başlaması son derece dikkat çekicidir. Ama bir o kadar da anlamlı ve tarihsel zorunluluğun, kaçınılmazlığın ürünüdür.

Zira Kürdistan tarihte halklara ve insanlığa karşı en ağır suçların işlendiği, uygarlık tarihinin en eski yurtlarından biridir. Uygarlaşma, yerleşik hayata geçme, sınıflaşma ilk olarak bu topraklarda doğmuştur. Cennet ve cehennem düşüncesi Zerdüşt ile ilk defa bu topraklarda yeşermiştir. Ve yine, uygarlık tarihin en yıkıcı, kıyıcı, tahrip edici savaşları; işgallerin, istila ve fetih hareketlerinin en kanlı olanları bu topraklarda yaşanmıştır. Bu toprakların gerçek sahipleri ve Mezopotamya'nın en eski halklarından biri olan Kürtler, kendi topraklarında köleleştirilmişlerdir. Pers İmparatorluğu'nun boyundurluğuyla başlayan bu köleleştirilme günümüze kadar devam etmiştir. Sık sık el değiştiren, bir yabancı egemenlikten diğerinin eline geçen Kürdistan, köleci dönemden bu yana çözülemeyiş sorunların üst üste yığıldığı bir ülke haline gelmiştir. Tam bir çeliş hazinesi ve yumağı durumundadır.

"Kürdistan tarihte halklara ve insanlığa karşı en ağır suçların işlendiği, uygarlık tarihinin en eski yurtlarından biridir. Uygarlaşma, yerleşik hayata geçme, sınıflaşma ilk olarak bu topraklarda doğmuştur. Cennet ve cehennem düşüncesi Zerdüşt ile ilk defa bu topraklarda yeşermiştir."

Ülkemizin ve halkımızın yaşadığı, hâlâ yaşamakta olduğu trajediler sayılmakla bitirilemez. Gerçekten de Kürt halkı tarihte hiçbir halkın yaşamadığı sayısız jenositlerden geçirilmiştir. Elinde, avucunda neyi varsa her şeyi alınmıştır.

Sürecek

Çemberi daraltıyorduk

Mordem hevalin anıları

11 Mart 1994

Dün kampın genel devriyesiydik. Toplam dört kişiydik. Bir BKC ve üç ferdi silah yanımızda vardı. Her gün kampta genel devriye çıkartıyoruz. Ayrıca tepede de devriye çıkıyor. Çıkan devriyemiz saat üçte kamptan hareket ediyor, ya Erdewel'deki Herki Boğazı'na, ya da Kaniye Hejire'ye (İncir Çeşmesi) gidiyor. Hem alanı kontrol ediyoruz, hem de bu noktaların birinde kalarak gelen birileri olursa ilk önce biz karşılıyoruz. Ayrıca düşmana karşı da, pusuda hazır beklemiş oluyoruz. Dün devriye olarak Kaniye Hejire'ye gittik.

Üç gündür yağan yağmurdan sonra dün ilk kez güneş açtı. Güneşin ilk ışıkları alana vurduğunda yeşermeye başlayan yerlere sanki ruh geldi. Hemen karşımızda görünen Govende Dağı'nın dimdik duruşu ve Basya suyunun kulakları çınlatan sesi, çekiciliği her tarafa yayılıyor, güzellik katıyordu. Bazen çıkan sis bütün alanı kapatıyor, her taraf bembeyaz oluyordu. Yüksekte olduğumuz için kendimizi bulutların üstünde hissediyorduk. Güzelliklerin içinde güneşleniyor ve tam bu güzelliklerin tadına varmak isterken Herki ve Bedow köylüleri bizimle görüşmeye geldiler. Avaşin'e karargaha gitmek istiyorlardı. Bunun için de bizden izin istiyorlardı. Kendilerine göre merkeze gidecek ve silah alma sorunlarını halledeceklerdi. Gerçekten bu köylüler ilginç mi ilginç, kurnaz mı kurnaz insanlar. Bir insan düşer de, rezil olur da, çıkarcı olur da bu kadar olmaz. Bunların bu durumunu gördükçe acımıyorum. Aslında bunlar acınmayı da hak etmiyorlar. İlk konuşmaya başladıklarında "Durumumuz ne olacak, parti bizim için ne düşünüyor" diyorlar. Dün de selam verir vermez hemen bunu sordular. Yeni-eski bütün arkadaşlar bunların hepsini artık çok iyi tanıyorlar. Bunlara taviz vermemek gerekiyor. Tavizi zayıflık olarak algılıyorlar. Aslında hepsinin partiye karşı belli ölçüde suçları da var. Bir de bunlara kulak versen hepsi suçsuz, günahsız, partiyse birinci derecede suçlu. Bizim ilkelerimizi bize karşı koz olarak kullanmak istiyorlar. "Sizi partinin mahkemesine vereceğiz" diyorlar. Nedeni de silah almalarına izin vermiyoruz. Bu kadar sahtekarlık da olmaz. Bize pratiğimizin iyi olmadığını, savaşı geliştirmediğimizi söyleseler, onun için de sizi partinin mahkemesine vereceğiz deseler, böyle bir halkımız olduğu için sevineceğiz. Ama bunlar hain olmalarına izin vermediğimiz için bizi partinin mahkemesine verecekler. Bunlar partiyi de kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istiyorlar. "Biz partiyi, çok iyi tanıyoruz, biz partiliyiz. Biz Başkan'ın askerleriyiz. Biz en dürüst Kürdüz" diyorlar. Sahtekarlığın bu kadarı da fazla. Çok ince hesaplar peşinde koşuyorlar. "Bilmem bu tarihte şu kadar un verdik, arkadaşlara böyle yardım yaptık, arkadaşlar bizim evde toplantı yaptılar", yani bize yaptıkları her yardımın karşılığını istiyorlar. Şimdi alanda otorite olduğumuz için peşimizde geziyorlar. Yoksa peşimize bu kadar düşmezler ve hiç bize sormadan düşman silahlarını alırlar.

Her operasyonda hepsi düşmanın önünde yürüyorlar, düşmanı noktalarımıza kadar getiriyorlar. Utanmadan gelip de "mecburduk" diyorlar. Birçoğu komutan arkadaşların ve Başkan'ın fotoğraflarını evlerinde bulunduruyorlar. Evlerine arkadaşlar gittiler mi hemen arkadaşlara bu fotoğrafları gösteriyorlar. "Biz en dürüst Kürdüz, biz partiliyiz, bizim arkadaşlara yapmadığımız yardım kalmamıştır" diyorlar. Böylece yeni arkadaşları kendilerine inandırmaya, bağlamaya çalışıyorlar.

Bu köylülerin merkez karargaha gitmelerinin temel nedeni silah almak içindi. Bizi KDP peşmergeleri sanıyorlar. Bilmiyorlar ki, bizde karar bir yerde çıkar ve çıkan kararı hepimiz uygularız. KDP'de herkes değişik kararlar verir ve kendine göre karar alır. Sonuçta köylülerin Avaşin'e gitmelerine izin vermedik. Son günlerde üst üste yağmur yağdığı için su çok yükselmiş ve teleferik bozulmuştu. Onun için kendilerine belli bir süre daha beklemelerini söyledik. Hoş karşılamasalar da onlar da bekleyeceklerdi, çünkü suyu geçemezdiler. Gelirken yanlarında birçok şey getirmişlerdi. Yağlı ekmek, haşlanmış yumurta, özel tütün, özel ceviz, özel jaji. Bu malzemeleri güya merkeze götüreceklerdi. Geri dönerken hepsini kendileriyle birlikte geri götürdüler. Bunun üzerine Krej Ferhan ve Soro Ferhat "Heval bunların bize tepkisi var. Büyük komutanlara bu yiyecekleri götürerek yağcılık yapmak istiyorlar. Onların gitmesine izin vermedik diye, bize bu yiyeceklerden vermediler. Biz sorunlarını halledemediğimiz için bu yiyeceklerini geri götürdüler" dediler. Haklıydılar bizi başkalarına benzetiyorlar, yiyeceklerle kendilerine göre arkadaşları hoş tutacaklarına inanıyorlar.

> **"Yüksekte olduğumuz için kendimizi bulutların üstünde hissediyorduk. Güzelliklerin içinde güneşleniyor ve tam bu güzelliklerin tadına varmak isterken Herki ve Bedow köylüleri bizimle görüşmeye geldiler. Avaşin'e karargaha gitmek istiyorlardı. Bunun için de bizden izin istiyorlardı. Kendilerine göre merkeze gidecek ve silah alma sorunlarını halledeceklerdi."**

21 Mart 1994

Bugün Newroz!

Dağlarımızdaki özgürlük ateşi, her yere saçılarak insanlığa zaferi taşırıyor. Halkımız yeni bir Newroz'a daha umutlu ve zafere bir adım daha yakın giriyor. Dağların başında, Newroz ateşi bir başkadır. Bu ateşe bir de özgürlük savaşçılarının özgürlük mermileri, bisifing roketleri de eklenince en güzel ve en özgür Newroz'u kutlamış oluyoruz.

Kampımızda büyük bir coşkuyla dün Newroz'u kutladık. Saatlerce gür ateşin etrafında halaylar çektik, şarkılar söyledik. Bahara daha coşkulu, daha moralli giriyoruz. Kendimizi daha da güçlenmiş hissediyoruz. Artık savaşa ruhen, moralmen hazırız. Newroz ateşimiz hiç sönmeyecek, savaşımızı daha da gürleştirecek. Newroz'la birlikte çevremizde açan rengarenk çiçekler dağlarımızı süsleyerek onlara hayat veriyor. Bundan sonraki Newroz'lar benim için şehitlerimizle buluşma günleri olacak. Her Newroz'da onlarla dağların doruklarında, gür ateşlerin etrafında birleşerek, el ele tutuşarak hasret giderecek ve özgürlüğü birlikte kutlayacağız. Bu Newroz'la başlangıç yapıyorum. Kendimi özgürlüğe daha da yakın hissediyorum. İçimden bugün buluşma günümüz için küçük bir şiir yazmak geldi. Güzel olmasa bile benim için buluşma günümüzü ifade ediyor:

Buluşalım Ali Abbas yoldaş!
O yaratıcı gücün engellenemediği
bir süreçte,
Engellenmez engellenmez
özgürlük ateşi
Buluşalım Ali Abbas yoldaş
Yirmi bir Mart sabahında
Özgürlük günümüzde
Kenan yoldaş ve Ercan yoldaşla
birlikte
Newroz sokaklarında
Kutlayalım halkımızın bayramını
Gürlenince Newroz ateşi
Hayat verir, yön verir
Dağdaki gerillalar halkımıza
Olsun buluşma günümüz Newroz
O zaman Ali Abbas yoldaş
o zaman
Buluşalım Kenan yoldaş ve Ercan
yoldaşla birlikte
Newroz sokaklarında
Çalsın davullar, zurnalar
Çekilsin halaylar, oynansın
bablekanlar
Sarı kırmızı yeşile bürünsün
analar
Kin kussun babalar
Sen Dersim'de,
Kenan yoldaş Besta'da,
Ercan yoldaş Botan'da
Ben yüce dağ Çarçella'da
Buluşalım, buluşma günümüz
Newroz'da
Buluşalım canlarım
Acıların dindiği
Acıların sevgiye dönüştüğü
O güneşli günde

6 Nisan 1994

Alanımıza bahar geldi bile. Bahar yağmurları bazen günlerce yağıyor. Ağaçlar yavaş yavaş tomurcuk açıyor, yeşillik her tarafı sarıyor. Bu güzelliklere bir de kısa bir süre sonra pratiğe çıkmamız eklendiğinde daha da heyecanlanıyoruz.

Doğanın nimetlerinden yine yararlanmaya başladık. Son zamanlarda kampımızda yemek yapmıyoruz. Topladığımız kenger, tuzuk, tırşık vb. gibi otları yemek yapıp yiyoruz. Hele hele salçalı kengere doyum olmuyor. Newroz'la baharı sıcak karşıladık. Ve önümüzdeki süreçte düşmana vuracağımız darbelerle daha da güzelleştireceğiz.

Kampımız bugün diğer günlerden farklı bir gün yaşadı. Bugün kampımızdan ayrıldık, hemen yarım saat altımızda bulunan dola indik ve orada geçici bir kamp kurduk. Botan-Behdinan Eyalet Konferansı bir süre önce bitmişti. Şimdi her yerde bölge konferansları yapılıyor. Biz de dokuzuncu bölge olarak kendi konferansımızı yapacağız. Konferans yeri için altımızdaki dol daha uygundu. Onun için bugün kampımızın yerini değiştiriyoruz. Çadırlarımızı sabah yemeğinden sonra yıktık. Gerilla hiçbir yere bağlı değildir. Hem yapıyoruz, hem yıkıyoruz. Bütün doğa hizmetimizde. Neresini uygun görürsek oraya yerleşiyoruz. Bu kampımızda birçok şey yaşadık ve birçok şey sevdik. Onları unutmak imkansız. Çadırımızı yıkarken üzülmedim desem doğru olmaz. Ama biz çadırları yıktık. Çadırlarımızdaki yaşamımızı, anılarımızı asla yıkmadık. Aksine, sonuna kadar onlara bağlı kalacak ve anılarımızı her zaman yaşatacağız. Krej Ferhan'ın bizi bıktırıncaya kadar susmamasını, Rüstem Menal'ın tatlı sohbetlerini, Soro Ferhat'ın gülücüklerini, Ferit arkadaşın anılarını, hele hele minik Şero'nun siyasi tartışmalarını hiç unutacağımı sanmıyorum. Bütün güzellikleri her zaman yaşayacak ve yaşatacağım.

Konferans için öğleden sonra geçici kampa geldik. Konferansa katılacak delegeler belli oldu. Delegeler alandaki güçlerden seçildi. Daha çok bizim ve Govende bölüğünden seçildiler. Ayrıca konferans güvenliği için alandaki stratejik tepelere konferansa katılmayan güçlerimizi yerleştirdik. Bölgemizde yapılacak konferans, eyalet konferansında alınan kararların bölge somutuna indirgenmesi ve bu kararların hayata geçirilmesi için uygun yol ve yöntemlerin tespit edilmesini amaçlıyor. Her arkadaş gibi ben de konferansa katılmak, bölge hakkındaki görüşlerimi dile getirmek ve katkıda bulunmak istiyordum. Yalnız konferansa katılamıyorum. Konferansa katılamadığım için üzülüyorum. Konferansa katılmak istediğimi belirttim. Arkadaşlar "büyük ihtimalle bu alandan ayrılacaksın, onun için alanda kalan arkadaşların katılması daha uygun ve onlar açısından daha yararlı olur" dediler. Neye bağlanırsa bağlansın konferansa katılmamam bende bir eziklik yarattı. Kendimi ikinci plana atılmış hissediyordum. Aynı şeyleri son zamanlarda yapılan keşif faaliyetlerine katılmadığım içinde yaşadım. Halbuki ben gelişmek ve bir şeyler yapmak isityordum. Bu da benim en doğal hakkım. Ama görevlere, faaliyetlere aktif bir şekilde arkadaşlar beni katmasalar, ben nasıl gelişeceğim? Kendi görevlerimi nasıl yerine getireceğim?

9 Nisan 1994

Konferans için geçici kampımızı kurduk. Konferans bittikten sonra düzenlemeler olacak ve hareket başlayacak. Ben kampta kalıyorum. Ve güvenlik için tepeye çıkan arkadaşlarla sürekli telsiz bağlantılarını kuruyorum. Arkadaşlar konferastan çıktıktan sonra genel durumları aktarıyorum. Bugün konferansın üçüncü günü, arkadaşlar çok yoğun bir süreci yaşıyorlar. Bölgemiz için önemli kararlar çıkartacaklar. Konferanstan sonra yapılacak düzenleme heyecanı, arkadaşları şimdiden sarmış bile. Gerçekten de heyecanlı olmamak elde değil. Alan düzenlemeleri, tabur, bölük, takım ve hatta manga düzenlemeleri bile insanı heyecanlandırıyor. Her arkadaş için parti iradesi esastır. Parti, kimi nereye uygun görürse oraya gönderir. Arkadaşların buna itirazı olmaz. Yalnız partimizdeki öneri hakkını her arkadaş yerinde ve zamanında kullanır. Eğer koşullar da uygunsa bu öneriler kabul edilir. Bazı arkadaşlar genel düzenleme için öneriler yapacaklarını söylüyorlar. Gücümüzün durumuna baktığımızda ancak önerilerin bir kısmı değerlendirilebilir. Alandaki yapımız güçlü ve tecrübeli arkadaşlardan oluşuyor. Ayrıca hemen hemen hepsi de alanı tanıyor. Parti bu yıl alan üzerinde önemle duruyor. Onun için bu güce alanda büyük ihtiyaç var. Büyük ihtimalle gücün büyük kısmı yerinde kalacak. Arkadaşlar da bunu bildikleri için fazla öneri yapma gereği duymuyorlar.

Alandaki gücümüz bir yıldır bir arada yaşıyor, savaşıyor. Onun için gücümüz arasında çok değişik bağlar oluşmuş. Bir nevi aile bağları gibi. Arkadaşlar da birbirlerinden ayrılmak istemiyorlar. Konferans öncesi iki-üç arkadaş alandan gittiler. Hem gidenler, hem de kalanlar çok üzüldüler. Gerçekten de arkadaşlar birbirlerine oldukça bağlanmışlar. Hatta, arkadaşlar gittiğinde ben espiri yoluyla "Herki ailesi bazı evlatlarını kaybetti, Herki ailesi yavaş, yavaş dağılıyor" dedim. Arkadaşlar güldüler ve bana katıldılar.

Ailecilik, tehlikeli bir şeydir. Bu bağlar temelinde birbirine yaklaşan arkadaşlar arasında uzlaşma başlıyor. Bu kış sürecinde bizde uzlaşma belirgin bir şekilde yaşandı. Birbirini eleştirmeme, birbirinin eksiklik ve yetmezliklerine göz yumma hepimizde yaşanıyordu. Yine ayrılma durumlarında zorlanma, gidilen yere adapte olmama ve zorluk çekme kendisini gösteriyordu. Bundan dolayı da ailecilik oldukça tehlikeli ve sakıncalı sonuçlar doğurabiliyor. Onun için aileciliğin önüne geçmek gerekiyor. Ve Herki yapımızda oluşan aileciliği mahkum etmek ve önüne geçmek gerekiyor.

17 Nisan 1994

Hep bir tepenin başında, bir dolun içinde uzaktan Govende'yi izlemiştim. Her yer değişik ve başka bir güzel görünüyordu. Uzaktan bir kaleyi andıran Govende'ye iki gün önce çıktık. Bu dağın üstüne çıktın mı duyguların bir başka oluyor. Karşında Çarçella bütün güzelliğiyle sana bakıyor. Sanki özgürlük Govende'nin içindeki bu büyük taşların üstündeydi. Govende'nin içinde kendini dünyanın en sağlam kalesinde hissediyorsun. İçine girdin mi sana ilkin bir labirenti andırıyor. Her an içinde yolunu kaybedebilirsin.

Konferansın bitimine üç gün kalmıştı. Düşman yavaş yavaş harekete geçiyordu ve sonunda büyük bir operasyon başlattı. Biz de konferansa ara vermek zorunda kaldık. Alanda güçlerimizi stratejik noktalara yerleştirdik. Düşmanın geleceği yollara pusular attık. Operasyon bütün sınırı hattını kapsıyordu. Hazırlıklarına önceden başlamıştı. En son Newroz'da 150 bin askerini daha takviye ederek bahar atılımımızı engellemek ve bizi imha etmek istiyordu. Operasyonlar bütün ülke de başlamıştı. Bugün operasyonun altıncı günü. Arkadaşlar ilk iki günde 1 F-4 uçağı ve 1 düşman helikopterini düşürmüştü. Onlarca asker de öldürülmüştü. Avaşin tarafından arkadaşlar elliye yakın

asker öldürmüş, Zap'ta da bir helikopter vurulmuştu. Düşman için askerin hiçbir önemi kalmamış, binlerce askerini gözden çıkarmış. Zaten şu anda 400 bin kişilik ordusuyla da operasyona çıkmış. Bu operasyon düşmanın son çırpınışıdır. Operasyon belki de bazı planlarımızı aksatacak. Fakat operasyon bittiğinde onlar bir daha buralara uğrayamayacak.

Biz bir takımlık gücümüzü korumak için Govende'ye çıktık. Gücümüz zorlandığı ve tehlikeye düştüğü an sırtını Govende'ye verecek ve bizde onların savunmalarını yapacağız. Govende'ye ancak var olan kapılarından çıkabilirdik. Güney ve Kuzey taraflarında bilinen 14 kapısı var. Bu kapılardan yalnız beş-altı tanesi kullanılabiliyor. Diğer kapıları daha önceleri kullanmışlar. Biz Güney tarafındaki Mavata kapısından çıktık. Dimdik ve zikzaklar çizerek ancak kapıya ulaşabildik. Kapının üstüne çıktın mı bütün güneyi görebiliyorsun. Govende'nin eteklerinde hâlâ kar vardı. Kapıya doğru yaklaşıldığında karın üstünde yürümek zorunda kalıyorsun. Hem de çok dikkatlice yürümek zorundasın, yoksa bir kaydın mı parçalarını alt köyde ancak toplayabilirler. Buradaki yollara yol demek için, bin şahit lazım. Hep taşların üstünde yürüyoruz. Her taş bıçak

gibi keskin ve bu taşlıklar birer kale gibi. Zaten Govende'de kendi başına bir kale. Yani kale içinde küçük küçük kaleler. Bir sürü böyle küçük kaleler var.

Govende'nin kapıları sağlam tutulursa düşman Govende'ye çok zor girer ve büyük darbeler alır. Govende de lastiğin dayanmadığı anlaşılıyor. Govende'ye çıkmadan önce yeni bir ayakkabı giymiştim. Bugün ayakkabılarıma baktığımda her tarafından yırtılmışlar. Sivri ve keskin taşlara ayakkabı ve elbise dayanmıyor. Govende'nin bir de asfalt yolu var. Dün o yoldan gittim. Bu yol, Kelete kapısına giden yol. Bu asfaltın bir benzeri daha dünyada yoktur. Yol boyunca taşların az olması ve yer yer toprağın üzerinde yüründüğü için arkadaşlar bu yola asfalt yol diyorlar. Dün güneşin batışını Govende'nin üstünde izledim. Çok romantik ve çok güzeldi. Taş yığınları üstünde batan güneşi izlerken taşların üstünde ne kadar özgür olduğumu hissettim. Govende, gerçekten de anlatılması zor bir dağ.

27 Nisan 1994

Pırıl pırıl bir 27 Nisan sabahı Govende'den indik. Her taraf yemyeşil, ağaçların yaprakları öylesine güzel açmış ki, bütün alan yeşile bürünmüş. Govende'den inerken Mavata kapısından alana bakıldığında mükemmel bir manzara görünüyor. Dimdik Mavata kapısından koşarak bir an önce inmek ve yeşilliklerin arasında uzanmak, özgürlüğün tadına varmak istiyordum. Govende'de kaldığımız süre içinde hemen hemen her gün yağmur yağıyordu. Güney tarafında simsiyah bulutlar çıkıyor ve sürekli Kuzeye gidiyorlardı. Bu bulutlarla hep yağmur geliyordu. Geçici çadır kurduysak da, yağmurdan korunamıyorduk. Arkadaşlar sürekli yağan yağmurdan bıkmışlar ve Güney'den kara bulutlar geldikçe bu bulutlara tepki duyuyorlardı. Tüm arkadaşlar "Bu Güney'den gelen bulutlar ihanet kokuyor" diyorlardı.

Düşman varını yoğunu bu operasyona vermişti. Ancak büyük darbeler alarak geri çekildiler. "Baştan başa bütün sınır hattına yerleşeceğiz" diyorlardı. Ama her yerde arkadaşlardan darbeler alınca bu operasyonları on günden fazla sürmedi. Daha önceleri düşman operasyon yaptığında biz bütün kuvvetlerimizi Güney'in derinliklerine çekiyorduk. Düşman da arazide biraz arama-tarama yapıp gidiyordu. Ama bu defa öyle yapmadık. Operasyona karşı devrimci operasyon gerçekleştirdik. Zap'da, Bırcella'da, Avaşin'de ve Botan sınırının tümünde, operasyona karşı operasyon yapıldı. Bunun sonunda düşman ilk defa bir operasyonda böylesine büyük darbeler aldı. Sonbahara kadar kalmayı düşündüğü sınırda on gün bile kalamadı. Güçlerimiz çok iyi direndiler. Biz Herki alanındaki bütün tepeleri ve yolları tuttuk. Bir hafta boyunca bu tepelerde ve yollarda arkadaşlar pusuda beklediler. Fakat düşman alanda çok iyi mevzilendiğimizi ve hazırlıklı olduğumuzu görünce sahamıza girmeden geldiği sınırdan geri dönmek zorunda kaldı. Geri çekilen askerler tam bir bozgunu yaşıyorlardı. Onlar kaçıyorlar arkadaşlar kovalıyorlardı. Biz Govende'de telsizle düşmanı dinliyorduk. Arkadaşlar Avaşin ve Zap'da bir gruplarını kuşatıp imha ederlerken, düşmanın kuşatmada kalan askerleri ağlıyorlar ve kobraların gelmesini istiyorlardı. Operasyon sonunda toplam dört arkadaş şehit düştü. Bunlardan ikisi hava saldırılarında, diğer ikisi de suikastle şehit oldular. Bu operasyondan sonra arkadaşların moralleri oldukça yükseldi. Alanı terk etmemek, düşmanı gerilla taktikleriyle alanda boğmak ve operasyona karşı operasyon yapmak bütün güçlerimize büyük moral oldu. Böylece eyaletimizde ilk defa düşman operasyonuna karşı gerilla operasyonuyla karşılık verildi.

Düşman geri çekilirken bölge gücümüz bir tabur, üç bölük şeklinde örgütlendi. Herki bölüğü, Gerdi bölüğü, hareketli bölük ve bunun yanında bir de bölge lojistik takımı oluşturuldu. Alanda ilk defa bu kadar güç, bir araya geliyordu. Gücümüz bahar atılımından sonra daha da artırılacak. Bu kadar güçle neler yapılmaz ki, eğer güç iyi savaşır iyi savaştırılırsa bu alanı rahatlıkla düşürebiliriz. Düzenlemede herkesin yeri belli oldu. Yalnız, benim yerim belli olmadı, o kadar arkadaş arasında bir tek ben düzenlemenin dışında kaldım, bana bölgeden gideceğimi söylediler. Halbuki ben, bu bölgede kalıp savaşmak istiyorum. Bunu arkadaşlara belirtmeme rağmen kabul etmediler. Düzenlemede bütün arkadaşların moraline diyecek yoktu. Belki de içlerinden bir ben sessiz ve köşeme çekilmiştim. Gerçekten de ben bu alanda kalmak istiyorum. Alanı artık tanıyorum. Halkı biliyorum. Arkadaşlara alıştım. Bu alanda savaşabileceğime dair kendime güveniyorum da. Ama parti uygun görmüyor. Nereye hangi alana gideceğimi bilmiyorum. Her arkadaş bir yere gideceğimi söylüyor. Kim kendisine göre nereyi uygun görüyorsa, beni oraya yolluyor. Tabii bunlar resmi olmayan söylentiler. Mutfaktaki konuşmalara "büyük telsiz" haberleri diyorduk. Birkaç günde benim durumum "büyük telsiz"in ana konusu oldu. Herkes kendine göre bana bir yer buluyor. Ve telsiz haberlerini bana iletiyorlar. Ben şimdi sadece onları dinlemekle yetiniyorum.

Govende'den inerek güçler görevlerine ve alanlarına yönelecekler. Govende'yi uzaktan izlemek bir başka güzellik, içinde gezmek, üstüne çıkmak da, apayrı bir güzellik ve mutluluk veriyor. Govende'nin başındayken Mavata kapısının üstünden bütün alanı izlerken, düş kurmak ne kadar güzeldi. Bugün Govende'den indik, ihanet kokan bulutlar da Govende'ye doğru gelmediler. Govende'yi terk ettiler. Pırıl pırıl açan güneş Govende'yi bir daha yüceleştiriyordu. Bir taraftan bahar güneşi, diğer taraftan rengarenk çiçekler, yeşillikler. Hemen arkamızda Govende ve önümüzde de haykırarak taşan Basya suyu insana ruh veriyor. Kürdistan'daki bu güzellikler insana yaşam kaynağı oluyor. Yaşayarak, içinde gezerek Kürdistan'ın doğasını görmek dünyanın en zevkli işi. Ben bu işe her zaman varım.

10 Mayıs 1994

Govende'den indikten sonra konferans yaptığımız dola tekrar gittik. Eyaletin hareketli taburu da oraya gelmişti. Bir de bölge gücümüz oraya gidince birdenbire alanda iki taburluk güç oluştu. Gerçekten de bu kadar gücü bir arada görünce insan, Kürdistan'ın kurtuluşa ne kadar yakın olduğunu görüyor. İki taburluk güçle insanın yapamayacağı hiçbir şey olamaz.

Arkadaşlar hazırlık yapıyorlardı. Hareketli tabur Desate çete köylerinin keşfini yapmışlardı. Bu köylere yönelik sezonun ilk eylemleri yapılacaktı. Alanda düşmana karşı hareketli savaş taktikleri uygulanacaktı. Bu iki azılı çete köyleri, düşmanla birlikte alandaki bütün stratejik tepeleri tutuyorlar. Oramar ve Herki alanları arasındaki geçişlerimize engel oluyorlar. Ayrıca bu çete köyleri bizimle açıktan savaşıyor ve birçok yoldaşımızı da katletmişlerdi. Partinin bütün çağrılarına silahla karşılık veriyorlardı. Bu iki köy ortadan kaldırılırsa alanın büyük bir kısmı denetimimize girecek. Düşman da bunu bildiği için çetelerle birlikte buranın savunmasına oldukça önem veriyor. Böyle hareketli savaş taktiklerinin uygulandığı bir eylem düşmanı oldukça paniğe sokacak ve daraltacaktı. Bunun için bütün arkadaşlar büyük bir coşkuyla eylem hazırlıklarını sürdürüyorlardı. Behdinan eyalet komutanımız da hareketli taburla birlikte gelmiş ve eylemi bizzat kendisi koordine edecekti. Eylem başlamadan önce, Gerdi ve Herki bölükleri kendi alanlarında hazırlık yapmak için Erdewel taraflarına gittiler.

Bölükler kendi alanlarına gidince karargah komutanı beni çağırıp çok kısa bir konuşma yaptı. "Kısa bir süre yanımda kalacaksın ondan sonra seni başka yere göndereceğiz" dedi. Böylece ben de kısa bir süre için karargahla hareket edecektim. Yağmurla birlikte eylem hazırlıkları tamamlandı ve hareketli tabur

"Her arkadaş bir yere gideceğimi söylüyor. Kim kendisine göre nereyi uygun görüyorsa, beni oraya yolluyor. Tabii bunlar resmi olmayan söylentiler. Mutftaktaki konuşmalara 'büyük telsiz' haberleri diyorduk. Birkaç günde benim durumum 'büyük telsiz'in ana konusu oldu. Herkes kendine göre bana bir yer buluyor."

hedefe yönelmek için eylem sahasına hareket etti. Ertesi sabah, erkenden biz de karargah komutanımızla birlikte eylem koordinesi için alandaki stratejik tepeye çıktık. Güçlerimiz her iki köyü de kuşatmaya almışlardı. Adım adım köye yaklaşıyordu. Çeteler ve askerler araziye çekilecek ve arazide imha edilecekti. Ayrıca eylemde doçka, havan gibi ağır silahlarda kullanılacaktı. Sabah köydeki çeteler, arkadaşların hareketini gördüler. Bunun üzerine bulundukları tepeden ağır silahlarla ateş açmaya başladılar. Bütün güçlerimiz yerlerini almışlardı. Havan toplarımız çalışmaya başladı. Onlar bunun taciz olduğunu sanıyorlardı. Öğleye kadar köyü ve tepeleri ağır silahlarla vurduk. Bunun üzerine çete grupları araziye çıktılar. Bizim de amacımız buydu. Arazide pusu kurmuştuk. Araziye üç koldan çıkan çeteler ve askerler arkadaşların pusularına düştüler. Büyük darbeler alınca sağ kalanlar da geri köye kaçmak zorunda kaldılar. Bu arada arkadaşlar yavaş yavaş çemberi daraltıyorlardı. Gece olunca yine köyü ağır silahlarla vurmaya başladık.

Gece yüksek yerler çok soğuktu. Hemen karşımızdaki Çarçella'nın soğuğu varlığını hissettiriyordu. Bütün soğuğa rağmen, eylem sıcaklığı insanı ısıtmaya yetiyordu. Havan ve doçka atışları gece de devam etti. Çeteler zor durumdaydılar. Köydeki çete reisi arkadaşlarla telsiz bağlantısı kurdu. Atışları durdurmamızı ve teslim olacaklarını söylüyordu. Yalnız bizden can güvenliklerini garanti altına almamızı istiyorlardı. Arkadaşlar da kendilerinin teslim olması halinde kendilerine bir şey yapmayacaklarını söylediler. Çetelere bir saat süre tanındı. Düşman komutanı hemen çete reisiyle ilişkiye geçti. Onu tehdit etti. Verdiğimiz süre dolunca tekrar atışlarımıza başladık. Bu arada köydeki düşman güçleri birçok yerde araziye çıktı. Tam düşmanı yok etmenin fırsatıydı. Düşman güçleri pusularımıza düştü ve büyük bir kısmı imha edilerek çember daraltıldı. Artık köy tamamen denetimimiz altına girdi, stratejik tepeler elimize geçti. Düşman tepeleri tümden boşaltarak köye kaçtı. Çetelerin arazideki 20 katırı da elimize geçti. Yedek gruplarımız bu hayvanları eylem sahası dışına çıkarttı. Akşam eylemi koordine eden karargah komutanımız köye saldırı talimatı verdi. Gece karanlığıyla birlikte köyü kuşatma altında tutan arkadaşlar iki koldan köye girdiler. Çeteler ve kalan askerler mevzilerini ve köyü bırakıp kaçtılar. Arkadaşlar köydeki evleri tek tek aradıktan sonra geri çekildiler. Çok sayıda silah ve cephane ele geçirilmişti. Kısa bir süre arkadaşlar tekrar mevzilerine yerleştiler. Sabahın erken saatlerinde alanın üzerinde kobra helikopterleri gezmeye başladılar. Kısa bir süre sonra da bombalamaya başladılar. Ama doçkamız hemen gerekli karşılığı verdi. Onun için düşman tam hedefine yönelemiyordu. Rastgele alanı bombalıyordu. Herki taraflarını bombaladıktan sonra arkadaşların bulundukları alanın altına indirme yaptılar. İnen askerler iki gücümüz arasında yoğun ateş hattımız altındaydılar. Karargah komutanı alt taraftan gidip onları kuşatmak için benim de içinde bulunduğum beş kişiyi yolladı. Biz beş kişi otlar arasında askerlerin altındaki taşlığa gittik. Yukarıdaki arkadaşların atışlarından dolayı hareket edemiyorlardı. Biz de sesizce taşlığa girdikten sonra mevzilendik. İndirilen askerlerin büyük bir bölümü hemen elli metre önümüzdeki dolun içinde ayakta bir şeyler konuşuyorlardı. O anda hepimiz birlikte askerleri seri bir şekilde taradık. Taramayla birlikte bağırmalar çağırmalar ve yere düşmeler bir oldu. Hemen hemen hepsi yere düşmüştü. Sağ kalanlar da dola sıkışıp çıkamıyorlardı. Telsizlerinde, sürekli yardım ve kobra istiyorlardı. Ayrıca çok sayıda ölüleri olduklarını da belirtiyorlardı. Akşama kadar onları vurduk. Gecenin karanlığıyla üç gündür devam eden silah ve top sesleri durmuştu. Biz karargah komutanına silah almak için düşman ölülerinin üzerine gideceğimizi söyledik. Karargah komutanı uygun görmedi. Ve geri çekilme emri verildi. Bütün güçlerimiz Dire köyüne geri çekildiler. Akşam bütün arkadaşlar toplandık. Herkesin morali oldukça yüksekti. Eylemde bizden iki şehit vardı. Süleyman arkadaş son günde şehit düştü. Düşmanın darbe aldığını görünce birden kendini kaybediyor ve mevzisinden dışarıya çıkarak kaçan düşman askerlerini tarıyor o arada kendisine suikast yapılıyor ve şehit ediliyor. Diğer arkadaşta, aynı şekilde mevzisinde açık hareket ettiği için ikinci gün suikastle şehit edildi.

Eylem başarılı geçti. Çeteler ve düşman, köyü bırakıp kaçtılar. Ölüleri oldukça fazlaydı. Kaç defa araziye çıktıysalar da her seferinde vuruldular. Bizim kayıplarımız da kendi eksikliğimizden kaynaklanıyordu. Eğer biraz daha dikkatli hareket edilseydi o kayıplar da olmayacaktı.

Dönemin taktiği olan hareketli savaşla birçok hedefi düşüreceğiz. Alandaki düşman güçleri bu yeni taktiğimize oldukça yabancılar. Bu taktiğimizi daha başarılı bir şekilde hayata geçirmeye çalışacağız.

Sürecek

Zafer tarzıdır...

Baştarafı 14. sayfada

öyle anlı-şanlı yiğit biri olarak da değerlendirmiyorum. Fakat en azından yiğitliğe yiğitlik, alçaklığa alçaklık diyebilecek güçte kendimi görüyorum.

Bir yiğit çıkarsa, ona iyi bir yiğit olabileceğini söylüyorum. Alçaksa da sen alçağın tekisin, yaramazsa yaramazın, yetmezin tekisin diyorum. Yaptığım bu. Yoksa kendimi öyle anlı-şanlı bir yiğit olarak kimseye dayatmıyorum.

Ama bu ülke içinde şu cesareti gösterdim: Şu iyidir, şu doğrudur, şu güzeldir, şu yanlıştır, çirkindir, şu değerlidir, şu yiğittir, şu değersizdir, şu korkaktır. Bu değerlendirmeyi yapma gücünü kendimde görüyorum. Ben hâlâ bunun sözcüsüyüm, önderliğiyim. Önderlik deyince öyle sandığınız gibi de değil. Hem cesaretini, hem bilincini gösteriyorum. Dünya da birleşse beni bundan caydıramaz. Bütün bunları anlamanız gerekir ki, kendinizi tanıyabilesiniz.

Düşmanla istediği yerde savaşmaya hazırım

Tanımıyorsunuz kendinizi.

Durumunuz yürekler acısı. Biliyorsunuz Sokrat'ın ilk sözü **"kendini tanı"** dır. Ne kendinizi, ne devleti, ne toprağı, ne savaşı tanıyarak bunlara yaklaşıyorsunuz. Bütün hatalarınızın temelinde tanımama, durumu var. Büyük tanınmaz durumu yaşıyorsunuz.

Tanımakla da bu iş bitmez.

Bir de tanıdıktan sonra iyi midir, doğru mudur, güncel midir? Bu ayrımı yapacaksınız. Bu kavramların karşısında ne var: Yanlış, kötü, çirkin. Bir kısmına şöyle yol vermişsiniz, bir kısmına böyle verirsiniz. Gerekirse savaşarak, iyiye, doğruya, güzele yol açarsınız. Yanlışa, kötüye, çirkine de yine hak ettiği yeri gösterirsiniz. İşte bu gücünüz yok. Bunlar olmadı mı da yiğitlik, savaşçılık olamaz. Keşke bu belirtilenleri canı gönülden dinleyip, anlayabilseniz de, sizi endişe konusu olmaktan çıkara bilseydik.

Ben yarın ölebilirim de
önemli olan bu değil.

Sizlerin durumu çok trajik, çok zavallıca. Bir an önce sizi koruyacak kadar sağlamlaştırsak, endişelerimiz büyük oranda ortadan kalkar. Sizi ana-babalarınızın yanına göndersek, zaten ne analarınız, ne babalarınız, ne de onların sizi kaldıracak halleri var. Sizleri acaba nereye göndersem? Size bir yer yapmaya çalışıyorum, ona da dayanamıyorsunuz. Hatta yerinde durmasını bile bilmiyorsunuz, güç yetiremiyorsunuz. Arkadaşlar benim için yer düşünüyor, benim için koruma düşünüyorlar.

Bırakın beni, ben akıllıyım.

Ben kendimi şimdiye kadar az çok
idare ettim.

Görünen düşmandan daha büyük düşmanlarla savaştık. Karşımızdaki düşmanın ilahları ile savaştık.

Ben kendimi koruyorum.

Özgürüm.

Düşmanla istediği yerde savaşmaya da hazırım. İyi savaşçılar böyle kapsamlı düşünebilmelidirler. Ama sizler hiçbir zaman savaşa ve yaşama hazır olmadınız. Ben biraz hazırlıklı olmaya çalışıyorum. Hâlâ iddialıyım. Bu işin peşini kolay bırakmayacağım. Hiç kimseyi çalışmaların içine zorla almak istemiyoruz. Ama kimse de bizi yaramaz, yetmez yönleriyle uğraştırmamalı. Bize biraz saygılı olmak istiyorsanız; ben ne kadar karşınızda ayakta bu kadar sağlam, yüksek düşünce hassasiyetle duruyorsam, sizlerde savaş gerekçeleri ve yürüttüğümüz pratiğe, savaşa karşı aynı dikkat ve hassasiyeti göstermelisiniz. "Şu tarafım ağrıyordu, oyuna geldim, bilmem böyle kullanıldım" bu kelimeleri artık duymak istemiyoruz. Her zamankinden fazla komuta yürüyüşüne başlangıç yaptırmak istiyoruz. Düşmanınız karşısında olmak kadar, halkımız içinde, yine kendim için olduğu kadar sizler de bu savaşın üzerinde iddialı durun.

Biraz kendinize güvenin. Fethedici, irade keskinliğini geliştirin. Düşünce kıvraklığı beyninizde parlasın.

Bir de bu işleri sevmek gerekiyor.

Aynı zamanda ilkelliklere düşmeyin. Duygularda, düşüncelerde, tarzda, tempoda bir devrim yapın. Korkmanıza hiç gerek yok.

Devrim çok güzel bir şeydir.

Ucuz mezara gitmektense mezara sığmaz bir kişilik yaratın. Bunların hepsi mümkündür.

Oldukça gençsiniz.

Biz PKK'ye başlarken sizlerden daha genç değildik. Avantajlarınız, dezavantajlardan daha fazladır. Oldukça yenilikçi, yaratıcı yaklaşın. Umutlu olmalısınız. Ama yaşama ahmakça, bönce de yaklaşmayın. Hele hele savaşa hiç mi hiç böyle yaklaşmayın. Biz çok yüksek tempoluyuz ama, asla kendimizi kaybedecek kadar telaşlı, heyecanlı değiliz.

Tarz, temponun yüksekliği, kendine göre duyarlılığı da heyecanı getirir. Ve bunlar birbirini güçlendirir. İlgi yüksekliği şarttır. Çok hızlı yaşamayı, hatta maratonvari koşmayı gerektirir. Ama asla bu koşuş, bu yürüyüş düşmeyi kabul etmez. Belki sırat köprüsünde bir yürümedir. Ama düşmeyen bir yürümedir. Önderlik gerçeğinde bütün bunlar var. Mümkünse sabırlı olun, kendinizle adeta boğuşurcasına devrimi yapın. Devrimde zorlama olmaz. Bazı temel, soylu amaçlara bağlı kalarak yaşamak istediğinize inanıyorum. Ama bu sadece umutla, inançla da olmaz. Aynı zamanda sıcak savaşım görevleriyle de karşı karşıyasınız. İyi bir taktik savaşımın nasıl olması gerektiğini kişiliklerinizde yaratmaya çalışın. Stratejik önder olma görevini başarıyla yerine getiriyorum. Sizin ki sınırlı bir taktik önderlik görevidir. Bir bölge görevidir, bir askeri saha çalışmasıdır. Bunlar zor işler değil, altından çıkılmayacak ağırlıktaki, karmaşık görevler de değildir. Ama bunun için de stratejiyi bilmek gerekiyor. Bütünüyle tarihsel gerçeği, parti tarihini bilmek gerekiyor.

Yaşamı özgürce özümsemeli ve kavramalısınız.

Yaşam için savaşmak, savaşmak içinde doğru yaşamasını bilmek gerekir.

Ben kendimle gece gündüz böyle uğraşıyorum. Yoldaşlarımı ihmal etmem, onlara son derece saygılı yaklaşırım. Ama unutmayınız ki, ben kendi amaçlarım için savaşıyorum. Yaşam inisiyatifimi yalnız partililere, halka güvenerek kaybetmek istemem. Onların umutlarının sağlam bir temsilcisiyim ama, yaratmam gerektiğini de çok iyi biliyorum ve bu sizler için de geçerlidir. Partinin geneline dayanarak, salt PKK gelişiyor, savaşıyor deyip de, kendimizi aldatmayalım. Mutlak emeğinizle sizin de bu savaşta bir kazancınız olmalıdır. Böyle olursanız, biz işimizi sağlam yürütürüz.

Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da başarırız.

8 Aralık 1995

Tarihi irdeleyeceğiz, ulusal siyaseti...

Baştarafı 20. sayfada

tinglerle Ingilizlerden Şeyh Mahmut'un dönmesini talep ediyorlardı. Molla Mustafa'nın mektubunda bir şey yoktu. Bir mürit mantığıyla bizden ricada bulunarak "bu mektubu kardeşim Şeyh Ahmet'e iletin" diyordu. Bir mürit gibi, benden ikinci mektubu Basra şehrinde hapiste olan Şeyh Ahmet'e iletmem isteniyordu. Bunun üzerine merkez komiteyi toplayarak toplantı yaptık. Eğer bu mektup devletin eline geçerse onu idam ederler dedik. Molla Mustafa Barzani tam bir mürit gibi mektup yazmış. Halbuki bizim dağıttığımız bildirilerde; "Yaşasın Özgürlük, Yaşasın Kürdistan, General Barzani Önderliğinde" diyorduk.

O yıllarda Arap ulusalcıları bizimle ilişkiye geçtiler. 14 Temmuz devriminden bir yıl önce Arap ulusalcıları bana gönderdikleri mektupta Melik Faysal rejimine karşı bir mücadele başlatmamız durumunda Cemal Abdülnasır'ın bize silah yardımında bulunacağı belirtiliyordu. Arap ulusalcıları benden, Bağdat'a oradan da Cemal Abdülnasır'ın yanına gidip görüşmemi istediler. Aynı şahıs 14 Temmuz sonrası bakan oldu. Ancak benim üzerimde mahkeme kararı olduğundan Irak topraklarını terk edip dışarı çıkmama olanak ve izin yoktu. Bunun üzerine içişleri bakanlığından (kendisi Kürttü) ricada bulundum. Elimdeki doktor raporuna göre kansere yakın bir hastalığım vardı. Tedavi olmak için pasaport ve yurt dışına çıkmama izin verilmesini istedim. İçişleri bakanı, bana açık bir şekilde iki ay sabretmemi söyledi. Çünkü iki ay sonra pasaportsuz ve izinsiz gidebileceğim gibi, ikinci ihtimalde hiçbir zaman Irak'tan ayrılamayacağımı söyledi. Gerçekten de bir ay sonra Irak ordusunu Ürdün üzerinden Beyrut'a gönderip, Beyrut'u ele geçirmek istedikleri ortaya çıktı. Plan buydu. Ancak oluşturulan ordu, Beyrut'a gidip ele geçireceğine Bağdat'a yönelerek melikliği devirdi ve 14 Temmuz devrimini gerçekleştirdi.

Başkan Apo: Bu devrimi esas olarak kimler yaptı?

İbrahim Ahmet: Subaylar ve askerler ulusalcı olup barışçı ve özgürlükçüydüler.

Başkan Apo: Kürt de var mıydı?

İbrahim Ahmet: Kürt de vardı. Devrimin oluşumundan sonra devrim hükümetine gönderdiğim mektupta Bağdat Paktı Anlaşması'nın reddedilmesi, Irak içinde bütün halkların eşitliğine dayanan demokratik bir iktidarı destekleyeceğimizi belirttik. İki gün sonra politbüromuz toplantı yaparak oluşacak bir heyetin Bağdat'a gidip hükümet lideriyle görüşmesine karar verildi. Ben ve politbüro üyesi **Ali Abdullah**'dık. Devrim hükümetinden ilk isteğimiz ve şartımız; Barzani'nin geri dönmesi, tutukluların ve **Şeyh Ahmet**'in serbest bırakılmasıydı. Şeyh Ahmet serbest bırakılarak Bağdat'a yerleştirildi. Molla Mustafa kaldığı yerden devrim liderine kutlama mesajı göndererek Irak'a geri dönmek istediğini belirtti.

Ben ve Nuri Ahmet Taha sahte pasaportla Çekoslovakya'nın başkenti Prag'a gittik. Pasaport sahteydi. Bunu Irak hükümeti istedi. Çünkü dışarı çıkmadan önce içişleri bakanını ziyaret ettiğimizde, anayasada açık bırakılan yerde temennim odur ki, Arap ve Kürtlerin bu topraklarda ortak olmalarını Kürtlerin hukuklarının garanti altına alınmasını istediğimi belirttim. Biz Bağdat'tan ayrılmadan önce söylemek istediğim ikinci bir nokta da; Kürdistan'daki arkadaşların her yerde miting ve gösteri yapmaları (çünkü anayasada sadece Kürt ve Arapların kardeşliğinden bahsediliyordu) gerekir ki, Kürtler bazı haklar alabilsin. Ayrıca var olan ve devrimde rol oynayan partilere, anayasaya Kürtler için özerkliğin konulması için başvurduk. Ancak bu partilerden hiçbiri bunu kabul etmedi. İçişleri bakanı bana, "*Molla Mustafa ile geri döndüğünüzde Türkiye üzerinden değil, Mısır yolu üzerinden gelin, ayrıca* ***Cemal Abdülnasır***'*la da görüşün ve haklarınızı ondan isteyin. Şayet Nasır haklarınızı kabul ederse, biz de kabul edeceğiz*" dedi. Prag'a gittik Molla Mustafa ile döneceğimiz zaman Sovyet yetkilileri Türkiye üzerinden gitmememizi belirtti. Çünkü Türklerin uçağı düşürebileceklerini söyledi.

Sonunda Mısır'a ulaştık. Irak konsolosluğuna giderek Mısır'ı varlığımızdan haberdar ettik. O da bize "devlet misafirisiniz" dedi. Ve daha sonra Nasır bizi karşıladı. O görüşmede Nasır'a haklarımızdan ve halkımızın durumundan bahsettik. Söylediklerimize itiraz etmedi. Fakat biz Bağdat'tan ayrılmadan bazı hareketlerden dolayı Irak ve Mısır arasındaki ilişkiler bozulmuştu.

Bir gün bir elçi ile otururken; yanımda kalan mürafıkım gelip bana Türk elçisinin kızgın olduğunu ve beni görmek istediğini söyledi. Onunla bir randevumuzun olmadığını, eğer beklerse görüşebileceğimizi belirttim. Aniden Türk elçisi içeri girdi, önüme gelip durarak şiddetli bir şekilde bana bir müzakere verip, sözlü olarak da "devletim adına içişlerimize karıştığınızdan dolayı sizi protesto ediyorum" dedi. Ben de ona "iç mesele nedir ki, biz müdahale ettik" diye sordum. Bana "Kürt meselesidir" dedi ve ben ona "Kürt meselesi ile ilgimiz nedir ki? Müdahale de etmemişiz" dedim ve sordum; "sizin ülkenizde Kürt var mı?" Bana "yok" dedi. "Televizyon, radyo ve gazetelerde bir tek Kürt lafı geçmiyor. Bana devletinizde geçen bir Kürt kelimesini getirin ki içişlerinize müdahale ettiğimizi bilelim." Bunun üzerine Türk elçisi sinirlenip gitti ve bir daha da gelmedi. Neden Türkler Kürdistan meselesini özellikle de Kuzey Kürdistan'ı daha önemli görüyorlar? Her şeyden önce Türk devletinin Kürt ulusu hakkında katı inkarcı bir politikası var. Ve Türk devleti yalnız Kuzey Kürdistan Kürtleri'nin düşmanı değil, bütün Kürdistan'ın ve bütün parçalardaki Kürtlerin düşmanıdır.

Kürt ulusunun tek ve gerçek düşmanı aslında Türkiye Cumhuriyeti'dir. Çünkü şimdiye kadar Kürt kimliğini ve adını dahi kabul etmemiş. Bundan dolayı her yurtsever Kürt gerçek düşmanlarını bilmelidir ve onu tanımalıdır. Kuzey Kürtleri'nin bir gün Türkler'den haklarını elde etmemeleri durumunda ve Kuzey'de Kürtler haklarını elde etmeden; diğer bir parçada bağımsız devlet kursak ve bütün dünya bizi desteklese bile; Kuzey'de Kürt sorunu çözülmeden kurulacak bağımsız bir Kürt devletinin yıkılması kaçınılmazdır. Çünkü diğer devletler az da olsa Kürt kimliğini kabul ediyorlar. Her dürüst, onurlu ve şerefli Kürt, değil bu harekete destek vermek, Kürt halkı için; modern Kürt hareketi olan PKK önderliğinde, değerli önder Abdullah Öcalan'ın komutasında yürüyüp çalışmalıdır. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin zaferi Kuzey Kürdistan'dadır, Kuzey Kürtlerinin elindedir.

Başkan Apo: 1970'lere kadar değerlendirmelerinizi yapabilirsiniz.

İbrahim Ahmet: Ben önderimi ve arkadaşları gördükten sonra sizden biri oldum, yani partinize üye oldum. 80 yaşındaki biri gibi değil, kendimi genç hissediyorum. Saatlerce konuşabiliriz. Sizler kanınızı dökerek fedakarlık yapıyorsunuz. Buna karşın ben de kendimden fedakarlık yapabilirim.

Başkan Apo: Burada insanı konuşturan nedir? Amaç büyük oldu mu insan hiç durmaz. Başka bir yer olsa, bence böyle bir söz veremezsiniz ve böyle gençleşemezsiniz.

İbrahim Ahmet: Doğrudur.

Başkan Apo: Büyük amaç üzerinde yürüdünüz mü, bu amaç çok zor da olsa insan hiç sıkılmaz.

İbrahim Ahmet: Yaptığınız şeyler umut ve hayallerimi yerine getirdiğinden dolayı kendimi genç bir delikanlı gibi hissediyorum.

Başkan Apo: Amacınız özgür bir Kürdistan'dı. Ve onun için 1947 öncesi ve sonrası önemli faaliyetlerde bulunuyorsunuz. Tabii, hepsi özgür bir Kürdistan için idir. Şimdi PKK'nin Kürdistan kapısı ve kilidi olduğunu görüyorsunuz. PKK Kürdistan halkının ta kendisidir. Mamoste Hawar da, arkadaşlar da bunu iyi biliyor.

Biz yalnızca bazı adımlar attık. Ama esas sorun PKK büyüklüğünün nerede olduğudur! Kuzey Kürdistan için küçük bir adım, bütün Kürdistan için büyük bir zafer ve adım demektir. Kuzey'de bir adım ilerlemek Güney ve Doğu Kürdistan için binlerce adım ilerlemektir. Yani PKK'nin adımları bu kadar önemli ve etkilidir. Diğer bir nokta da Kuzey Kürdistan'da büyük devrimsel atılımların oluşmasıyla birlikte TC, Kuzey Kürtleri dışında bütün Kürtlere yardım etmeye hazır bir duruma gelmiştir. Güney'de kurulan federal devleti de kabul etti. Bu önemli bir noktadır. TC, Kuzey devrimi üzerinde büyük ve özel bir savaş yürütüyor. Kuzey'de devrimimiz başarıya ulaşırsa Güney ve Doğu Kürdistan devlet olur. Bunun için eğer bu parçalar devlet olmak istiyorlarsa Kuzey devrimini desteklemek zorundadırlar. Mevcut durumda Güney Kürdistan'da yürüttüğümüz savaş Kuzey devrimi içindir. Yoksa Güney Kürdistan'a müdahale değildir. Eğer Kuzey devrimini güçlendirirsek Güney Kürdistan sorunu da çözülür.

Geldik 1960 tarihine, yani devrimin başlangıcına. 14 Temmuz devriminden sonra Güney Kürdistan için önemli bir fırsat ortaya çıkıyor. Fakat bu parçada, bu tarihte kısa bir dönem içinde Kürt sorunu çözüme ulaşmadığı gibi, daha da ağırlaşıyor. 1961 devriminin başlamasıyla yarattığı hastalık sevaplarından daha fazladır. Burada oluşan isyanın kötülüğü iyiliklerinden daha fazladır. Tabii bunun nedeni yine önderliktir. Çok yanlış taktikler söz konusudur. Sonuçta Irak'ta diktatörlük egemen oldu. Kürt hareketi çok zayıfladı, şimdiye kadar bu zayıflama hâlâ da devam ediyor. Bu anlamda bütün Kürdistan'a da zarar verdi. Kürt hareketi üzerinde diktatörlük oluştu. Irak'ta da diktatörlük oluştu. Ve bu iki diktatörlük Kürtler üzerinde kötü bir biçimde oynadılar. Dış ülkelerin de bu diktatörlükleri desteklemeleri sonucu Kürt ulusu büyük zararlar gördü. Son 4-5 yılda görülen zarar Kürdistan'da diyebilirim ki, iki dünya savaşı arasında görülen zararda daha fazladır. 1945'ten 1960'a kadar Kürt ulusu böyle bir süreçten geçmiştir. 1960'tan sonra Kürdistan'da tam bir daralma yaşandı. Mamoste İbrahim Ahmet de bu yıllarda mücadele etti.

Neden böyle oldu? Yanlışlık neydi, doğrusu neydi? Kürt burjuva önderliği ve partisi ne durumdaydı? Sonuçta Irak'ta oluşan bu diktatörlük ve Kürt hareketi neden tasfiye oldu? Neden Kürt önderliğinde bu hastalık şimdiye kadar büyüdü?

Sürecek

V.i.S.d.P.	Yazışma adresi:	Hesap numarası						
Ayşe Çetinkaya	Serxwebûn	Kreissparkasse Köln	Avustralya 5,00 A$	Avusturya 30.00 s.	Belçika 90.00 bfr.	Danimarka 16.00 dkr	Fransa 14.00 ffr	
Stadion Alle 59, 2 th	Postfach 10 31 13	Konto Nr.: 31 97 2	Hollanda 4.50 hfl	İngiltere 2.00 £	İsveç 16.00 skr	İsviçre 4.00 sfr	Norveç 16.00 nkr	
7430 İkast / Danmark	50471 Köln	BLZ: 370 502 99						

TARİHİ İRDELEYECEĞİZ, ULUSAL SİYASETİ AYDINLATACAĞIZ

Başkan APO'nun Mamoste İbrahim Ahmet ve devrimci yazar Hawar'la yaptığı söyleşi

Bugün büyük misafirimiz Kürt ulusal hareketinin başlangıcında önemli roller oynayan **Mamoste İbrahim Ahmet** ve büyük devrimci yazar **Hawar**'ı huzurunuzda selamlıyorum.

Kürt hareketinin başlangıcında ulusal bir hareket olarak KDP, 2. Dünya Savaşı sonrası ve öncesinde önemli roller oynadı. Fakat daha sonra birçok sebepten dolayı başlangıçtaki rolünü oynayamadı. 1. Dünya Savaşı sonrası Kürdistan ulusal hareketi yeni bir döneme giremedi. 1. Dünya Savaşı'nın bitimiyle birçok ezilen halk Ekim Devrimi'ne dayanarak kurtuluş fırsatları yakaladılar. Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünden sonra M. Kemal önderliğindeki Türk ulusal hareketi Ekim Devrimi'nin de desteğini alarak cumhuriyetlerini ilan ettiler. Kuzey Kürdistan'da Kürt hareketinin **Koçgiri**'deki başlangıcı M. Kemal hareketi öncesine rastlamaktadır. Güney Kürdistan'da ise **Mahmut Berzenci** önderliğindeki hareket İngiliz emperyalizmine karşı isyan halindeydi. Kürt hareketi isyan halindeyken M. Kemal'in herhangi bir hareketi yoktu ve bu ortam bağımsız bir Kürdistan için büyük fırsatlar sunuyordu. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılması ve TC'nin kurulmasıyla Kürt hareketi önemli sorunlarla karşı karşıya geldi. Yine o dönemlerde **Kürt Teali Cemiyeti**'ne benzer oluşumlar da söz konusuydu. Fakat bu oluşumlar her açıdan zayıftılar, örgütlenmeleri zayıf, ideolojileri ise döneme denk düşmeyen ideolojilerdi. Ayrıca ulusallıkları ve iştirakları da epey yetersizdi. Fakat buna karşın kemalistlerin Türk ulusallığı ve şovenizmi oldukça güçlüydü. Bununla birlikte bir devlete dayandıklarından paşa ve valiler de Türktü. M. Kemal, bazı paşalar ve valilerle ilişkiye geçerek mücadelesine başladığında Kürtler daha yeni yeni kendilerine geliyorlardı. Kürt cemiyetleri kendilerini Kürdistan'a ulaştırmak istiyorlardı, nitekim bazı adımlar da attılar.

Kemalist hareketten önce Kuzey Kürdistan'da başlayan isyanlar ve son olarak Dersim isyanı bütün Kuzey'de güçlenebildi. Güney'de ise **İsmail Simko** önderliğindeki Kürt hareketi başlamıştı. Her üç parçada da başlayan Kürt hareketleri Kürdistani'ydi, ulusaldı, ulusal oldukları kadar da bağımsız bir devlet kurmayı hedefliyorlardı. Fakat kemalist hareketin ortaya çıkmasıyla birlikte Kürtlerin ellerine geçen fırsatlar yavaş yavaş ortadan kalktı. Daha doğrusu kemalizm ideolojisi ve örgütlenmesi Kürtlerin örgütlenmesinden daha güçlüydü. Gelişen süreçle birlikte 1920'de kemalistler Fransa ile **Ankara Anlaşması**'nı imzaladılar ve böylece Güney Kürdistan'ı kemalistlere açık tuttular. Aynı dönemde Antep ve Urfa'da da bir Kürt hareketi söz konusuydu, fakat bu hareket de daha sonraları kemalistlerin kontrolü altına girdi.

Yine 1921 yılında Moskova ile bir ittifak yapıldı. Bu ittifaktan yararlanılarak Kars ve Ardahan'ı kemalistler ele geçirdiler. O dönemde Kars ve Ardahan'da "**Şûra**" adı verilen bir devrimci hareket vardı, daha sonra bu hareket de kemalistlerin denetimi altına girdi. Aynı dönemde Güney Kürdistan'da Mahmut Berzenci önderliğindeki Kürt hareketi İngilizlere karşı önemli başarılar sağlayarak kendini devletleştirmişti. Bu dönemde İngilizler için önemli bir sorun Irak petrolleriydi. Bunun yanısıra Sovyetler'e karşı Irak da Doğu'yu elinde tutmak istiyordu. İngilizler bu iki nedenden dolayı kemalistlerle ilişkilerini güçlendirdiler. Yine bu dönemde İngilizler M. Kemal'e karşı Kürt hareketi üzerinde çeşitli hesaplar yaparak Kürtleri yanına çekmek istiyordu. Kemalistler İngilizlere karşı Şeyh Mahmud'u destekleme tehdidinde bulunurken, İngilizler de kemalistlere karşı Kuzey'deki Kürt hareketini koz olarak kullanmak istemelerine karşın, sonunda her iki taraf da Kürt hareketini desteklemeyip, Kürtleri orta yerde bırakarak üzerinde oynadılar. En sonunda kemalistler Musul ve Kerkük petrolünü İngilizlere bırakarak, yine İngilizler de Kürtlerin, kemalist hakimiyet altında kalmalarını onayladılar.

Bu anlaşmayla birlikte Kürdistan üzerindeki parçalama ve bölme işlemi tamamlandı. Ayrıca İngilizler kemalistleri kendi denetimleri altına alarak İngiliz efendileri için Sovyetler'e karşı harekete geçirdiler. Daha sonra bunları pekiştirmeyi ifade eden Bağdat ve ardından **SENTO** paktları oluşturuldu. Aslında bu paktlar, özünde Sovyetler Birliği ve Kürtlere karşı oluşturulan paktlardır. Yine bu dönemde bazı Kürt partileri de oluştu. Bu konular üzerinde Mamoste İbrahim'le yapacağımız sohbette üzerinde durmaya çalışacağız.

Kürt partileri 1920-30'lardan sonra neden rollerini oynayamadılar? Bunun nedeni neydi? En önemlisi de **Mahabat Kürt Cumhuriyeti**'nde neden bu partiler rollerini oynayamadılar? Güney Kürdistan neden devletleşemedi? Bu dönemde Dersim isyanı neden boğuldu ve bütün isyanlar neden bir türlü başarıya ulaşamadı?

Kuzey Kürdistan'da kemalistlerin oluşturduğu faşist iktidar, Kürtleri hakimiyetleri altına almıştı. Yine Doğu Kürdistan'da da bu tür durumlar vardı. Kemalistlerin 1920-40 yılları arasında Kuzey Kürdistan'da yürüttükleri siyasete benzer bir siyaset Güney Kürdistan'da yürütülüyordu. İranlılar da Doğu Kürdistan'da 1945'lerden günümüze kadar bu siyasetlerini yürütüyorlar. Irak'ta **1958 Temmuz devriminden** sonra oluşan iktidar da kemalist türü bir iktidardır.

2. Dünya Savaşı sonrası Kürt ulusal hareketinde de bazı farklılıklar oluştu. Çünkü Kürt toplumunda bir farklılaşma başlamıştı. Eski toplum feodal-aşiretçiydi. Bu temel üzerinde KDP oluşmuştu ama, yeniye doğru Kürt toplumu değişince işçi, burjuva kesimi oluştu. Buna denk düşen siyasette değişiklikler oldu. Ancak feodallik ve aşiretçilik de söz konusuydu. Bunun sonunda klasik Kürt hareketi 1960'lardan sonra iki parti oldu. Biri ilkel milliyetçiliği temsil ediyor ve Barzani önderliğinde yürütülüyordu. Diğeri ise yeni modern KDP'ydi ve değerli önderi İbrahim Ahmet 1964'ten sonra yeni bir çizgi oluşturmak istedi. 1975'te YNK oluştu. Yine aynı dönemlerde PKK oluştu ve bugüne kadar mücadele ve savaşımlarını sürdürüyorlar.

Kürt ulusal hareketi yeni bir dönemin içindedir. Sovyetler'in yıkılmasıyla dünya ve bölge dengeleri değişti. İran-Irak Savaşı, Kürtler için objektif şartları olgunlaştırdı. Daha çok da Kuzey Kürdistan'da PKK hareketi devrimi geliştirip ilerletti. Mevcut durumda da büyük bir savaş yürütüyor. Ulusal hareket, savaş siyasetini büyük oranda geliştirmiş durumdadır. Yine Güney Kürdistan'da ulusal hareket önemli bir dönemeçten geçmektedir. Bütün bunlardan dolayı Kürdistan'daki koşullar epey olgunlaşmıştır. Çünkü eskisi gibi Bağdat ve SENTO paktları da yok, bunlar dağılıp gitti. Türkiye ve İran arasında büyük çelişkiler söz konusu. Yine eskisi gibi ABD, Kürtleri komünist olarak görmüyor. Çünkü Sovyetler dağılmış, Kürt hareketi üzerinde büyük devletler fazla bir oyun da yürütemiyorlar.

Bütün bunlar Kürdistan için olumlu koşulların olduğunu göstermektedir. İçeride ise aşiretçilik ve onun düşüncesi, önderliği epey geriledi. Barzani önderliği mevcut durumda epey sıkışmış ve ulusal hareket devrimde bilinç ve ulusal birlik yolunda büyümüştür. Eski önderlik tasfiye olmakla yüz yüze kalmıştır. Buna karşın modern önderlik kendini oluşturmuş ve bu önderlik ulusal birlik temelinde bütün parçalarda büyük istek uyandırmıştır. Bütün Kürdistan şimdi bu önderlikle olmak istiyor. Ulusal kurtuluş için güçlü bir strateji oluşmuştur. Strateji var, hareket var, Kürtlerin ulusal birliği de giderek büyüyor. Kürtler bazı parçalarda federasyonlara kavuşabilir, bu mümkündür. Hazırlıklarımız ve savaşımımız bu yönlü hızla devam ediyor. Ulusal federasyonlar için Kuzey, Güney ve Doğu'da da rolümüzü oynayacağız. Dar düşünmemek önemlidir. Çok keyfi ve bireysel çıkarlar temelinde hareket etmemek gerekiyor. Biz sonuna kadar hazırız.

Belirttiğimiz bu noktaları Mamoste İbrahim ve Hawar arkadaşlarla tartışmaya çalışacağız. İnanıyorum ki, yalnız Mahsum Korkmaz Akademisi öğrencileri için değil, bütün Kürt aydınları, devrimcileri ve devrimci ulusal hareketler için bu konuların iyi aydınlatılması gerektiği kanısındayım. Bu Kürt tarihi açısından, 1. Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanan tecrübeleri iyi irdeler ve açımlarsak, mücadelemiz ve günümüz için iyi bir güç kaynağı olacaktır. Karşılıklı soru da geliştirmek mümkündür. Bu şekilde tarihi irdelemeye, ulusal siyaseti aydınlatmaya çalışacağız. Yine Kürt siyaseti ve iktidarı üzerinde de önemle durmalıyız.

1. Dünya Savaşı'ndan sonra Kürtlerin şans ve şanssızlıkları nasıl oluştu? Başlangıç için ilkin bu noktayı aydınlatmak yerinde olacaktır. Kürtler için ortaya çıkan fırsatlar nasıl oluştu ve Kürtler bundan ne kadar yararlandı? Bunun iç ve dış nedenleri neydi ve daha çok da kemalizm nasıl oluştu, nasıl katliamlar yaptılar? Kürdistan parçalarındaki Kürt hareketleri nasıl ezildiler ve 2. Dünya Savaşı'na nasıl ulaştık? Ayrıca bu dönemde sizin rolünüz neydi? Yine 2. Dünya Savaşı sonrası KDP'nin oluşumu nasıl gerçekleşti? Kısaca bu konulardaki düşüncelerinizi belirtebilirsiniz Mamoste İbrahim Ahmet.

İbrahim Ahmet: Kürt hareketi günümüzde önemli bir aşamadan geçiyor. Geçmiş Kürdistan tarihindeki hata ve yetersizliklere düşmemek için bir kez daha geçmiş Kürt hareketlerinden işe başlamak gerekiyor.

İttihat Terakki'nin çıkışıyla birlikte Osmanlı İmparatorluğu içindeki ulusların, ulusal bilincinin nispeten ilerlemesine neden oldu. İlk etapta Kürtler, Araplar ve imparatorluk içindeki diğer uluslar, kendi cemiyetlerini kurdular. Kurulan bu cemiyetlerin ilkelerinden çıkaracağımız sonuç şudur: Bu cemiyetler başlangıçta, Osmanlı İmparatorluğu-'ndan ayrılmak istemiyorlardı. Bunun yerine İttihat Terakki'nin sloganı olan "**Birlik, Hürriyet ve Eşitlik**" ilkesini amaç edinmişlerdi. Ancak İttihat Terakki, Osmanlı İmparatorluğu içindeki diğer ulusları da içine çekip asimile etmek istiyordu. Bundan dolayı programları, ilkeleri ve mücadeleleri değişikti. 1. Dünya Savaşı'nın başladığı süreçte, Türkiye içerisindeki ulusal hareketler kuruluşlarının başlangıcındaydılar. Kürt hareketi, diğer hareketler içerisinde ulusal açıdan en zayıf olanıydı. 1. Dünya Savaşı'nda Kürtler, Türkler'den daha fazla Osmanlı İmparatorluğu'nun toprak bütünlüğünü savunmuştu.

Savaş sonrası, Almanya ve Osmanlı İmparatorluğu'nun yenilgiye uğradığını ve buna karşı müttefiklerin savaşın galibi olduklarını biliyoruz. İngilizler ve Fransızlar savaşın galibi olarak çıkmışlardı. İngilizlerin, Fransızların ve Rusların Ortadoğu ve Doğu bölgesi üzerinde bazı amaçları söz konusuydu. 1. Dünya Savaşı öncesi bu üç ül-

Devamı 18. sayfada